LØGTINGS-TIDINDI

1914

LAGTINGSTIDENDE

Den ekstraordinære

og

den ordinære Samling

1914.

Thorshavn

Trykt i »Føroe Amtstidende«s Bogtrykkeri

1915

Lagtingets ordentlige Samling aabnedes den 29. Juli.

Lagtingets Medlemmer.

Amtmand Svenning Rytter.
Provst Frederik Petersen (R. & Dbm.).

***

For Norderøernes Præstegæld:
Højskolelærer Rasmus Rasmussen,
Købmand Joen Michael Matras.

For Østerø Præstegæld:
Skolelærer Joen Poulsen,
Sysselmand Andreas Samuelsen,
Fisker Chr. Johs. Christiansen,
Lærer Simon Pauli úr Konoy.

For Nordstrømø Præstegæld:
Kongsbonde Johan C. F. Dam,
Kongsbonde Thomas Hans Simon Egholm.

For Sydstrømø Præstegæld:
Tømrer Haus Andreas Djurhuus,
Kongsbonde Jóannes Patursson (R.),
Fuldmægtig Mads Andreas Winther,
Fuldmægtig Joh. M. Dam.

For Vaagø Præstegæld:
Købmand Rasmus Niclasen,
Handelsfuldmægtig Joen Rasmussen.

For Sandø Præstegæld:
Pastor Andreas Christian Evensen,
Kongsbonde Johan Michael Hentze.

For Suderø Præstegæld:
Skolelærer Niclas Johannes Djurhuus,
Sysselmand Oliver Johan Thomas Ludvig Effersøe (R.),
Skolelærer Ole Nicolaj Skaalum,
Købmand Magnus Dahl.

Til Sekretærer valgtes: Poulsen og Winther.

Den ekstraordinære Samling 1914.

Valg af Landstingsmand.

Fredagen den 3. Juli, Formiddag Kl. 10, samledes Lagtinget.

Samtlige Medlemmer var mødte.

Efter Dagsordenen foretoges:

Valg af et Medlem til Landstinget for 12. Landstingskreds (Færøerne).

Formanden oplæste:

1. Telegram fra Justitsministeriet af 15. Juni d. A.
2. Kongeligt aabent Brev af 13. Juni d. A. om Landstingets Opløsning.
3. Kongeligt aabent Brev af 13. Juni d. A. ang. Udskrivning af nye Valg.
4. Amtets Bekendtgørelse af 16. Juni d. A. om Valgets Berammelse. Formanden bemærkede, at Bekendtgørelsen var offentliggjort i »Dimmalætting« og ved Opslag paa sædvanlig Maade.

Valgloven af 7. Februar 1901, § 85, jfr. §§ 81 og 90, oplæstes.

Stemmesedler omdeltes, 22 Stemmesedler afgaves, hvoraf 1 var blank, og faldt Stemmerne saaledes:

Sysselmand Effersøe	8 Stemmer
Kongsbonde J. Patursson..	8 —
Provst Petersen	5 —

Da der saaledes ikke var opnaaet tilstrækkelig Stemmeflerhed til Valg, foretoges nyt frit Valg.

Stemmesedler omdeltes, 22 Stemmesedler afgaves, og faldt Stemmerne saaledes:

Kongsbonde J. Patursson..	9 Stemmer
Sysselmand Effersøe	8 —
Provst Petersen	5 —

Da der heller ikke denne Gang var opnaaet tilstrækkelig Stemmeflerhed, foretoges bundet Valg imellem Kongsbonde J. Patursson og Sysselmand Effersøe.

Stemmesedler omdeltes, 22 Stemmesedler afgaves, og faldt Stemmerne saaledes:

Sysselmand Effersøe..... 13 Stemmer

Kongsbonde J. Patursson.. 9 —

og proklameredes Sysselmand Effersøe som valgt til Medlem af Landstinget for 12. Landstingskreds (Færøerne).

Sysselmand Effersøe erklærede, at han modtog Valget.

Valgbrev udfærdigedes og underskreves. Stemmesedlerne konvolutteredes, forseglodes og vedlagdes Protokollen.

Den ordinære Samling 1914.

I. Foranstaltninger mod smitsomme Sygdommes Indførelse paa Færøerne.*)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes det fra forrige Aars ordinære Samling udsatte Lovforslag om Foranstaltninger mod smitsomme Sygdommes Indførelse paa Færøerne m. m.

Ved Sagens *1. Behandling* den *1. August* vedtoges det efter Forslag af Samuelsen at henvise den til et Udvalg paa 5 Medlemmer, hvortil den *5. s. M.* valgtes: *N. Djurhuus, J. Rasmussen, Samuelsen, Hentze* og *Winther*. Den *2. September* afgav Udvalget (Ordfører: Samuelsen) følgende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist den fra i Fjor udsatte Sag om Foranstaltninger mod Indførelse af smitsomme Sygdomme og Andragende om, at Fjde, Kollefjord og Sørvaag maa blive Indklareringshavne.

Næst at bemærke, at der i indeværende Lagtingssamling, hvor regelmæssigt Arbejde vedrørende sædvanlige Lagtingssager særlig i Samlingens første Halvdel har været umuliggjort paa Grund af ekstraordinære Omstændigheder, ikke har kunnet gives denne Sag en saa indgaaende Overvejelse som man kunde ønske det, skal man atter i Aar udtale, at Foranstaltninger, der i saa høj Grad som det forelagte Forslag tager Sigte paa Bevillinger fra Amtets Kasser, er vanskelige at gennemføre, rent bortset fra, at de truende Fremtidsudsigter gør det umuligt at binde Lagtinget til Arbejder, der koster forholdsvis betydelige Bevillinger, idet Amtsrepartitionsfondens Indtægter som bekendt skal tilvejebringes ved Paaligning paa Amtets Kommuner, hvor Skatteevnen for Tiden næppe er særlig stor og i den nærmeste Fremtid kan ventes yderligere nedsat. Man maa atter i Aar henvise til, at der indenfor Lagtinget altid har været Stemning for, hvis Amtet skulde iværksætte Opførelsen af et Amtshospital, da at søge Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af et Karantænelokale løst samtidig.

Hvis man tænkte sig, at det foreliggende Lovforslag om Foranstaltninger mod Indførelse af smitsomme Sygdomme blev udsat indtil videre, vilde Udvalget have lettere ved at fremkomme med Forslag om en Ordning, der imødekommer de foreliggende Andragender fra Fjde, Kollefjord og Sørvaag om at blive Indklareringshavne. I saa Fald vilde man forøvrigt undersøge, om der ikke allerede

*) Se Lagtingstidende for 1913, Side 1.

nu burde tages flere Havne med, selv om Andragende i saa Henseende ikke foreligger. Men saa længe Sagen om Ordning af Karantænevæsenet i Almindelighed staar paa Dagsordenen, finder man det ubetinget at løsrive det enkelte Punkt ud fra Sagen iøvrigt. Skulde der imidlertid gaa længere Tid hen, inden at man tør gaa med til Gennemførelsen af hele Sagen, finder man det naturligt, at de fremkomne Andragender tages frem til særlig Behandling i Forbindelse med andre eventuelle Andragender, der maatte fremkomme i samme Retning.

Med disse Bemærkninger foreslaar man Sagen udsat til næste Aar.

Forslag:

Sagen udsættes til næste Aar.

Ved Sagens *2. Behandling* den *4. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

II. Lov om Bogføring m. v.*)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes den fra forrige Aars ordinære Samling udsatte Sag angaaende eventuel Udvidelse til Færøerne af Lov om Bogføring m. v. af 10. Maj 1912.

Ved Sagens *1. Behandling* den *31. Juli* vedtoges det efter Forslag af Provsten at henvise den til et Udvalg paa 3 Medlemmer, hvortil den *1. August* valgtes: *Dam*, *Poulsen* og *Nielsen*. Den *10. September* afgav Udvalget (Ordfører: Poulsen) følgende

Beretning og Forslag.

Undertegnede Udvalg har ikke naaet at faa behandlet det forelagte Forslag om Bogføring til Ende og tillader sig derfor at foreslaa, at

Sagen udsættes til næste Aar.

Ved Sagens *2. Behandling s. D.* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

*) Se Lagtingstidende for 1913, Side 2.

III. Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner.*)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes den fra forrige Aars ordinære Samling udsatte Sag angaaende Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner tilligemed en Skrivelse fra Amtet af 19. Juni 1914, saalydende:

I forrige Samling vedtog Lagtinget at udsætte Sagen om Udvidelse af Reglerne i Kap III i Lov Nr. 143 af 29. April 1913 om Arbejde i Fabriker m. m. til Færøerne indtil næste Aar. I Overensstemmelse med Lagtingets Anmodning har Amtet indhentet Oplysninger fra samtlige Sysselmænd angaaende de Maskiner, der for Tiden er i Brug her paa Øerne. Af Sysselmændenes Indberetninger, der vedlægges, vil det fremgaa, at Kraftmaskiner for Tiden kun i meget ringe Omfang anvendes her paa Øerne.

Man vedlægger endvidere en Skrivelse af 1. Marts d. A. fra Chefen for Inspektionsskibet »Beskytteren«, hvori det foreslaas at søge tilvejebragt en midlertidig Ordning, hvorefter Skibets 1. Maskinist fungerer som Fabriksinspektør paa Færøerne. Da det, som nævnt i Motiverne til det af Amtet udarbejdede Forslag, vil være vanskeligt at faa noget betryggende Tilsyn udelukkende bestaaende af Folk bosatte her, og da Tilsynet for det meste ikke skal foretages paa bestemte Tidspunkter, men i Reglen vil kunne udøves, naar Inspektionsskibet af andre Grunde kommer til — eller i hvert Fald i Nærheden af — de paagældende Steder, er der muligvis Grund til at søge Forholdet ordnet paa nævnte Maade. Under denne Forudsætning kan man tiltræde de af Chefen for Inspektionsskibet foreslaaede Ændringer i Forslaget til Anordningen, dog med Undtagelse af Bemærkningen til § 10, 2. Stykke, sidste Punktum (»Til Hvervet [som Maskinsynsmænd] skal saa vidt muligt vælges sagkyndige Mænd«), idet Fordringerne her paa Øerne ikke bør være *strængere* end efter Lov 29. April 1913 § 35, 1. Stykke, i det øvrige Danmark. — Med Hensyn til eventuel Befordringsgodtgørelse samt Dagpenge for Maskinsynsmænd foreslaas det, at Bestemmelsen i Lov 29. April 1913, § 35, 9. Stykke, saafremt den medtages, medtages uforandret, jfr. *at* Medlemmer af Værgeraad faar 6 Kr. i Dagpenge (Lov Nr. 72 af 14. April 1905 § 7) og *at* den Godtgørelse, der foreslaas tillagt Maskinsynsmændene for Udførelsen af deres Hverv (Forslagets § 10) paa Grund af Maskinernes ringe Mængde kun vil udgøre et forholdsvis lille Beløb. — Selv om det vedtages at foreslaa, at Maskinmesteren paa »Beskytteren« skal fungere som Fabriksinspektør, er det formentlig heldigst at bibeholde Reglen i Forslagets § 9, 2det Stykke, om, at Stridigheder mellem Maskinsynsmænd og Ejeren af en Maskine afgøres af Direktoratet for Arbejds- og Fabrikstilsynet (cfr. Lov 29. April 1913 § 19, sidste Stykke, hvorefter Afgørelsen i disse Tilfælde træffes af Fabriksinspektøren).

Det foreslaas, jfr. Kaptajn Bendsens Skrivelse in fine, at der til Anordningen føjes følgende Paragraffer, der med de nødvendige Ændringer svarer til den danske Lovs §§ 42, 43, 44, 45 og 46.

§ 12.

Den Arbejdsgiver eller hans Stedfortræder, der overtræder de i denne Anordning indeholdte Bestemmelser, er, for saa vidt hans Forhold ikke efter Lov-

*) Se Lagtingstidende for 1913, Side 5.

givningens almindelige Regler medfører højere Straf, ifaldet en Bøde fra 4 Kr. til 400 Kr.

Den Arbejder, der ved sit Forhold overfor de i Medfør af nærværende Anordning trufne Sundheds- eller Sikkerhedsforanstaltninger hindrer disse i at virke efter deres Bestemmelse, er, for saa vidt hans Forhold ikke efter Lovgivningens almindelige Regler medfører højere Straf, ifaldet en Bøde fra 5 Kr. til 100 Kr.

§ 13.

Dersom noget Barn er blevet anvendt til Arbejde imod Bestemmelserne i denne Anordning, er den paagældendes Forældre eller andre foresatte ifaldne en Bøde af fra 2 Kr. til 20 Kr., naar det godtgøres, at saadant ulovligt Arbejde er foregaaet med disses Vidende og Vilje.

§ 14.

Sager, der anlægges paa Grund af Overtrædelser af nærværende Anordning eller af de i Medfør af samme udfærdigede Forskrifter, og i hvilken Straffen ikke kan overstige Bøder, behandles som offentlige Politisager, dog saaledes, at ingen Sag kan afgøres uden Dom, medmindre Direktøren for Arbejds- og Fabriktilsynet — om fornødent efter indhentet Betænkning fra Sundhedsstyrelsen — deri har samtykket.

§ 15.

Alle Bøder, der udredes i Henhold til Bestemmelserne i denne Anordning, tilfalder Statskassen.

§ 16.

De i almindelig borgerlig Straffelov §§ 98 og 101, jfr. § 102, indeholdte Straffebestemmelser for Forbrydelser, udøvede mod Embedsmænd, skal ogsaa komme til Anvendelse, naar de sammesteds omtalte Handlinger udøves mod Arbejds- og Fabriktilsynets Tjenestemænd samt de kommunale Maskinsynsmænd.

Ved Sagens *1. Behandling* den *31. Juli* vedtoges det efter Forslag af J. M. Dam at henvise den til *Udvalget for forskelligartede Sager.* Den *8. September* afgav Udvalget (Ordfører: Poulsen) følgende

Motiveret Forslag til Beslutning.

Til undertegnede Udvalg er blevet henvist det fra forrige Samling udsatte Lovforslag om Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner.

Der er siden i Fjor af Amtet indhentet forskellige værdifulde Oplysninger; imidlertid synes der endnu at være ikke faa Vanskeligheder at overvinde ved Spørgsmaalets Ordning.

Da nu Tiden er saa langt fremrykket, og da Sagen formenes ikke at være særdeles paatrængende netop i Aar, tillader man sig at foreslaa, at

Sagen udsættes til næste Aar.

Ved Sagens *2. Behandling* den *9. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

IV. Lov om Understøttelse til Børn af Enker.*)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes den fra forrige Aars ordinære Samling udsatte Sag angaaende Understøttelse til Børn af Enker tilligemed Forslag til Anordning, hvorved paagældende Lov sættes i Kraft paa Færøerne. (Vedhæftet som *Bilag 2.*)

Ved Sagens *1. Behandling* den *31. Juli* vedtoges det efter Forslag af Provsten at henvise den til et Udvalg paa 5 Medlemmer, hvortil den *1. August* valgtes: *Provsten, J. C. H. Dam, Skaalum, S. ir Konoy* og *R. Rasmussen.* Den *7. September* afgav Udvalget (Ordfører: Provsten) følgende

Beretning og Forslag.

Samtidig med at den videre Behandling af ovennævnte Sag i forrige Lagtingssamling udsattes til i Aar, vedtoges det at anmode Amtmanden om inden indeværende Lagtingssamling at udarbejde et Forslag til den i omhandlede Lovs § 13 nævnte Anordning.

Dette Forslag, der blev Tinget forelagt ved indeværende Samlings Begyndelse, har Udvalget af forskellige Grunde endnu ikke kunnet give en afsluttende Behandling, og da Lagtingssamlingens Slutning er umiddelbart forestaaende, maa Udvalget foreslaa Tinget at vedtage:

Sagen udsættes til næste Aar.

Ved Sagens *2. Behandling* den *9. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 19 Stemmer mod 0.

---

*) Se Lagtingstidende for 1913, Side 14.

V. Sagen angaaende Skibes Dybgaaende og Lastelinie m. m.*)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes den fra forrige Aars ordinære Samling udsatte Sag angaaende Skibes Dybgaaende og Lastelinie m. m.

Ved Sagens *1. Behandling* den *7. August* vedtoges det efter Forslag af R. Rasmussen at henvise den til *Fiskeriudvalget*. Den *7. September* afgav Udvalget (Ordfører: Samuelsen) følgende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg har haft til Behandling de fra forrige Aar udsatte Sager 1) om Skibes Dybgaaende og Lastelinie, 2) Tilsyn med Sejlskibe, 3) Tilsyn med Dampfartøjer. Skønt Udvalget har ofret en Del Tid paa denne vanskelige Sag, har man ikke kunnet naa saa vidt med Forhandlingerne, at Betænkning med Forslag til Sagens endelige Ordning har kunnet fremsættes. Foruden den Omstændighed, at Lagtinget i Aar har været meget optaget af Sager af usædvanlig Beskaffenhed, har ogsaa en anden Grund været medvirkende til, at Udvalget ikke har kunnet tilendebringe Forhandlingerne i Aar. Der er nemlig fra Færøernes Skipperforening fremsat Ønske om at faa Sagen behandlet i en Kommission, og der foreligger Erklæring om, at interesserede Organisationer som Skipperforeningen, Fiskerforeningen og Rederiforeningen er villige til at vælge Mænd til Indtrædelse i en saadan Kommission. Udvalget mener ikke, at Lagtinget bør nedsætte en saadan Kommission, saaledes at den medfører Omkostninger for det Offentlige. Derimod kan man billige, at Mænd fra de nævnte Organisationer træder sammen til Sagens Behandling, og at der gives dem Lejlighed dertil, forinden Lagtinget tager sin endelige Stilling. Man vil finde det heldigt, om Amtmanden vilde deltage i Udvalgs- eller Kommissionsarbejdet, for saa vidt de ommeldte Organisationer skulde ønske det.

Udvalget tillader sig at fremsætte følgende

Forslag.

1) Sagen udsættes til næste Aar.
2) Amtmanden anmodes om at give Færøernes Skipperforening, Føroya fiskimannafelag og Færøernes Rederiforening Lejlighed til gennem et Udvalg, hvortil hver Organisation vælger to Medlemmer, at udtale sig om Sagen inden næste ordinære Lagtingssamling, og man vilde finde det heldigt, for saa vidt de ommeldte Organisationer eller deres Udsendinge maatte ønske det, at Amtmanden deltager i Udvalgsforhandlingerne.

*) Se Lagtingstidende for 1913, Side 123.

Ved Sugens *2. Behandling* den *9. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

VI. Fredning og Bevaring af Fortidslevninger paa Færøerne.*)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes den fra forrige Aars ordinære Samling udsatte Sag om Fredning og Bevaring af Fortidslevninger paa Færøerne.

Ved Sagens *1. Behandling* den *1. August* vedtoges det efter Forslag af Evensen at henvise den til et Udvalg paa 3 Medlemmer, hvortil den *5. og 20. s. M.* valgtes: *N. Djurhuus*, *Evensen* og *Patursson*. Den *7. September* afgav Udvalget (Ordfører: Evensen) en *Udvalgsbetænkning*, der er vedhæftet som *Bilag 13*.

Ved Sagens *2. Behandling* den *10. September* sattes Udvalgets Forslag Punkt 1—8 samlet under Afstemning og vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

---

*) Se Lagtingstidende for 1913, Side 123.

VII. Sagen ang. de færøske Landboforhold.*)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes de fra forrige Aars ordinære Samling udsatte Sager angaaende de færøske Landboforhold.

I Henhold til Lagtingets Vedtagelse den *4. August* blev det besluttet ikke at behandle Sagerne i indeværende Samling.

VIII. Statstilskud til Befordringskasser i Forbindelse med statsanerkendte Sygekasser paa Færøerne.**)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes den fra forrige Aars ordinære Samling udsatte Sag om Lægebefordringskasser.

Ved Sagens *1. Behandling* den *31. Juli* vedtoges det efter Forslag af Samuelsen at henvise den til et Udvalg paa 3 Medlemmer, hvortil den *1. August* valgtes: Matras, Samuelsen og R. Niclasen. Den *27. August* afgav Udvalget (Ordfører: Samuelsen) en *Udvalgsbetænkning*, der er vedhæftet som *Bilag 9*.

Ved Sagens *2. Behandling* den *4. September* sattes Lovforslagets Paragraffer samlede under Afstemning og vedtoges med 11 Stemmer mod 0, hvorefter Sagen overgik til 3. Behandling.

*) Se Lagtingstidende for 1913, Side 54.

**) Se Lagtingstidende for 1913, Side 4.

Den *8. September* fremlagdes Ændringsforslag af J. C. F. Dam, Evensen, Poulsen og R. Rasmussen til Udvalgets Forslag. (Vedhæftet som *Bilag 11.*)

Ved *3. Behandling* den *9. September* sattes § 1 i Ændringsforslaget først under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 6 Medlemmer stemte derfor *(stemte ikke:* Winther, Provsten, Skaalum, J. Rasmussen, J. M. Dam, Matras, Christiansen, Samuelsen, Niclasen, N. Djurhuus, Dahl, S. úr Konoy og Formanden; *fraværende:* Hentze, H. A. Djurhuus og Effersøe).

§ 1 i Udvalgets Forslag vedtoges med 11 Stemmer mod 0.
§ 2 i Ændringsforslaget, Punkt a, betragtedes som bortfaldet.
§ 2 - — — b, sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 12 Stemmer *(stemte ikke:* Poulsen, Skaalum, Patursson, R. Rasmussen, Evensen, Egholm og J. C. F. Dam; *fraværende:* Hentze, H. A. Djurhuus og Effersøe).

Ændringsforslagets Punkt c. betragtedes som bortfaldet.
§ 2 saaledes ændret vedtoges med 12 Stemmer mod 0.
§ 3 i Ændringsforslaget betragtedes som bortfaldet.
§ 3 i Udvalgets Forslag vedtoges med 12 Stemmer mod 0.
§ 4 - — — — 12 — — 0.

Afstemningen over Sagen i dens Helhed udsattes til et senere Møde.

Den *10. September* fortsattes *3. Behandling* af Sagen. *S. D.* fremlagdes følgende *Forslag til Beslutning* af Evensen m. fl.:

Sagen udsættes til næste Aar.

Dette Forslag sattes først under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 8 Medlemmer stemte derfor *(stemte ikke:* Provsten, Skaalum, J. Rasmussen, J. M. Dam, Matras, Christiansen, Samuelsen, Niclasen, N. Djurhuus, Dahl og Formanden; *fraværende:* Hentze, H. A. Djurhuus og Effersøe).

Derefter sattes Lovforslaget i dets Helhed under Afstemning, ligeledes ved Navneopraab og vedtoges med 14 Stemmer mod 1 *(nej stemte:* Winther; stemte ikke: Patursson, R. Rasmussen, Evensen og Egholm; *fraværende:* Hentze, H. A. Djurhuus og Effersøe).

Den *10. September* oplæstes og vedtoges saalydende *Indstilling:*

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 10. September 1914.

Til

Justitsministeriet.

Lagtinget har i 1912, 1913 og atter i indeværende Samling behandlet en Sag om Statstilskud til Lægebefordringskasser paa Færøerne.

Et Udvalg paa 3 Medlemmer har behandlet Sagen og under 27. August afgivet Betænkning med Forslag.

Under Sagens 3. Behandling fremkom der et Ændringsforslag, hvis Punkt b ad § 2 blev vedtaget, medens de øvrige Punkter blev forkastede.

Et under Sagens 3. Behandling stillet Forslag om Sagens Udsættelse blev ikke vedtaget.

Udvalgets Forslag blev derpaa vedtaget med 14 Stemmer, 1 Medlem stemte Nej, 4 Medlemmer stemte ikke og 3 var fraværende.

Idet man vedlægger de paagældende Akter, tillader man sig at indsende denne Sag til det høje Ministeriums velvillige Overvejelse og gunstige Forsorg.

Svenning Rytter. *A. Samuelsen.*

Joen Poulsen.

IX. Forslag til Lov vedrørende Udarbejdelsen af nye Skøde- og Panteregistre paa Færøerne.*)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes

Forslag til Lov

vedrørende

Udarbejdelsen af nye Skøde- og Panteregistre paa Færøerne.

(Vedhæftet som *Bilag 1.*)

Ved Sagens *1. Behandling* den *30. Juli* vedtoges det efter Forslag af Samuelsen at henvise den til *Udvalget for forskelligartede Sager*. Den *21. August* afgav Udvalget (Ordfører: Poulsen) følgende

Udvalgsbetænkning.

Amtmanden har forelagt Lagtinget et »Forslag til Lov vedrørende Udarbejdelse af nye Skøde- og Panteregistre paa Færøerne«.

Lovforslaget gaar ud paa at forlænge de ved Lov Nr. 51 af 26. Marts 1909 fastsatte Tidsfrister, indenfor hvilke Amtmanden uden Betaling kan udlevere Bevillinger til Erhvervelse af Ejendomsdom, og indenfor hvilke alle Retsgebyrer i Sager, der anlægges til Erhvervelse af Ejendomsdom samt visse Tinglæsningsgebyrer bortfalder, med 5 Aar, fra 1. Januar 1915 til 1. Januar 1920.

---

*) Se Lagtingstidende for 1908, Side 63.

Under Henvisning til de Forslaget vedføjede Motiver og den ligeledes vedføjede Skrivelse af 3. Marts d. A. fra Sorenskriveriet, tillader undertegnede Udvalg, til hvilket Sagen er blevet henvist, sig at anbefale Lovforslaget til uforandret Vedtagelse.

Ved Sagens 2. *Behandling* den *24. August* vedtoges det at lade den overgaa til 3. Behandling.

Ved 3. *Behandling* den *27. August* sattes Lovforslaget under Afstemning og vedtoges:

§ 1 med 17 Stemmer mod 0
§ 2 — 17 — — -
§ 3 — 17 — — -

Lovforslaget i dets Helhed sattes derpaa under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 18 Stemmer *(fraværende:* Hentze, Christiansen, Evensen og Kjærsøe).

Den *1. September* oplæstes og vedtoges saalydende *Indstilling:*

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 1. September 1914.

Amtmanden over Færøerne har forelagt Lagtinget medfølgende »Forslag til Lov for Færøerne vedrørende Udarbejdelse af nye Skøde- og Panteregistre paa Færøerne«.

Sagen er blevet behandlet i et Udvalg, hvis Betænkning vedlægges, og undergivet 3 Behandlinger i Tinget.

Ved 3. Behandling den 27. f. M. vedtoges Lovforslaget ved Navneopraab enstemmig med 18 Stemmer (4 Medlemmer vare fraværende).

Under Henvisning til de Lovforslaget vedføjede Motiver tillader Lagtinget sig herved ærbødigst at anbefale denne Sag til det høje Ministeriums gunstige Forsorg.

Svenning Rytter. *Jøen Poulsen.*

M. A. Winther.

X. Forslag til Lov om Tillæg til Lov (Nr. 70) for Færøerne om Fiskerilaan af 1. April 1910.*)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes

Forslag til Lov

om

Tillæg til Lov (Nr. 70) for Færøerne om Fiskerilaan af 1. April 1910.

(Vedhæftet som *Bilag 5.*)

Ved Sagens *1. Behandling* den *30. Juli* vedtoges det efter Forslag af Samuelsen at henvise den til et Udvalg paa 5 Medlemmer, hvortil den *31. s. M.* valgtes: *Dahl, J. Rasmussen, Samuelsen, S. ár Kanoy* og *R. Rasmussen.* Den *5. August* afgav Udvalget (Ordfører: Samuelsen) følgende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist et af Amtmanden forelagt Forslag til Lov om Tillæg til Lov (Nr. 70) for Færøerne om Fiskerilaan af 1. April 1910.

Lovforslaget gaar ud paa at bemyndige Regeringen til af Statslaanefondens Midler at anvende aarlig i Finansaarene 1915—16, 1916—17 og 1917—18 til Udlaan til Fiskere, bosatte paa Færøerne, indtil 60,000 Kr. paa de samme Betingelser som er fastsat i den nugældende Fiskerilaanslov, dog med den Ændring, at Renten fastsættes til 4 pCt., medens den nu er $3^1/_2$ pCt.

Udvalget er enigt i, at den nugældende Fiskerilaanslovgivning bør fortsættes, idet den til enhver Tid aabner dygtige men ubemidlede Fiskere en Adgang til at erhverve Laan til Anskaffelse af Fiskerfartøjer. Men man maa samtidig beklage, at det har været nødvendigt i Forslaget at forhøje Renten til 4 pCt., en Forhøjelse, som er i Overensstemmelse med et i Rigsdagen i sidste Samling forelagt Lovforslag om Fiskerilaan, der skal gælde for det øvrige Kongerige. — Udvalget vilde under andre Omstændigheder have gjort Forsøg paa at beholde den nuværende lave Rente, men under Hensyn til den foreliggende Situation maa man tilraade Lagtinget at vedtage Forslaget i den foreliggende Skikkelse ogsaa med Renteforhøjelsen.

Udvalget skal derfor stille følgende *Forslag:*

Forslag til Lov om Tillæg til Lov (Nr. 70) for Færøerne om Fiskerilaan af 1. April 1910 indstilles til uforandret Vedtagelse.

---

*) Se Lagtingstidende for 1909, Side 60.

Ved Sagens *2. Behandling* den *13. August* vedtoges det at lade den overgaa til 3. Behandling.

Ved *3. Behandling* den *17. August* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 19 Stemmer *(fraværende:* Evansen, Egholm og Effersøe).

Den *18. August* oplæstes og vedtoges saalydende *Indstilling:*

Færøernes Lagting.
Thorshavn, den 18. August 1914.

Til
Justitsministeriet.

Amtmanden over Færøerne har forelagt Lagtinget til Behandling et Forslag til Lov om Tillæg til Lov Nr. 70 af 1. April 1910 om Fiskerilaan. Efter sædvanlig foreløbig Behandling i Tinget er Sagen overvejet i et Femmandsudvalg, der under 5. dennes afgav sin Betænkning med Forslag.

Ved Sagens 3. Behandling i Gaar er Udvalgets Forslag om uforandret Vedtagelse af det fremlagte Forslag tiltraadt af Lagtinget.

Idet man vedlægger Forslaget med Motiver, en Afskrift af Betænkningen og en Udskrift af Tingets Forhandlingsprotokol, tillader man sig at anbefale denne Sag til det høje Ministeriums videre behagelige Foranstaltning.

Svenning Rytter. *A. Samuelsen.*

Joen Poulsen.

XI. Forslag til Lov om forandret Affattelse af Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes

Forslag til Lov

om

forandret Affattelse af Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 10. April 1895 § 72 m. v.

(Vedhæftet som *Bilag 7.*)

Ved Sagens *1. Behandling* den *30. Juli* vedtoges det efter Forslag af Samuelsen at henvise den til *det kommunale Udvalg*. Den *4. September* afgav Udvalget (Ordfører: Poulsen) følgende

Motiveret Forslag til Beslutning.

Til undertegnede Udvalg er henvist »Forslag til Lov om forandret Affattelse af Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 10. April 1895 § 72 m. v.«.

Udvalget finder Lovforslagets Tanke særdeles tiltalende, men da man ikke hidtil har haft Tid til nogen indgaaende Drøftelse af Enkelthederne og Tiden nu er saa langt fremrykket, tillader man sig at foreslaa, at

Sagen udsættes til næste Aar.

Ved Sagens *2. Behandling* den *8. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 11 Stemmer mod 0.

XII. Statstilskud til Lønning af Kommunelægen paa Vaagø.*)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes følgende *Andragende:*

Underskrevne Forstanderskab for Vaagø Sognes Kommune tillader sig herved at andrage Færøernes Lagting om velvillig at medgive nærværende Andragende om Statstilskud til Lønningen af Kommunelægen paa Vaagø sin Anbefaling.

Som det vil være Lagtinget bekendt, har et lignende Andragende flere Gange været forelagt i Lagtinget og ogsaa opnaaet denne Forsamlings Anbefaling og Støtte, men ikke desto mindre er det hidtil ikke lykkedes at opnaa det ansøgte Statstilskud.

Naar Forstanderskabet til Trods herfor paany rejser Sagen, er det i Overbevisningen om, at man paa dette Sted vil faa Øjnene op for det urimelige og uretfærdige i, at et enkelt Kommunelægeembede paa Færøerne — nemlig Vaagø's — kun erholder Tilskud til Lønnen fra Lagtingets Midler, mens de øvrige faa Tilskud ikke blot fra disse, men det langt større fra Statskassen.

I Forstanderskabet for Vaagø Sognes Kommune, Midvaag, 29. Maj 1914.

Ærbødigst

H. N. Niclasen. *A. M. Thomasen.* *Harald Joensen.*

Z. Ole-Jacobsen. *Mourits Simonson.*

Til
Færøernes Lagting.

Ved Sagens *1. Behandling* den *8. August* vedtoges det efter Forslag af R. Niclasen at henvise den til et Udvalg paa 5 Medlemmer, hvortil den *12. s. M.* valgtes: *J. M. Dam, Poulsen, Skaalum, Niclasen* og *Winther*. Den *22. August* afgav Udvalget (Ordfører: Poulsen) følgende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg er nedsat i Anledning af et fra Forstanderskabet for Vaagø Sognes Kommune indkommet Andragende om Statstilskud til Kommunelægen paa Vaagø.

*) Se Lagtingstidende for 1912, Side 53.

Andrageren erindrer om Lagtingets Behandling af et lignende Andragende i Samlingen 1912 (se nærmere herom i Lagtingstidende 1912 Sag XVI Side 44 og Sag XVIII Side 53). Naar Andrageren nu paany har rejst denne Sag, er det i Overbevisning om, at man paa rette Sted omsider vil faa Øjnene op for det urimelige og uretfærdige i, at dette Kommunelægeembede kun faar Tilskud fra Lagtingets Midler, medens de øvrige foruden saadant Tilskud tillige faa et langt større Tilskud fra Statskassen.

Udvalget kan godt forstaa, at Ministeriet ikke for Tiden, da Spørgsmaalet om Embedslægevæsenets Ordning nu staar paa Dagsordenen, vil træffe nogen endelig Bestemmelse vedrørende dette Kommunelægeembede, og saaledes mulig foregribe Udviklingen.

Paa den anden Side kan Udvalget godt forstaa, at man paa Vaagø føler det som en Uret, at man ikke der lige som andre Steder paa Øerne kan opnaa Statstilskud til en Kommunelæge. Naar man erindrer, at for c. 100 Aar siden var Øernes øverste Embedsmand, Lagmanden, bosat paa Vaagø og nu er Øens eneste af Staten lønnede Bestillingsmand, Sysselmanden, flyttet over til en anden Ø, saa kan man godt forstaa, at Beboerne der føler det som en Tilsidesættelse.

Man har derfor tænkt sig, at Ministeriet muligt kunde være sindet til at imødekomme Andrageren ved rent midlertidig, indtil Embedslægevæsenet er ordnet, at bevilge et passende Tilskud til en Kommunelæge paa Vaagø. Derved vil formentlig intet være foregrebet, hverken med Hensyn til Embedslægerne eller Kommunelægerne.

Udvalget tillader sig derfor at foreslaa til Lagtingets Vedtagelse:

> Lagtinget anbefaler, at der midlertidigt — indtil Spørgsmaalet om Embedslægevæsenet er ordnet — af Statskassen bevilges et passende Tilskud til en Kommunelæge paa Vaagø.

Ved Sagens *2. Behandling* den *26. August* vedtoges det at lade den overgaa til 3. Behandling.

Ved *3. Behandling* den *29. August* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 16 Stemmer (*stemte ikke:* Formanden; *fraværende:* Christiansen, Samuelsen, Evensen, J. C. F. Dam og Effersøe).

Den *1. September* oplæstes og vedtoges saalydende *Indstilling:*

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 1. September 1914.

Til

Justitsministeriet.

Fra Forstanderskabet for Vaagø Sognes Kommune er til Lagtinget indkommet medfølgende Andragende om Tingets Medvirkning til, at der af Statskassen maa blive bevilget Tilskud til Kommunelægen paa Vaagø.

Sagen er blevet behandlet i et Udvalg, der har afgivet medfølgende Betænkning.

Ved Sagens 3. Behandling den 24. f. M. blev Udvalgets saalydende Forslag:

»Lagtinget anbefaler, at der midlertidig — indtil Spørgsmaalet om »Embedslægevæsenet er ordnet — af Statskassen bevilges et passende Til»skud til en Kommunelæge paa Vaagø.«

enstemmig vedtaget med 16 Stemmer (1 Medlem stemte ikke og 5 vare fraværende).

Under Henvisning til det i Andragendet og Udvalgsbetænkningen anførte tillader man sig ærbødigst at anbefale Sagen til det høje Ministeriums velvillige Overvejelse og videre gunstige Forsorg.

Svenning Rytter. *Joen Poulsen,*
Ordfører.

M. A. Winther.

XIII. Forslag til Vedtægt for Fangst af Muslinger (Øður).*)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Andragender fra Forstanderskaberne for Ejde og Haldersvig Sognes Kommuner tilligemed Forslag til Vedtægt for Fangst af Muslinger**).

Ved Sagens *1. Behandling* den *5. August* vedtoges det efter Forslag af Christiansen at henvise den til et Udvalg paa 3 Medlemmer, hvortil den *6. s. M.* valgtes: *Christiansen, Poulsen* og *R. Rasmussen*. Den *18. August* afgav Udvalget (Ordfører: Poulsen) følgende

Udvalgsbetænkning.

Til Lagtinget er indkommet Andragende fra Forstanderskaberne for Ejde Sogns Kommune og Haldersvig Sogns Kommune om, at Tinget vil anbefale til Justitsministeriets Godkendelse et vedlagt Forslag til Vedtægt for Fangst af Muslinger. Vedtægten er bestemt til at gælde for en Strækning af den nordligste Del af Sundet mellem Strømø og Østerø fra en Linje mod Nord: Torvanæs—Grønhøvdi til en Linje imod Syd: Gjánoyri—Svínáarhólmur, og Hensigten med

*) Se Lagtingstidende for 1913, Side 126.

**) Udelades her.

den er at hindre, at her forekommende store Blaamuslinger (Øða), der er meget søgt af Fiskerne som Madding, ikke udryddes ved hensynsløs Fangst.

I sidste ordinære Lagtingssamling fremkom fra 2 Medlemmer af Tinget Andragende om Foranstaltninger til at forhindre Ødelæggelse af den nævnte Musling. Andragerne fik da Anvisning paa at søge Forholdet ordnet ved Vedtægt i Henhold til Lov Nr. 107 af 14. April 1893 (se Lagtingstidende for 1913, Side 126). Det er en saadan Vedtægt, der nu foreligger. Det fremgaar af Sagens Akter, at Udkastet har været fremlagt i de Bygder, der ligger indenfor en Afstand af 2 Mil fra det Sted, Vedtægten skal gælde for, og at der kun er fremkommet én Indsigelse, nemlig fra Beboere i Bygden Gjov. Disse fremhæver, at det Redskab (Dreg), som Vedtægtsudkastet tillader at bruge, dræber mange Muslinger, men giver saa ringe Udbytte, at det ikke kan lønne sig for Folk, der bor langt fra Fangststedet, paa den Maade at fange »øður« til Agn. Vedkommende Forstanderskab er af samme Mening. Fra modsat Side fremhæves, at det Redskab, der i den sidste Tid er brugt af Beboere i Gjov, den saakaldte »Øðukasse«, ødelægger langt flere Muslinger end Dreggen, og at der med dette Redskab, naar det bruges i det Omfang, hvori det hidtil er blevet benyttet, fanges saa mange Muslinger, at Bestanden ikke alene formindskes, men om kort Tid vil være aldeles ødelagt, og som Bevis for, at Folk, der bor noget borte fra Fangststedet, f. Eks. i Gjov, anføres, at Folk fra denne Bygd i flere Aar har fanget øður med Dreg paa det omhandlede Sted, inden de lærte at bruge det andet Redskab. Hensigten med Vedtægten er altsaa blot at hindre Rovdrift.

Forslaget er anbefalet af Sysselmanden paa Østerø og af Landfogden.

Undertegnede Udvalgsmedlemmer har ikke tilstrækkeligt Kendskab til at bedømme, hvilket af de nævnte Redskaber der gør mest Skade ved at knuse Muslingerne, eller tilstrækkelig Fagkundskab til at afgøre, om Muslingebestanden kan ødelægges ved det stedfindende Fiskeri, men der er ingen Sandsynlighed for, at dette kan ske, saaledes som det alt mange Steder er sket med den almindelige Blaamusling (kræklingur), der ogsaa bruges som Madding. Vedtagelsen af denne Vedtægt vil i den Henseende kunne virke som et Forsøg. Det Redskab, man her har saa meget imod: »Øðukassen«, bruges nemlig flere Steder; naar nu en saadan Vedtægt har virket i nogle Aar, vil det vise sig, om der er nogen væsentlig Forskel paa Øðubestandens Bestaaen eller Aftagen paa det Sted, hvor der kun bruges Dreg, og paa de Steder, hvor ethvert Redskab er tilladt.

Forslaget er, som bemærket, kundgjort paa den lovbefalede Maade, og det ses ikke at indeholde noget, der strider imod Lovens Bestemmelser; alle bliver ens stillede med Undtagelse af den naturlige Forskel, der bevirkes af, om man bor nær ved eller langt fra Fangststedet, noget, som hverken Lov eller Vedtægt kan ændre.

Med Hensyn til Tidspunktet for Vedtægtens Ikrafttræden, mener man, at 1. Januar 1915 kunde være et passende Tidspunkt; men skulde dette ikke kunne ske, vil Ministeriet bedst kunne vælge et passende Tidspunkt.

Med Hensyn til et enkelt Punkt i Bestemmelsen i § 2, næstsidste Punktum, har Udvalget delt sig i et Flertal og et Mindretal. Medens Udvalgets Flertal (Christiansen og Poulsen) ikke har noget imod denne Bestemmelse at erindre, finder Mindretallet (Rasmussen) denne Bestemmelse uheldig og vil derfor foreslaa at underrette Forstanderskaberne om, at Lagtinget ikke kan anbefale Forslaget til Justitsministeriets Godkendelse, medmindre dette Punktum udgaar.

I Henhold til det anførte tillader Udvalget sig at fremkomme med følgende Forslag:

Forslag fra Flertallet.

Medfølgende Forslag til Vedtægt anbefales til Justitsministeriets Stadfæstelse som gældende Vedtægt for et Tidsrum af 5 Aar fra det Tidspunkt, Ministeriet fastsætter.

Forslag fra Mindretallet.

Det anbefales at underrette vedkommende Forstanderskaber om, at medfølgende Forslag til Vedtægt ikke kan tiltrædes af Lagtinget, medmindre næstsidste Punktum i § 2 udgaar.

Ved Sagens *2. Behandling* den *20. August* vedtoges det at lade den overgaa til 3. Behandling.

Ved *3. Behandling* den *26. August* sattes Forslag til Vedtægt under Afstemning:

§ 1 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§ 2. Mindretallets Forslag sattes først under Afstemning, men forkastedes med 12 Stemmer mod 5, hvorefter Flertallets Forslag til § 2 vedtoges med 16 Stemmer mod 2.

§ 3 vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

Spørgsmaalet om Sagens Indsendelse til Ministeriet (Flertallets Forslag) sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 17 Stemmer *(stemte ikke:* Patursson, R. Rasmussen, Hentze og Formanden; *fraværende:* Effersøe).

Den *1. September* oplæstes og vedtoges saalydende *Indstilling:*

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 1. September 1914.

Til

Justitsministeriet.

Lagtinget har i dets indeværende Samling behandlet et af Forstanderskaberne for »Ejde Sogns Kommune« og »Hvalvigs og Saksen Sognes Kommune« i Henhold til Lov Nr. 107 af 14. April 1893 udarbejdet og indsendt »Forslag til Vedtægt for Fangst af Muslinger«.

Sagen er blevet behandlet i et Udvalg, der under 18. f. M. afgav medfølgende Udvalgsbetænkning. Som det fremgaar af denne Betænkning, havde Udvalget paa et enkelt Punkt delt sig i et Flertal og et Mindretal. Medens nemlig Flertallet foreslog at indsende Forslaget til Ministeriets Stadfæstelse, foreslog Mindretallet at tilkendegive Forstanderskabet, at Lagtinget ikke kunde tiltræde Forslaget, medmindre der blev foretaget en nærmere betegnet Ændring i § 2.

Ved Sagens 3. Behandling den 26. f. M. blev Mindretallets Forslag forkastet med 12 Stemmer mod 5. — Efter at Forslagets enkelte Ser var vedtagne af Tinget, vedtoges Flertallets saalydende Forslag:

»Medfølgende Forslag til Vedtægt anbefales til Justitsministeriets »Stadfæstelse som gældende Vedtægt for et Tidsrum af 5 Aar fra det Tids»punkt, Ministeriet fastsætter.«

enstemmig med 17 Stemmer (4 Medlemmer stemte ikke, 1 var fraværende).

I det man ærbødigst tillader sig at henvise til Udvalgets Betænkning og Sagens øvrige Akter, tillader man sig lige ærbødigst at anbefale denne Sag til det høje Ministeriums gunstige Forsorg.

Svenning Rytter. *Jørn Pedersen,*
Ordfører.

M. A. Winther.

Fra Justitsministeriet er modtaget saalydende Skrivelse:

Justitsministeriet.
København, den 12. Oktober 1914.

Under 10. d. M. har Justitsministeriet stadfæstet det med Hr. Amtmandens Skrivelse af 12. f. M. — 1914 Nr. 839 hertil indsendte Udkast til Vedtægt for Fangst af Muslinger (Øðu) i en Del af Sundet mellem Strømø og Østerø.

Hvilket man herved skal meddele til Efterretning og videre Bekendtgørelse med Tilføjende, at Bekendtgørelse om Stadfæstelsen vil blive indrykket i Lovtidenden, og at et Antal Særtryk af Bekendtgørelsen vil blive eftersendt.

P. M. V.

Rentsmann.

V. Giese,
Fm.

Til
Amtmanden over Færøerne.

XIV. Etablering af flere Fyr paa Færøerne m. m.*)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes følgende *Skrivelse* fra Amtet af 6. Juli 1914:

Under 28. Januar d. A. har Justitsministeriet tilskrevet Amtet saaledes:

»Efter at den med Hr. Amtmandens Skrivelse af 8. Septbr. f. A. — 1913 Nr. 328 — indsendte med Bilag hoslagt tilbagefølgende Indstilling fra Færøernes Lagting angaaende Etablering af Indsejlingsfyr i Vaag, Vestmanhavn og Suglefjord har været tilstillet Marineministeriet, fra hvilket man har modtaget den i Afskrift hoslagte Skrivelse af 14. d. M., skal man anmode Dem om, at Sagen maa blive forelagt for det i Sommer sammentrædende Lagting, hvis fornyede Udtalelser i Sagen udbedes, særlig med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor stor en Del af de i Marineministeriets Skrivelse nævnte Udgifter Færøerne selv eventuelt vil afholde.

Med Underretning om Lagtingets Beslutning foventes Sagen paany indsendt tillige med de Ytringer, hvortil De selv maatte finde Anledning.«

Ved at meddele foranstaaende, skal man udbede sig en Udtalelse fra Lagtinget.

Den *20. August* fremlagdes endvidere følgende *Skrivelse:*

Til

Færøernes Lagting.

Sagen om Etablering af Indsejlingsfyr i Vaag, Vestmanhavn og Suglefjord bedes foretaget til Behandling i indeværende Samling.

Lagtingssalen, den 20. August 1914.

Magnus Dahl. *A. Samuelsen.* *Joen Rasmussen.*

O. N. Skaalum. *J. Patursson.* *Chr. Joh. Christiansen.*

J. M. Hentze. *N. Djurhuus.*

Ved Sagens *1. Behandling* den *21. August* vedtoges det efter Forslag af Dahl at henvise den til *Udvalget i Fiskerisagen.* Den *2. September* afgav Udvalget (Ordfører: Samuelsen) følgende

---

*) Se Lagtingstidende for 1913, Side 35.

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist en Sag om Etablering af Indsejlingsfyr i Vaag, Fuglefjord og Vestmanhavn.

Lagtinget har behandlet denne Sag i forskellige Samlinger, sidste Gang i forrige Lagtingssamling. Der henvises til Lagtingstidende 1909—10—11—12—13.

Lagtingets Indstilling sidste Aar har ikke ført til det tilsigtede Resultat, idet Marineministeriet ikke har ment at kunne bygge de Fyranlæg, Lagtinget anser nødvendige, for at vore Farvande kan siges at være forsvarlig belyste. Der foreligger imidlertid nu i Sagen en Skrivelse af 28. Januar d. A. fra Justitsministeriet til Færø Amt hvormed følger en Afskrift af en Skrivelse fra Marineministeriet af 14. Januar s. A. — Marineministeriet udtaler, at man fremdeles er af den Formening, at der fra Fyrvæsenets Side er gjort, hvad der bør gøres, for at Skibe og Baade om Natten kan komme ind paa beskyttet Ankerplads, idet der paa Norderøerne er Ledefyr ind til 3 Ankerpladser og paa Suderø til 1. Bl. a. ud fra disse Betragtninger udtaler Marineministeriet, at man ikke fra Fyrvæsenets Side kan strække sig videre end allerede sket, da saadant desuden vilde være stridende mod de Principer, som Fyrvæsenet følger. Imidlertid finder Ministeriet, at for saa vidt det maatte skønnes ønskeligt, at Staten støtter Fiskerinæringen paa Færøerne, saa maa Tilskud hertil ikke søges paa Marineministeriets men paa Justitsministeriets Budget. Kt. VIII Færøerne.

Til Vejledning for Justitsministeriet fremsætter Marineministeriet derfor Forslag til Etablering og Drift af Fyrbelysning ved Indsejling til Vaag, Vestmanhavn og Fuglefjord, der ikke er særlig beregnet paa Trafiken i Almindelighed, men kun for Fiskerfartøjer. — Man bemærker m. H. t. Overslagene, at de virkelige Anlægssummer kan blive indtil 25 pCt. større eller mindre end Overslagssummerne, idet nøjagtige Overslag ikke kan udarbejdes uden forudgaaende stedlig Undersøgelse.

Overslaget angaar følgende Anlæg:

1) *Vaag Fjord:* Indsejlingsfyrlinje:

Hertil anslaas ialt	1650 Kr.
Aarlig Drift uden Fyrpasserløn	150 —
	1800 Kr.

2) *Vestmanhavn:* Havn:

Fyr paa Slettenæs	2900 Kr.
Anlæg og Drift uden Fyrpasserløn	220 —
	3120 Kr.

Ledefyr	170 Kr.
Anlæg og Drift uden Fyrpasserløn	80 —
	250 Kr.

3) *Fuglefjord:*

Hertil anslaas	1650 Kr.
Aarlig Drift uden Fyrpasserløn	150 —
	1800 Kr.

Denne Skrivelse fra Marineministeriet har Justitsministeriet nu tilsendt Amtmanden over Færøerne til Forelæggelse for Lagtinget, hvis fornyede Udtalelse i Sagen udbedes, særlig m. H. t. Spørgsmaalet om, hvor stor en Del

af de i Marineministeriets Skrivelse nævnte Udgifter Færøerne selv eventuelt vil afholde.

Amtmanden har forelagt Spørgsmaalet for de interesserede Kommuner, og der er modtaget Svarskrivelse fra Vestmanhavn, Suderø og Vaag Kommuneforstanderskaber.

Det er givet, at samtlige disse Forstanderskaber ligesom Lagtinget er gaaet ud fra, at de omhandlede Fyr skulde opføres som sædvanligt af Fyrvæsenet uden Udgift for Amt og Kommune. Der er jo opført Fyr heroppe af Fyrvæsenet, uden at Lagtinget har været taget med paa Raad, som ikke kan siges at have nær saa megen Betydning, som de Fyrledninger der her er Tale om. Som en Følge af, at man egentlig ikke før i Fjor ude i Kommunerne har forudsat, at der kunde blive Spørgsmaal om Tilskud fra færøsk Side, foreligger der nu ensartede Udtalelser fra de forskellige Kommuner, idet Suderø Sogn ikke ønsker at tilsige noget Tilskud, Vestmanhavn Kommune ikke vil støtte Fyranlægget paa Slettenæs, medens Vaag Kommune udtaler, at hvis Ministeriet mod Forventning skulde kræve Tilskud fra Kommunen til Fyranlægget, er man eventuelt villig til at yde indtil $^1/_5$ af alle Omkostningerne vedrørende Fyranlægget i Vaag, for dog at kunne faa denne nødvendige Foranstaltning iværksat.

Efter Udvalgets Nedsættelse er der fremkommet en ny Skrivelse fra Fyrdirektøren angaaende Fyranlægget i Vaag. I denne Skrivelse stiller Fyrdirektøren sig afvisende overfor Ændringer i Planen, som ønskes fra Kommunens Side. Man finder, at denne Side af Sagen kan bero indtil videre, idet man maa være enig med Fyrdirektøren i, at det er vanskeligt for Direktoratet at planlægge paagældende Fyrlinje i København, uden at søge Oplysninger hos sagkyndige Folk paa Færøerne. Saa snart som Bevillingsspørgsmaalet er ordnet, tror Udvalget, at man med Lethed vil kunne ordne det øvrige efter Forhandling med det interesserede Forstanderskab.

Da Fyrsagen vanskelig vil kunne ordnes i Overensstemmelse med Lagtingets Indstilling, og dette i hvert Fald ikke vil kunne ske, saa længe Fyrvæsenet indtager sin nuværende Stilling til Sagen, skønner Udvalget at burde tilraade en Løsning af Sagen i Overensstemmelse med Marineministeriets Skrivelse af 14. Januar d. A. Anlæggene vil næppe blive tilfredsstillende, men de vil betyde et stort Fremskridt.

Med Hensyn til Omkostningerne, da gaar man ud fra, at der paa Justitsministeriets Budget bevilges de nødvendige Pengemidler til Anlæggene, og at Marineministeriet vil sørge for Fyrenes Drift ganske paa samme Maade som ved Drift af de af Fyrvæsenet byggede Fyr. — Skulde der imidlertid mod Forventning fra Statsmyndighedernes Side kræves som Betingelse et Tilskud fra de interesserede Kommuners Side til Anlægget, foreslaas det, at Tilskudet sættes til $^1/_5$, i Lighed med hvad der er krævet for Havnebevillingernes Vedkommende. Skulde det imidlertid mod Forventning ske, at Fyrvæsenet ikke mener uden Tilskud fra lokal Side at kunne drive Fyrene som sædvanlig, billiges det, at Kommunerne udreder $^1/_5$ af Driftsomkostningerne. Som allerede udtalt af Udvalget ved tidligere Lejligheder, mener man ikke af Lagtingets Kasser at kunne foreslaa nogen Bevilling, idet Amtskommunens Budget jo som bekendt er stærkt belastet i Øjeblikket.

Man finder, at samtlige de tre Fyranlæg bør tages med, uanset Kommunernes forskellige Svar, idet der jo, hvis Tilskud bevilges fra færøsk Side, senere vil blive Lejlighed til paany at forhandle med de paagældende Forstanderskaber, og til at bringe Sagen frem til en saa god Løsning, som Omstændighederne tillader det.

Man maa derfor tilraade Lagtinget at anbefale, at der paa Justitsministeriets Budget stilles Forslag om Tilskud til de omhandlede Fyr i Overensstemmelse med Marineministeriets Forslag.

Forslag.

1) Lagtinget anbefaler, at der arbejdes hen til Opførelse af Indsejlingsfyr til Vaag, Vestmanhavn og Fuglefjord i Overensstemmelse med Marineministeriets Skrivelse af 14. Januar d. A., saaledes at Udgifterne afholdes af Statskassen.
2) Skulde det være aldeles nødvendigt for Sagens Gennemførelse, anbefaler Lagtinget, at der betinges et Tilskud fra de interesserede Kommuner af indtil $^1/_6$ af Anlægsomkostningerne, medens Fyrene drives af Fyrvæsenet som de øvrige af Fyrvæsenet byggede Fyr.
3) Skulde der ogsaa til Driften kræves Tilskud fra færøsk Side, kan man under Hensyn til Sagens Vigtighed anbefale, at der ogsaa til Driften af Kommunerne udredes $^1/_5$ af Omkostningerne.
4) Lagtinget anbefaler paa det bedste, at denne Sag nu endelig ordnes under Hensyn til de store Interesser, der maa siges at staa paa Spil.

Ved Sagens *2. Behandling* den *7. September* vedtoges det at lade den overgaa til 3. Behandling.

Ved *3. Behandling* den *9. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 18 Stemmer *(stemte ikke:* Formanden; *fraværende:* Skaalum, Hentze og Effersøe).

S. D. oplæstes og vedtoges saalydende *Indstilling:*

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 9. September 1914.

Amtmanden over Færøerne har ved Skrivelse af 6. Juli d. A. kommuniceret Lagtinget Justitsministeriets Skrivelse af 28. Januar d. A. vedrørende Sagen om Etablering af Indsejlingsfyr i Vaag, Vestmanhavn og Fuglefjord.

Lagtinget har nedsat et Udvalg paa 5 Medlemmer til Behandling af Fyrsagen, saaledes som Sagen nu foreligger.

Dette Udvalg afgav under 2. ds. medfølgende Betænkning.

Udvalgets Forslag blev i Dag vedtaget med 18 Stemmer. 1 Medlem stemte ikke og 3 Medlemmer var fraværende.

Man tillader sig paany at indsende denne Sag til det høje Ministeriums velvillige Overvejelse og gunstige Forsorg.

Svenning Rytter. *A. Samuelsen,*
Ordfører.

Joen Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

XV. Indskrænkning i Brugen af Langliner.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes et Andragende fra en Del Fiskere paa Viderejde om Indskrænkning i Brugen af Langliner ved Færøerne, bilagt med en Del indhentede Erklæringer *).

Ved Sagens *1. Behandling* den *12. og 14. August* vedtoges det efter Forslag af J. Rasmussen at henvise den til *Udvalget i Fiskerisagen*. Den *5. September* afgav Udvalget (Ordfører: Samuelsen) en *Betænkning med Lovforslag*, der er vedhæftet som *Bilag 10*.

Ved Sagens *2. Behandling* den *7. September* fremlagdes af Winther, Provsten, Poulsen og J. C. F. Dam følgende

Forslag til Beslutning.

Sagen angaaende Indskrænkning i Brugen af Langliner udsættes til næste Aar.

Amtmanden anmodes om til næste Aars Tingsamling at indhente alle fornødne Oplysninger i Sagens Interesse.

Den *8. September* fortsattes 2. Behandling af Sagen.

Forslaget til Beslutning sattes først under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 6 Medlemmer stemte derfor, ingen imod.

Derefter sattes Lovforslaget §vis under Afstemning.

§ 1 vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

§§ 2—6 sattes samlede under Afstemning og vedtoges med 17 St. mod 0.

§ 7 vedtoges med 17 Stemmer mod 0,

hvorefter Overgang til 3. Behandling vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

Ved *3. Behandling* den *9. September* fremlagdes følgende *Ændringsforslag* af *Udvalget:*

* Udelades her.

I § 1, 2. Linie fra oven, mellem Ordene »at« og »forbyde«, indskydes: »regulere eller«.

I § 3, næstsidste Linie, ændres Ordene »naturlig menes« til »monos naturlig«.

§ 4, 2. Stykke, redigeres saaledes:

»Den Fisker, som føler sig brøstholden ved de foreslaaede Vedtægtsbestemmelser, har inden 2 Maaneder til Forstanderskabet i den Kommune, hvori han bor, skriftlig at fremsætte sine Indvendinger, og dette har da sammen med sin egen Erklæring om Sagen inden førstkommende 29. Juli til Lagtinget at fremsende alle de modtagne Indsigelser sammen med Vedtægten og med Attest om, at Vedtægten har været bekendtgjort paa lovlig Maade.«

I § 5 i Slutningen (næstsidste og sidste Linie) udgaa Ordene: »som—Aaremaal« og i Stedet derfor sættes: »med de Ændringer og for et saadant Tidsrum, som Lagtinget foreslaar og de paagældende Forstanderskaber maatte have tiltraadt«.

Ændringsforslaget til § 1 vedtoges med 12 Stemmer mod 0.
§ 1 saaledes ændret vedtoges med 13 Stemmer mod 0.
§ 2 vedtoges med 14 Stemmer mod 0.
§ 3. Ændringsforslaget til § 3 vedtoges med 15 Stemmer mod 0.
§ 3 saaledes ændret vedtoges med 14 Stemmer mod 0.
§ 4. 1. Stykke vedtoges med 14 Stemmer mod 0.
2. Stykke. Ændringsforslaget hertil vedtoges med 14 St. mod 0.
§ 5. Ændringsforslaget hertil vedtoges med 14 Stemmer mod 0.
§ 5 saaledes ændret vedtoges med 14 Stemmer mod 0.
§§ 6 og 7 sattes samlede under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

Lovforslaget i dets Helhed sattes derpaa under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 14 Stemmer mod 6 (*nej stemte:* Poulsen, Winther, Provsten, J. C. F. Dam, N. Djurhuus og Formanden; *fraværende:* Hentze og Effersøe).

Den *10. September* oplæstes og vedtoges saalydende *Indstilling:*

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 10. September 1914.

Til

Justitsministeriet.

Ved indeværende Lagtingssamlings Begyndelse har Amtmanden forelagt Tinget en Sag om eventuel Regulering af Langlinefiskeriet ved Færøerne.

Sagen har været til Behandling i et Femmands-Udvalg, og dette har under 5. ds. afgivet Betænkning med et Lovforslag.

Under 2. Behandling fremkom der fra 4 Medlemmer et Forslag til Beslutning om Sagens Udsættelse, men dette Forslag blev ikke vedtaget.

Mellem 2. og 3. Behandling fremkom der fra Udvalget et Ændringsforslag, der blev vedtaget. Udvalgets Forslag saaledes ændret blev derpaa vedtaget med 14 Stemmer. 6 Medlemmer stemte imod og 2 Medlemmer var fraværende.

Udvalgets Betænkning, Ændringsforslag og forskellige Akter vedlægges.

Det vil fremgaa af Sagen, at Spørgsmaalet om en Indskrænkning i Brugen af Langliner ad Lovgivningens Vej er ret omstridt blandt færøske Fiskere. Tilsvarende Betragtninger har ogsaa været gjort gældende i Tinget, hvor man tillige har været i Tvivl om, at et Lovforslag som det foreliggende vil kunne gennemføres i den foreliggende Form. Det skal oplyses, at de Vedtægter, som

tænkes oprettede i Henhold til Lovforslagets § 1, ogsaa skulle være gældende for Fiskegrunde ved Færøerne udenfor Søterritoriet.

Man haaber, at Sagen ved det høje Ministeriums Foranstaltning vil kunne gennemføres i den foreliggende Skikkelse. I modsat Fald forventer man en behagelig Udtalelse fra Ministeriet om, hvilke Punkter i Forslaget der særlig medfører Vanskelighed.

Svenning Rytter. *A. Samuelsen.*

Joen Poulsen.

XVI. Sagerne ang. Motorbaadsføreres Kendskab til Søvejsreglerne samt ang. Ændring i Sønæringsloven.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes følgende *Skrivelse fra Amtet af 8. Januar 1914:*

Man skal herved tilstille Lagtinget et fra Færøernes Skipper- og Navigatørforening modtaget Andragende*) om, at der arbejdes hen til, at der som Betingelse for, at en Person kan være Fører af Motorbaad, stilles det Krav til ham, at han har grundigt Kendskab til Søvejsreglerne.

En Afskrift af Amtets Skrivelse af 8. Januar d. A.*) vedlægges.

Ligeledes fremlagdes følgende *Andragende*:

Undertegnede Bestyrelse for »Færøernes Rederiforening« tillader sig herved paa Foreningens Vegne at fremkomme til Lagtinget med følgende Ansøgning eller Forslag til Lov med følgende nærmere Motivering.

*) Udelades her.

Det har her paa Færøerne vist sig mer og mer uheldigt, at Navigatører, der faar Fiskerskibe at føre, ofte ikke har den fornødne Dygtighed, som kan forlanges af en Person i denne Stilling, og som væsentlig hidrører fra, at den praktiske Uddannelse, der i alle andre Forhold har saa megen Betydning og ogsaa forlanges i vid Udstrækning som Garanti for Personens Kvalifikationer, her ofte ikke er til Stede. Som Eksempel kan anføres, at en Person, der har fungeret som Kok eller maaske slet ikke har været ude med et Fiskerskib, efter endt Eksamen kan faa Skib at føre.

Den Undersøgelse, som enhver Reder vil foretage angaaende den Person, som paatænkes antaget til Fører for et Fiskerskib, vil ofte eller som oftest indskrænke sig til Udtalelser fra vedkommende selv, da Attester angaaende Personens Kvalifikationer med Hensyn til det omtalte Forhold ikke er i Brug her og heller ikke vilde være af stor Værdi.

For at betrygge Redernes Interesser samtidig med, at det vil have en almindelig opdragende Betydning for Fiskerne, har Foreningen bestemt sig til at indgive følgende Ansøgning:

»Foreningen vedtog, at Bestyrelsen skulde indgive en Ansøgning til Lagtinget om, at Navigatører først efter i 12 Maaneder at have gjort Tjeneste som Bedstemænd, efter Eksamen, maatte faa Skib at føre.«

Dette blev vedtaget paa den ordinære Generalforsamling i Rederiforeningen i Tveraa den 9. December 1913.

Idet Foreningen haaber, at Lagtinget vil se med venlige Øjne paa ovennævnte Forslag, tillader Bestyrelsen sig herved at anbefale det paa det bedste.

Færøernes Rederiforening, den 28. April 1914.

P. R. V.

E. Müller.

Til
Færøernes Lagting.

* * *

Over hosstaaende Andragende skal man udbede sig Hr. Landfogdens Erklæring. — En Erklæring fra Færøernes Skipper- og Navigatørforening bedes derhos indhentet og indsendt hertil tilligemed Deres Erklæring senest 1. Juli d. A.

Færø Amt, den 15. Maj 1914.

Svenning Rytter.

Til
Landfogden paa Færøerne.

Ved Sagernes *1. Behandling* den *1. August* vedtoges det efter Forslag af Samuelsen at henvise dem til *Udvalget i Fiskerisagen.* Den *2. September* afgav Udvalget (Ordfører: Samuelsen) følgende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist:

1) Andragende fra Skipperforeningen om, at Motorbaadsførerne bør have Kendskab til Søvejsreglerne.
2) Andragende fra Rederiforeningen om Ændring i Sønæringsloven.

Udvalget skal bemærke, at for saa vidt man imødekommer de foreliggende Andragender saaledes som de foreligge, maa det ske gennem Ændringer i Sønæringsloven. Man erkender, at det i Skipperforeningens Andragende omtaldte Spørgsmaal har Betydning, men man nærer Betænkelighed ved ubetinget at kræve, at Motorbaadsførerne skulle have grundigt theoretisk Kendskab til Søvejsreglerne, da dette vil være ensbetydende med, at mange af de Baadførere, som nu er i Funktion, maa træde tilbage til Fordel for andre, maaske mindre kvalificerede Baadformænd.

Samtidig med, at Motorbaadsfiskeriet udvikler sig, maa man naturligvis ikke tabe af Syne, hvad der bør gøres til Sikring af Menneskeliv og andre til Fiskeriet knyttede Værdier, men det bør heller ikke lades ude af Betragtning, at det gælder om, at Fiskeriet kan udvikle sig under saa megen Frihed til alle Sider som muligt og forsvarligt, og for saa vidt der kan være Tale om, at Motorbaadsfiskeriet skal afløse Robaadsfiskeriet, bør man ikke ved alt for store Krav gøre veltjente Baadformænd umulige som Formænd ombord i Motorbaade. Ellers finder man, at den Henstilling vel er værd at følge, som fremkom under Sagens foreløbige Behandling og gik ud paa at tilvejebringe en letfattelig Fremstilling af gældende Bestemmelser om Søvejsreglerne, anvendelig for Motorbaadsførere. Herom gør Udvalget nedenfor en Henstilling. Iøvrigt mener man, at Sagen bør udsættes til næste Aar.

Med Hensyn til Andragendet fra Rederiforeningen om Forandringer i Sønæringsloven m. H. t. Befalingsmændenes praktiske Uddannelse bemærkes, at Udvalget med Andragerne er enigt i, at der bør arbejdes hen til, at de færøske Fiskeskippere kan faa en større praktisk Uddannelse, men man dog ikke i Aar har kunnet underkaste Sagen en saa grundig Behandling i Udvalget, at man har kunnet fremsætte Forslag til Ændringer i den gældende Sønæringslov. Man maa derfor indskrænke sig til disse Bemærkninger og i øvrigt foreslaa ogsaa denne Sag udsat til næste Aar.

Forslag.

1) Sagerne Nr. 33 og 34 udsættes til næste Aar.

2) Det henstilles til Amtmanden at lade udarbejde en letfattelig Fremstilling af de gældende Søvejsregler, anvendelig for færøske Motorbaadsførere. I Tilfælde af, at saadan Fremstilling tilvejebringes, bedes det foranlediget, at et Eksemplar afgives til hver Motorbaadsfører til lagttagelse og Opbevaring ombord sammen med Fartøjets Certifikat.

Ved Sagernes *2. Behandling* den *4. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 12 Stemmer mod 0.

XVII. Ændring i Loven om Beskatning af Handelsrejsende.*)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes følgende *Skrivelse fra Amtet af 11. Juli 1914:*

Det hoslagt medfølgende Andragende, angaaende en eventuel Ændring i Loven om Handelsrejsende, fra N. S. Johannessen, Thorshavn**), tilstilles Lagtinget med Henstilling om, at der svares, at Lagtinget i alt Fald ikke for Tiden finder Anledning til at søge udvirket nogen Ændring i bemeldte Lov.

Ved Sagens *1. Behandling* den *15. August* foreslog Provsten til Protokollen at vedtage:

Sagen udsættes til næste Aar.

Forslaget betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

---

*) Se Lagtingstidende for 1912, Side 83.

**) Udelades her.

XVIII. Eventuel Udvidelse til Færøerne af Lov om Embedslægevæsenets Ordning.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes følgende *Skrivelse fra Amtet af 6. Juni 1914:*

Under 23. f. M. har Justitsministeriet tilskrevet Amtet saaledes:

»Ved § 20 i den under 21. f. M. stadfæstede Lov om Embedslægevæsenets Ordning er der meddelt Regeringen Bemyndigelse til ved kongelig Anordning at sætte Loven i Kraft paa Færøerne med de Lempelser, som ifølge Øernes særlige Forhold maatte findes formaalstjenlige.

Man skal derfor anmode Hr. Amtmanden om fra det i Sommer sammentrædende Lagting at ville indhente og derefter med Deres egne Ytringer hertil indsende en Udtalelse om de Ændringer eller Modifikationer i bemeldte Lov, hvortil der maatte findes Grund.«

Med Bemærkning, at man under D. D. har udbedt sig Fysikus' Erklæring, forelægges Sagen for Lagtinget.

I Henhold til Lagtingets Vedtagelse den *4. August* blev det besluttet ikke at behandle Sagen i indeværende Samling.

XIX. Eventuel Udvidelse til Færøerne af Lov om kommunal Lægehjælp.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes følgende *Skrivelse fra Amtet af 5. Juni 1914:*

Under 23. f. M. har Justitsministeriet tilskrevet Amtet saaledes:

»Ved § 9 i den under 21. f. M. stadfæstede Lov om kommunal Lægehjælp er der meddelt Regeringen Bemyndigelse til for Færøernes Vedkommende at fastsætte de Lempelser i Lovens Bestemmelser, som ifølge Øernes særlige Forhold maatte findes formaalstjenlige.

Man skal derfor anmode Hr. Amtmanden om fra det i Sommer sammentrædende Lagting at ville indhente og derefter med Deres egne Ytringer hertil indsende en Udtalelse om de Lempelser i bemeldte Lov, hvortil der maatte findes Grund.«

Med Bemærkning, at man under D. D. har udbedt sig Fysikus's Erklæring, forelægges Sagen for Lagtinget.

I Henhold til Lagtingets Vedtagelse den *4. August* blev det besluttet ikke at behandle Sagen i indeværende Samling.

XX. Ændring i Havnereglement for Vestmanhavn.*)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes følgende *Skrivelse fra Amtet af 22. Maj 1914:*

Hoslagt fremsendes et Andragende fra Havnebestyrelsen for Vestmanhavn samt fra Forstanderskaberne for Vestmanhavn Sogns Kommune og for Kvivig Sogns Kommune om Ændring i Havnereglement af 29. Januar 1909 for Vestmanhavn**), jfr. Bekendtgørelse af 17. Juni 1912 om Ændring i det nævnte Reglement.

Ændringerne gaar efter Forslaget ud paa:

1) at § 1 for Fremtiden skal være saalydende:
»Til Havnen ved Vestmanhavn bliver at henregne Farvandet indenfor en Linje mellem »Dølgsteinur« (mod Vest) og »Yvir ímillum gjáir« (mod Øst).«

og 2) at der til § 7, 1. Stykke, føjes følgende Bestemmelse:
»Havnebestyrelsen skal dog være forpligtet til at iagttage, at Fartøjerne oplægges saaledes, at der holdes en Sejlrende aaben ind til Broen for anløbende Skibe, saaledes at disse ikke generes i deres Sejlads. Eventuelle Klager over Havnebestyrelsen i denne Henseende afgøres af Amtmanden.«

Sysselmanden oplyser i Skr. af 12. ds., at Skibe formentlig ikke udenfor den foreslaaede Havnegrænse ligger betryggende i Læ af Land for Vind fra Sydvest til Nordvest. Særlig af Hensyn til Fiskerskibe, der søger Læ i Tilfælde af Uvejr uden at ønske Forbindelse med Land, anser Amtet det for heldigt, at der udenfor det Omraade, Havnereglementerne gælder for, findes tiltrækkelig Plads, hvor Skibe midlertidigt kan ligge uden at svare Afgift. Efter det af Sysselmanden oplyste er dette imidlertid allerede nu ikke Tilfældet, idet der i det Omraade, hvormed Havnen foreslaas forøget, ikke findes Læ for sydvestlige Vinde. Omvendt vil der, efter det af Havnebestyrelsen anførte, selv om Havneomraadet udvides som foreslaaet, vedblivende være Plads udenfor dette, hvor Skibe kan ankre klar af Strømmen. Da der efter det af Havnebestyrelsen anførte er daarlig Plads i Havnen i dennes nuværende Skikkelse, og da den foreslaaede Ændring vil medføre den Fordel, at der kan lades et Sejlløb aabent for Skibe ind til Anlægsbroen, skal man ganske henstille, om Lagtinget vil anbefale, at Reglementet ændres som ovenfor angivet.

---

*) Se Lagtingstidende for 1911, Side 249.

**) Udelades her.

S. D. henviste Formanden Sagen til *Det kommunale Udvalg.*

Den *18. August* afgav Udvalget (Ordfører: Poulsen) følgende

Udvalgsbetænkning.

Ved Skrivelse af 22. Maj d. A. har Amtet forelagt Lagtinget til Betænkning en Sag om Ændringer i det for Vestmanhavn gældende Havnereglement af 29. Januar 1909, jfr. Bekendtgørelse af 17. Juni 1912 om Ændringer i det nævnte Reglement. Sagen er blevet henvist til undertegnede Udvalg.

Det fremgaar af Sagens Akter, at Havnebestyrelsen oprindelig har andraget om en Ændring i § 1 saaledes, at Havnens Ydergrænse flyttes længere ud for at gøre Havnen mere rummelig. Andragendet er godt oplyst med en Kortskitse og Tegninger.

Under den derefter opstaaede Korrespondance har Amtet foreslaaet en Ændring i § 7, gaaende ud paa, at Havnebestyrelsen ved Oplægning af Skibe i Havnen skal paase, at der holdes en aaben Sejlrende ind til Lossebroen. Dette Forslag er tiltraadt af Forstanderskabet for Vestmanhavn Sogns Kommune samt af Forstanderskabet for Kvivig Sogns Kommune og Havnebestyrelsen.

Udvalget kan ikke skønne rettere end, at de omtalte Ændringer ville være til Fordel for Havneforholdene uden i andre Henseender at lægge Hindringer i Vejen for den almindelige Sejlads. Man vil derfor tilraade Tinget at anbefale Forslaget til Justitsministeriets Godkendelse.

I Henhold til det anførte foreslaas til Lagtingets Vedtagelse:

Lagtinget anbefaler, at der i Havnereglementet for Vestmanhavn af 29. Januar 1909 foretages følgende Ændringer:

1. § 1 affattes saaledes:
   »Til Havnen ved Vestmanhavn bliver at henregne Farvandet »indenfor en Linje mellem »Dølgsteinur« (mod Vest) og »Yvir fmillum »gjáir« (mod Øst).«
2. Der tilføjes § 7, 1. Stykke, følgende Bestemmelse:
   »Havnebestyrelsen skal dog være forpligtet til at iagttage, at »Fartøjerne oplægges saaledes, at der holdes en Sejlrende aaben ind til »Broen for anløbende Skibe, saaledes at disse ikke generes i deres Sej»lads. Eventuelle Klager over Havnebestyrelsen i denne Henseende »afgøres af Amtet.«

Ved Sagens *2. Behandling* den *20. August* vedtoges det at lade den overgaa til 3. Behandling.

Ved *3. Behandling* den *24. August* sattes Udvalgets Forslag ad §§ 1 og 7 under Afstemning og vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

Sagen i dens Helhed sattes derpaa under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 17 Stemmer *(fraværende:* J. Rasmussen, Matras, Niclasen, Egholm og Effersøe.

Den *1. September* oplæstes og vedtoges saalydende *Indstilling:*

Færøernes Lagting.
Thorshavn, den 1. September 1914.

Til
Justitsministeriet.

Ved Skrivelse af 22. Maj d. A. har Amtmanden over Færøerne forelagt Lagtinget en Sag om Ændringer i det for Vestmanhavn gældende Havnereglement af 29. Januar 1909, jfr. Bekendtgørelse af 17. Juni 1912 om Ændringer i nævnte Reglement.

Sagen er blevet behandlet i et Udvalg, der under 18. f. M. afgav medfølgende Udvalgsbetænkning.

Ved Sagens 3. Behandling den 24. f. M. vedtoges Udvalgets Forslag, saalydende:

(Se Udvalgsbetænkningen.)

enstemmig med 17 Stemmer.

Under Henvisning til Udvalgsbetænkningen og Sagens øvrige Akter tillader man sig herved allerærbødigst at anbefale denne Sag til det høje Ministeriums gunstige Forsorg.

Svenning Rytter. *Joen Poulsen,*
Ordfører.

M. A. Winther.

Fra Justitsministeriet er modtaget saalydende *Skrivelse:*

Justitsministeriet.
København, den 5. Oktober 1914.

At der i Anledning af Hr. Amtmandens Indstilling i Skrivelse af 8. f. M. — 1914 Nr. 837 — under D. D. af Justitsministeriet er udfærdiget Bekendtgørelse om Ændringer i det under 29. Januar 1909 stadfæstede Havnereglement for Vestmanhavn med Ændringer, stadfæstede under 17. Juni 1912, det skal man herved meddele til Efterretning og videre Bekendtgørelse, idet tilføjes, at Bekendtgørelsen vil blive indrykket i Lovtidende, hvoraf et Antal Særtryk vil blive eftersendt.

P. M. V.

Rentzmann.

V. Giese,
Fm.

Til
Amtmanden over Færøerne.

XXI. Deling af Vaagø Sognes Kommune i fire særskilte Kommuner.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes en Skrivelse fra Forstanderskabet for Vaagø Sognes Kommune, hvormed fremsendtes 2 Andragender fra Vælgere i Midvaag og Sandevaag Sogne om Udskillelse fra bemeldte Kommune af de to Sogne som særskilte Kommuner.*)

S. D. henviste Formanden Sagen til *Det kommunale Udvalg.*

Den *14. August* afgav Udvalget (Ordfører: Poulsen) følgende

Udvalgsbetænkning.

Fra kommunale Vælgere i Midvaag og Sandevaag Sogne er indkommet Andragender om Tingets Medvirkning til, at Vaagø Sognes Kommune maa blive delt saaledes, at hvert af de nævnte Sogne fremtidig kommer til at udgøre en Kommune. Sagen er anbefalet af Forstanderskabet, der tillige har oplyst, at hvert af Andragenderne er underskrevet af over Halvdelen af Sognets kommunale Vælgere.

Kommunallovens formelle Forskrifter for en Udskillelse er altsaa iagttagne, og undertegnede Udvalg, til hvilket Sagen er blevet henvist, kan ikke skønne rettere end, at alle andre Betingelser for de omhandlede Udskillelser ere tilstede. Hvert af de nævnte Sogne er tilstrækkelig stort til at danne en Kommune, og hvert af Sognene ikke alene har, men maa ogsaa i Fremtiden antages at ville have tilstrækkelige Kræfter til at styre en saadan Kommune.

Hvad dernæst angaar den tilbageværende Del af Kommunen, Sørvaag og Bø Sogne, der indtil videre maa komme til at danne én Kommune, da kan der heller ikke være nogen Tvivl om, at der ogsaa i disse Sogne findes tilstrækkelige Kræfter til at styre denne Kommunes Anliggender.

Man vil derfor tillade sig at tilraade, at Lagtinget anbefaler de omhandlede Andragender.

For Midvaags og Sandevaags Vedkommende foreligger der Forslag om, at Forstanderskabet for hver af disse Kommuner kommer til at bestaa af 5 Medlemmer. Disse Forslag kan Udvalget anbefale. For den eventuelle Sørvaag og Bø Sognes Kommune foreligger der ikke noget Forslag om Antallet af Forstanderskabsmedlemmerne, antagelig vil man her ogsaa kunne nøjes med 5 Medlemmer, saaledes at hvert af Sognene vælger 2 Medlemmer, og et Medlem vælges ved fælles Valg; men dette Spørgsmaal bør rettest udsættes, indtil der foreligger Forslag herom. Det fremgaar af Sagen, at den omhandlede Adskillelse ønskes iværksat snarest muligt, altsaa fra 1. Oktober 1915, man vil derfor tilraade, at Amtmanden bemyndiges til paa Lagtingets Vegne at fastsætte Antallet af Forstanderskabsmedlemmer i den eventuelle Sørvaag og Bø Sognes Kommune, samt til at fastsætte de øvrige Betingelser for Kommunens Deling og Tidspunktet for samme. Da Sognenes Ejendele allerede nu er holdt ude fra hinanden, vil denne Afgørelse nærmest være af formel Natur.

---

* Udelades her.

I Henhold til det anførte tillader Udvalget sig at foreslaa til Vedtagelse:

1. Lagtinget anbefaler

   a) at Midvaag Sogn udskilles fra Vaagø Sognes Kommune til Bestyrelse som en særlig Kommune under Navn af »Midvaag Sogns Kommune«,
   b) at Sandevaag Sogn udskilles fra Vaagø Sognes Kommune til Bestyrelse som en særlig Kommune under Navn af »Sandevaag Sogns Kommune«.
2. a) Medlemsantallet i den eventuelle »Midvaag Sogns Kommune« fastsættes til 5.
   b) Medlemsantallet i den eventuelle »Sandevaag Sogns Kommune« fastsættes til 5.
3. Amtmanden anmodes om, om nødvendigt, paa Lagtingets Vegne efter Indstilling af Forstanderskabet for Vaagø Sognes Kommune at fastsætte Antallet af Medlemmer i Forstanderskabet for den eventuelle Sørvaag og Bø Sognes Kommune samt til i det hele at godkende de nærmere Vilkaar for Kommunens Deling og fastsætte Tidspunktet for samme.

Den *24. August* fremlagdes *et Andragende* fra Vælgere i Bø Sogn om Udskillelse af Sognet fra Vaagø Sognes Kommune*).

S. D. henviste Formanden Andragendet til *Det kommunale Udvalg.*

Den *26. August* afgav Udvalget (Ordfører: Poulsen) følgende

Kontinuations-Udvalgsbetænkning.

Siden undertegnede Udvalg under 14. ds. afgav Betænkning over indkomne Andragender om Udskillelse af Midvaag og Sandevaag Sogne som selvstændige Kommuner, er der under 18. ds. fra 28 kommunale Vælgere i Bø Sogn indkommet et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende om, at ogsaa dette Sogn maa blive udskilt som særlig Kommune.

Da der ikke forelaa Oplysning om Antallet af Sognets Vælgere, har Udvalget søgt Oplysning herom, og i et i Dag modtaget Telefon-Telegram faaet oplyst, at Sognets samlede Vælgerantal er 41. Ganske vist foreligger der ikke officiel Attest for, at alle, der har underskrevet Andragendet, er kommunale Vælgere; men der kan efter det foreliggende formentlig ikke være Tvivl om, at Andragendet er underskrevet af et Flertal af Vælgerne i Bø Sogn.

Sagens formelle Side maa saaledes antages at være i Orden, og da man efter indhentede Oplysninger maa gaa ud fra, at der haves tilstrækkelige Kræfter til denne Kommunes Forvaltning, og der heller ikke kan være Tvivl om, at det tilbageværende Sørvaag Sogn ogsaa vil have tilstrækkelige Kræfter til den kommunale Forvaltning, tillader Udvalget sig at tilraade, at ogsaa dette Andragende anbefales, saaledes at Vaagø Sognes Kommune deles i 4 Kommuner, nemlig

Midvaag Sogns Kommune.
Sandevaag Sogns Kommune.
Sørvaag Sogns Kommune og
Bø Sogns Kommune.

---

*) Udeladtes her.

I Henhold til det anførte foreslaas til Lagtingets Vedtagelse:

1. Lagtinget anbefaler, at Vaagø Sognes Kommune deles i 4 Kommuner, nemlig:
   a. Midvaag Sogns Kommune,
   b. Sandevaag Sogns Kommune,
   c. Sørvaag Sogns Kommune og
   d. Bø Sogns Kommune.
2. a. Medlemsantallet i Forstanderskabet for den eventuelle Midvaag Sogns Kommuen fastsættes til 5.
   b. Medlemsantallet i Forstanderskabet for den eventuelle Sandevaag Sogns Kommune fastsættes til 5.
3. Amtmanden anmodes om — om nødvendigt — paa Lagtingets Vegne efter Indstilling af Forstanderskabet for Vaagø Sognes Kommune at fastsætte Antallet af Medlemmer i Forstanderskaberne for Sørvaag Sogns Kommune og Bø Sogns Kommune samt til i det Hele at godkende de nærmere Vilkaar for Kommunens Deling og fastsætte Tidspunktet for samme.

Ved Sagens *2. Behandling* den *28. August* vedtoges det at lade den overgaa til 3. Behandling.

Ved *3. Behandling* den *31. August* sattes Udvalgets Forslag i Kontinuations-Udvalgsbetænkningen under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 16 Stemmer (*stemte ikke:* Formanden; *fraværende:* Christiansen, Samuelsen, Evensen, J. C. F. Dam og Effersøe).

Udvalgets oprindelige Forslag i Betænkning af 14. August betragtedes herefter som bortfaldet.

Den *1. September* oplæstes og vedtoges saalydende *Indstilling:*

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 1. September 1914.

Til

Justitsministeriet.

Fra et Flertal af kommunale Vælgere i Midvaag Sogn og i Sandevaag Sogn paa Vaagø forelaa ved Lagtingets Sammentræden i Aar Andragende om, at disse to Sogne, hvert især, i Henhold til Lov Nr. 30 af 28. Februar 1872 § 1, sidste Punktum, maatte blive udskilte fra Vaagø Sognes Kommune til Bestyrelse som særlige Kommuner.

Sagen blev overgivet til Det kommunale Udvalg, der under 14. f. M. afgav medfølgende Betænkning. Samtidig hermed fremkom der fra Vælgere i Bø Sogn et lignende Andragende, der henvistes til samme Udvalg, medens 2. Behandling af førstnævnte Sag udsattes. Under 26. f. M. har Udvalget afgivet ligeledes medfølgende Kontinuations-Betænkning.

Ved Sagens 3. Behandling i Gaar vedtog Lagtinget enstemmig med 15 Stemmer (7 Medlemmer var fraværende):

»Lagtinget anbefaler, at Vaagø Sognes Kommune deles i 4 Kom-
»muner, nemlig:

»a. Midvaag Sogns Kommune,
»b. Sandevaag Sogns Kommune,
»c. Sørvaag Sogns Kommune og
»d. Bø Sogns Kommune.«

Samtidig hermed har Tinget dels selv truffet, dels overdraget til Amtmanden paa Tingets Vegne at træffe de fra Tingets Side nødvendige Afgørelser med Hensyn til den foreslaaede Deling.

Under Henvisning til Sagens Akter, derunder de to nævnte Udvalgsbetænkninger, tillader man sig ærbødigst at anbefale denne Sag til det høje Ministeriums gunstige Forsorg.

Svenning Rytter. *Joen Poulsen,*
Ordfører.

M. A. Winther.

Fra Justitsministeriet er modtaget saalydende *Skrivelse:*

Justitsministeriet.
København, den 2. December 1914.

Ved Skrivelse af 9. f. M. — 1914 Nr. 840 — har Hr. Amtmanden hertil tilbagesendt Lagtingets Indstilling af 1. September d. A. om, at Vaagø Sognes Kommune deles i 4 Kommuner, nemlig Midvaag Sogns Kommune, Sandevaag Sogns Kommune, Sørvaag Sogns Kommune og Bø Sogns Kommune.

Foranlediget heraf skal man til Efterretning og videre Bekendtgørelse meddele, at Justitsministeriet i Medfør af Lov af 28. Februar 1872 § 1 bifalder, at den ansøgte Deling foretages saaledes, *at* de ny Kommuner benævnes »Midvaag Sogns Kommune«, »Sandevaag Sogns Kommune«, »Sørvaag Sogns Kommune« og »Bø Sogns Kommune«, *at* Delingen træder i Kraft fra den 1. Oktober 1915 at regne, *at* der forinden vil af Forstanderskabet for Vaagø Sognes Kommune være at gøre Forslag om Antallet af Forstanderskabsmedlemmer i Sørvaag og Bø Sognes Kommuner samt om de Vilkaar, paa hvilke Delingen skal foregaa, og navnlig ogsaa med Hensyn til Delingen af den samlede Kommunes Formue og Gæld, Rettigheder og Byrder, *at* den endelige Bestemmelse med Hensyn til disse Vilkaar tages af Lagtinget, dog at der forinden gives den samlede Kommunes Beboere Lejlighed til at blive bekendt med Forslaget og til at fremkomme med eventuelle Indsigelser mod samme, samt *at* de fornødne Forstanderskabsvalg foretages i betimelig Tid før Udskillelsen efter nærmere Bestemmelse af Forstanderskabet for Vaagø Sognes Kommune.

Zahle.

V. Giese,
Fm.

Til
Amtmanden over Færøerne.

XXII. Sagen om tvungen Ulykkesforsikring for Fiskere m. fl.

Den *15. August* fremlagdes

Foreløbigt Udkast

til

Forslag til Lov for Færøerne om tvungen Ulykkesforsikring for Fiskere m. fl.

---

§ 1.

Enhver paa Færøerne hjemmehørende Person, der i Henhold til Lov Nr. 71 af 3. April 1900 om danske Fiskeres Forsikring i Ulykkestilfælde eller i Henhold til Lov Nr. 65 af 30. Marts 1906 om Udvidelse af nævnte Lov til ogsaa at omfatte anden Søfartsvirksomhed m. v. er berettiget til at blive Medlem af den af Indenrigsministeren anerkendte Ulykkesforsikringsforening for danske Fiskere, skal være pligtig til at indtegne sig som Medlem af denne Forening, for saa vidt han er over 18 Aar gammel.

Undtagne er dog Personer, der for det paagældende Kalenderaar er forsikrede mod Ulykkestilfælde i Henhold til Lov Nr. 54 af 1. April 1905 om Søfolks Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde i Søfartsvirksomhed, samt Personer, der ikke ernærer sig ved Fiskeri m. m. med dansk Skib eller Fartøj.

§ 2.

Forstanderskaberne for de færøske Kommuner — for Thorshavns Vedkommende Byraadet — affatter aarligt samtidigt med Skatteligningen en Fortegnelse over de Personer, der i Henhold til § 1 er pligtige til at indtegne sig som Medlem af Ulykkesforsikringsforeningen for danske Fiskere. — Saafremt Kommunen henhører under et i Henhold til Vedtægten for Ulykkesforsikringsforeningen for danske Fiskere godkendt Distrikt, bliver Fortegnelsen at affatte efter Samraad med Ulykkesforsikringsforeningens Tillidsmand i Distriktet.

Den nævnte Fortegnelse fremlægges til Eftersyn i samme Tidsrum som Skatteligningen, og Indsigelser fra vedkommende mod at være optaget paa Fortegnelsen skal indgives skriftlig til Forstanderskabet indenfor den for Indsigelser mod Skatteligningen foreskrevne Frist. Forstanderskabets Afgørelse af fremkomne Klager, hvilken skal være afgiven senest 1 Maaned (i Thorshavn 14 Dage) efter Klagefristens Udløb, kan indtil 1 Maaned er forløbet fra Kendelsen, indankes til Amtets Afgørelse. Ingen paa Fortegnelsen optagen kan ved at indanke Forstanderskabets Afgørelse unddrage sig fra midlertidig at udrede de i § 3 i nærværende Lov omhandlede Bidrag. Forandres Forstanderskabets Afgørelse, bliver de betalte Bidrag tilbagebetalt.

Saasnart Fortegnelsen er affattet, indsendes den til Ulykkesforsikringsforeningens Repræsentant. Denne skal være pligtig til inden 14 Dage efter Modtagelsen af Listen at meddele Forstanderskabet Underretning om, hvorvidt

samtlige de paa Listen optagne Personer kan optages som Medlemmer af Foreningen.

§ 3.

De paa den i § 2 omhandlede Liste optagne Personer, mod hvis Optagelse der ikke af Forsikringsforeningens Repræsentant er nedlagt Indsigelse, eller som ikke ifølge deres egen Begæring (jfr. § 2, 2. Stykke) slettes af Listen, er, uanset om de maatte være i Restance med Betaling af Kontingent, Medlemmer af Foreningen i det efter Skatteligningens Affattelse følgende Kalenderaar.

Betaler nogen af de paa Fortegnelsen optagne Personer ikke Kontingent i rette Tid, skal Meddelelse herom fra Forsikringsforeningen tilstilles vedkommende Kommunalbestyrelse senest 3 Maaneder, efter at Bidraget ifølge Forsikringsforeningens Vedtægter er forfalden til Betaling. Saafremt saadan Meddelelse er sket, hæfter Kommunen for det paagældende Bidrag. De Bidrag, som Kommunen saaledes maa betale, kan inddrives hos de paagældende ved Udpantning.

§ 4.

Denne Lov træder i Kraft den 1. Januar 1916, dog saaledes, at de i § 2 omtaldte Lister vil være at udarbejde i Kalenderaaret 1915.

Motiver til foranstaaende foreløbige Udkast til Forslag.

Ved Lov Nr. 71 af 3. April 1900 er der aabnet Adgang for Fiskere (jfr. Lov Nr. 65 af 30. Marts 1906 om anden Søfartsvirksomhed) til for et ringe aarligt Kontingent — 5 Kr. — at blive forsikrede mod Ulykkestilfælde. I Tilfælde af *midlertidig Uarbejdsdygtighed* faar de, som benytter sig af denne Ret, en daglig Pengehjælp af 1 Kr. 50 Øre, for saa vidt Uarbejdsdygtigheden varer ud over 13 Uger; i de 13 Uger faar vedkommende Hjælp fra Sygekassen, for saa vidt han er Medlem af en saadan. I Tilfælde af *Invaliditet* udbetales en Erstatning paa 3600 Kr., dersom vedkommende skønnes helt at have mistet Erhvervsevnen, og ellers et forholdsvis mindre Beløb. I Tilfælde af den forsikredes *Død* udbetales der hans Enke eller Børn, saafremt disse har været forsørgede af ham, et Beløb af 2500 Kr. Et lignende Beløb vil, saafremt vedkommende ikke efterlader sig Enke eller Børn, kunne udbetales til andre, som han forsørgede. — Forsikringen tegnes i den af Staten anerkendte Ulykkesforsikringsforening for danske Fiskere, og de Erstatningsbeløb, denne ikke maatte kunne betale, tilskydes af Statskassen, hvis Tilskud i Aarene 1901—12 gennemsnitlig har udgjort 4 Kr. 34 Øre for hvert Medlem, altsaa omtrent lige saa meget, som det af den forsikrede selv udredede.

Den Hjælp, der ved den ovenfor nævnte Ordning ydes Fiskerne, er, som det vil ses, meget væsentlig. Men det viser sig faktisk, at langtfra alle Fiskere benytter sig heraf, idet der er et betydeligt Antal, der ikke er Medlemmer af

Ulykkesforsikringsforeningen, og følgelig heller ikke erholder Hjælp herfra i Tilfælde af indtrædende Ulykker. Den ved Lov af 3. April 1900 foreskrevne Ordning overlader det nemlig ganske til hver enkelt Fiskers egen fri Vilje, om han ønsker at lade sig ulykkesforsikre.

Anderledes forholder det sig med den ved Lov Nr. 54 af 1. April 1905 indførte Ulykkesforsikring for Søfolk, idet denne Forsikring er tvungen. Ifølge denne Lov er nemlig alle Søfolk paa danske Skibe forsikrede mod Følgerne af Ulykkestilfælde i deres Virksomhed, for saa vidt vedkommende Skib er maalt til 20 Brutto Register Tons eller derover. Denne Lov gælder ogsaa for Fiskerskibe, dog saaledes, at enhver, der af Rederen holdes forsikret i Henhold til Lov af 3. April 1900, er undtaget. Forsikring efter Lov af 1905 er ordnet saaledes, at Forsikringspligten er paalagt vedkommende Reder; denne er pligtig til for sin egen Regning at holde Mandskabet paa sine Skibe forsikrede, og saafremt han ikke gør dette, ifalder han en Bøde og maa derhos i Ulykkestilfælde selv udrede den vedkommende Sømand tilkommende Erstatning. Den ved Loven af 1. April 1905 trufne Ordning svarer til de ved Lovene af 7. Januar 1898 (om Fabriksarbejdere) og 27. Maj 1908 (om Arbejdere ved Landbrug, Skovbrug og Havebrug) givne Bestemmelser.

Naar Forholdet er ordnet anderledes for Fiskernes Vedkommende, skyldes dette først og fremmest den Omstændighed, at Fiskerne i mange Tilfælde driver deres Erhverv for egen Regning som Baadfiskeri, saaledes at der ikke er nogen Arbejdsgiver eller Reder, man kan gøre ansvarlig for, at de paagældende er forsikrede. Man har derfor valgt i alle Tilfælde at lade det afhænge af vedkommende Fiskers egen Bestemmelse, om han ønsker at være Medlem af Ulykkesforsikringsforeningen, og har indskrænket sig til at bestemme, at Arbejdsgiveren i de Tilfælde, hvor en saadan findes, er pligtig til at refundere de Udlæg, en Fisker har haft til Ulykkesforsikring (Lov 3. April 1900 § 2, Lov 30. Marts 1906 § 3).

Da denne Ordning som nævnt har vist sig at medføre, at et stort Antal Fiskere ikke er forsikrede, synes imidlertid en Lovændring, hvorved alle Fiskere drages ind under Ulykkesforsikringen, at være paakrævet. En saadan Ændring er særlig nødvendig for Færøernes Vedkommende, dels fordi de, som lever af Fiskeri, her udgør en langt større Del end i det øvrige Danmark, nemlig godt Halvdelen af den samlede Befolkning, dels fordi Erhvervet ved Fiskeri er mere farefuldt ved Færøerne end i det egentlige Danmark. — Den sidste Omstændighed vil dog næppe bevirke, at Statskassens Tilskud til Fiskernes Ulykkesforsikringsforening ved nærværende Forslags Gennemførelse forøges synderligt for hvert forsikret Medlem; og det maa derhos erindres, at samtlige de af Lovforslaget omfattede Personer allerede ifølge den gældende Lovgivning er berettigede til at blive Medlemmer af Forsikringsforeningen.

Nærværende Forslag indfører kun den Forandring i den gældende Lovgivning, at samtlige paa Færøerne hjemmehørende Personer, der helt eller delvis ernærer sig ved Fiskeri eller ved de i Lov Nr. 65 af 30. Marts 1906 nævnte Virksomheder, skal være *pligtige* til at lade sig ulykkesforsikre i den af Indenrigsministeriet anerkendte Ulykkesforsikring, medens iøvrigt alle andre Regler forbliver uforandret. Det er til en vis Grad paalagt Forstanderskaberne — i Thorshavn Byraadet — at føre Kontrol med, at denne Bestemmelse overholdes, og Kommunerne hæfter for Medlemsbidraget, der atter vil kunne inddrives hos de paagældende ved Udpantning.

Om de enkelte Bestemmelser bemærkes iøvrigt følgende:

Ad § 1.

Denne Paragraf indeholder de nærmere Regler om, hvilke Personer der omfattes af Loven. Man har ment i denne Henseende at kunne henholde sig til Reglerne i Loven af 3. April 1900 (Personer »der ernærer sig ved Fiskeri, helt eller delvis«), idet man paa Grund af det ringe Medlemsbidrag (5 Kr.), ikke har fundet det betænkeligt ogsaa at paalægge Personer, der kun i ringe

Grad ernærer sig ved Fiskeri, Pligten til at være ulykkesforsikrede. Endvidere er de i Loven af 30. Marts 1906 nævnte Virksomheder medtagne, skønt de, bortset fra dem, der allerede omfattes af Loven om Fiskeres og om Søfolks Ulykkesforsikring, ikke spiller nogen videre praktisk Rolle paa Færøerne. — Man har indskrænket Forsikringspligten til at gælde Personer over 18 Aar. Det vil medføre Vanskeligheder at medtage de ganske unge, og det vil i Regelen være mindre vigtigt, at disse er ulykkesforsikrede, da de som oftest er ugifte.

I Paragraffens 2det Stykke er det bestemt, at Personer, der er forsikrede mod Ulykkestilfælde i H. t. Lov af 1. April 1905 om Søfolks Ulykkesforsikring, er undtaget fra nærværende Lov. Størrelsen af den paagældende Ulykkesforsikring svarer nemlig til den Medlemmer af Fiskernes Ulykkesforsikringsforening tilkommende, og Lov af 1. April 1905 § 5 bestemmer desuden, at Personer, der baade er forsikret i Medfør af Bestemmelserne i Lov 1. April 1905 og af Bestemmelserne i Lov 3. April 1900, mister Kravet efter sidstnævnte Lov. — Undtagelsen gælder dog kun for de Personer, der alene er beskæftigede ved en Virksomhed, hvorunder de er forsikrede i H. t. Lov af 1. April 1905. Personer, der en Del af Aaret er beskæftiget paa Fiskekuttere og herunder forsikret i H. t. Lov af 1905 om Søfolks Ulykkesforsikring, men som derhos driver Fiskeri med Baade, for hvilket den fornævnte Forsikring ikke er gældende, er altsaa ifølge Forslaget pligtige til at lade sig forsikre efter nærværende Lov. Forholdet vil iøvrigt — i Lighed med den nu almindeligt benyttede Fremgangsmaade — bedst ordnes derved, at de paagældende ikke lader sig ulykkesforsikre i H. t. Lov 1. April 1905, men derimod i Fiskernes Ulykkesforsikringsforening. De er i saa Fald forsikrede baade under Opholdet i Kutterne og under Baadfiskeriet, og er ikke pligtige til at lade sig forsikre efter Reglerne i Lov af 1905 om Søfolks Ulykkesforsikring.

Naar man endvidere har foreslaaet undtaget saadanne Personer, der ikke ernærer sig ved Fiskeri med *dansk* Skib eller Fartøj, har dette sin Aarsag i, at saadanne Personer vel er berettiget til at blive Medlemmer af Fiskernes Ulykkesforsikringsforening, men ikke har nogen Fordel heraf, idet Loven af 3. April 1900 ikke giver Ret til Erstatning i de Tilfælde, hvor Ulykken indtræffer paa fremmede Skibe. Saafremt de paagældende er ansatte paa engelske Skibe, hvilket vil være det sædvanligste her paa Øerne, har de desuden efter den engelske Lovgivning Krav paa Erstatning fra vedkommende Rederi. Endelig vil det være forbundet med store Vanskeligheder for Kommunerne at erholde Bidragene til Ulykkesforsikringsforeningen inddrevne hos Personer, der vel er hjemmehørende paa Færøerne, men som muligvis er fraværende den største Del af Aaret flere Aar i Træk. — Om denne Undtagelse gælder ligesom ved den forrige, at saasnart en Person ved Siden af sin Virksomhed paa fremmede Skibe driver — om end nok saa ringe — Erhvervsvirksomhed med dansk Fartøj (Skib eller Baad), falder han ind under Hovedreglen, og er altsaa pligtig til at være Medlem i Henhold til denne Lov.

Lovforslaget giver kun Regler om, hvem der er *pligtig til* at lade sig ulykkesforsikre og de hidtil gældende Regler om, hvem der har *Ret til* at tegne Ulykkesforsikring mod et aarligt Kontingent af 5 Kr., er følgelig upaavirkede af Forslaget. — Man har ikke ment at burde gøre det til en Pligt tillige at være Medlem af »Den gensidige Forsikringsforening for Forulykkedes Efterladte paa Færøerne«. Men det maa dog haabes, at Fiskerne i egen Interesse ogsaa efter nærværende Lovforslags Gennemførelse benytter denne Forening i mindst samme Omfang som tidligere, ligesom det kan ventes, at Fiskerne ved denne Lov vil blive interesserede i at lade sig forsikre.

Tvungen Livsforsikring for *Skibs*fiskere er for *Islands* Vedkommende indført ved Lov Nr. 47 af 10. November 1903. Forholdet ligner noget det ved nærværende Forslag paatænkte, idet en Del af Præmierne betales af Fiskerne selv. Derimod omhandler Loven som nævnt kun Søfolk, der driver Fiskeri paa Dæksfartøjer, og vedkommende Reder er gjort ansvarlig for Betalingen af Præmierne.

Ad § 2.

Denne Paragraf indeholder Bestemmelser om, hvorledes det i hvert enkelt Tilfælde skal afgøres, hvem der falder ind under Lovforslaget. For at det ved Loven tilsigtede Formaal kan naas, er det nødvendigt, at der føres en virksom Kontrol med, at alle, der er pligtige til at lade sig ulykkesforsikre, ogsaa bliver det, og det er endvidere nødvendigt, at alle Tvivlsspørgsmaal om, hvorvidt en Person er *pligtig* til at være Medlem af Ulykkesforsikringsforeningen, afgøres saa hurtigt som muligt.

Det paahviler selvfølgelig i første Række de forsikringspligtige selv at sørge for, at de bliver forsikrede. Men der vil sikkert heri ikke ligge nogen væsentlig Garanti for, at Forsikringen virkelig finder Sted i alle Tilfælde. Man har derfor ikke ment at burde lægge nogen afgørende Vægt paa de paagældendes Pligt til at lade sig forsikre, hvorfor man *ikke* har foreskrevet nogen Straf (Bøder el. lign.) for den, der ikke lader sig forsikre, uagtet han falder ind under Loven.

Derimod har man ment, at Forstanderskaberne uden alt for stor Vanskelighed vil være i Stand til at affatte en Fortegnelse over, hvilke Personer, der i vedkommende Kommune opfylder Lovens Betingelser for at skulle forsikres. Forstanderskaberne vil formentlig paa Grund af Kommunens forholdsvis ringe Størrelse være bedre i Stand til at affatte en saadan Fortegnelse end Sysselmændene, og de vil antagelig kunne faa meget væsentlig Hjælp ved Samarbejde med Ulykkesforsikringsforeningens Tillidsmand i Distriktet. Med Hensyn til Fiskeres Ulykkesforsikring er Færøerne nemlig delt i 7 Distrikter (et for hvert Syssel, herunder medregnet Nordstrømø og Sydstrømø Sysler), hver med sin af Bestyrelsen for Ulykkesforsikringsforeningen for danske Fiskere anerkendte Tillidsmand (jvf. Vedtægt for Ulykkesforsikringsforeningen af 19. Februar 1909 § 21). De nævnte Tillidsmænd fungerer som Mellemmænd mellem Foreningen og Medlemmerne, opkræver Medlemsbidrag og erholder herfor et Vederlag af indtil 10 pCt. af Medlemsbidragenes samlede Beløb. De maa antages at have et nøje Kendskab til, hvilke Personer der er berettigede til at være Medlemmer af Foreningen, og de er derhos formentlig interesserede i, at saa vidt muligt alle forsikringsberettigede Personer medtages. Paa den anden Side vil det sikkert være uigennemførligt at lade de nævnte Tillidsmænd paa egen Haand affatte de omhandlede Fortegnelser, idet de ikke vil være i Besiddelse af tilstrækkelig Kendskab til samtlige Indbyggere i Distriktet til at kunne gøre dette, og det bl. a. derfor ikke kan forventes, at Ulykkesforsikringsforeningen vil gaa ind paa, at Arbejdet med Fortegnelsernes Affattelse udelukkende lægges paa Tillidsmændene, ligesom en saadan Ordning, selv bortset herfra, ikke kunde ventes at blive tilstrækkelig fyldestgørende.

Lovforslaget bestemmer, at den nævnte Fortegnelse over de forsikringspligtige skal affattes og fremlægges samtidigt med Skatteligningen. Forstanderskaberne maa alligevel i Anledning af Skatteligningen gennemgaa samtlige Distriktets Beboere, og Fortegnelsens Affattelse synes derfor at volde mindst Arbejde, naar den sker samtidigt. Det opnaas tillige herved, at Personer, der efterser Skatteligningen, samtidigt kan gøre sig bekendt med Fortegnelsen og fremkomme med Indsigelser mod denne. Indsigelser, der fremkommer, afgøres i første Instans af Forstanderskabet, der muligvis paa Grund af Oplysninger, det ikke tidligere kendte, finder Anledning til at slette vedkommende af Listen. Som et praktisk Tilfælde kan anføres, at en Person godtgør at være ulykkesforsikret i H. t. Lov 1. April 1905 *for hele det følgende Aar*; saadanne Personer vil i Regelen blive optagne paa Fortegnelsen, da Forstanderskabet ikke kan vide noget om, at de allerede er forsikrede, og det maa derfor paahvile dem selv at gøre Forstanderskabet bekendt hermed, enten paa Forhaand eller ved at fremsætte Indsigelse mod Fortegnelsen. — Gaar Forstanderskabets Kendelse vedkommende imod, kan Sagen indankes for Amtet. At tillade yderligere Appel er formentlig unødvendigt her, hvor det alene drejer sig om vedkommendes Pligt til at betale den ubetydelige Præmie, hvortil kommer, at den virkelige Afgørelse i Virkeligheden i alle Tilfælde ligger hos Forsikringsforeningen; thi om ved-

kommende er berettiget til at optages, afgøres af Ulykkesforsikringsforeningen paa sædvanlig Maade. Forstanderskabets og Amtets Afgørelse gaar derfor kun ud paa, at vedkommende, for saa vidt Forsikringsforeningen erklærer ham berettiget til Optagelse, ogsaa er forpligtet til at lade sig indmelde. — Da det i Tilfælde af fremkomne Indsigelser kan tænkes, at Spørgsmaalet om en Persons Forsikringspligt ikke er endelig afgjort til den Tid, Forsikringen skal træde i Kraft, er det bestemt, at enhver Person, der er optaget paa Listen, skal betale de foreskrevne Bidrag. Slettes han senere af Listen, betales Bidragene tilbage, og vedkommende betragtes ikke som havende været forsikret i det mellemliggende Tidsrum, jvf. nedenfor ad § 3.

Selv om en Person af Forstanderskabet er optaget paa Fortegnelsen og ikke har fremsat Indsigelse herimod, er det dog ikke dermed givet, at han kan optages som Medlem af Fiskernes Ulykkesforsikringsforening. Spørgsmaalet, om vedkommende opfylder Betingelserne herfor, er ganske vist forudsætningsvis afgjort af Forstanderskabet, idet vedkommende i modsat Fald ikke skulde optages paa Listen. Men den endelige Afgørelse kan dog ikke overlades til Forstanderskaberne, som ikke kan ventes fuldt ud at være inde i alle de Tvivlsspørgsmaal, der vil kunne opstaa ved Afgrænsningen af, hvilke Personer der har Ret til at nyde godt af den kun for bestemte Befolkningsklasser indstiftede, statsunderstøttede Ulykkesforsikring. Afgørelsen heraf maa som hidtil hvile hos Ulykkesforsikringsforeningen og i sidste Instans hos Indenrigsministeriet. Det er i den nugældende Vedtægt (§ 2, sidste Stykke) foreskrevet, at Afgørelsen af, hvem der kan optages som Medlem, afgøres af Bestyrelsen. Da Fortegnelserne helst skulde foreligge endeligt berigtigede ved Kalenderaarets Begyndelse (Lovforslagets § 3), vilde det imidlertid være meget ønskeligt, om Foreningens Tillidsmænd paa Færøerne ligesom hidtil bemyndiges til hver i sit Distrikt at afgøre Spørgsmaalet, i hvert Fald i de Tilfælde, hvor Spørgsmaalet af vedkommende Tillidsmand skønnes ikke at være tvivlsomt, medens han, naar han anser Spørgsmaalet for tvivlsomt, kan udsætte Afgørelsen. En saadan Regel synes ikke at være betænkelig, og gælder derfor ogsaa ved forskellige Arter af Forsikringer her paa Øerne.

For at Ulykkesforsikringsforeningen kan være i Besiddelse af de fornødne Oplysninger om de forsikrede, maa den af Forstanderskaberne udarbejdede Fortegnelse indeholde Besvarelser af samtlige de i Vedtægtens § 3 nævnte Spørgsmaal. Til Gennemførelse heraf vil det være praktisk, at Listerne affattes paa særlige af Forsikringsforeningen udarbejdede Skemaer.

Skatteligningen, og altsaa ogsaa den her omhandlede Fortegnelse, skal i Landkommunerne i H. t. Lov Nr. 30 af 28. Februar 1872 § 22 fremlægges til Eftersyn i hvert Sogn i de sidste 14 Dage af Oktober Maaned. Indsigelser skal fremføres skriftlig inden November Maaneds Udgang, og Forstanderskabets Afgørelse skal foreligge inden Udgangen af December. I Thorshavn fremlægges Fortegnelsen i den første Halvdel af December Maaned. Indsigelser skal fremsættes inden 14 Dage efter Udløbet af den Tid, i hvilken Fortegnelsen har ligget til Eftersyn, og Byraadets Afgørelse skal foreligge senest 14 Dage efter Klagefristens Udløb.

Det bemærkes, at det væsentligst vil være ved Fortegnelsernes første Affattelse, at større Vanskeligheder kan tænkes at fremkomme. I de følgende Aar vil man for en stor Del kunne nøjes med at tilføje Personer, som senere er tilflyttet eller er blevet 18 Aar.

Ad § 3.

Paragraffens førrte Stykke bestemmer, at de paa Fortegnelserne endeligt optagne Personer ubetinget er ulykkesforsikrede i det følgende Kalenderaar. Det vil derfor være af stor Vigtighed, at Listerne saa vidt muligt er endeligt berigtigede ved Kalenderaarets Begyndelse.

Dersom der ved Kalenderaarets Begyndelse henstaar Indsigelser mod Listerne, der endnu ikke er endeligt afgjorte, vil de paagældende ifølge Forslagets

§ 2 foreløbigt være pligtige at betale Kontingent. Forkastes Indsigelsen, er de forsikrede i det følgende Aar. Tages derimod Indsigelsen til Følge, betales de erlagte Bidrag tilbage, og Konsekvensen heraf er, at de paagældende ikke blot ikke er forsikrede i den følgende Del af Aaret, men heller ikke i den allerede forløbne Del. Er der derfor i Mellemtiden sket en Ulykke, kan Erstatning ikke udbetales, forinden Klagen er afgjort, og Erstatning skal ikke udbetales, hvis Indsigelsen tages til Følge.

Paragraffens andet Stykke indeholder Regler om Kontingentets Betaling. Opkrævningen af Medlemsbidragene vil i første Række ske af Tillidsmanden (Vedtægtens § 21), der gaar frem efter de tidligere omhandlede Fortegnelser. Bidragene erlægges paa de sædvanlige Tidspunkter, altsaa i Henhold til Vedtægtens § 16, 3. Stykke, med 1 Kr. 25 Øre hvert Kvartal inden Udløbet af første Maaned i Kvartalet. — Betales Bidragene ikke i rette Tid, kan Tillidsmanden tilstille Forstanderskabet Meddelelse herom, og Kommunen er, saafremt denne Meddelelse modtages inden Udløbet af det paagældende Kvartal, ansvarlig for Beløbets Betaling. Saafremt Beløbet ikke erlægges af den forsikrede, maa det forskudsvis udredes af Kommunen. Denne Ordning er anset for nødvendigt, *da* de Forsikrede i modsat Fald kunne unddrage sig Forsikringspligten ved at undlade at betale Medlemsbidragene, og *da* det ikke kan antages, at Ulykkesforsikringsforeningen vil gaa ind paa en Ordning, hvorefter de paagældende var forsikret, selv om de var i Restance med Betaling af Kontingent og Tabet ved at Bidrag ikke betaltes bares af Foreningen eller Tillidsmændene. Naar det er bestemt, at Kommunen kun er ansvarlig i Tilfælde af, at den har faaet Meddelelse om, at Kontingentet ikke er betalt inden 3 Maaneder efter, at Bidraget er forfaldet til Betaling, skyldes dette Hensynet til, at Kommunen atter skal have de af den udlagte Bidrag refunderede, hvilket mest praktisk kan ske samtidig med Opkrævningen af Kommuneskatten. Muligvis vilde det dog være heldigt at foreskrive en længere Frist end 3 Maaneder. Dette vilde ikke medføre synderlige Ulemper for Kommunerne, og vilde maaske bevirke, at en større Del af Bidragene indbetaltes direkte gennem Tillidsmændene. I denne Forbindelse kan det anføres, at det, for at bevirke at Opkrævningen af Bidragene i saa ringe Omfang som muligt paalægges Kommunerne, bør fastsættes i Foreningens Vedtægt, at Tillidsmændene faar et væsentligt mindre Vederlag (muligvis slet intet) i de Tilfælde, hvor Bidragene betales af Kommunerne. - - Spørgsmaalet, hvorvidt en Tillidsmand, der ikke i rette Tid har anmeldt for Forstanderskabet, at et Bidrag ikke er betalt, hæfter overfor Forsikringsforeningen, henhører formentligt under Foreningens Vedtægt.

Saafremt nogen ulykkesforsikret Person dør i Aarets Løb, ophører selvfølgelig Betalingen af Bidrag for den øvrige Del af Aaret (jfr. Vedtægtens § 16, sidste Stykke).

Reglerne i Lov 3. April 1900 § 2 og Lov 30. Marts 1906 § 3 om Refusion fra Arbejdsgiveren, saafremt en saadan findes, bestaar selvfølgelig uberørt af nærværende Forslag. At fastsætte, at Arbejdsgiverne i disse Tilfælde skal betale Bidragene direkte til Ulykkesforsikringsforeningen, er formentlig mindre praktisk, da det altid vil være tvivlsomt, om og i hvilket Omfang en Person driver Fiskeri for en anden, og Reglerne derfor bliver klarere og lettere gennemførlige, naar man i alle Tilfælde holder sig til Fiskerne selv.

S. D. (15. August) fremlagdes følgende *Skrivelse:*

Lagtinget opfordres til i indeværende Samling at udarbejde Lov for Færøerne om tvungen Ulykkesforsikring for Fiskere m. fl.

Forøvrigt henvises til foreløbigt Udkast til Forslag til Lov om tvungen Ulykkesforsikring, der er forelagt Lagtinget.

Lagtinget, den 14. August 1914.

J. M. Hentze.	*R. Rasmussen.*	*M. A. Winther.*
S. P. in Konoy.	*H. A. Djurhuus.*	*Joen Rasmussen.*

Ved Sagens *1. Behandling* den *17. August* vedtoges det efter Forslag af Hentze at henvise den til et Udvalg paa 5 Medlemmer, hvortil den *18. s. M.* valgtes: *Dahl, H. A. Djurhuus, Samuelsen, R. Rasmussen* og *Hentze.* Den *8. September* afgav Udvalget (Ordfører: Samuelsen) følgende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist Sagen om tvungen Ulykkesforsikring for Fiskere m. fl. — Som Grundlag for Udvalgets Overvejelser er benyttet et af Amtet udarbejdet foreløbigt Udkast til Forslag til Lov for Færøerne om tvungen Ulykkesforsikring for Fiskere m. fl. — I Overensstemmelse med Udtalelser, fremsatte under Sagens foreløbige Behandling, har Udvalgets forskellige Medlemmer været enige om, at Samfundet er saa interesseret i, at de af Amtets Borgere, der ernære sig ved Fiskeri, er ulykkesforsikrede under Fiskeriet, at det kan anses forsvarligt at gaa til en saa radikal Foranstaltning, som en tvungen Ulykkesforsikring maa siges at være.

Den første væsentlige Betænkelighed, Udvalget har ved at tiltræde det foreliggende Forslag, er, at de Fiskere, som tvinges ind i den i Lovforslaget omhandlede Forsikringsforening, ikke blive forsikrede mod alle de Ulykkestilfælde, som kan ramme dem. Ulykkesforsikringsforeningen for danske Fiskere forsikrer i Øjeblikket nemlig kun mod Ulykkestilfælde, der rammer Medlemmer i Fiskerivirksomhed eller i en Virksomhed, der kan siges at staa i Forbindelse med Fiskeriet. Naar man erindrer, at den færøske Fisker bl. a. er Fuglemand, Fjeldmand, Skydsmand til Lands og til Vands, og under Udførelse af hvert enkelt af disse Arbejder er udsat for Ulykkestilfælde, som han med det nu tilstedeværende Grundlag ikke er forsikret imod, vil man have let ved at forstaa Udvalgets Betænkelighed.

Man ønsker at fremhæve, at det maa anses for givet, at for saa vidt den færøske Fisker som saadan ikke kan blive forsikret mod Ulykkestilfælde, der rammer ham i anden Virksomhed, vil det ikke kunne ske. En særlig Ulykkesforsikring for Fuglemænd, Fjeldmænd eller Skydsmænd er næppe tænkelig. Derfor burde den ordnes samtidig med Fiskernes Ulykkesforsikring.

En tvungen Ulykkesforsikring for færøske Fiskere paa det foreliggende Grundlag vil rimeligvis i høj Grad svække den eksisterende færøske frivillige Ulykkesforsikring og egentlig stille Fiskerne mindre gunstige, for saa vidt som den færøske Forening forsikrer mod alle Ulykkestilfælde, der medfører Døden for den forsikrede. Det er nemlig troligt, at naar den færøske Fisker er pligtig at holde sig forsikret i Ulykkesforsikringsforeningen for danske Fiskere, vil man næppe kunne regne med, at Fiskeren samtidig vil holde sig forsikret i den færøske Forening. — Dette Punkt har ogsaa voldt Udvalget nogen Betænkelighed, idet man selvfølgelig ikke gennem Lovgivningen ønsker at slaa i Stykker, hvad man har bygget op gennem privat Foretagsomhed. Man bør derfor ogsaa over-

veje, om den færøske Forening ikke kan omdannes og statsstøttes saaledes, at den kan erstatte Ulykkesforsikringen for danske Fiskere eller, hvis dette ikke lader sig gøre, om man saa ikke, for saa vidt tvungen Forsikring skal gennemføres, bør kræve, at Fiskerne skal være forsikrede baade i den danske og den færøske Forening, mulig i den færøske Forening for kun 1 Kr. om Aaret. I sidste Tilfælde opnaar man ikke, hvad Udvalget finder heldigst, at holde Fiskeren forsikret mod alle Ulykkestilfælde i samme Omfang, men man opnaar dog, at der ydes en Understøttelse til de Efterladte i alle Tilfælde, ganske vist i ringere Omfang, for saa vidt Ulykken foregaar i en Virksomhed, der ligger udenfor Fiskerivirksomheden.

Naar man beskæftiger sig med Ulykkesforsikring, opstaar der mange Spørgsmaal, hvoraf hvert enkelt trænger til Overvejelse. Udvalget har foran fremdraget de nærmest liggende. Imidlertid har den Tid, som Udvalget har haft til sin Raadighed, været saa begrænset, at man ikke har turdet tage endelig Stilling til Sagen og derfor maa foreslaa at udsætte den til næste Aar. Dette vilde dog være nødvendigt allerede af den Grund, at de Undersøgelser, som nødvendigvis maa iværksættes dels her paa Øerne under Hensyn til Forsikringsforeningen for Forulykkedes Efterladte, dels hos Statsmyndigheder og hos Ulykkesforsikringen for danske Fiskere, kræver Sagens Udsættelse.

Der har været til Overvejelse i Udvalget et Forslag om at fremme det foreliggende Lovforslag som en midlertidig Foranstaltning og saa samtidig arbejde hen til den Ordning, som Udvalget ønsker gennemført, nemlig en tvungen Ulykkesforsikring for Fiskere, der skal gælde for alle Ulykkestilfælde, der rammer den forsikrede enten til Lands eller Vands. Dette Forslag har Udvalgets Sympathi, men man har dog anset det for rigtigst at gøre Forsøg paa at løse hele Spørgsmaalet samtidig og i alt Fald ikke i Aar at gaa med til at gennemføre Sagen stykkevis, endskønt man ikke er blind for de Fordele, som det selvfølgelig er baade for Samfundet og den enkelte, at hver eneste Fisker er forsikret mod de Ulykker, der kan hænde ham i hans Søfartsvirksomhed. Man haaber dog paa, at de mange Ulykkestilfælde, som desværre indtræffer blandt vore Fiskere, vil mane disse til at tegne Forsikring frivillig, selv om man ingenlunde tør vente, at en saadan frivillig Indmeldelse kan blive saa almindelig, som en tvungen vilde være.

Med Hensyn til Fremskaffelsen af alle nødvendige Oplysninger til næste Aar, finder man det rigtigst, at der nedsættes et Udvalg, der sammen med Amtmanden kan forberede Sagen. Dette Udvalg kan formentlig passende bestaa af 2 Medlemmer foruden Amtmanden.

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Der vælges et staaende Udvalg paa 2 Medlemmer, som sammen med Amtmanden bemyndiges til at forberede denne Sag til næste Aar i Overensstemmelse med de Betragtninger, der findes i Udvalgets foranstaaende Betænkning.

Ved Sagens *2. Behandling* den *9. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

Den *10. September* valgtes til Medlemmer af det staaende Udvalg *Samuelsen* og *R. Rasmussen*.

XXIII. Lempelser i de gældende Bestemmelser om Fiskeriet ved Grønland.

Den *6. August* fremlagdes en *Skrivelse fra Færøernes Rederiforening* *).

Den *20. August* fremlagdes følgende *Skrivelse:*

Til
Færøernes Lagting.

Sagen om Besejling af Grønland bedes foretaget til Behandling i indeværende Samling.

Lagtingssalen, den 20. August 1914.

R. Niclasen. *Magnus Dahl.* *Joen Rasmussen.* *Chr. Joh. Christiansen.*
O. N. Skaalum. *A. Samuelsen.* *J. Patursson.*

Ved Sagens *1. Behandling* den *22. August* vedtoges det efter Forslag af Niclasen at henvise den til et Udvalg paa 3 Medlemmer, hvortil den *24. s. M.* valgtes: *Dahl, Poulsen* og *Niclasen.* Den *31. August* afgav Udvalget (Ordfører: Poulsen) følgende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg er nedsat til at afgive Betænkning over et fra Færøernes Rederiforening indkommet Andragende om, at Lagtinget vil søge udvirket visse Lempelser i de gældende Bestemmelser om Besejlingen af Grønland saaledes, at der kan aabnes Mulighed for vore Kuttere at drive Fiskeri ved Grønlands Kyster.

Andragendet gaar særlig ud paa, at færøske Kuttere, der drive Fiskeri i Havet ved (vest for) Grønland, maa faa Tilladelse til i saa vid Udstrækning som muligt at søge Havn for at forny deres Vandforsyning, idet Fartøjerne ikke er indrettede til at medtage saadan Forsyning for flere Maaneder; dernæst udtales Ønskeligheden af Tilladelse til at drive Fiskeri inde paa Søterritoriet.

Udvalget maa med Andrageren være enigt i Nødvendigheden af at vore Kuttere søger andre Fiskepladser end dem, der findes her ved Øerne, og at det vilde være særdeles ønskeligt, om der, foruden de nu kendte Fiskepladser ved Island, kunde søges andre Pladser, f. Eks. ved Grønlands Vestkyst.

Med den Størrelse, vore Kuttere har, og som de nu engang er indrettede, er det en nødvendig Betingelse, at de jævnlig (helst een Gang maanedlig)

---

* Udeladen her.

kan have Forbindelse med Land for at faa frisk Vandforsyning. For at en saadan Tilladelse skal kunne faa nogen Betydning, maa den imidlertid ikke indskrænkes til et Par enkelte Pladser, da det under givne Omstændigheder kan være vanskeligt og i høj Grad tidsspildende at sejle til disse Pladser. Heldigst vilde det være, om der blev Adgang til at forsyne sig med Vand hvorsomhelst; men for saa vidt saadan Adgang ikke kan opnaas overalt, bør der dog stræbes hen til, at den kan erholdes i saa stor Udstrækning som muligt.

Saaledes som nu Handelsforholdene er ordnede i Grønland, er det en Selvfølge, at der sørges for, at ingen uvedkommende kommer til at drive Handel der; men i den Henseende er der ikke noget at befrygte, om færøske Fiskekuttere faar Adgang til Land. En Kutter, der skal ud paa en saa lang Tur, vil ved Afrejsen være fuld af Skibsfornødenheder (Proviant, Salt, Kul m. v.), saa der ikke bliver Plads for Gods til mulig Indsmugling. Vil man saa have yderligere Sikkerhed, vil det kunne kræves, at vedkommende Skibsfører forpligter sig til ikke at drive nogen som helst Handel eller i det hele indlade sig i Samkvem med de indfødte Grønlændere. En saadan Erklæring vil ogsaa yde nogen Betryggelse imod Indførelse af smitsomme Sygdomme, i hvilken sidste Henseende der mulig ogsaa kunde foreskrives andre Regler, f. Eks. at Folk fra saadanne Bygder, hvor der vides eller kan befrygtes, at nogen smitsomme Sygdomme forefindes, ikke maa forhyres med disse Skibe. At Folk, der selv lider af smitsomme Sygdomme, ikke faar Lov at gaa med, betragtes som en Selvfølge ogsaa af Hensyn til den øvrige Besætning.

Tilladelse til at fiske paa grønlandsk Søterritorium kunde under visse Omstændigheder have stor Betydning; men dette Spørgsmaal kan dog ikke stilles i Klasse med Vandforsyningsspørgsmaalet.

Da den ansøgte Tilladelse formentlig kan faa stor Betydning for det færøske Fiskeri uden at volde Grønlænderne eller den grønlandske Handel nogen Fortræd, maa Udvalget tilraade Tinget at anbefale det fremkomne Andragende.

I Henhold til det anførte foreslaas til Vedtagelse:

> »Lagtinget anbefaler det indkomne Andragende til Justitsministeriet og andrager om dettes Medvirkning til, at den ansøgte Tilladelse kan opnaas i den størst mulige Udstrækning.«

Ved Sagens *2. Behandling* den *2. September* vedtoges det at lade den overgaa til 3. Behandling.

Ved *3. Behandling* den *5. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 19 Stemmer *(fraværende:* Skaalum, Hentze og Effersøe).

Den *9. September* oplæstes og vedtoges saalydende *Indstilling:*

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 9. September 1914.

Til

Justitsministeriet.

Fra Færøernes Rederiforening er til Lagtinget indkommet medfølgende Andragende om Tingets Medvirkning til Lempelser i de nugældende Bestemmelser om Besejlingen af Grønland til Fordel for Fiskeriet her fra Øerne.

Efter at Sagen er blevet behandlet i et Udvalg, der har afgivet medfølgende Betænkning, har Lagtinget ved Sagens 3. Behandling den 5. ds. enstemmig med 19 Stemmer (3 Medlemmer var fraværende) vedtaget:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

(Se Udvalgsbetænkningen.)

Idet man herved giver sig den Ære at fremsende det omhandlede Andragende og Udvalgsbetænkningen, tillader man sig paa det bedste at anbefale Sagen til det høje Ministeriums gunstige Forsorg.

Soemming Rytter. *Joen Poulsen,*
Ordfører.

M. A. Winther.

Fra Justitsministeriet er modtaget saalydende *Skrivelse* med 1 Bilag:

Justitsministeriet.
København, den 14. Januar 1915.

Med Skrivelse af 17. September f. A. — 1914. Nr. 864 — har Hr. Amtmanden hertil indsendt en Indstilling af 9. s. M. fra Færøernes Lagting, hvori dette i Anledning af et til samme indgivet Andragende fra Færøernes Rederiforening anholder om Justitsministeriets Medvirkning til, at de gældende Bestemmelser om Besejlingen af Grønland lempes i den størst mulige Udstrækning til Fordel for Fiskeriet fra Færøerne, særlig i den Retning, at det tillades færøske Fiskekuttere at indtage Vand i Grønland. De har derhos henledet Opmærksomheden paa det ønskelige i, at der blev afgivet en indgaaende Betænkning om, hvilke Erfaringer der haves med Hensyn til det af Færingerne ønskede Fiskeri ved Grønland og om det økonomiske Udbytte deraf.

Efter at Justitsministeriet i den Anledning har udbedt sig Indenrigsministeriets Betænkning i Sagen, har bemeldte Ministerium i Skrivelse af 5. d. M. udtalt, at der indtil videre vil kunne gives de færøske Fiskere Tilladelse til, under nøje Iagttagelse af de i de medfølgende Eksemplarer af »Underretning til Søfarende i Davis Strædet« nærmere angivne Betingelser, — særligt for saa vidt angaar Skibenes Forsyning med Sundhedsattester inden Afgangen fra Hjemstedet —, foruden i de i § 4 anførte Havne tillige at foretage Vandfyldning ved de øvrige Kolonier indenfor det Territorium, paa hvilket Skibene ligger paa Fiskeri, idet Indenrigsministeriet dog har forbeholdt sig, saafremt der herved maatte opstaa Ulemper, at tage Tilladelsen tilbage.

Ved at meddele foranstaaende til Efterretning og videre Bekendtgørelse, samt idet man vedlægger Afskrift af en ligeledes fra Indenrigsministeriet modtagen Erklæring af 23. f. M. fra Konsulent i Fiskerisager for Styrelsen af Kolonierne i Grønland cand. mag. Ad. Jensen, som i 1908 og 1909 var Leder af den med »Tjalfe« udsendte videnskabelige Ekspedition til Undersøgelse af Fiskeriforholdene i Grønland, skal man tilføje, at det af Indenrigsministeriet udtalte skal forstaas som indeholdende en almindelig Tilladelse for de færøske Fiskere til at foretage Vandforsyning paa de anførte Steder og paa de angivne Betin-

gelser, saaledes at en særskilt Tilladelse i hvert enkelt forekommende Tilfælde ikke er nødvendig.

4 Bilag følger hoslagt tilbage.

P. M. V.

E. B.

Lundbye.

Til
Amtmanden over Færøerne.

* * *

»I Skrivelse af 26. November d. A. har den ærede Styrelse af Kolonierne i Grønland ønsket undertegnede en Erklæring angaaende det af Færingerne paatænkte Fiskeri ved Grønland, jfr. hermed tilbagesendte Skrivelser fra Færøernes Rederiforening, Færøernes Lagting og Færø Amt. Saaledes foranlediget skal jeg tillade mig at fremsætte følgende Bemærkninger:

I Aarene 1908 og 1909 blev der under min Ledelse foretaget Fiskeriundersøgelser i og ved Grønland. Da Fiskeri af andre danske Undersaatter end Grønlands egne Beboere ifølge de for Sejladsen paa Grønland gældende Anordninger kun kan foregaa udenfor Søterritoriet, skal jeg lade Forholdene indenfor Søterritoriet ganske ude af Betragtning, og i det følgende kun udtale mig om det ventelige økonomiske Udbytte af Fiskeridrift udenfor Søterritoriet.

Langs Grønlands Vestkyst strækker sig en Række Banker, der frembyder passende Dybder for Fiskeri, c. 20—175 Favne. De sydligste af disse Banker er dog hele Sommeren igennem saa tæt pakkede med Drivis, den saakaldte »Storis«, kommende med den omkring Kap Farvel i nordlig Retning løbende Polarstrøm, at Fiskeri er saa at sige en Umulighed; desuden er Vandet paa disse Banker lige til Bunden til Stadighed saa koldt (0 Gr. og derunder), at ingen økonomisk betydende Fiskearter kan opholde sig der; Fiskeriforsøg paa saadanne Steder gav da ogsaa kun negative Resultater.

I enkelte svære Isaar kan Storisen blokere ogsaa de nordlige Banker, men som Regel naar den ikke nordligere end til c. 63 Gr. N. B.; herfra og op til Disko-Bugten strækker sig 3 Banker, der paa Søkortene ser lokkende ud for Fiskeri, nemlig Fyllas Banke, Lille Hellefiskebanke og Store Hellefiskebanke; og at her kan findes Fisk, er da ogsaa en Kendsgerning.

Baade amerikanske Fiskeskonnerter og den af mig ledede Fiskeriekspedition har prøvet disse Banker i hele deres Udstrækning med Haandsnører og med Langliner, og pletvis kan der staa megen Fisk, men altid kun en Art, nemlig Helleflynder. Kabliau er ikke til at opdrive paa disse Banker, og foruden Helleflynder faas kun lidt Havkat og værdiløs grønlandsk Smaatorsk (»Uvak«). Trods mange og ihærdige Fiskeriforsøg er det kun lykkedes at træffe Kabliau i enkelte grønlandske Fjorde, aldrig paa Bankerne udenfor Kysten, og andre nyttige Havfisk, saasom Sej, Brosme, Lange o. s. v. findes overhovedet ikke ved Grønland.

Et søgaaende Fiskeri ved Grønland maa saaledes kun regne med en enesto Fiskeart, Helleflynderen; af denne Fangst vil hele Udbyttet afhænge. Og denne Fisk kan tilmed kun erholdes i et meget begrænset Tidsrum. Før

Midten af Juli vil man som Regel forgæves søge den paa Bankerne, og Aarsagen hertil er følgende:

Helleflynderen skyer det iskolde Vand, som største Delen af Aaret dækker ogsaa disse nordligere Banker. Først hen paa Sommeren finder en Temperaturstigning Sted, idet Bankernes forholdsvis grunde Vand efterhaanden opvarmes af Atmosfæren og Solen, og først da trækker Helleflynderen fra det meget dybe Vand indover Bankerne. Førend Midten af Juli kan man som sagt i Regelen ikke vente at gøre synderlig Fangst, og længere end til Midten af August kan fremmede Fiskerfartøjer ikke holde Banken, dertil er Vejret paa denne Aarstid paa saa nordlige Breddegrader allerede for stormfuldt og for mørkt. Den hele Fiskeperiode vil altsaa som Regel være indskrænket til en Maanedstid.

Hvis man saa altid var sikker paa at faa fuld Last i dette Tidsrum, kunde Fiskeriet maaske svare Regning, selv om Fiskefartøjerne skulde gaa den lange Vej frem og tilbage. Men det kan man ingenlunde gøre sikker Regning paa. Thi Helleflynderen trækker ikke hvert Aar i lige stor Mængde ind paa Bankerne, og undertiden synes den næsten helt at kunne udeblive; dertil kommer, at Helleflynderen samler sig pletvis paa Bankerne og ikke altid paa samme Steder i de forskellige Aar; man maa derfor ofte overfiske store Arealer, inden man træffer Fisken, saa at megen Tid gaar til Spilde med at søge efter den. Skønt der fra amerikansk Side har været sat meget ind paa at etablere et Helleflynderfiskeri ved Grønland, har dette dog ikke kunnet udvikle sig til noget fast Fiskeri; man begyndte dermed allerede i Tredserne, men hørte op efter nogle Aars Forløb; med lange Mellemrum forsøgte man paany for atter at give op vistnok som Følge af den usikre og uregelmæssige Fangst.

Endnu maa tilføjes, at vel kan Helleflynderen træffes tidligere paa Aaret i det dybe, varme Bundvand udenfor Store Hellefiskebanke, men det er et meget vanskeligt og voveligt Fiskeri, midt ude i Davis-Strædet paa over 200 Favnes Dybde, tæt op til Grænsen af »Vestisen«, der ofte sætter i Drift ind over det Felt, hvor Linesætningerne maa foregaa. Mine Fiskeriforsøg derude vil derfor næppe medføre praktiske Resultater.

Alt taget i Betragtning maa jeg derfor erklære, at jeg anser Chancerne for et fra Færøerne udgaaende, udenfor Søterritoriet ved Grønland drevet Fiskeri for at være meget usikre, baseret som dette Fiskeri maa være paa Fangsten af en eneste Fiskeart, Helleflynderen, der tilmed kun kan findes i c. 1 Maaned paa Bankerne og her har vældige Arealer at sprede sig over, hvorfor ofte megen Tid gaar til Spilde med at oplede dens Standpladser, der erfaringsmæssigt skifter fra Aar til andet.«

XXIV. Fartplan for Dampskibet „Smiril".

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes saalydende *Skrivelse fra Amtet af 10. Juli 1914:*

Man skal henstille til Tinget at vedtage følgende:

1. Tinget anmoder Amtmanden om at søge udvirket, at samme i Lighed med, hvad der har fundet Sted de foregaaende Aar, bemyndiges til at approbere et af et af Lagtinget nedsat staaende Udvalg i Forening med vedkommende Rederi udarbejdet Forslag til Fartplan for Postdampskibet »Smiril« for 1915.

2. Tinget nedsætter et staaende Udvalg paa 3 Medlemmer til i Forening med »J. Mortensens Eftf.« at udarbejde Fartplan for den lokale Dampskibsfart her mellem Øerne for Aaret 1915.

Den *6. August* vedtoges Amtets Henstilling i forbemeldte Skrivelse.

Den *7. August* valgtes uden Afstemning *Dahl, Poulsen* og *Hentze* til Medlemmer af det i Forslaget ommeldte staaende Udvalg.

XXV. Opførelse af Skolestuer i Bygderne Hattervig, Hellerne og Fundingsbotn.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes følgende *Andragender:*

Til
Færøernes Lagting.

Forstanderskabet for Fuglø og Svinø Sognes Kommuner tillader sig herved at andrage hos det ærede Lagting om at ansøge hos Bevillingsmyndighederne om Tilskud af Statskassen til Opførelse af en Skolestue paa Hattervig.

I Forstanderskabet for Fuglø og Svinø Sognes Kommuner,
den 25. Maj 1914.

Ærbødigst

P. F. V.

S. M. Zachariasen,
Formand.

* * *

Forstanderskabet bedes oplyse om, hvor stort Børneantallet er i Hattervig for Tiden, dels de skolepligtige for Tiden og dels hvor mange skolepligtige der formodes at være om 2 Aar, naar Hensyn tages til, at der ogsaa gaar nogle ud af Skolen. Endvidere udbedes Oplysning om, hvor Skolen for Tiden holdes og paa hvilke Vilkaar. Der bedes derhos indhentet en Erklæring fra Skolekommissionen.

Færø Amt, den 10. Juni 1914.

Svenning Rytter.

Til
Forstanderskabet for Fuglø og Svinø Sognes Kommuner.

* * *

I Henhold til det høje Amts foranstaaende Bemærkninger oplyses følgende:

Børneantallet paa Hattervig er for Tiden 29 under 14 Aar, hvoraf 13 skolepligtige, deraf er kun 3 over 12 Aar og 7 under 8 Aar; om 2 Aar bliver der sandsynligvis 18 skolepligtige Børn.

Læreren har frit Ophold paa Hattervig skiftevis hos 6 Familier, som ogsaa skiftevis laaner Skolestue uden Godtgørelse, men mange af Lokalerne er meget smaa og lader i flere Henseender meget tilbage at ønske.

Fuglø, den 28. Juni 1914.

Ærbødigst

P. F. V.

S. M. Zachariasen,
Formand.

En Erklæring fra Skolekommissionen skal senere tilsendes.

S. M. Zachariasen.

Til
Færøernes Skoledirektion.

Fra Beboerne i Fundingsbotn og ligeledes fra Bygden Hellerne har man i indeværende Foraar modtaget Andragender om Oprettelse af særlige Skolestuer paa de paagældende Pladser.

Sagen blev behandlet af Forstanderskabet den 19. April d. A.

Forstanderskabet fandt, at Opførelse af Skolestuer de paagældende Steder var ønskeligt og tiltrængt, og anbefalede Andragendernes Bevilgelse mod at Beboerne i de paagældende Bygder selv udførte det nødvendige Pligtarbejde.

Indbyggerantallet paa Hellerne er 70, heraf er 11 skolepligtige Børn og 31 Børn under 13 Aar.

I Fundingsbotn er 9 skolepligtige Børn.

Man skal henstille til den ærede Skoledirektion at foretage det nødvendige til Sagernes Fremme.

Forstanderskabet for Andefjord og Fuglefjord Sognes Kommune,
Fuglefjord, den 29. Maj 1914.

P. F. V.

H. J. Petersen.

* * *

Juni 1914.

Ovenstaaende Andragende og Oplysninger attesteres og anbefales til saa hurtig Forfremmelse som paa nogen Maade muligt.

P. S. V.

A. Joensen.
Kap. p. p.

S. D. henviste Formanden Sagerne til *Kirkekassenudvalget.* Den *3. September* afgav Udvalget (Ordfører: Provsten) følgende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist følgende Andragender vedrørende Statstilskud til Opførelse af Skolestuer:

1. Andragende fra Forstanderskabet for Andefjord og Fuglefjord Sognes Kommune om Statstilskud til Opførelse af en Skolestue i Bygden Fundingsbotn i Andefjord Sogn og en Skolestue i Bygden Hellerne i Fuglefjord Sogn.

2. Andragende fra Forstanderskabet for Fuglø og Svinø Sognes Kommune om Statstilskud til Opførelse af en Skolestue i Bygden Hattervig paa Fuglø.

Af Hensyn til den ved Krigen saavel for Stat som for Kommune skabte vanskelige økonomiske Situation maa Udvalget anse det for rettest, at nævnte Andragender om Tilskud af Statskassen ikke i indeværende Lagtingssamling ekspederes videre.

Udvalget foreslaar derfor Tinget at vedtage:

Sagen udsættes til næste Aar.

Ved Sagernes *endelige Behandling* den *7. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

XXVI. Haandkøbsudsalg af Medikamenter.

Den *19.*, *24.* og *29. August* fremlagdes en Del Andragender om Oprettelse af Haandkøbsudsalg af Medikamenter i forskellige Bygder paa Færøerne*), hvilke Andragender henvistes til *Det kommunale Udvalg*.

Den *2. September* afgav Udvalget (Ordfører: Poulsen) følgende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er blevet henvist forskellige Andragender om Oprettelse af Haandkøbsudsalg af Medikamenter i forskellige Bygder paa Færøerne.

Der foreligger Andragender om Haandkøbsudsalg i følgende Bygder tilligemed Indstilling om, hvem der i hver Bygd skal være Forhandler.

A. Norderøernes Lægedistrikt.

1.	Andefjord,	Forhandler	Købmand	M. Winther-Lütken
2.	Nordregøte,	—	—	Th. J. Thomsen
3.	Sydregøte,	—	—	A. Jacobsen

B. Thorshavns Lægedistrikt.

4.	Solmundefjord,	Forhandler	Købmaad	H. P. Weihe
5.	Lamhauge,	—	—	H. P. Weihe
6.	Glibre,	—	—	R. Jacobsen
7.	Saltangeraa,	—	—	S. Simonsen
8.	Tofte,	—	—	D. P. Højgaard
9.	Strænder,	—	—	J. O. Andreasen
10.	Skaale,	—	—	Th. Weihe
11.	Selletre,	—	—	O. C. Petersen
12.	Kalbak,	—	—	N. Nolsøe
13.	Hestø,	—	—	E. Poulsen

C. Vestmanhavn Lægedistrikt.

14.	Nordskaale,	Forhandler	Købmand	J. Nysted
15.	Haldersvig,	—	—	N. L. Hansen
16.	Thorsvig,	—	—	G. Danberg
17.	Kollefjord,	—	—	J. C. F. Dam
18.	Myggenæs,	—	—	A. Abrahamsen

D. Suderø Lægedistrikt.

19.	Kvalbø,	Forhandler	Pastor G. Jacobsen
20.	Famien,	—	Købmand J. Albinius
21.	Porkere,	—	Odelsmand H. C. Larsen
22.	Vaag,	—	Mariane Vilhelm

*) Udelades her.

Andragenderne er dels fremkomne fra og dels anbefalede af de vedkommende Forstanderskaber. Dette gælder baade Udsalgssteder (Bygderne) og Forhandlerne. I Reglen er ogsaa saavel Udsalgssted som Forhandler anbefalet af vedkommende Distriktslæge. Dog har Fysikus Metz dels i en særlig Skrivelse af 8. December f. A., dels i en almindelig Udtalelse om alle Andragenderne af 17. August d. A. udtalt Betænkeligheder ved de mange i Næs Sogn foreslaaede Udsalgssteder; det samme gør Apoteker Djurhuus i en Sagen vedlagt Erklæring. Fysikus udtaler bl. a., at det vil volde større Vanskeligheder at forsyne og kontrollere flere smaa Udsalg end ét større, og at man altid senere, naar der viser sig Trang dertil, vil kunne oprette flere Udsalgssteder, medens det derimod vil vise sig vanskeligt at nedlægge de Udsalgssteder, man engang har faaet oprettet, selv om de skulde vise sig uhensigtsmæssige. Angaaende Vaag udtaler Fysikus, at han af Hensyn til Sagens Fremme ikke har sendt Distriktslægen Andragendet, der er dateret 4. August d. A., til Erklæring, men han henstiller dog, at Andragendet tages til Følge.

Det Spørgsmaal, Lagtinget skal udtale sig om, er, *hvor* der skal oprettes Udsalg.

Udvalget maa, som iøvrigt alle der har udtalt sig om Spørgsmaalet, finde det nødvendigt, at Folk kan faa Lejlighed til at forskaffe sig almindelige Haandkøbsmedikamenter uden at behøve at rejse eller sende Bud den ofte baade lange og besværlige Vej til Apotek eller Læge. Man maa derfor i al Almindelighed anbefale, at de ansøgte Udsalg oprettes. — Hvad de enkelte Andragender angaar, da kan det ikke nægtes, at man i Næs Sogn er gaaet noget vidt ved at ansøge om 5 Udsalg i et Sogn med c. 850 Mennesker. Man maa med Fysikus være enig i, at det er bedre at begynde med forholdsvis faa Udsalg og forøge Antallet efterhaanden som der viser sig Trang dertil, end at begynde med for mange og siden blive nødt til at indskrænke dem.

Medens Udvalget saaledes i Almindelighed kan tilraade at anbefale de omsøgte Udsalg, maa man dog for Næs Sogns Vedkommende foreslaa for Tiden at indskrænke Udsalgsstederne til 3, nemlig 1 i Bygden Tofte, 1 i Bygden Saltangeraa og 1 i Bygden Solmundefjord.

Med Hensyn til de to Andragender fra Nordre- og Sydregøte skal man tillade sig at bemærke, at der ikke har været Tid til at indhente Erklæringer hverken fra Distriktslægen eller fra Fysikus. Man maa derfor foreslaa at anmode Amtmanden om at indhente disse Erklæringer, og for saa vidt Lægernes Udtalelser ikke maatte falde sammen med Forstanderskabets Anbefalinger, da paany at tilstille det Sagen til fornyet Overvejelse. Skulde Forstanderskabet fremkomme med et nyt Forslag, bør Amtmanden formentlig bemyndiges til at indstille *dette* Forslag til Ministeriets Godkendelse.

Det tør formodes, at der i den nærmeste Fremtid vil fremkomme flere Andragender om Etablering af Haandkøbsudsalg af den her omhandlede Art. For at saadanne Andragender skal kunne fremmes allerede i Aar, vil man tilraade, at Amtmanden bemyndiges til paa Tingets Vegne at anbefale saadanne Udsalg paa Steder, hvor der skønnes at være Trang dertil, i hvilken Henseende der, foruden til Bygdens Størrelse, tillige bør tages Hensyn til dens Beliggenhed i Forhold til Apotek, Læge eller andre Haandkøbsudsalg.

Skønt Spørgsmaalet om Forhandlerne ikke foreligger til Behandling her, vil Udvalget dog tillade sig at henstille, om det ikke vil være heldigst, at Forhandlingen som Regel overdrages Personer, der ikke drive anden Handel, navnlig naar der i samme Bygd eller i Nabobygder findes andre Handlende, der ønske at komme i Betragtning.

I Henhold til det anførte tillader Udvalget sig at fordslaa til Vedtagelse:

1. Lagtinget anbefaler, at der i Henhold til Lov Nr. 121 af 29. April 1913 § 4 oprettes Haandkøbsudsalg af Medikamenter i nedennævnte Bygder:

a. Andefjord.
b. Nordregøte.
c. Sydregøte.
d. Solmundefjord.
e. Saltangeraa.
f. Tofte.
g. Strænder.
h. Skaale.
i. Selletre.
j. Kalbak.
k. Hestø.
l. Nordskaale.
m. Haldersvig.
n. Thorsvig.
o. Kollefjord.
p. Myggenæs.
q. Kvalbø.
r. Famien.
s. Porkere.
t. Vaag S.

2. Amtmanden anmodes om at indhente en Udtalelse fra vedkommende Distriktslæge angaaende de fra Nordre- og Sydregøte indkomne Andragender om Haandkøbsudsalg, og for saa vidt Lægen ikke maatte tilraade, at Sagen fremmes i den foreliggende Form, da atter at indhente en Udtalelse fra Forstanderskabet. Skulde Forstanderskabet derefter ønske ovenstaaende Punkt 1 b. og c. ændret, bemyndiges Amtmanden til at tiltræde denne Ændring.
3. Amtmanden bemyndiges til paa Lagtingets Vegne at anbefale Andragender, der inden næste Lagtingssamling maatte fremkomme fra Forstanderskaber om Haandkøbsudsalg af Medikamenter.

. . .

Ved Sagens *2. Behandling* den *4. September* vedtoges det at lade den overgaa til 3. Behandling.

Ved *3. Behandling* den *8. September* sattes Udvalgets Forslag Punkt 1—3 samlet under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 19 Stemmer *(stemte ikke:* Patursson; *fraværende:* Hentze og Effersøe).

. . . .

Den 9. *September* oplæstes og vedtoges saalydende *Indstilling:*

Færøernes Lagting.
Thorshavn, den 9. September 1914.

Til
Justitsministeriet.

Fra forskellige Sider er der til Lagtinget indkommet Andragender om, at der i Henhold til Lov Nr. 121 af 29. April 1913 § 1 maa blive oprettet Haandkøbsudsalg af Medikamenter i forskellige Bygder paa Færøerne.

Efter at Sagen er blevet behandlet i Udvalg og undergivet 3 Behandlinger i Tinget, har dette ved 3. Behandling den 8. ds. enstemmig med 19 Stemmer (1 Medlem stemte ikke, 2 var fraværende) vedtaget Udvalgets Forslag saalydende:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

(Se Udvalgsbetænkningen.)

Under Henvisning til den af Udvalget afgivne Betænkning, som man ærbødigst tillader sig at vedlægge, tillader man sig lige ærbødigst at anbefale denne Sag til det høje Ministeriums gunstige Forsorg.

Suenning Rytter. *Joen Poulsen,*
Ordfører.

M. A. Winther.

XXVII. Tuberkulose-Sygehuset.*)

Ved Lagtingets Aabning den 29. *Juli* fremlagdes følgende *Skrivelse fra Driftsudvalget for Færø Amts Tuberkulose-Sygehus af 11. Juli 1914 tilligemed en Del Bilag***):

Undertegnede Udvalg, som i Henhold til Udvalgsindstillingen af 8. September 1913 blev nedsat i forrige Lagtingssamling til at lede Driften af Sanatoriet, tillader sig herved at indberette:

1. Medens Anlægsudgifterne i forrige Indberetning var angivet til 163,645 Kr. 19 Øre, viser det sig ved en fornyet Regnskabsaflæggelse at have været 172,589 Kr. 68 Øre. Af Amtsrepartitionsfondens Regnskab fremgaar, at der dog kun er udbetalt 172,176 Kr. 66 Øre. Der er altsaa en Difference paa 413 Kr. 82 Øre, som ikke kan oplyses.

2. De i forrige Aar udsatte Mangler ere afhjulpne. Synsforretning vil ikke fremkomme for indeværende Aar.

3. Regnskaberne for $19^{11}/_{12}$ og $19^{12}/_{13}$ ere kritisk gennemgaaede af Nationalforeningen. Driften er herefter forsvarlig.

4. Man har opnaaet en billigere Assurancepræmie, nemlig paa 675 Kr. mod 885 Kr. tidligere.

---

*) Se Lagtingstidende for 1913, Side 64.

**) Udelades her.

5. Man har opnaaet Levering af Benzin til en Pris paa 20 Øre billigere end tidligere pr. kg. Denne Nedsættelse vil betyde en Driftsindtægt paa c. 800 Kr., da Gennemsnittet af Forbruget er 4010 kg.

6. Der er antaget en ny Læge, nemlig Reservelæge Asger Hansen. Han er antaget saavel som Kommunelæge som Sanatoriclæge.

7. Den med Konsul Jens Olsen indgaaede Kontrakt om Leje af det til Sanatoriet hørende Stykke er sket paa 2 Aar til November d. A. Den bør formentlig af Hensyn til Beplantningen ikke fornyes uden i alt Fald for det ene Stykkes Vedkommende, nemlig det nærmest Buanes.

8. For at spare Renter til Driftsudgifterne har man optaget et Laan i Amtsfattigkassen, stort 7000 Kr. til 4 pCt.

9. Udvalget har meddelt Decision saavel paa Aarsregnskabet for $19^{12}/_{13}$ som for Maanedsregnskaberne, da der intet var derimod at erindre.

Ved Sagens *1. Behandling den 5. August* vedtoges det efter Forslag af Formanden at henvise den til et Udvalg paa 5 Medlemmer, hvortil den *6. s. M.* valgtes: *H. A. Djurhuus, Poulsen, Skaalum, Paturssøn* og *S. úr Konoy*.

Den *4. September* afgav Udvalget (Ordfører: Poulsen) følgende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg, der er nedsat til at afgive Betænkning over den af Tuberkulose-Sygehusets Driftsudvalg afgivne Beretning, skal tillade sig at bemærke følgende:

Det fremgaar af Beretningen, at Udvalget har haft sin Opmærksomhed henvendt paa at skaffe Balance i Regnskabet, og at det ogsaa paa nogle Punkter er lykkedes at faa nogle faste Udgifter reducerede ikke saa lidt; saaledes er Assurancepræmien nedsat med 210 Kroner aarlig, og paa Benzin (Hexan) er opnaaet en Prisnedsættelse af 20 Øre pr. kg, hvilket aarlig vil udgøre c. 800 Kr. Paa den anden Side fremgaar det af en Udtalelse fra Nationalforeningen, der kritisk har gennemgaaet Regnskaberne for $19^{11}/_{12}$ og $19^{12}/_{13}$, at Driften har været forsvarlig overfor Patienterne (»Jeg har dog ikke Indtryk af, at der med Rette kan ankes over, at Driften er *for* økonomisk«).

Uden nærmere at komme ind paa de enkelte Poster i Beretningen, som Tingets Medlemmer har haft Lejlighed til selv at gøre sig bekendt med, mener undertegnede Udvalg at burde udtale en Tak til Driftsudvalget for dets Bestræbelser for at opnaa Balance, og en Pauskønnelse af, hvad der i saa Henseende er opnaaet.

Kun 2 af Posterne skal man skænke en særlig Omtale.

Ad Post 1. Anlægsudgifterne.

Som det vil erindres, forelaa i afvigte ordinære Samling en af Driftsudvalget under 17. Januar 1910 afgivet og til Ministeriet gennem V. B. Ingemann indsendt Opgørelse over Anlægsudgifterne, som der var opgjort til 160,127 Kr. 14 Øre. Naar hertil lagdes nogle senere fremkomne Ind- og Udbetalinger, fremkom et Beløb af ialt 172,589 Kr. 68 Øre. Opgørelsen er blevet tilbagesendt fra Ministeriet, men uden Bilag. I Henhold til Lagtingets Vedtagelse i Fjor, har Amtmanden ladet affatte en ny Opgørelse med Amtsrepartitionsfondsregnskaberne som Grundlag. Efter denne Opgørelse har den samlede Anlægsudgift udgjort 172,176 Kr. 66 Øre, eller 413 Kr. 2 Øre mindre end af Sanatorieudvalget angivet. Denne Forskel vil det imidlertid være en Umulighed at faa opklaret, saalænge Bilagene ikke er tilstede. Udvalget mener herefter, at der ikke er videre at foretage; men at Opgørelserne kan tages til Efterretning. Man stiller derfor ikke noget Forslag.

Ad Post 7.

Her meddeles, at den med Konsul Olsen indgaaede Lejekontrakt om Lejo af det til Sanatoriet hørende Jordareal udløber til November. Driftsudvalget udtaler, at Kontrakten af Hensyn til Beplantning ikke eller i alt Fald kun delvis bør fornyes. Udvalget mener, at Tinget kan overlade dette Spørgsmaal til Driftsudvalgets Afgørelse og stiller derfor intet Forslag.

Udvalget er blevet gjort opmærksom paa, at Forholdet mellem Pladserne paa Sanatorieafdelingen og Hospitalsafdelingen ikke har vist sig at svare til den tilstedeværende Trang. Medens Hospitalsafdelingen langtfra kan blive fuldt belagt med Patienter, særlig skikkede til den Afdeling, er der i Reglen Mangel paa Plads i Sanatorieafdelingen, saa at mange Sanatoriepatienter maa anbringes paa Hospitalsafdelingen, nydende Behandling og Forplejning som Sanatoriepatienter, men betalende som Hospitalspatienter, hvilket medfører ikke saa lidt Indtægtstab for Sygehuset. Man har derfor rettet en Forespørgsel til Lægen herom og fra ham modtaget medfølgende Skrivelse*), hvori han foreslaar at indskrænke Hospitalspladserne til 10 og forøge Sanatoriepladserne med 6 til 22. Da Indtægten for voksne Sanatoriepatienter er 50 Øre højere pr. Dag end for Hospitalspatienterne, vilde fuld Belægning af disse 6 Pladser give en Merindtægt af c. 1100 Kr. aarlig. Saa stor gennemsnitlig Belægning kan man dog ikke regne med, men en Forøgelse af Sanatoriepladserne vil dog altid give nogen Indtægtsforhøjelse, uden nævneværdig Udgift for den enkelte Patient.

Til en Omlægning som den antydede kræves Ministeriets Samtykke. Man vil derfor anbefale, at Driftsudvalget bemyndiges til at forhandle med Ministeriet om Sagen og eventuelt foretage Omlægningen.

At der atter i Aar skal vælges et Driftsudvalg betragtes som en Selvfølge.

I Henhold til det anførte foreslaas til Tingets Vedtagelse:

1. Lagtinget vælger 2 Mænd til i Forening med Amtmanden at lede Driften af Sygehuset i Hoydal.
2. Lagtinget bemyndiger dette Driftsudvalg til at forhandle med Ministeriet om en Omlægning af Pladserne, saa der bliver flere Sanatoriepladser og færre Hospitalspladser og til eventuelt at foretage saadan Omlægning.

Ved Sagens *2. Behandling* den *7. September* sattes Udvalgets Forslag Punkt 1 og 2 samlet under Afstemning og vedtoges med 19 Stemmer mod 0.

Den *9. September* valgtes sammen med *Amtmanden* til Medlemmer af det staaende Udvalg: *H. A. Djurhuus* og *Patursson*.

---

*) Udelades her.

XXVIII. Amtskommunens Telefonanlæg.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes en Beretning fra Driftsudvalget for Amtskommunens Telefonvæsen, der er vedhæftet som *Bilag 6.*

Ved Sagens *1. Behandling* den *5. August* vedtoges det efter Forslag af Formanden at henvise den til et Udvalg paa 5 Medlemmer, hvortil den *6. s. M.* valgtes: *Dahl, J. Rasmussen, Poulsen, Egholm* og *Winther.* Den *22. August* afgav Udvalget (Ordfører: Winther) en Betænkning, der er vedhæftet som *Bilag 8.*

Den *24. August* foretoges *2. Behandling* af Sagen.
Udvalgets Betænkning behandledes punktvis.

Den *25. August* foretoges *fortsat 2. Behandling* af Sagen.
Der fremlagdes følgende *Ændringsforslag* af Formanden til Udvalgets Forslag Punkt II:

Driftsudvalget anmodes om at undersøge, hvorvidt det af Købmand Thomas J. Thomsen af Nordregøte indgivne Andragende er berettiget og i bekræftende Fald at give Forstanderskabet for Gøte Sogns Kommune Paalæg om inden en af Udvalget nærmere angiven Frist at foreslaa en dertil skikket Person til at være Bestyrer af Stationen i Nordregøte med Tilkendegivelse af, at Bygdens Centralstation ikke vil kunne oprettes hos en Handlende eller bestyres af en saadan. Udgifterne afholdes i saa Tilfælde af Forstanderskabet.

Punkt I—V i Udvalgsbetænkningen overgik til 3. Behandling.

Den *26. August* fremlagdes følgende *Ændringsforslag* af J. Rasmussen til Udvalgets Forslag:

Afsnit V: Tilskud til Telefondriften. Sidste Punktum i Forslaget udgaar.

Den *27. August* fremlagdes følgende *Ændringsforslag* af Samuelsen, Christiansen, H. A. Djurhuus og J. M. Dam til Udvalgets Forslag, Afsnit II:

I Stedet for Udvalgets Forslag, Punkt a og b sættes:
Det fra Købmand Thomas J. Thomsen af Nordregøte fremkomne Andragende vedrørende Telefonstationen i Nordregøte tilstilles Gøte Sogns Kom-

munalforstanderskab til Undersøgelse og Erklæring under Hensyn til, at Kommunen er pligtig til at holde en Station med forsvarlig og betryggende Betjening.

Den *28. August* foretoges *3. Behandling* af Sagen.

Punkt I i Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 20 Stemmer mod 0.

Punkt II Samuelsens m. fl.s Ændrigsforslag sattes først under Afstemning ved Navneopraab og bortfaldt idet kun 9 Medlemmer stemte derfor (*stemte ikke:* Poulsen, Winther, Patursson, R. Rasmussen, Hentze, J. Rasmussen, Niclasen, Egholm, Dahl, Konoy og Formanden; *fraværende:* Evensen og Effersøe).

Derefter sattes Formandens Ændringsforslag under Afstemning ved Navneopraab og bortfaldt ligeledes, idet kun 9 Medlemmer stemte derfor (*stemte ikke:* Poulsen, Winther, Patursson, R. Rasmussen, Hentze, J. Rasmussen, Niclasen, Egholm, J. C. F. Dam, Dahl og Konoy; *fraværende:* Evensen og Effersøe).

Udvalgets Forslag Punkt a sattes derpaa under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 10 Medlemmer stemte derfor (*stemte ikke:* Provsten, Skaalum, J. M, Dam, Matras, Christiansen, Samuelsen, H. A. Djurhuus, J. C. F. Dam, N. Djurhuus og Formanden; *fraværende:* Evensen og Effersøe).

— — — b sattes derpaa under Afstemning ved Navneopraab men bortfaldt, idet kun 10 Medlemmer stemte derfor (*stemte ikke:* Provsten, Skaalum, J. M. Dam, Matras, Christiansen, Samuelsen, H. A. Djurhuus, J. C. F. Dam, N. Djurhuus og Formanden; *fraværende:* Evensen og Effersøe).

Punkt III i Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 19 Stemmer mod 0.

— IV. — — 1 og 2 sattes samlet under Afstemning og vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

— V J. Rasmussens Ændringsforslag sattes først under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer mod 0, hvorefter Udvalgets Forslag saaledes ændret vedtoges med 19 Stemmer mod 0.

Den *29. August* valgtes til Medlemmer af Driftsudvalget: *Amtmanden, J. M. Dam* og *Winther*.

XXIX. Forhøjelse af Antallet af Medlemmerne i Forstanderskabet for Sumbø Sogns Kommune.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes følgende *Andragende:*

Til
Lagtinget.

Undertegnede Beboere og Vælgere i Sumbø Sogns Kommune tillade os herved ærbødigst at fremkomme til Lagtinget med Andragende om, at Antallet af Medlemmer af Forstanderskabet for Sumbø Sogns Kommune maa forhøjes fra 3 til 5; som Grund for vort Andragende tillade vi os at bemærke, at vi anse det for meget vanskeligt for et Forstanderskab paa 3 Medlemmer at varetage Kommunens Interesser paa en fuldstændig tilfredsstillende Maade i en saa omfattende Kommune som Sumbø Sogns Kommune, der nu tæller c. 600 Mennesker og bestaar af Bygderne Sumbø, Vigerbirge, Øgrum og Lobra; hidtil har alle 3 Medlemmer af Forstanderskabet hørt hjemme i Sumbø, hvorimod ingen har været valgt fra de andre Kommunen tilhørende Bygder; da Folk fra Sumbø selvfølgelig ikke har saa megen Interesse for Forholdene uden for selve Sumbø, er det forstaaeligt, at man nu ønsker at faa i det mindste 1 Medlem af Forstanderskabet valgt fra de andre Bygder.

Da vi er forvissede om, at det vil blive til megen Gavn for hele Kommunen, om der blev valgt 2 Medlemmer til i Forstanderskabet, har vi den Tillid til det ærede Lagting, at det vil imødekomme vort Ønske.

Sumbø i Maj 1914.

(46 Underskrifter.)

* * *

Tilstilles Forstanderskabet til Erklæring.

Færø Amt, den 26. Maj 1914.

Suenning Rytter.

Til
Forstanderskabet for Sumbø Sogns Kommune.

* * *

Foranstaaende Andragende anbefales af Forstanderskabet.

Forstanderskabet for Sumbø Sogns Kommune, Sumbø, den 11. Juni 1914.

P. F. V.

N. Djurhuus,
Forstandersk. Formand.

S. D. henvistes Sagen til *Det kommunale Udvalg.*

Den *14. August* afgav Udvalget (Ordfører: Poulsen) følgende

Udvalgsbetænkning.

Til Lagtinget er indkommet og til undertegnede Udvalg henvist et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende fra 46 Personer i Sumbø Sogn om, at Antallet af Medlemmer i Kommunens Forstanderskab maa blive forhøjet fra 3 til 5.

Udvalget maa med Andragerne og Forstanderskabet være enigt i, at det maa anses for heldigere, at Forstanderskabet i en Kommune med et Indbyggerantal af c. 600 Personer og bestaaende af flere Bygder bestaar af 5 end kun 3 Personer. Man tillader sig derfor at foreslaa Tinget at imødekomme Andragerne og vedtage, at Forstanderskabet skal bestaa af 5 Medlemmer.

Med Hensyn til Tidspunktet, naar denne Forandring skal indtræde, mener man, at det kan overlades til Forstanderskabet at tage Bestemmelse om, hvorvidt der skal foretages Suppleringsvalg af 2 Medlemmer, eller om Forandringen først skal indtræde efter de næste ordinære Valg.

I Henhold hertil tillader man sig at foreslaa til Vedtagelse:

Medlemsantallet i Forstanderskabet for Sumbø Sogns Kommune forhøjes fra 3 til 5. Det overlades til Forstanderskabet at afgøre, om der skal foretages Suppleringsvalg af 2 Medlemmer, eller om Forandringen først skal indtræde efter første ordinære Valg, altsaa fra 1. Oktober 1918.

Ved Sagens *endelige Behandling* den *17. August* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 19 Stemmer mod 0.

XXX. Deling af Vaagø Valgdistrikt.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes følgende *Andragende:*

Til
Færøernes Lagting.

Undertegnede Folketings- og Lagtingsvælgere i Bygden Sørvaag tillade os herved at andrage det høje Lagting om, at Vaagø Valgdistrikt maa blive delt saaledes, at Sørvaag bliver udset til Valgsted for de vestlige Sogne.

Forholdene er nu utilfredsstillende, idet Vejen til Midvaag Valgsted er baade lang og besværlig for gamle Mænd i Sørvaag og endnu mere for Bøs og Gaasedals Vedkommende. En Tur til Midvaag tager desuden saa lang Tid, at man betænker sig paa at ofre den Tidsspilde, der er ved en slig Rejse.

Der vil kunne dannes en betydelig Afstemningskreds i Sørvaag Sogn, som allerede i Aaret 1911 havde 508, Bø 95 og Myggenæs 153 Indbyggere.

Efter Forlydende søgte Beboerne paa Myggenæs om at faa deres Ø udskilt som særlig Afstemningskreds, men dette Spørgsmaal skal vi ikke blande os i, men kun paapege, at hvis en Udskillelse af Myggenæs ikke lader sig gennemføre, vil Oprettelse af Valgsted i Sørvaag være en Forbedring for Myggenæsmænd, idet disse vil kunne slippe tilbage fra Sørvaag ved mindste Tegn til Brænding, og i det hele efter kun et mellemliggende Strømskifte. Risikoen ved at forlade Øen bliver saaledes en hel Del mindre.

Det kan ikke betvivles, at der i Sørvaag findes de fornødne Kræfter til at lede et Folketings- eller Lagtingsvalg.

Vi overgive derfor denne Sag, der ligger os meget paa Sinde, i det høje Lagtings Haand.

Sørvaag i Maj 1914.

Ærbødigst

(52 Underskrifter.)

* * *

I Overensstemmelse med Lov Nr. 84 af 30 April 1909 § 6 skal man udbede sig Forstanderskabets Udtalelse; for saa vidt Forstanderskabet mener at kunne anbefale Andragendet, skal man bede Forstanderskabet udarbejde en Vedtægt angaaende den nærmere Ordning, der vil være at iagttage med Hensyn til Stemmeafgivningen i Sognet, og derefter indsende dette Forslag til Lagtinget med Forstanderskabets Bemærkninger.

Færø Amt, den 11. Juni 1914.

Svenning Rytter.

Til
Forstanderskabet for Vaagø Sognes Kommune.

Forstanderskabet for Vaagø Sognes Kommune har i Dag vedtaget at anbefale foranstaaonde Andragende fra 52 Folketings- og Lagtingsvælgere i Sørvaag, dog med den Bemærkning, at man mener, at det var heldigere, at Myggenæs kom til at danne et Valgdistrikt for sig selv.

Midvaag, den 10. Juli 1914.

P. F. V.

H. N. Nielsen,
Formand.

S. D. henvistes Sagen til *Det kommunale Udvalg.*

Den *14. August* afgav Udvalget (Ordfører: Poulsen) følgende

Udvalgsbetænkning.

Fra en Del Beboere af Sørvaag er indkommet Andragende om, at Vaagøen med Hensyn til Folke- og Lagtingsvalg maa blive delt i to Valgdistrikter, saaledes, at der oprettes et nyt Valgsted i Sørvaag.

Skønt Vaagøen (naar bortses fra Myggenæs) ikke hører til de særlig store eller særlig vanskelig fremkommelige Valgdistrikter paa Færøerne, vilde man dog i og for sig være sindet til at anbefale Andragendet; men da det er givet, at saafremt Grundloven bliver ændret i en nær Fremtid, maa der ogsaa fremkomme Forslag til en ny Valglov, og derfor bør dette Spørgsmaal formentlig rettest udsættes til den Tid.

Man tillader sig derfor at foreslaa til Vedtagelse:

Spørgsmaalet om en Deling af Vaagø Valgdistrikt udsættes til Behandling sammen med det Valglovforslag, der efter en eventuel Grundlovsforandring ventes forelagt Lagtinget.

Ved Sagens *endelige Behandling* den *17. August* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

XXXI. Angaaende Anskaffelse af et nyt Orgel til Thorshavns Kirke.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes en *Skrivelse* fra Lærer, Organist Waagstein og fhv. Kapelmusikus P. H. Andersen vedrørende Orgelet i Thorshavns Kirke*).

S. D. henvistes Sagen til *Kirkekassenudvalget.*

Den *7. September* afgav Udvalget (Ordfører: Provsten) følgende

Udvalgsbetænkning.

Til Udvalget er henvist en af Organist Waagstein og fhv. Kapelmusikus P. H. Andersen efter Kirkeinspektionens Anmodning over Thorshavns Kirkes gamle Orgel afgiven Erklæring, hvori udtales, at hele Orgelværket trods de fra Tid til anden foretagne større eller mindre Reparationer for Tiden er i en saadan Tilstand, at en Hovedreparation maa siges at være paatrængende nødvendig. En saadan vil imidlertid medføre store Udgifter uden at kunne frembyde Sikkerhed for, at Orgelets Tilstand bliver tilfredsstillende, hvorfor Anskaffelsen af et nyt hensigtsmæssigt Orgel til en rimelig Pris formenes at burde foretrækkes.

Erklæringen er bilagt med et af Orgelbygger J. Starup udarbejdet Overslag over Omkostningerne ved Anskaffelsen af et nyt Orgel, beregnet til 3700 Kr. foruden Fragt fra København og frit Ophold for Orgelbyggeren under Opstillingen.

Udvalget maa efter det foreliggende anse det for hensigtsmæssigt, at Kirkens gamle Orgel bliver erstattet af et nyt. Af de dermed forbundne Omkostninger vil formentlig efter gældende Praksis intet kunne udredes af den almindelige Kirkekasse, derimod maa det sikkert anses for ganske naturligt, at der af Thorshavns Kirkes særlige Kasse, der for Tiden har en Beholdning af godt 7000 Kr., bevilges et passende Tilskud til Orgelets Anskaffelse, medens en væsentlig Del af Omkostningerne antagelig vil kunne dækkes ved frivillige Bidrag, som Sognets Menighedsraad utvivlsomt vil gøre sit til at faa indsamlet.

Udvalget indstiller derfor til Lagtinget at vedtage:

Lagtinget vedtager at sende Sagen til Thorshavns Menighedsraad med Henstilling, at dette vil arbejde for ad Frivillighedens Vej at skaffe Bidrag til Anskaffelse af et nyt Orgel til Thorshavns Kirke, og med Tilsagn om at Thorshavns Kirkes særlige Kasse at ville yde et passende Tilskud i samme Øjemed.

Ved Sagens *2. Behandling* den *9. September* vedtoges det at lade den overgaa til 3. Behandling.

*) Udelades her.

Ved *3. Behandling* den *10. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

XXXII. Angaaende Forhøjelse af Godtgørelsen for Orgelspil i Thorshavns Kirke.*)

Den *17. August* fremlagdes følgende *Andragende:*

Til
Færø Amt og Provsti.

Undertegnede tillader sig herved ærbødigst at andrage hos det høje Amt og Provsti om, at min Ansøgning af 31. Maj 1913 om Forhøjelse af den Løn, som jeg oppebærer som Organist ved Thorshavns Kirke, maa blive forelagt den indeværende Lagtingssamling. Foruden de i nævnte Andragende givne Oplysninger, skal jeg tillade mig at anføre, at der i den nærmeste Fremtid bliver ansat en Anden præst i Sydstrømø Præstegæld, og at Arbejdet for Organisten ved Thorshavns Kirke bliver af den Grund i høj Grad forøget.

Thorshavn, den 11. August 1914.

Ærbødigst

J. Waagstein.

S. D. henvistes Sagen til *Kirkekassenudvalget.*

Den *7. September* afgav Udvalget (Ordfører: Evensen) følgende

Udvalgsbetænkning.

I 1913 var der fra Organisten ved Thorshavns Kirke, Lærer J. Waagstein, indsendt et Andragende af 31. Maj til Lagtinget om, at den ham som Organist ydede Arbejdsgodtgørelse, 150 Kr., maatte blive forhøjet med 100 Kr. Dette Andragende, der paa det bedste var anbefalet af Sognepræsten og de tvende

*) Se Lagtingstidende for 1906, Side 330.

Værger for Thorshavns Kirke, blev imidlertid efter Aftale med Andrageren og Provsten henlagt af Amtmanden. Under 11. August i Aar har Hr. Waagstein imidlertid hos Amt og Provsti andraget om, at hans Ansøgning af 31. Maj i Fjor maatte blive forelagt Lagtinget i dets indeværende Samling. Siden er Sagen bleven henvist til Udvalget for de Kirkekasserne vedkommende Sager. Udvalget har derefter fra Menighedsraadet modtaget en Erklæring om, at et Flertal af Thorshavns Menighedsraad stemmer for at anbefale, at der af Thorshavns Kirkes særlige Kasse ydes Organisten en Lønforhøjelse af indtil 50 Kr.

Den Organisten ved Thorshavns Kirke tillagte aarlige Godtgørelse, der udredes af Thorshavns Kirkes særlige Kasse, blev i 1906 efter Andragende fra 100 Kr. forhøjet til 150 Kr., fra 1. Januar 1907 at regne.

Naar henses til de ret store Fordringer, der stilles til Organisten ved Thorshavns Kirke, maa det formentlig indrømmes, at den ham tillagte Løn er lav. Det tør heller ikke overses, at Lærer Waagstein som Organist i væsentlig Grad bliver bundet i sin Fritid fra Skolen, navnlig da det er forbundet med ret stor Vanskelighed og Bekostning for ham at skaffe en brugelig Stedfortræder. Dertil kommer, at der ved den nylig stedfundne Ansættelse af en Andenpræst i Thorshavn, vil Arbejdet for Organisten ved Thorshavns Kirke i ikke uvæsentlig Grad blive forøget.

Udvalget mener derfor, at der kan være god Grund til at imødekomme Andragendet og forhøje den Organisten tillagte Godtgørelse, men i Betragtning af, at der i den nærmeste Fremtid (ved Anskaffelsen af et nyt Orgel til Thorshavns Kirke) sandsynligvis vil blive stillet ret betydelige Krav til de forholdsvis smaa Midler, der haves til Raadighed i Thorshavns Kirkes særlige Kasse, maa Udvalget med Menighedsraadet være enigt i, at Forhøjelsen ikke bør overstige 50 Kr. aarlig.

Udvalget skal derfor foreslaa Tinget til Vedtagelse:

Den Organisten ved Thorshavns Kirke af denne Kirkes særlige Kasse tillagte Godtgørelse for Orgelspil forhøjes fra 1. Oktober 1914 at regne fra 150 Kr. til 200 Kr. om Aaret.

Ved Sagens *2. Behandling* den *9. September* vedtoges det at lade den overgaa til 3. Behandling.

Ved *3. Behandling s. D.* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 12 Stemmer mod 0.

XXXIV. Opførelse af en ny Kirke i Vaag paa Sudero *)

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes den i forrige Aars ordinære Samling behandlede Sag om Opførelse af en ny Kirke i Vaag paa Suderø.

S. D. henvistes Sagen til *Kirkekassenævnet.*

Den *7. September* afgav Udvalget (Ordfører: Provsten) følgende

Udvalgsbetænkning.

I Anledning af et af Færø Amt og Provsti til Lagtinget henvist Andragende angaaende en ny Kirke i Vaag paa Suderø vedtog Tinget i dets forrige ordinære Samling følgende (jfr. Lagtingstidende for 1913, Side 100):

1. Lagtinget tilsiger Beboerne i Vaag sin Medvirkning til Opførelse af en ny Kirke i Vaag; iøvrigt udsættes Sagen til næste Aar.
2. Kirkeinspektionen anmodes om at forhandle med Menighedsraadet i Vaag om, af hvilket Materiale og med hvilke Dimensioner en ny Kirke i Vaag hensigtsmæssigst bør opføres, samt om at føre Forhandlinger med Beboerne i Vaag om, hvor meget der fra deres Side maatte kunne ventes ydet til Opførelsen af en saadan Kirke sammesteds.
3. Kirkeinspektionen anmodes om at foretage de iøvrigt fornødne forberedende Arbejder, saa som Bestemmelse af Byggested, Fremskaffelse af Tegninger og Overslag til en passende Kirkebygning i Vaag inden næste Lagtingssamling.

Siden denne Vedtagelse fandt Sted er følgende foregaaet med Hensyn til det omhandlede Byggeforetagende:

Paa Foranledning af en Skrivelse fra Færø Amt og Provsti har Menighedsraadet og Forstanderskabet for Vaag Sogn meddelt, *at* Bygden Vaags Beboere har tegnet sig for et Bidrag af c. 16,000 Kr. at erlægge i 3 paa hinanden følgende Aar, saaledes at den første Trediedel allerede er indbetalt i Slutningen af 1913, og *at* den til den nye Kirke udsete Byggegrund er beliggende nord for den gamle Kirke og i umiddelbar Nærhed af denne, en Byggeplads, som medundertegnede Fr. Petersen ved Undersøgelse paa Stedet ogsaa har fundet hensigtsmæssig.

Angaaende Spørgsmaalet, om Kirken skal bygges af Sten eller Træ som Hovedmateriale, synes nævnte Menighedsraads og Forstanderskabs Opfattelse hidtil at have været noget vaklende; medens det nemlig ved et af Menighedsraad og Forstanderskab den 13. December f. A. afholdt Fællesmøde enstemmig blev vedtaget, at »Kirken bør bygges af Tømmer paa et Fundament af Sten«, synes Stemningen paa et Fællesmøde den 22. Maj d. A. afgjort at have gaaet i Retning af at foretrække en Stenkirke, idet man paa dette Møde var enig om at andrage Lagtinget om det nødvendige Tilskud til Opførelse af en af Stenhugger

*) Se Lagtingstidende for 1913, Side 98.

J. A. Arge projekteret Stenkirke, hvortil Udgifterne var beregnede til et Beløb af 36,000 Kr., altsaa 20,000 Kr. af Kirkekassens Midler foruden de indsamlede 16,000 Kr., »eller hvis Lagtinget ikke saa sig i Stand til at bevilge et saa stort Beløb, det nødvendige Tilskud til Opførelse af den af Tømrermester Magnus Jacobsen projekterede Trækirke«, som er anslaaet til at koste 32,000 Kr.

Idet Udvalget henviser til de paagældende, Betænkningen vedlagte Tegninger med tilhørende Overslag og Beskrivelser samt Udkast til Kontrakter*), hvoraf det vil ses, at Kirkens Størrelse er beregnet til mindst 15 × 35 Alen, indvendigt Maal, skal man udtale som sin Mening, at en Kirke med Stenvægge, med Træpanel indvendigt, ubetinget er at foretrække for en Trækirke.

Udvalget har overvejet, om der ikke af Hensyn til forskellige ved Krigen fremkaldte Vanskeligheder kunde være Grund til at udsætte Sagen, men i Betragtning af den store Offervillighed, som Menigheden i Vaag har lagt for Dagen ved at tegne sig for de nævnte betydelige Bidrag til Sagens Gennemførelse, har man anset det for rettest allerede i indeværende Lagtingssamling at stille det til Kirkens Opførelse nødvendige Beløb til Kirkeinspektionens Disposition. Der er endnu adskilligt forberedende Arbejde at udføre, inden der kan skrides til selve Opførelsen af Kirken, saa det er ingenlunde givet, at den kan paabegyndes, inden Lagtinget samles næste Gang, men det maa være af Vigtighed for hele Foretagendet, at der haves Vished for, hvor stort et Beløb af Kirkekassens Midler, der i omhandlede Øjemed kan disponeres over.

Udvalget tillader sig derfor at foreslaa Lagtinget at vedtage:

Færø Amt og Provsti bemyndiges til at forhandle med Vaag Sogns Menighedsraad og Kommunalforstanderskab angaaende forskellige Spørgsmaal vedrørende nævnte Kirkes Opførelse under Forudsætning af, *at* Kirken opføres af Sten som Hovedbygningsmateriale, *at* dens Størrelse ikke bliver under 15 × 35 Alen, indvendigt Maal, og *at* Kirkekassens samlede Udgift til dette Byggeforetagende ikke under nogen Omstændighed kommer til at overstige 20,000 Kr.

Ved Sagens *2. Behandling* den *9. September* vedtoges det at lade den overgaa til 3. Behandling.

Ved *3. Behandling* den *10. September* fremlagdes følgende *Ændringsforslag fra Udvalget til sammes Forslag:*

Til Udvalgets Indstilling føjes:

»hvilket Beløb bevilges af Suderø Præstegælds Kirkekasse og stilles til Kirkeinspektionens Raadighed til Anvendelse i nævnte Øjemed«.

Ligeledes fremlagdes følgende *Ændringsforslag fra R. Niclasen til Udvalgets Forslag:*

Sagen udsættes til næste Aar.

Sidstnævnte Forslag sattes først under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 3 Medlemmer stemte derfor, ingen imod.

Udvalgets Ændringsforslag sattes derpaa under Afstemning og vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

Udvalgets Forslag saaledes ændret sattes under Afstemning og vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

*) Udelades her.

Efter Begæring af R. Niclasen foretoges Navneopraab med følgende Udfald (*ja stemte:* Poulsen, Winther, Provsten, Skaalum, R. Rasmussen, J. M. Dam, Matras, Christiansen, Samuelsen, H. A. Djurhuus, Evensen, N. Djurhuus, Dahl, Konoy og Formanden; *stemte ikke:* Patursson, J. Rasmussen, Niclasen, Egholm og J. C. F. Dam; *fraværende:* Hentze og Effersøe), og var Forslaget saaledes enstemmig vedtaget med 15 Stemmer.

XXXIV. Opførelse af Kirker i Sandevaag og Hove.

Den 29. Juli henvistes to Sager om Opførelse af Kirker i Sandevaag og Hove til *Kirkekassenævnet.*

Den *31. August* afgav Udvalget (Ordfører: Provsten) følgende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er bl. a. henvist følgende Andragender vedrørende Opførelse af nye Kirkebygninger:

I. Andragende fra Menighedsraadet for Sandevaag Sogn, hvori Færø Amt og Provsti anmodes om at foretage de fornødne Skridt til Opførelse af en ny Kirke i Sandevaag.

Andragendet motiveres ved Henvisning til, at Sognets gamle Kirke ved en foretagen Undersøgelse skal have vist sig saa brøstfældig, at den, saavel hvad Taget som Kirkebygningen iøvrigt angaar, maa siges at trænge til en omfattende og kostbar Hovedreparation. Paa en saadan at anvende et betydeligt Beløb finder Menighedsraadet imidlertid utilraadeligt, da Kirken efterhaanden er bleven altfor lille i Forhold til den stærkt voksende Menighed, hvilken Mangel efter Menighedsraadets Mening af flere Grunde ikke hensigtsmæssigt vil kunne afhjælpes ved en Udvidelse af Kirken. Menighedsraadet anbefaler derfor Opførelsen af en ny Kirke.

Udvalget finder, at der under Hensyn til, at Vaagø Præstegælds Kirkekasse har en større Beholdning (c. 28,000 Kr.) end alle de øvrige færøske Kirkekasser tilsammen, ved Behandlingen af nærværende Andragende er Grund for Lagtinget til at vise den størst mulige Imødekommenhed. Inden der imidlertid kan foretages videre i Sagen, maa der formentlig foreligge en Udtalelse fra det regulære Kirkesyn om den omhandlede Kirkebygnings Tilstand, og da det for

Udvalget er oplyst, at der i den allernærmeste Tid vil blive afholdt Syn over Kirkerne paa Vaagø, skal man foreslaa til Tingets Vedtagelse:

1. Sagen udsættes til næste Aar;
2. Andragendet tilstilles Provstiet til Fremlæggelse ved det forestaaende Syn over Sandevaag Kirke;
3. Andragerne underrettes om Lagtingets Vedtagelse.

II. Andragende fra Beboerne af Bygden Hove i Suderø søndre Præstegæld om at maatte faa den gamle Kirke i Vaag, naar en ny Kirke her er bleven opført, overladt til Genopførelse i Hove, idet Andragerne erklære sig villige til selv at udføre hele Arbejdet ved Nedbrydningen, Flytningen og Genopførelsen af Kirken og at skaffe den Sum til Veje, som ellers maatte behøves i den Anledning.

Andragendet begrundes ved Henvisning til, at der i Hove bor henimod 200 Mennesker, der har en lang og i daarligt Vejr besværlig Kirkevej til Porkere.

Sognepræsten for Suderø søndre Præstegæld, Menighedsraadet for Vaag — Porkere Sogn har intet Menighedsraad — samt Forstanderskaberne for Vaag og Porkere Sogne har anbefalet Andragendet, sidstnævnte Forstanderskab med den Tilføjelse, at »det ikke kan paatage sig nogensomhelst Garanti paa Sognets Vegne for Kirkens Flytning«.

Udvalget kan saa godt forstaa og kan ikke andet end sympatisere med det af Hoves Beboere fremsatte Ønske om at faa egen Kirke fremfor at være henviste til at besøge Kirken i Porkere, hvortil de har en halv Mils Vej. Udvalget tør imidlertid ikke anbefale Lagtinget at imødekomme Andragendet, da andre Bygder paa Færøerne, f. Eks. Fundingsgjov og den indre Del af Næs Sogn, saaledes som det vil være Lagtinget bekendt fra tidligere Lagtingsforhandlinger, i langt højere Grad maa siges at trænge til at blive forsynede med Kirker.

Man skal derfor indstille til Lagtingets Vedtagelse:

Der svares Andragerne, at Lagtinget beklager ikke at kunne imødekomme deres Ønske om at faa den gamle Kirke i Vaag, naar her er opført en ny Kirke, flyttet til Hove, da der er flere Bygder paa Færøerne, hvor Trangen til at faa Kirke maa siges at være større end i Hove, og hvorfra Andragender i den Retning tidligere har foreligget.

Ved Sagens *endelige Behandling* den *2. September* sattes Udvalgets Forslag
ad I. under Afstemning og vedtoges med 15 Stemmer mod 0.
- II. — - — — 14 — — 0.

XXXV. Tilskud til Anlæg af Kirkegaarde m. m.

Den *29. Juli* henvistes to Sager om Tilskud til Anlæg af Kirkegaarde i Gjov og Fuglefjord til *Kirkekassedvalget*.

Den *31. August* henvistes en Sag om Tilskud til Anlæg af en Kirkegaard paa Skuø til *samme Udvalg*.

Den *3. September* afgav Udvalget (Ordfører: Provsten) følgende

Udvalgsbetænkning.

I. Færø Amt og Provsti har forelagt Lagtinget et Andragende, hvori Forstanderskabet for Funding Sogns Kommune ansøger om Tilskud af vedkommende Kirkekasse til Anlæggelse af en Kirkegaard i Bygden Gjov med Henvisning til, at det i 1912 (jfr. Lagtingstidende 1912, Side 154—155) blev stillet Beboerne i Gjov i Udsigt, at de efter Ansøgning vilde kunne faa sædvanligt Tilskud til Anlæggelse af Kirkegaard.

Andragendet anbefales af den stedlige Kirkeværge og tillige herved paa vedkommende Menighedsraads Vegne af medunderskrevne Fr. Petersen. Om Trangen til det heromhandlede Kirkegaardsanlæg kan der efter Udvalgets Mening ikke være Tvivl, idet Afstanden fra Gjov med over 200 Indbyggere til Sognets Kirkegaard i Funding er $^{5}/_{8}$ Mil over Land, medens Søvejen kun kan benyttes i særlig godt Vejr, da der er Brændingsplads saavel i Gjov som Funding.

Det til Kirkegaardsanlægget udsete Jordstykke, der er beliggende c. 50 Favne syd for Beboelseshusene i Bygden, er synet af Distriktslægen og fundet vel egnet til Begravelsesplads, »naar den lovbefalede Mængde Muld paaføres«.

Den nødvendige Størrelse af Grundstykket opgives forskelligt af Forstanderskabet, nemlig oprindelig 40 × 40 Alen, men senere 50 × 50 Alen. Medens førstnævnte Størrelse efter Udvalgets Skøn maa være tilstrækkelig, hvis Jordstykket kun skal anvendes til Kirkegaard, maa den sidstnævnte Størrelse anses for passende, hvis Byggegrund til den paatænkte Kirke beregnes at skulle tages deraf; men at Kirke og Kirkegaard i det foreliggende Tilfælde bør lægges sammen, maa Udvalget anse for det eneste rigtige.

Kirkegaarden tænkes indhegnet med et Stengærde af c. 2 Alens Højde og der ovenpaa et galvaniseret Jerntraadshegn.

Prisen paa Jordstykket er paa et medfølgende Overslag ansat til 25 Øre og af 2 Vurderingsmænd til 25—30 Øre pr. Kvadratalen, hvilket angives at være »almindelig Pris i Bygden«. Udvalget kan ikke andet end finde denne Pris altfor høj og mener, at Færø Amt og Provsti maa søge at faa den nedsat.

Samtlige øvrige paa Overslaget opførte Omkostninger (til Jerntraadshegn, Port, Formandsløn m. m.) skønnes at være moderate.

Udvalget mener i Henhold til det anførte at kunne foreslaa Tinget at vedtage:

1. Færø Amt og Provsti anmodes om at træffe Foranstaltning til, at den planlagte Kirkegaard og den eventuelle Kirke i Bygden Gjov saa vidt muligt kan komme til at ligge sammen, samt at erhverve det til Kirke-

gaarden og Kirken nødvendige Grundstykke for en saa lav Pris som muligt.

2. Der bevilges af Østerø Præstegælds Kirkekasse det nødvendige Beløb til Erhvervelse af et Grundstykke, stort 50 × 50 Alen, til Anlæg af Kirkegaard og eventuel Opførelse af Kirke i Gjov, samt endvidere indtil 225 Kr. til Anskaffelse af de til Kirkegaardsanlægget medgaaende Materialier og til Lønning af en Formand til at lede Arbejdet, ved hvis Udførelse det bliver at iagttage, at der af Pligtmandskabet udføres gennemsnitlig mindst 8 Dagsarbejder for hver Dag, Formanden for Arbejdet erholder Dagløn.
3. Det paalægges Forstanderskabet for Funding Sogns Kommune at drage Omsorg for, at det fornødne Pligtarbejde til Anlæg af en Kirkegaard i Gjov maa blive ydet i det eller de kommende Regnskabsaar.

II. Færø Amt og Provsti har forelagt Lagtinget et Andragende fra Forstanderskabet for Andefjord og Fuglefjord Sognes Kommune om Tilskud efter sædvanlige Regler til Anlæggelse af en ny Kirkegaard i Fuglefjord, da der er Mangel paa Begravelsesplads paa Sognets gamle Kirkegaard, som paa Grund af sin Beliggenhed ikke kan udvides.

Andragendet er anbefalet af Værgerne for Fuglefjord Kirke, ligesom det herved paa vedkommende Menighedsraads Vegne anbefales af medundertegnede Fr. Petersen.

Det til Kirkegaard udsete Grundstykke, der er beliggende nordvest for Kirken, er synet af vedkommende Distriktslæge, som har fundet Pladsen »i hygiejnisk Henseende god og forsvarlig« og af flere Grunde langt at foretrække fremfor andre Pladser nord og nordøst for Kirken, som blev ham paaviste.

Grundstykket er opgivet til 4365 Kvadratalen, hvilken Størrelse i Betragtning af paagældende Befolknings stærke Tilvækst formentlig ikke kan siges at være overdreven.

Da Grundstykket formentlig ikke kan eksproprieres, har Forstanderskabet truffet Foranstaltning til, paa en vistnok mindre heldig Maade, at skaffe Ejerne anden Jord i Stedet, en Ordning, som Lagtinget formentlig ikke behøver at tage nærmere Stilling til. Derimod forekommer det Udvalget, at Grundstykket er vurderet altfor højt i Forhold til Jordpriser andre Steder paa Færøerne, naar det er ansat til 28 Øre pr. Kvadratalen.

Forstanderskabet har tænkt sig Kirkegaarden hegnet med et 1 Meter højt Stengærde med et galvaniseret Jerntraadshegn paa 1 Meters Højde der ovenpaa, hvilket Udvalget ikke ved noget at erindre imod.

Der findes intet Overslag over Udgifter til Materialier og Formandsløn, men efter Udvalgets Skøn vil de ikke behøve at overstige 500 Kr.

I Henhold til det anførte skal Udvalget foreslaa Tinget at vedtage følgende:

1. Amt og Provsti anmodes om at søge at erhverve det til Anlæg af en ny Kirkegaard i Fuglefjord nødvendige Grundstykke for en saa lav Pris som muligt.
2. Der bevilges af Østerø Præstegælds Kirkekasse det nødvendige Beløb til Erhvervelse af et Grundstykke, c. 4300 Kvadratalen stort, til Anlæg af en ny Kirkegaard i Fuglefjord, samt endvidere indtil 500 Kr. til Anskaffelse af de til Kirkegaardsanlægget medgaaende Materialier og til Lønning af en Formand til at lede Arbejdet, ved hvis Udførelse det bliver at iagttage, at der af Pligtmandskabet udføres gennemsnitlig mindst 8 Dagsarbejder for hver Dag, Formanden for Arbejdet erholder Dagløn.
3. Det paalægges Forstanderskabet for Andefjord og Fuglefjord Sognes Kommune at drage Omsorg for, at det fornødne Pligtarbejde til Anlæg af en ny Kirkegaard i Fuglefjord maa blive ydet i det eller de kommende Regnskabsaar.

III. Færø Amt og Provsti har endvidere forelagt Lagtinget et Andragende, hvori Kommunalforstander og Kirkeværge paa Skuø Anthonius Jensen, under Henvisning til tidligere, Sagen vedlagte Andragender, ansøger om sædvanlig Bevilling til Formandsløn og til Anskaffelse af Materialier blandt andet til Jerntraadshegn i Anledning af paatænkt Anlæggelse af en ny Kirkegaard paa Skuø, som allerede blev planlagt i 1904, da et i den Retning gaaende Andragende blev underskrevet af næsten alle arbejdsdygtige Mænd paa Skuø.

Af forskellige Grunde har Sagen siden været udsat, saa at den først nu er naaet frem til Lagtinget, uagtet Trangen til en ny Kirkegaard paa Grund af manglende Begravelsesplads i den gamle er bleven anerkendt fra mange Sider.

Der findes intet Menighedsraad paa Skuø; men Andragendet er blevet anbefalet af Sognepræsten, ligesom den daværende Kommunelæge paa Sandø har beset det til Kirkegaarden udsete Grundstykke og fundet Beliggenheden hensigtsmæssig.

Kirkegaardens Størrelse er under Hensyn til Sognebeboernes Antal anslaaet til 900 Kvadratalen, og den tænkes indhegnet med et Stengærde, hvis Højde efter Udvalgets Formening passende kan sættes til c. 2 Alen; ovenpaa Stengærdet anbringes der saa et Jerntraadshegn af passende Højde. Fra 2 Fæstere paa Skuø foreligger der en Erklæring om, at de giver deres Samtykke til, at det paagældende Grundstykke tages af deres Fæster, — som det synes at fremgaa af Erklæringen — uden Vederlag til dem; antagelig vil Staten heller ikke forlange Erstatning.

I Henhold til det anførte foreslaar Udvalget Tinget at vedtage:

1. Der bevilges af Sandø Præstegælds Kirkekasse et Beløb af indtil 150 Kr. til Anskaffelse af Materialier i Anledning af Anlæg af en ny Kirkegaard paa Skuø og til Lønning af en Formand til at lede Arbejdet, ved hvis Udførelse det bliver at iagttage, at der af Pligtmandskabet udføres gennemsnitlig 8 Dagsarbejder for hver Dag, Formanden for Arbejdet erholder Dagløn.
2. Det paalægges Forstanderskabet for Sandø Præstegælds Kommune at drage Omsorg for, at det fornødne Pligtarbejde til Anlæg af en ny Kirkegaard paa Skuø maa blive ydet i det eller de kommende Regnskabsaar.

Ved Sagens *2. Behandling* den *5. September* vedtoges det at lade den overgaa til 3. Behandling.

Den *8. September* fremlagdes følgende *Ændringsforslag af Patursson, Niclasen, J. C. F. Dam* og *Egholm til Udvalgets Forslag Punkt II.:*

Til Udvalgets Forslag 1 indskydes i første Linje mellem Ordene »om« og »at« »paa heldig Maade«.

Ved *3. Behandling s. D.* sattes Udvalgets Forslag:

A. *Kirkegaard ved Gjov.*
Punkt 1—3 samlet under Afstemning og vedtoges med 19 Stemmer mod 0.

B. *Kirkegaard i Fuglefjord.*
Paturssons m. fl.s Ændringsforslag sattes først under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 7 Medlemmer stemte derfor *(stemte ikke:* Poulsen, Provsten, Skaalum, J. Rasmussen, J. M. Dam, Matras, Christiansen,

Samuelsen, H. A. Djurhuus, Evensen, N. Djurhuus, Dahl og Formanden; *fraværende:* Hentze og Effersøe.

Udvalgets Forslag Punkt 1—3 sattes derpaa samlet under Afstemning og vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

C. *Kirkegaard paa Skuø.*

Udvalgets Forslag Punkt 1—3 sattes samlet under Afstemning og vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

XXXVI. Andragende fra „Føroya bóndafelag" om Rejseunderstøttelse til 3 faareavlskyndige Færinger.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes *Afskrift af Justitsministeriets Skrivelse af 11. Juli 1914* tilligemed *et Andragende fra Bestyrelsen for „Føroya bóndafelag" om Rejseunderstøttelse til 3 faareavlskyndige Færinger.**)

Ved Sagens *1. Behandling* den *22. August* vedtoges det efter Forslag af Patursson at henvise den til et Udvalg paa 5 Medlemmer, hvortil den *24. s. M.* valgtes: *J. C. F. Dam, N. Djurhuus, Samuelsen, Egholm* og *Patursson.* Den *1. September* afgav Udvalget (Ordfører: Patursson) følgende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg, der er nedsat i Anledning af et fra »Føroya bóndafelag« til Justitsministeriet indsendt Andragende om Rejsestipendium til Undersøgelse af Faareavlen i Skotland, Island og Norge, hvilket Andragende efter Justitsministeriets Bemyndigelse til Amtet af dette er forelagt Lagtinget, skal herom tillade sig at anføre følgende:

Udvalget maa give Andragerne Medhold i, 1) at Faareavlen er det færøske Landbrugs vigtigste Erhverv, 2) at dette Erhverv trænger til betydelige Forbedringer og 3) at det vil have sin store Betydning, at faareavlskyndige Færinger erhverve et grundigt Kendskab til Faarebruget i Skotland, Island og Norge.

Som det fremgaar af vedlagte Bilag fra Færø Amt, udviser Kreaturtællingen, at Antallet af Faar her i Landet i 1888 udgjorde 78,684, 1893: 99,657,

---

*) Udelades her.

1898: 106,465, 1903: 91,034 og 1909: 99,900 eller gennemsnitlig 95,148 Stykker. Sættes hvert Faar til en Værdi af 12 Kr., hvilket formentlig efter Nutidens Priser ikke er for højt ansat, repræsenterer Faarebestanden en samlet Værdi af 1,141,776 Kr.

Det vil være forstaaeligt, at det har sin store Betydning saavel for Landet i Almindelighed som for Jordbruget i Særdeleshed, at Driften af en saa betydelig Kapitalværdi er tidsmæssig og giver et forsvarligt Udbytte.

Faarebruget her til Lands har til alle Tider været baseret paa, at Faarene har søgt deres Næring paa Marken under aaben Himmel, saavel Sommer som Vinter, og der er al Sandsynlighed for, at dette Brug med vore forholdsvis milde Vintre i ethvert Fald delvis vil blive fortsat endnu i en overskuelig Fremtid. Men selv dette Brug, det saakaldte Udganger-Faarebrug, kan forbedres, og det endda i en betydelig Grad.

Saaledes som dette Brug for Tiden drives, vil det formentlig være ganske klart, at det gennemsnitlige aarlige Driftstab er uforholdsmæssig stort og maa kunne nedsættes betydelig.

Fra gammel Tid har man beregnet, at af 100 Faar, der tillagdes om Høsten, vilde de 20 omkomme i Aarets Løb. Dette giver et direkte Tab paa 20 pCt. Desforuden har man altid været nødt til at regne med en større og mindre Dødelighed blandt de nyfødte Lam i Foraarstiden.

For nærmere at konstatere Dødelighedsprocenten i et enkelt Aar har man fra Amtet modtaget vedlagte Statistik for 1913. Det fremgaar deraf, at der i dette Aar i alt fra 1. Juni 1913 til 31. Maj 1914 er omkommet 8947 Faar og 10,823 Lam.

Det er ikke oplyst, hvor stor Faarebestanden var den 1. Januar 1913, men holder man sig til Gennemsnittet af de sidste Aars Tællinger, kan man antage, at den har udgjort 95,148 ÷ de om Høsten udtagne Slagtefaar. Slagtefaarenes Antal vil, ligeledes efter de før citerede Lammetællinger, der udvise et gennemsnitligt Antal af 35,221 Lam, kunne beregnes ÷ 20 pCt. (den sædvanlige Beregning: 80 at slagte af 100 mærkede Lam) — til at udgøre 28,336 Stykker.

Paa Grundlag heraf vil det fremgaa, at Faarebesætningen paa Færøerne den 1. Januar 1913 antagelig udgjorde 66,812 Faar.

Den opgivne Dødelighed for samme Aar viser sig som før anført at have udgjort 8947 Faar, hvilket udgør c. 14 pCt. af Bestanden. Hertil kommer saa Dødeligheden blandt Lammene. Denne er opgivet til et Antal af 10,823 Lam. Antages det, at der under almindelige Forhold af 66,812 Faar, hvoraf en mindre Del er Bedr, unge Faar og golde Faar, *fødes* c. 55,000 Stykker Lam, udviser dette, at Dødeligheden blandt Lammene for samme Aar har udgjort c. 20 pCt.

Vil man udregne Værdien af de i omhandlede Tidsrum omkomne Faar, repræsenterer denne, beregnet efter Gennemsnitspris pr. Faar 12 Kr. og pr. Lam 8 Kr., at udgøre i alt en Værdi af 193,838 Kr.

Det skal anføres, at Aaret 1913 var et for Faarene meget ugunstigt Aar, omend dog ikke af de værste. Men selv ved Beregningen over Tabet i et Middelaar, beregnet til 20 pCt. for ældre Faar og Lam i alt, hvilket ikke kan anses for at være for højt ansat, vil dette Tab dog udgøre en aarlig Sum af omkring 100,000 Kr.

Det kan ikke undgaas, at der ved Udganger-Faarebruget altid vil fremkomme en hel Del Tab. Ved Faarenes Græsning paa stejle Fjældsider vil saavel Vinter som Sommer en Del Faar omkomme ved Nedstyrtning, ved indtræffende pludseligt og uventet Snefog kan det vise sig umuligt at redde Faarene fra at begraves eller at blive bortrevne ved Sneskred o. s. v. En Del Lam kan man være udsat for at miste ved Rovfugles Angreb, ved pludselige Uvejr i Læmningstiden m. v. Endvidere forøges Dødelighedsprocenten betydeligt ved den nuværende meget almindelige Fremgangsmaade at lade de unge Tillægsdyr bære Lam ved 1½-Aars Alderen. Den væsentligste Aarsag til den store Dødelighedsprocent er imidlertid Udmagring.

Ihvorvel det i et fremtidigt færøsk Faarebrug ikke helt kan undgaas, at der lides Tab som Følge af førstnævnte Aarsager, saa bør man dog hurtigst

muligt naa dertil, at hverken ældre Faar eller Lam omkomme af Mangel paa Næring. Og der er formentlig ingen Tvivl om, at man, selv ved et Udganger-Faarebrug bedst paa tidsmæssig Maade vil kunne naa hen til at nedbringe det aarlige Tab fra 20—35 pCt. til at udgøre 5—10—15 pCt., hvilket vil betyde en aarlig Besparelse af store Kapitaler.

En væsentlig Aarsag til, at man ikke før har haft tilstrækkelig Sans for Faaredriftens Forbedring, har været den indtil for en Snes Aar siden overordentlig lave Pris paa Faareavlsprodukter, særlig Kød. Nu derimod, da Produkterne ere gaaede op i Pris, saaledes at det direkte betaler sig at anvende Midler til Sikring haade af en forøget Produktion og en større Nettoafkastning, er man delvis begyndt paa at omændre Driften i den rigtige Retning.

Ganske kort skal saaledes anføres, at man til Forebyggelse af Nedstyrtninger enkeltvis er begyndt paa at hegne for at Faarene ikke skal komme ind paa farlige Bjærgskraaninger, Faarehus opføres i Udmarken, Badning af Faar finder enkeltvis Sted. Vaccination mod Bradsot er bleven almindelig. Forebyggelse af at Hunfaarene ikke føder før ved Toaarsalderen ses ogsaa anvendt enkelte Steder. Endvidere samles ogsaa enkeltvis hele Besætningen i Læmningstiden fra de spredte Fjældgræsgange til indhegnede Marker, der, samtidig som de yder Moderfaarene næringsrigt ungt Græs, tillader, at Hyrderne kan have stadigt Tilsyn Dag og Nat med Faarene hele Læmningstiden igennem.

At Faareavlen dog endnu paa altfor mange Steder slet ikke er i Fremgang, men maaske endog snarere staar tilbage for, hvad den har været i Førstningen, maa i nogen Grad tilskrives de paa disse Steder indviklede Samejeforhold med for smaa Jordlodder og som Regel deraf følgende større Lyst hos Befolkningen paa saadanne Steder til mere at have sin Interesse optaget af det mere rigtydende Fiskeri. Saavel som det er en almindelig Erfaring, at for at Udganger-Faarebrug skal være lønnende maa det have en passende Størrelse, saa vil dog ogsaa mindre Brug, naar disse drives i Fællesskab under en tidsmæssig Forordning, saaledes som foreslaaet af Landbokommissionen, ogsaa antages at have Betingelser for en lønnende Drift.

Af det foranførte i korte Træk skitserede vil det fremgaa, 1) at det aarlige Tab, Faareavlen her i Landet er udsat for, er overordentligt stort, og 2) at man er paa Vej til at indskrænke dette Tab og komme ind paa en mere betryggende og lønsom Drift.

Naar derfor »Føroya bóndafelag« nu har henvendt sig til Justitsministeriet med Ansøgning om Bevilling til Rejsestipendium for faareavlskyndige Færinger, kan man ganske i Almindelighed give denne Henvendelse sin fulde Tilslutning. Det maa nemlig erkendes, at det vil være af Betydning nu, da Interessen for denne Gren af Landbruget er vaagnet, og nu, da der allerede privat er foretaget nogen Forbedringer, at denne Interesse og private Foretagsomhed vinder Sympathi og Støtte hos det Offentlige.

Udvalget finder ogsaa, at den Vej, »Føroya bóndafelag« foreslaar at gaa, peger i den rigtige Retning. Det maa nemlig anses for værende af særlig Betydning, at Færingerne netop nu kan erholde et Førstehaands Kendskab til de mere udviklede Faarebrugsforhold i Skotland, Norge og Island. Thi selv om man enkeltvis her til Lands har noget Kendskab til omhandlede Landes Faarebrug og i Praksis har kunnet drage sig dette Kendskab til Nytte, saa savner vi endnu det specielle Studium, der paa dette Omraade vil være nødvendigt til Betryggelse af den paabegyndte Udvikling.

Naar der imidlertid er andraget om Rejsestipendium til samtidig Udsendelse af 3 faareavlskyndige Personer for at undersøge Faareavlsforholdene henholdsvis i Skotland, Island og Norge, saa finder Udvalget ogsaa, at et saadant Arrangement vilde være heldigt. Men Udvalget mener dog, at da der i Aar er ganske særlig Anledning til at overveje den finansielle Side af Sagen, og da man under den nuværende Situation maa indskrænke sig til at stille de mindst mulige Krav til Statskassen, saa kan man foreløbig kun anbefale, at der ydes et Rejsestipendium til et af de omhandlede Lande. Hertil foreslaas Skotland som det

Land, hvis Faarebrug er os mindst kendt af Selvsyn, men hvor man formentlig dog har mest at lære.

Da et Ophold i Skotland i det omhandlede Øjemed formentlig maa strække sig ud over et Tidsrum af mindst 8 Maaneder for at kunne blive fuldt ud nyttebringende, kan man næppe anslaa Stipendiet til et mindre Beløb end 1000 Kr.

Udvalget mener ikke, at man skal tage en Undersøgelse af Faarebruget i Norge og Island af Sigte, men mener, at dette Spørgsmaal i Aar rettest bør udsættes indtil videre. Man mener dog, at der hertil vil udkræves forholdsvis mindre Midler.

Saafremt en Bevilling til Rejsestipendium til Skotland kan opnaas, kan Udvalget tiltræde Ansøgernes Forslag om, at Beløbet stilles til Justitsministeriets Disposition, og skal kun tilføje, at der i Tilfælde af, at en saadan Rejse bliver foretaget, der da i sin Tid forelægges Offentligheden en trykt Beretning om Rejsens Udfald.

I Henhold til foranstaaende foreslaar Udvalget til Lagtingets Vedtagelse:

Lagtinget anbefaler, at der efter forelagte Ansøgning fra »Føroya bóndafelag« af Statskassens Midler bevilges en Sum af 1000 Kr., der stilles til Justitsministeriets Raadighed at uddele som Rejsestipendium til en faareavlskyndig Færing, der for et Tidsrum af mindst 8 Maaneder vil opholde sig i Skotland for at gøre sig bekendt med Faarebruget dersteds og efter endt Ophold indgive til Ministeriet en Indberetning om sin Rejse.

Ved Sagens *2. Behandling* den *5. September* vedtoges det at lade den overgaa til 3. Behandling.

Ved *3. Behandling* den *9. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 17 Stemmer *(fraværende:* Provsten, Skaalum, Hentze, Evensen og Effersøe).

Den *9. September* oplæstes og vedtoges saalydende *Indstilling:*

Færøernes Lagting,

Thorshavn, den 9. September 1914.

Til

Justitsministeriet.

Ved Skrivelse af 20. Juli 1914 har Amtmanden anmodet Tinget om en Udtalelse i Anledning af et til det høje Justitsministerium indsendt Andragende fra »Føroya bóndafelag« om Rejsestipendium til faareavlskyndige Færinger for at disse kunne gøre sig bekendt med Faareavlsforholdene i Skotland, Island og Norge.

Sagen blev efter en 1. Behandling i Tinget henvist til et Udvalg, som afgav vedlagte Udvalgsbetænkning.

Ved Sagens endelige Behandling i Tinget blev følgende Indstilling vedtaget med 17 Stemmer (5 var fraværende):

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

(Se Udvalgsbetænkningen.)

I Henhold til alt foreliggende skal man herved anbefale Sagen til Ministeriets gunstigste Fremme.

Svenning Rytter. *J. Patursson.*

Joen Poulsen.

Fra Justitsministeriet er modtaget en Skrivelse med 1 Bilag, saalydende:

Justitsministeriet.
København, den 17. November 1914.

Med Skrivelse af 17. September d. A. — 1914 Nr. 680 — har Hr. Amtmanden hertil tilbagesendt det af Bestyrelsen for Foreningen »Føroya bóndafelag« indgivne Andragende om, at der maa blive søgt bevilget et passende Beløb til Rejsestipendier til 3 faareavlskyndige Færinger, for at disse indgaaende kunne gøre sig bekendt med Faareavlsforholdene i Skotland, Island og Norge, efter at De med Ministeriets Bemyndigelse har indhentet en Udtalelse over Sagen fra Lagtinget.

Lagtinget har indstillet, at der af Statskassens Midler søges bevilget en Sum af 1000 Kr. som Rejsestipendium til en faareavlskyndig Færing til et Ophold paa mindst 8 Maaneder i Skotland.

Justitsministeriet har i Anledning af Andragendet brevvekslet med Landbrugsministeriet, fra hvilket man har modtaget den i Afskrift hosfølgende gennem det kongelige danske Landhusholdningsselskab indhentede Erklæring af 19. f. M. fra Statskonsulent i Husdyrbrug Axel Appel, til hvilken Erklæring Landbrugsministeriet har henholdt sig.

Justitsministeriet kan ogsaa for sit Vedkommende slutte sig til det i bemeldte Erklæring paa Grundlag af Lagtings-Udvalgets Betænkning udtalte, nemlig at den færøske Faareavls gode økonomiske Fremtid i første Række synes at maatte afhænge af, at man fortsætter med de i Erklæringen nærmere angivne Forbedringer ved Driften, som Udvalgsbetænkningen omtaler som alt paabegyndte, medens de Fremskridt, som mulig kan følge af, at en faareavlskyndig Mand studerer Faarebruget andet Steds, maa komme i anden Række.

I Henhold til det ovenanførte skal Ministeriet derfor i Anledning af forommeldte Andragende til Efterretning og videre Bekendtgørelse meddele, at Ministeriet vel ikke for Tiden finder at kunne gøre Skridt til, at det ansøgte bevilges, men at Ministeriet er villigt til, naar det ad Aare godtgøres, at Befolkningen af eget Initiativ i mere almindeligt Omfang har indført de omhandlede Forbedringer ved Faarebruget, at tage et fornyet Andragende om Statstilskud til en faareavlskyndig Færing til en Studierejse under Overvejelse. Man skal dog tilføje, at et saadant Tilskud i al Fald tidligst vil blive søgt bevilget paa Finansloven for Finansaaret 1916—17 og vil blive gjort afhængig af, at der til samme Formaal ydes et lige saa stort Tilskud af en af de under Lagtinget sorterende Kasser.

Ovennævnte Udvalgsbetænkning tilligemed 1 Bilag følger hoslagt tilbage.

Zahle.

V. Giese,
Fm.

Til
Amtmanden over Færøerne.

* * *

Axel Appel,
Statskonsulent i Husdyrbrug.
Aarhus.

Det kgl. danske Landhusholdnings-Selskabs Sekretariat,
København.

Foranlediget ved Sekretariatets Skrivelse af 13. ds. skal jeg herved fremsætte følgende Bemærkninger til Andragendet fra »Føroya bóndafelag«, anbefalet af Færøernes Lagting.

Der er ingen Tvivl om, at det er rigtigt, at den færøske Faareavl og Faarehold kan forbedres betydeligt, saaledes at dette Øernes vigtige »Erhverv« kan bringes til at yde adskilligt mere, end det nu gør.

Det fremgaar af Udvalgsbetænkningen, at der er flere Tegn paa, at der er en øget Interesse for Faareavlen og at det private Initiativ har givet sig forskellige Udslag og at dette Forhold ikke bør lades upaaagtet, men bør støttes af det Offentlige. Naar der derfor ansøges om et Statsbidrag paa 1000 Kroner til et Rejsestipendium for en faareavlskyndig Mand, der ved et 8 Maaneders Ophold i Skotland skulde gøre sig kendt med Faareavlen der, da vil det Udbytte, der kan høstes ved en saadan Studierejse, sikkert ogsaa i nogen Maade komme det færøske Faarehold tilgode — forudsat den rette Mand haves — og derfor være anbefaleligt.

Men ved at gennemgaa Udvalgsbetænkningen har jeg faaet den Opfattelse af Situationen paa Færøerne vedrørende Faareholdet, at Erhvervets gode økonomiske Fremtid i *første Linje* vil afhænge af, at man fortsætter med de Forbedringer, som Udvalgsbetænkningen nævner som alt paabegyndte, nemlig:

1) Lænning i 2 Aars Alderen (mod 1 Aar nu).
2) Bedre Ernæring (jvfr. *Udmagringen* som Tabsaarsag).
3) Anbringelse af Hegn til Forebyggelse af Nedstyrtninger.
4) Opførelse af Skur i Udmarken til Værn mod Uvejr.
5) Samling af Faarene i Læmmetiden under *Tilsyn* og med bedre Græsgange.

Herigennem vil de aarlige Tab mindskes og derved vil Udbyttet pr. Faar stige. Det er *paa Gennemførelsen heraf*, at *Færingerne bør rette deres Hovedbestræbelser*, og i anden Række komme de Fremskridt, der muligt kan blive en Følge af, at en faareavlskyndig Mand faar Lejlighed til at se, hvordan man indretter sig anden Steds.

Ærbødigst

Axel Appel.

XXXVII. Angaaende Tilskud til Udbedring af Landingsstedet ved Kvalbø Ejde.*)

Den *25. August* fremlagdes følgende *Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder af 15. August 1914:*

Ved under Henvisning til Skrivelse herfra af 18. Oktober f. A. at fremsende den med Bilag hosfølgende, af Ingeniørassistent under Vandbygningsvæsenet Lillelund afgivne Erklæring vedrørende Forholdene ved Kvalbø Ejde paa Suderø, skal man tjenstlig anmode Hr. Amtmanden om fra Forstanderskabet for Kvalbø Sogns Kommune at ville indhente og ledsaget af Deres egne Ytringer hertil at ville indsende en Udtalelse over det i Erklæringen indeholdte Forslag til Sikring af det under Nedbrydning værende Klippeparti, paa den medfølgende Plan betegnet med Bogstaverne D E G. Samtidig hermed skal man derhos udbede sig Oplysning om, hvor stort et Beløb der af de interesserede kan ydes til det paagældende Arbejdes Udførelse.

Med Svaret bedes Bilagene tilbagesendt hertil.

Den *31. August* henvistes Sagen til *Budgetudvalget.*

Den *8. September* afgav Udvalget (Ordfører: Samuelsen) følgende

Udvalgsbetænkning.

Til Behandling i Udvalget er henvist Sagen om Udbedring af Kvalbø Ejde.

Der foreligger Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder, bilagt med Plan og Overslag til Sikringsarbejder ved Ejdet. Overslaget lyder paa 18,000 Kr.

Udvalget henviser til Lagtingets Vedtagelse vedrørende Sagen, saaledes som den findes gengivet i Lagtingsberetningen for i Fjor. Under Forudsætning af, at Kvalbø Kommunalforstanderskab ønsker Sagen fremmet saaledes som den nu foreligger, kan Udvalget anbefale, at Sikringsarbejdet udføres i Overensstemmelse dermed. Man finder, at Forhandlingerne om Tilskud fra Kommunen vil kunne finde Sted imellem Kommunen og Ministeriet, og Udvalget mener, at en nærmere Fastsættelse af det Tilskud, som Lagtinget eventuelt yder Kommunen til den ommeldte Foranstaltning, rettelig bør udsættes, indtil Forhandlingerne mellem Ministeriet og Kommunen er førte til Ende og der foreligger Oplysning om, i hvilket Omfang Staten vil støtte.

---

*) Se Lagtingstidende for 1913, Bilag 12, Side 3.

Forslag:

1) Lagtinget anbefaler, at de omhandlede Sikringsarbejder udføres i Overensstemmelse med Ingeniør Lillelunds Plan, for saa vidt Kvalbø Kommunalforstanderskab maatte ønske Sagen gennemført som planlagt.
2) Lagtinget anbefaler, at de videre Forhandlinger om denne Sag føres mellem Ministeriet og Kommunen.
3) I Overensstemmelse med Tingets Beslutning i 1913 anbefales det, at Staten yder et saa rigeligt Tilskud som muligt til den i Punkt 1 omhandlede Foranstaltning.

Ved Sagens *endelige Behandling* den *9. September* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

XXXVIII. Andragende om Tilskud til Anskaffelse af et Røntgenapparat til Færø Amts Hospital.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes følgende *Andragende:*

Inspektionen
for
Færø Amts Hospital.

Thorshavn, den 27. Maj 1914.

Manglen paa et Røntgenapparat ved herværende Amtshospital har ofte været meget følelig og gentagne Gange foranlediget, at Patienter herfra har maattet rejse til København af Hensyn til Behandling eller Diagnose ved Hjælp af et saadant. Selv om der ikke ved alle Hospitaler af lignende Størrelse som herværende findes Røntgenapparat, behøver Grundene, hvorfor der burde findes et paa Færøerne, iøvrigt ikke nærmere at motiveres.

Efter at have indhentet Oplysninger og Overslag over Udgifterne ved en

Røntgeninstallation her, har Inspektionen undersøgt Mulighederne for at skaffe de nødvendige Pengemidler til Vejc.

Hospitalet selv er ude af Stand til at yde noget; derimod har Færø Amts Sparekasse med beredvillig Imødekommenhed tilsagt sin Støtte ved at yde et rentefrit Laan paa 3000 Kr., og som det vil fremgaa af medfølgende Skrivelse fra Sparekassen*) tilmed givet grundet Haab om, at Laanet kan betragtes som Gave. Som det vil ses af Overslagene fra Levring & Larsen*), lyder det ene af disse paa en Sum, der omtrentlig dækkes af det Beløb, Sparekassen vil yde; men som det fremgaar af Beskrivelsen fra samme Firma, er det andet men dyrere Overslag paa et mere fuldkomment og i Længden mere brugbart Apparat at foretrække.

Hospitalsinspektionen skal derfor tillade sig at forespørge Hr. Amtmanden, om der er Mulighed for, at Hospitalet kan erholde det resterende Beløb af amtskommunale Midler.

Bay. *A. Metz.* *Jens Olsen.*

Til
Færø Amt.

* * *

Paa Foranledning erklæres, at Sygehuset bekoster Driften, som formentlig kun vil andrage et meget ringe Beløb.

Thorshavn, den 4. Juli 1914.

A. Metz.

S. D. henvistes Sagen til *Budgetudvalget.*

Den *20. August* afgav Udvalget (Ordfører: Samuelsen) følgende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist Andragende fra Inspektionen for Færø Amts Hospital om Tilskud til Anskaffelse af et Røntgenapparat til Hospitalet.

Som Bilag medfølger et Overslag, med Beskrivelse, fra Levring & Larsen, København, samt en Skrivelse fra Direktionen for Færø Amts Sparekasse, hvori der fra Sparekassens Side tilsiges Hospitalet et rentefrit Laan paa 3000 Kr., saafremt det i Overslaget nævnte Apparat, der antages at ville koste 5300 Kr., anskaffes. Direktionen udtaler, at man vilde have foretrukket at skænke Hospitalet de omhandlede 3000 Kr. som Gave, men man har ikke ment, at Sparekassen paa en Gang indenfor samme Regnskabsaar kan yde et saa stort Beløb; saafremt imidlertid Sparekassens Forhold fremdeles udvikler sig heldig som hidtil, vil det kunne forventes, at Laanet helt eller delvis eftergives.

Hospitalsinspektionen udtaler, at man med Hospitalets Midler vil kunne drive Apparatet. Man ønsker saaledes af Lagtinget et Tilskud paa c. 2300 Kr.

Udvalget har under Sagens Behandling enstemmig udtalt sin fulde Sympati for den Tanke, at der af Lagtingets Midler ydes et stort Tilskud til et saa-

*) Udelades her.

dant Apparats Anskaffelse. Man har selvfølgelig Forstaaelsen af, hvilken Værdi et saadant Apparat vilde have for Amtshospitalet. Imidlertid tør man ikke se bort fra, at de Midler, Lagtinget raader over i Øjeblikket, enten er bundne til andre bestemte Formaal, eller ville være nødvendige til at holde i Beredskab til øjeblikkelig Anvendelse under den nuværende vanskelige Situation.

Man mener derfor at maatte foreslaa at udsætte Sagens Afgørelse til næste Aar. I næste Aars Lagtingssamling vil Situationen forhaabentlig stille sig gunstigere, og i hvert Fald haaber man, at Situationen til den Tid vil være lettere at overskue end nu. Man finder desuden at burde udtale, at man ikke kan tænke sig andet, end at der gennem privat Indsamling vil kunne tilvejebringes et betydeligt Beløb i dette gode Øjemed, og man føler sig forvisset om, at Færø Amts Sparekasses udmærkede Eksempel, selvfølgelig i mere beskedent Omfang, vil blive fulgt af mange andre, der har Forstaaelse af Sagens Betydning.

Forslag:

Sagen udsættes til næste Aar. En Afskrift af Udvalgsbetænkningen tilstilles Andragerne.

Ved Sagens *2. Behandling* den *25. August* sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

XXXIX. De af Amtmanden ene afgjorte Sager.

Ved Lagtingets Aabning den *29. Juli* fremlagdes Tingets Journal, Kopibog og Regningsjournal som Regnskab for de af Amtmanden ene afgjorte Sager, og *s. D.* henvistes Sagen til *Udvalget for de af Amtmandsn ene afgjorte Sager.*

Den *19. August* fremlagdes saalydende, af Udvalget afgivne

Betænkning.

Udvalget har gennemgaaet Lagtingets Journal, Regningsjournal og Kopibog for Tiden fra Olaidag 1913 til Olaidag i Aar, og har ikke fundet Anledning til at fremsætte noget Forslag til Vedtagelse.

Da man ifølge Anmodning har set efter i Lagtingets Kopibog efter Ordlyden af en Kontrakt, som efter Lov Nr. 127 af 29. April 1913 om Anlæg af Havne m. v. paa Færøerne antages at være oprettet mellem Sand Sogns Kommune paa den ene og Amtet paa Lagtingets Vegne paa den anden Side og ikke i Kopibogen har fundet noget indført derom, skal man *dog* tillade sig at udbede sig Oplysning om, hvorvidt en Undersøgelse af dette Spørgsmaal henhører under Udvalgets Opgave.

Ligeledes har man fundet Anledning til at forespørge om, hvorledes en Bevilling paa Finansloven for 1914—15 (§ 18, Nr. 1, E. 8.) paa 1000 Kr. til Understøttelse for Færinger, der agter at frekventere Seminarier i det øvrige Kongerige, er fremkommen, og paa hvilken Maade den tænkes anvendt.

Den *27. August* kom Sagen til Behandling, idet Ordføreren refererede Betænkningen.

XL. Vedtagelser med Hensyn til de kommunale Anliggender.

Den *29. Juli* valgtes til Medlemmer af de staaende Udvalg i Henhold til Forretningsordenes § 8:

1. For de *Kirkekasserne* vedkommende Sager:
   Provsten, H. A. Djurhuus og Evensen.

2. For de *Skydskassen* vedkommende Sager:
   N. Djurhuus, J. Rasmussen og Niclasen.

3. For de Sager, som vedkomme *Landkommunerne i Almindelighed:*
   Poulsen, Skaalum og Konoy.

4. *(Budgetudvalget)* for de Sager, som vedkomme:
   a. *Amtsrepartitionsfonden,*
   b. *Amtsfattigkassen,*
   c. *Den økonomiske Fond, Grindegarnet i Vestmanhavn* samt *Renterne af det Hansenske Legat:*

Provsten, Christiansen, Matras, Samuelsen, Patursson, Egholm og Hentze.

5. For *forskelligartede Sager:*
   J. M. Dam, Poulsen og Winther.

6. For *de af Amtmanden ene afgjorte Sager:*
   Dahl, J. C. F. Dam og R. Rasmussen.

---

1. Vedkommende Skydskassen.

Efter Forslag af vedkommende Udvalg vedtoges den 29. August til Bestridelse af Skydskassens Udgifter for Regnskabsaaret 1914—15 at paaligne et Beløb af 5372 Kr. 75 Øre, der i Henhold til Lovene af 17. Marts 1865 og 14. Januar 1881 fordeles saaledes imellem Kommunerne:
(Se den fremlagte Status-Oversigt Bilag 4, Nr. 4.)

---

2. Vedkommende de enkelte Landkommuner.

Fra Handelsmand Daniel Klein af Gjov var indkommen en Besværing over den ham af Forstanderskabet for Funding Sogns Kommune paaignede Formue- og Lejlighedsskat for Aaret 1913—14.

Lagtinget vedtog den 26. August at svare Klageren, at den indgivne Klage ikke kan tages til Følge.

---

3. Vedkommende Amtsrepartitionsfonden.

Sagen om Ligning til Amtsrepartitionsfonden kom til endelig Behandling den 3. September. Udvalget havde foreslaaet:

For Aaret 1914—15 udskrives til Amtsrepartitionsfondens Fornødenheder et samlet Beløb af 23,438 Kr. 11 Øre.

Heraf lignes

paa Jordegodset $4258^{74}/_{100}$ Skattemarker à 1 Kr. 50 Ø..... 6388 Kr. 11 Ø.
— Kommunerne..... 17040 » »

Af det Kommunerne paaignede Beløb fordeles i Henhold til Lov 5. Marts 1909 efter Folketal, saaledes som det er fastslaaet ved sidste Folketælling, Halvdelen eller 8520 Kr., medens den anden Halvdel fordeles efter Lagtingets Skøn.

Dette Forslag vedtoges.

Endvidere vedtoges:

1. Amtmanden anmodes om i Meddelelsen til Kommunerne om Skatteligningen at henlede Opmærksomheden paa, at Lagtinget maa kræve, at Bidragene indgaa inden Regnskabsaarets Udgang, saaledes at de for Aaret 1914—15 paaignede Beløb indgaa: Halvdelen inden 1. April og Halvdelen inden Udgangen af September 1915.
2. Den Amtskommunen paahvilende Andel af Omkostningerne ved den færøske Landbokommission 5264 Kr. 30 Øre, der forskudsvis er udbetalt af Amtsrepartitionsfonden, vil være at føre til endelig Udgift for Fonden.
3. Af økonomisk Fond ydes der Amtsrepartitionsfonden for Regnskabsaaret fra 1. Oktober 1914 til 30. September 1915 et Tilskud paa 1000 Kr.

Den vedtagne Fordeling af hele det Kommunerne paaignede Beløb vil fremgaa af en udarbejdet Repartition, der er vedhæftet som *Bilag 12*.

---

4. Vedkommende Amtsfattigkassen.

I Henhold til Fattiglovens § 5 (jfr. § 9) bevilgedes der følgende Beløb til Kommunerne for Regnskabsaaret 1914—15:

Til Norderøernes Præstegælds Kommune:

Klaksvig Sogn	.....	100 Kr.
Fuglø	—	50 »
Kunø	—	50 »
Mygledal	—	150 »
	Overføres...	350 Kr.

	Overført...	350 Kr.
Til Andefjord og Fuglefjord Sognes Kommune:		
Fuglefjord Sogn	100	—
Andefjord	50	—
— Kvivig Sogns Kommune	50	—
— Kollefjord — —	50	—
— De forenede Sognes Kommune i Sydstrømø Præstegæld:		
Kirkebø Sogn	50	—
— Sandø Præstegælds Kommune:		
Husevig Sogn	50	—
— Sumbø Sogns Kommune	50	—
Tilsammen...	750	Kr.

5. Vedkommende den økonomiske Fond.

A. Landingssteder.

Den *3. og 7. September* vedtoges saalydende

Betænkning fra Budgetudvalget:

Til Udvalget er henvist:

1. Andragende fra Porkere Sogns Kommune om Tilskud til en Landingsbro i Porkere.

Sagen behandledes i Tinget i 1913 (Beretn. Bil. 12, Side 5) og man ønskede dengang en Landingsbro, der ogsaa kunde bruges af Motorbaade. Overslaget lød dengang paa 6433 Kr. Forstanderskabet, der ikke paa det Tidspunkt var bekendt med Anlæggets Kostbarhed, har nu i en Skrivelse til Tinget af 21. April d. A. udtalt, at Anlægget vil blive for kostbart og vanskeligt i dets oprindelige Omfang, og man ønsker derfor et Overslag over et billigere og mindre omfattende Anlæg af en Landingsbro. Et saadant Overslag foreligger nu udført af Lagtingets Tillidsmand. Overslagssummen er 3110 Kr.

Udvalget mener ikke at kunne binde sig med Tilsagn om Tilskud til et saa dyrt Anlæg i Aar. Sagen bør derfor udsættes. Forstanderskabet bør underrettes om Overslagssummen.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. Forstanderskabet for Porkere Sogn underrettes herom, og om hvad der nu foreligger i Sagen.

2) Andragende om Tilskud til en allerede anlagt Landingsplads i Stykket.

Anlægget er synet af Lagtingets Tillidsmand og befundet at være godt udført. $^{9}/_{3}$ af Omkostningerne udgør 40 Kr. 47 Øre, og i Betragtning af, at det her drejer sig om et fuldført Arbejde af ringe Bekostning, foreslaar man, at der ydes Kvivig Sogns Kommune et Tilskud paa 30 Kr. paa Betingelse af, at Kommunen gaar ind paa at vedligeholde Anlægget som offentligt.

Forslag.

Af økonomisk Fond bevilges der Kvivig Sogns Kommune et Beløb paa 30 Kr. som Tilskud til en allerede udført Forbedring af en Landingsplads paa

Stykket paa Betingelse af, at Kommunen vil paatage sig at vedligeholde Anlægget som offentligt.

3. Andragende fra 2 Kommunalforstandere paa Svinø om Støtte til Regulering af en Elv.

Der foreligger Overslag fra Lagtingets Tillidsmand. Overslagssummen er 2255 Kr.

Udvalget maa udtale med Hensyn til denne Sag som m. H. t. andre Sager af lignende Beskaffenhed, at man mener, at Lagtinget ikke under de forhaandenværende Omstændigheder bør binde sig med Tilsagn om Tilskud til ikke paabegyndte Anlæg, selv om Anlæggene, som nærværende, skønnes at være baade nyttige og nødvendige.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar, hvorom Andragerne underrettes.

B. Broer.

Den *21. August* vedtoges saalydende

Betænkning fra Budgetudvalget:

Til undertegnede Udvalg er henvist følgende Sager ang. Broanlæg:

1. Andragende om Tilskud til en Bro over Breiðá ved Fuglefjord.

Andragendet er først indkommet den 14. Juli og er derfor ifølge en Lagtingsbeslutning af 24 August 1911 allerede af den Grund udsat til næste Aar.

2. Andragende fra Haldersvig og Saxen Sognes Forstanderskab om Tilskud til en Bro over Kluftaa i Haldersvig.

Anlægget er undersøgt af Tingets Tillidsmand. Der foreligger fra ham saavel Betænkning som Overslag samt en Tegning. Overslagets Totalsum er 913 Kr. 45 Øre. Da Udvalget finder, at den faretruende Krigssituation sandsynligvis medfører, at Tinget til ekstraordinære Foranstaltninger vedr. Varetilførsel m. m. vil komme til at have Brug for de disponible Midler, maa man tilraade, at denne Sag udsættes til næste Aar.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. Amtmanden anmodes om gennem Sysselmanden at undersøge, om Færdsel over Broen kan antages at medføre Fare, og i bekræftende Fald drage Omsorg for, at Forstanderskabet lader Broen udbedre i et saadant Omfang, at den uden Fare kan passeres.

3. Andragende om Tilskud til en Bro over Smørdalsaa i Thorsvig.

Anlægget er undersøgt af Lagtingets Tillidsmand, og der foreligger fra ham saavel Betænkning som Overslag. Overslagets Totalsum er 730 Kr. 10 Øre.

Med Henvisning til de under Sag Nr. 2 anførte Grunde foreslaar man, at Sagen udsættes til næste Aar.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. Andragerne underrettes derom.

4. Andragende om Tilskud til en Bro over Aaen mikla i Famien.

Der foreligger Betænkning og Overslag fra Lagtingets Tillidsmand. Overslagets Totalsum er 927 Kr. 96 Øre.

Med Henvisning til de under Sag Nr. 2 anførte Grunde tilraader Tinget at udsætte denne Sag til næste Aar.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. Andragerne underrettes derom.

5. Andragende om Tilskud til en Kørebro over Breiðá ved Kvivig.

Der foreligger Betænkning og Overslag fra Lagtingets Tillidsmand. Overslagets Totalsum er 638 Kr.

Med Henvisning til de under Sag Nr. 2 anførte Grunde tilraader Tinget at udsætte denne Sag til næste Aar.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. Andragerne underrettes derom.

6. Andragende fra Forstanderskabet for Kunø, Mygledal og Husum Sognes Kommune om en ekstraordinær Forhøjelse af Bevillingen til en Bro over Skardalsaa i Kunø.

Sagen er behandlet i Tinget i 1913, og den Bevilling, der er tilsagt, andrager højst 328 Kr.

Andragendet motiveres ved den store Nedgang i Skatteevnen i Kunø Sogn, som foranledigedes ved Søulykkerne i Vinter. Udvalget erkender, at den paagældende alvorlige Søulykke maa have svækket Sognets Skatteevne, men der er gennem en privat Indsamling tilvejebragt betydelige Beløb for at afbøde de økonomiske Ulemper af Ulykken. Siden Andragendets Fremkomst er der foretaget en Uddeling af disse Beløb, og det er meddelt Udvalget, at der ved Fordelingen er tillagt de Forulykkedes Efterladte saa store Beløb, at de i nogen Maade vil kunne afbøde Ulykkens økonomiske Følger. Endvidere maa man henvise til den almindelige Begrundelse, som Udvalget har givet under Sag Nr. 2. Man finder, at Tinget ikke kan bevilge et ekstraordinært Tilskud til dette Anlæg.

Forslag.

Andragendet kan ikke bevilges. Andragerne underrettes derom.

C. Veje.

Den *21. August* vedtoges saalydende

Betænkning fra Budgetudvalget:

Til Udvalget er henvist:

1. Andragende fra Forstanderskabet for Kollefjord Sogns Kommune om Tilskud til en Kørevej mellem Todnæs og Sjoveraa i Kollefjord. Det oplyses i Andragendet, at den ombandlede Strækning er c. 600 Favne lang og er en Del af den alfare Bygde- og Landevej.

Udvalget kan henvise til, at Lagtinget i en Aarrække har udvist den største Interesse for Kørevejsanlæg, og Udvalget ser med den største Sympathi paa, at Bestræbelserne for lettere Færdsel med Hest og Vogn holdes levende blandt Befolkningen. Da man imidlertid befrygter, at der i Aar kan blive Brug for alle Amtskommunens disponible Midler til ekstraordinære Foranstaltninger i Anledning af den faretruende europæiske Situation, der i alt Fald for saa vidt vil influere paa Færøerne som Adgangen til at faa Levnedsmidler tilført Øerne besværliggøres og fordyres, tør man ikke i Aar foreslaa Tinget at yde Tilskud til Arbejder, der endnu ikke med Tilsagn om Tilskud fra Tinget er paabegyndte. Man mener derfor, at nærværende Sag bør udsættes.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. Vedk. Andrager underrettes herom.

2. Andragende fra Beboerne af Saxen om Tilskud til Vejanlæg fra denne Bygd til Kvalvigsvejen.

Med Henvisning til de under 1 anførte Grunde formener Udvalget, at ogsaa denne Sag bør udsættes til næste Aar.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. Andragerne underrettes herom.

3. Andragende fra Beboere i Kvalvig om Tilskud til en Fortsættelse af Vejanlægget fra Kvalvig til Saxen.

Med Henvisning til de under 1 anførte Grunde foreslaar Udvalget, at denne Sag udsættes til næste Aar.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. Andragerne underrettes herom.

4. Andragende fra Beboere af Gøte om Kørevejsanlæg fra Skibenæs til Fuglefjord.

Det paagældende Anlæg ønskes udført efter Ingeniør Horns Plan. Vejen berører saavel Næs og Gøte Sogne som Fuglefjord Sogn. Det maa antages at være Meningen, at Vejen skal anlægges af Kommunerne med Tilskud fra Staten, saaledes som Vejen Saud—Skopen.

Forinden Udvalget eller Tinget kan tage endelig Stilling til Sagen, maa der formentlig foreligge Udtalelser fra de interesserede Forstanderskaber, idet man ikke kan tænke sig, at en enkelt Kommune vil paatage sig at udføre hele Anlægget, og en Betingelse for, at det kan faa sin fulde Betydning, maa være den, at det gennemføres paa hele den angivne Strækning. Saadan Udtalelse fra Forstanderskaberne foreligger imidlertid ikke, og Udvalget mener derfor at burde foreslaa, at Sagen udsættes for at give Forstanderskaberne Lejlighed til at forhandle indbyrdes om Sagen.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. Amtmanden anmodes om at tilkendegive Andragerne, at der, forinden videre kan foretages, maa foreligge et Andragende om Statstilskud til dette Vejanlæg saavel fra Fuglefjord Sogns Kommunalforstanderskab som fra Gøte Sogns Forstanderskab, eventuelt ogsaa fra Forstanderskabet for Næs Sogn, for saa vidt Vejanlægget berører denne Kommune.

Den *21. August* vedtog Lagtinget følgende *Betænkning angaaende Veje, Broer og Landingssteders Tilstand:*

Udvalget har gennemgaaet Sysselmændenes Indberetninger om Veje, Broer og Landingssteder, og man har fundet Anledning til følgende Bemærkninger:

I. Norderøernes Syssel.

Ifølge Indberetningen har Sysselmanden ikke fundet Anledning til nogen Udsættelse.

Udvalget fremsætter desaarsag ikke Forslag i saa Henseende.

II. Østerø Syssel.

Ifølge Indberetningen er Veje, Broer og Landingssteder i forsvarlig Stand med Undtagelse af:

Broen over Breiðá i Fuglefjord, der ifølge det foreliggende trænger til Udbedring eller Fornyelse.

Til Udvalget er henvist et Andragende fra Forstanderskabet for Fuglefjord og Andefjord Sogne om Tilskud til dette Broanlæg, som af Forstanderskabet betegnes som »gammel og affældig og beskadiget af Uvejr«. Dette Andragende er for sent indkommet til at tages under Behandling i indeværende Samling, og der foreligger ingen Undersøgelse m. H. t. Broen, hvorfor Udvalget allerede af den Grund ikke stiller Forslag om Bevilling til dette Anlæg. Broen bør imidlertid sættes i farbar Stand.

Forslag.

1) Amtmanden anmodes om at forhandle med Forstanderskabet for Fuglefjord og Andefjord Sogne om at sætte Broen over Breiðá i Fuglefjord i farbar Stand inden 1. Januar 1915.
2) Lagtingets Tillidsmand anmodes om paa Grundlag af Forstanderskabets Andragende at undersøge det i Punkt 1 ommeldte Broanlæg til næste Aar.

III. Sydstrømø Sysselt.

Det fremgaar af Beretningen:

1) at Broen over Høvdalsaa i Kalbak er i saa daarlig Stand, at den bør borttages og i sin Helhed erstattes med en ny Bro. Fra Forstanderskabet foreligger der ikke nogen Udtalelse.

Forslag.

Amtmanden anmodes om at afæske Forstanderskabet en Erklæring over Sagen paaGrundlag af Sysselmandens Indberetning og eventuelt paalægge Forstanderskabet at drage Omsorg for, at Broen sættes i farbar Stand.

2) Landevejen udenfor Sandaa paa enkelte Steder bør istandsættes.

Forslag.

Amtmanden anmodes om at lade dette nærmere undersøge og eventuelt paalægge de vedkommende kommunale Myndigheder at foranledige Vejen tilbørlig istandsat.

IV. Nordstrømø og Vaagø Sysler.

Ifølge Indberetningen finder Sysselmanden, at Sysselets Veje, Broer og Landingssteder er i sædvanlig forsvarlig og fremkommelig Stand.

V. Sandø Syssel.

Landingsstedet i Dal er ifølge Sysselmandens Indberetning ikke i forsvarlig Stand, men det angives i Indberetningen, at det i indeværende Sommer vil blive udbedret.

Forslag.

Amtmanden anmodes om, under Henvisning til foranstaaende, at have Opmærksomheden henvendt paa Landingsstedet i Dal.

VI. Suderø Syssel.

Ved dette Syssels Veje, Broer og Landingssteder har Sysselmanden ikke fundet Anledning til nogen særlig Bemærkning.

6. Decision af Regnskaber.

Til Tinget var indkommet efternævnte Regnskaber, forsynede med besvarede Revisionsantegnelser samt Revisors Vedtegnelser:

1. Regnskab for Nordøernes Præstegælds Kirkekasse for Aaret 1913.
2. Regnskab for Østerø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
3. Regnskab for Sydstrømø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
4. Regnskab for Thorshavns Kirkes særlige Kasse for s. A.
5. Regnskab for Nordstrømø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
6. Regnskab for Vaagø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
7. Regnskab for Sandø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
8. Regnskab for Suderø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
9. Regnskab for Vaag (S.) Kirkes særlige Kasse for s. A.
10. Regnskab for Klaksvig Sogns Kommune for Aaret til 30. September 1913.
11—13. Regnskaber for Kunø, Mygledal og Husum Sognes Kommune for s. A.
14—16. Regnskaber for Viderø, Fuglø og Svinø Sognes Kommune for s. A.
17—18. Regnskaber for Andefjord og Suglefjord Sognes Kommune for s. A.
19. Regnskab for Funding Sogns Kommune for s. A.
20. Regnskab for Ejde Sogns Kommune for s. A.
21. Regnskab for Sjov Sogns Kommune for s. A.
22—23. Regnskaber for Næs og Gøte Sognes Kommune for s. A.
24—28. Regnskaber for de forenede Sogne i Nordstrømø Præstegæld for s. A.
29. Regnskab for Vestmanhavn Sogns Kommune for s. A.
30—32. Regnskaber for de forenede Sogne i Sydstrømø Præstegæld for s. A.
33. Regnskab for Nolsø Sogns Kommune for s. A.
34—38. Regnskaber for de til Vaagø Præstegælds Kommune hørende Sogne for s. A.
39—42. Regnskaber for de til Sandø Præstegælds Kommune hørende Sogne for s. A.
43. Regnskab for Kvalbø Sogns Kommune for s. A.
44. Regnskab for Frodebø Sogns Kommune for s. A.
45. Regnskab for Vaag Sogns Kommune for s. A.
46. Regnskab for Porkere Sogns Kommune for s. A.
47. Regnskab for Sumbø Sogns Kommune for s. A.
48. Regnskab for Famien Sogns Kommune for s. A.
49. Regnskab for Færø Amts Repartitionsfond for Aaret fra 1. Oktober 1912 til 30. September 1913.
50. Regnskab for Færø Amts Fattigkasse for s. A.
51. Regnskab for Færø Amts Skydskasse for s. A.
52. Regnskab for Færø Amts økonomiske Fond for s. A.
53. Regnskab for Grindegarnet i Vestmanhavn for 1913.
54. Regnskab for Fonden for forulykkedes efterladte for s. A.
55. Regnskab for Færø Amts Skolefond for s. A.
56. Regnskab for Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger for fattige Almuesbørn paa Færøerne for s. A.
57. Regnskab for Sognepræst Engelsteds Deltagelses- og Erkendtlighedslegat for s. A.
58. Regnskab for den gensidige Forsikringsforening for Skolebygninger paa Færøerne for Aaret til 30. September 1913.
59. Regnskabet for Pensionsfonden for Lærere og Lærerinder ved Almueskolevæsenet paa Færøerne for s. A.
60. Regnskab for Færø Amts Bibliotek for Aaret til 31. Marts 1914.
61. Regnskab for den gensidige Forsikringsforening for forulykkedes efterladte paa Færøerne for Aaret 1913, gennemset af Foreningens Revisorer.
62. Regnskab vedrørende Dykkerdragten for Aaret 1913.
63. Regnskab for Driften af Færøernes Amtskommunes Telefonvæsen for Aaret fra 1. Oktober 1912 til 30. September 1913.

64. Regnskab for Driften af Færøernes Amtskommunes Tuberkulose-Sygehus for Tiden fra Maj 1908 til 31. Marts 1910.
65. Regnskab for Driften af samme for Aaret fra 1. Oktober 1912 til 30. September 1913.

Samtlige disse Regnskaber decideredes.

7. Valg til kommunale Bestillinger og Ombud.

a. Til Medlemmer af Valgnævnene for Folke- og Lagtingsvalgene valgtes:

Sydstrømø Præstegælds Valgdistrikt.

Sorenskriver Thygesen, Landbrugskonsulent Effersøe og Købmand Z. Heinesen, alle af Thorshavn.

Suppleanter:

Købmand B. A. Samuelsen og Førstelærer P. Jensen, begge af Thorshavn.

Nordstrømø Præstegælds 1. Valgdistrikt.
(Vestmanhavn og Kvivig Sogne.)

Kirkeværge Niclas Jacobsen, Kvivig, Handelsmand Jacob Hansen og Handelsfuldmægtig Johan Reinert, begge af Vestmanhavn.

Suppleanter:

Odelsbonde Jacob Hansen og Købmand Poul Olsen, begge af Vestmanhavn.

Nordstrømø Præstegælds 2. Valgdistrikt.
(Saksen, Haldersvig, Kvalvig og Kollefjord Sogne.)

Lærer B. Magnussen, Kollefjord, Fisker Mikkel Samuelsen, Haldersvig, og Fisker Z. Zachariasen, Strømnæs.

Suppleanter:

Lærer S. F. Nielasen og Kongsbonde, Agronom Thomas H. S. Egholm, begge af Kvalvig.

Østerø Præstegælds 1. Valgdistrikt.
(Gøte, Næs og Sjov Sogne.)

Lærer J. Poulsen, Strænder, Handelsmand Absalon Jacobsen, Sydregøte, og Fyrpasser Simon Thorkildshøj, Næs.

Suppleanter:

Handelsmand M. Poulsen, Tofte, og Kongsbonde Rasmus Rasmussen, Solmunde.

Østerø Præstegælds 2. Valgdistrikt.
(Ejde og Funding Sogne med Undtagelse af Fundingsbotn.)

Købmand N. Kruse, Ejde, Odelsmand Joen Olrik Christiansen, Gjov, og Handelsmand Hans Joensen, Ejde.

Suppleanter:

Smed Ole Ellingsgaard, Ejde, og Handelsmand Hans Johannesen, Funding.

Østerø Præstegælds 3. Valgdistrikt.
(Fuglefjord og Andefjord Sogne med Fundingsbotn i Funding Sogn.)

Sysselmand Samuelsen, Fuglefjord, Kongsbonde Ole Olsen, Lervig, og Handelsmand Joen Pauli Thomsen, Andefjord.

Suppleanter:

Handelsfuldmægtig Hans Jacob Petersen og Handelsmand H. M. Høgnesen, begge af Fuglefjord.

Norderøernes Præstegælds 1. Valgdistrikt.
(Klaksvig, Myglodal, Husum og Kunø Sogne.)

Sysselmand T. J. Petersen, Klaksvig, Handelsbestyrer Olaf Olsen, Mørkenøre, og Fæstebestyrer S. M. Matras, Nordøre.
Suppleanter:
Lærer Alexander Enniberg og Bager Peter Samuelsen, begge af Klaksvig.

Norderøernes Præstegælds 2. Valgdistrikt.
(Fuglø, Svinø og Viderø Sogne.)

Smed Joen Heinesen, Viderejde, Handelsbetjent Debes Christiansen, Norddeble, og Handelsmand A. Matras, Kvannesund.
Suppleanter:
Handelsmand J. M. Matras, Viderejde, og Fisker Jacob Olsen, Fosaa.

Vaagø Præstegælds Valgdistrikt.

Odelsbonde D. P. Michelsen, Midvaag, Købmand Joen Elias Thomsen, Sandevaag, og Købmand Niclas Rasmussen, Sørvaag.
Suppleanter:
Købmand Hans Nicolaj Niclasen og Købmand R. Niclasen, begge af Midvaag.

Sandø Præstegælds Valgdistrikt.

Sysselmand Gunnar Winther, Sand, Odelsbonde Ole Johannesen, Husevig, og Lærer Jens Mohr, Sand.
Suppleanter:
Handelsmand Jens Christian Joensen og Kongsbonde Joen Olsen, begge af Sand.

Sudrø Præstegælds 1. Valgdistrikt.
(Kvalbø, Frodebø og Famien Sogne.)

Handelsfuldmægtig J. Kjelnæs, Bogholder og Student Johan Mortensen, begge af Tveraa, og Købmand Daniel Oliver Holm, Kvalbø.
Suppleanter:
Lærer J. Jacobsen og Fhv. Skipper Daniel Jacob Debes Mortensen, begge af Tveraa.

Sudrø Præstegælds 2. Valgdistrikt.
(Vaag, Porkere og Sumbø Sogne.)

Købmand J. Dahl, Vaag, Lærer N. Djurhuus, Sumbø, og Tømmermand Johan Thomsen, Porkere.
Suppleanter:
Handelsfuldmægtig Johan Nolsø og Fæstearving Daniel Jacob Danielsen, begge af Vaag.

Forsædet i Valgnævnene indtages af Medlemmerne i den foran angivne Orden.

b. Til Medlem af Skoledirektionen valgtes Lagtingsmand H. A. Djurhuus af Thorshavn.

c. Til Medlem af Kommissionen for Færøernes Mellem- og Realskole valgtes Bogholder Jacob Olsen af Thorshavn.

d. Til Medlemmer af Skolebogskommissionen valgtes Amtmanden, Provsten, Sysselmand Samuelsen, Pastor Dahl og Pastor Evensen.

e. Til faste Medlemmer af Husdyrkommissionen valgtes Postfører P. C. Johannesen og Kongsbonde Just Jacobsen, begge af Thorshavn.

f. Til Revisorer for Færø Amts Sparekasse valgtes Lærer Traber og Førstelærer Poul Jensen, begge af Thorshavn.

g. Til Medlem af Bestyrelsen for Færø Amts Bibliotek valgtes Landbrugskonsulent R. Effersøe samt til Suppleant Bogholder Anton Degn, begge af Thorshavn.

h. Til Medlemmer af Udvalget ang. Ulykkesforsikring valgtes Dahl, H. A. Djurhuus, Samuelsen, R. Rasmussen og Hentze.

i. Til Medlemmer af Udvalget til Forberedelse af Undersøgelser vedrørende Arbejder ved Landingssteder, Broer og Veje valgtes J. M. Dam og Winther.

XLI. Andre Vedtagelser.

1. Andragende fra Kongsbonde J. Patursson, Kirkebø, om, at der maa blive bevilget Midler til Værn af Forstranden i Kirkebø.

Den *31. Juli* meddelte Formanden, at Andragendet var taget tilbage.

2. Sagen ang. Andragende fra en Del Beboere i Viderejde om Fritagelse for Præsteskyds.

I Henhold til Lagtingets Vedtagelse den *4. August* blev det besluttet ikke at behandle Sagen i indeværende Samling.

3. Andragende om Laan til Anskaffelse af en Damptrawler.

I Henhold til Lagtingets Vedtagelse den *4. August* blev det besluttet ikke at behandle Sagen i indeværende Samling.

4, 5 Skrivelser fra Kongsbonde Patursson af 29. August, 30. August, 6. Septbr., 6. Septbr. og 13. Septbr. 1913 samt en Skrivelse fra Sysselmand Effersøe af 13. Septbr. s. A.

I Henhold til Lagtingets Vedtagelse den *4. August* blev det besluttet ikke at behandle Sagen i indeværende Samling.

---

5. Andragende om Ændringer i Reglerne for Fangst af Storhvaler.

I Henhold til Lagtingets Vedtagelse den *4. August* blev det besluttet ikke at behandle Sagen i indeværende Samling.

---

6. Skrivelse fra Færøernes Rederiforening ang. internationale Regler vedrørende Beskyttelse af Fiskeyngel.

I Henhold til Lagtingets Vedtagelse den *4. August* blev det besluttet ikke at behandle Sagen i indeværende Samling.

---

7. Skrivelse fra Færøernes Rederiforening ang. Fiskeriet med søgaaende Fartøjer.

I Henhold til Lagtingets Vedtagelse den *4. August* blev det besluttet ikke at behandle Sagen i indeværende Samling.

---

8. Forslag til Sundhedsvedtægt for de forenede Sognes Kommune i Sydstrømø Præstegæld.

Den *29. Juli* fremlagdes en Skrivelse fra Amtet af 10. s. M., hvormed fremsendtes et af Forstanderskabet for de forenede Sognes Kommune i Sydstrømø Præstegæld vedtaget Forslag til en ændret Sundhedsvedtægt for Kommunen.

I Anledning heraf vedtog Tinget:

»Forstanderskabet anmodes om at tage Spørgsmaalet om Formuleringen af § 1 under fornyet Overvejelse, særlig under Hensyn til Kommunens 3 Sogne.

Sagen udsættes til næste Aar.«

---

9. Ang. Oprettelse af en Landbrugsskole m. m. paa Færøerne.

Fra Lagtingsmand Hentze m. fl. var indkommet Andragende om, at den fra »Føroya bóndafelag« fremkomne Sag om Forberedelser til Oprettelse af en Landbrugsskole maa blive taget under Behandling i denne Samling. Den *27. August* henvistes Sagen til Udvalget i Nr. 68 (Rejseunderstøttelse for Faarebrugere), som under *8. September* afgav Betænkning.

I Anledning heraf vedtog Lagtinget at svare:

1. Tingið letur sítt arbeiði við málið um búnaðarskúla og royndarstøðu stedga til næsta ár.
2. Amtmaðurin biðjist um at lata umsóknarmenninar (bóndafelagið) fáa eina avskrift av hesum áliti nevndarinnar, í tí at tingið væntar, at teir á egnan kostnað vilja starva fyri at upplýsa og fyribúgva málið sum best møguligt og geva tinginum frágreiðing frá arbeiði sínum.

---

10. Forskellige Andragender om Tilskud m. m.

Den *25.* og *28. August* vedtoges saalydende

Betænkning fra Budgetudvalget:

Udvalget har behandlet følgende Sager:

1) Andragende fra Udvalget for de færøske Afholdsorganisationer om Tilskud til Arbejdet for Ædruelighedens Fremme.

Med Andragendet følger et Regnskab for Anvendelsen af det Udvalget i 1912 bevilgede Tilskud. Af dette Regnskab fremgaar, at Tilskudet 200 Kr. væsentligst er medgaaet til Udgivelsen af Afholdsbladet »Dúgvan« i 1912 og 1913. Af dette Blad uddeles der et Antal Fricksemplarer.

Udvalget mener ikke, at man i Aar tør bevilge Penge i det omhandlede Øjemed. Man mener, som allerede anført under forskellige andre Sager, at man i Aar maa holde de disponible Midler i Beredskab til saadanne ekstraordinære Udgifter, som maatte foranledige ved Krigen. Udvalget formener ogsaa, at Udvalget, saafremt det indsender Andragende til Indenrigsministeriet, maa kunne faa Del i de Tilskud, som Staten aarlig udgiver til Afholdsorganisationerne.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. — Andragerne henvises til at indgive Andragende til Indenrigsministeriet om Andel i det Tilskud, Staten yder til Afholdsorganisationerne. Til et saadant Tilskud skal Tinget paa det bedste anbefale de færøske Afholdsorganisationer, hvoriblandt findes Rigets ældste Forening, Thorshavns Afholdsforening.

2) Andragende fra Hovedbestyrelsen for Danmarks Afholdsforening om Tilskud til Arbejdet for Ædruelighedens Fremme. — Udvalget, der ser med største Sympathi paa Arbejdet til Fremme af Ædruelighed overalt i Riget, henviser til, at man i Aar har maattet afslaa forskellige Andragender om Tilskud under Henvisning til den forhaandenværende vanskelige Situation. Saafremt man har Raad til at ofre Penge paa Arbejdet til Ædruelighedens Fremme, finder man ogsaa, at de færøske Organisationer, som endnu aldrig har faaet Del i det Tilskud, der i en Aarrække er ydet af Statskassen, i første Række maa komme i Betragtning,

og Udvalget kan ikke se, at man i en overskuelig Fremtid vil naa videre end til at kunne støtte de lokale Foreninger.

Forslag.

Andragendet kan ikke bevilges.

3) Andragende fra Lærer J. S. Olsen, Kunø, om Anskaffelse af en Mælkecentrifuge til Skard.

Det fremhæves i Andragendet, at Beboerne af Skard siden Søulykken 23. Decbr. i Fjor udelukkende er henvist til at leve af deres Landbrug, da Bygdens mandlige Befolkning druknede. En Centrifuge anses derfor ønskelig eller uundværlig.

Udvalget kan med Andrageren være enigt i, at en Mælkecentrifuge vilde være ønskelig for Bygden. Man skønner heller ikke rettere end, at en saadan Centrifuge, der næppe koster over 100 Kr., vil kunne anskaffes for de i Anledning af bemeldte Søulykke indsamlede Beløb, hvorfor man finder, at Andragendet bør henvises til den Komité, der har med disse Midlers Uddeling at gøre.

Forslag.

Andragendet henvises med Tingets Anbefaling til velvillig Behandling i det Udvalg, der har Uddelingsret af de i Anledning af Søulykken 1913 indsamlede Beløb.

4) Andragende fra Kunø Forstanderskab om at faa Amtsrepartitionsfondsskatten for 1913—14 tilbagebetalt helt eller delvis samt Skatten for 1914—15 sat saa lavt som muligt.

Forstanderskabet motiverer sit Andragende med den store Nedgang i Skatteevnen, som har fundet Sted, foranlediget ved Søulykken i Decbr. 1913.

Udvalget erkender, at den store Søulykke, som paaberaabes, maa have nedsat Kommunens Skatteevne, men mener, at der maa kunne raades Bod derpaa gennem den store private Indsamling, der fandt Sted i afvigte Vinter. Man mener ikke at kunne tilraade, at Skatten for 1913—14 helt eller delvis eftergives, men Udvalget vil ved Paaligningen for 1914—15 tage Hensyn til nærværende Andragende.

Forslag.

Andragendet om fuldstændig eller delvis Eftergivelse af den Kunø Sogn for 1913—14 paalignede Skat til Amtsrepartitionsfonden kan ikke bevilges, men der vil ved Paaligning af Amtsrepartitionsfondsskatten for indeværende Aar blive taget Hensyn til Sognets nedsatte Skatteevne i saa stort Omfang, som det lader sig gøre.

5) Andragende fra Forstanderskabet for Fuglø og Svinø Sogne om Tilskud til en sindssyg Patients Underhold paa Oringe ved Vordingborg.

Det fremgaar af Sagen, at Patienten har et Beløb indestaaende i Sparekassen og er Ejer af Jordegods, uden at der i Sagen er angivet hvor meget. Der foreligger en Erklæring fra Patientens Værge om, at han ikke af Patientens egne Midler kan betale for hendes Ophold paa Anstalten. Vedkommende Forstanderskab har ikke indsendt Forsørgelsesplan, og det ses saaledes ikke, hvor stor Sognets Fattigbyrde er.

Under disse Omstændigheder er man ude af Stand til at skønne, om det er nødvendigt med Amtsmidler at komme Sognet til Hjælp. At yde direkte Tilskud til Patientens Underhold vilde stride imod Tingets Praksis, mens der naturlig ved Uddeling af Amtsfattigkassens Midler eventuelt vil være at tage Hensyn til Sognets Fattigbyrde.

Forslag.

Andragendet kan ikke bevilges. Ved Uddeling af Amtsfattigkassens Midler vil der blive taget Hensyn til Fuglø Sogn, saafremt Forsørgelsesplan

kommer til at foreliggge og den viser, at Fattigbyrden er saa alvorlig, at den berettiger Sognet til Tilskud.

6) Andragende fra Joon Jensen, Thorshavn, om Refusion af Udgifter ved en Datters Ophold paa Amtshospitalet for Kighoste.

Andrageren oplyser, at han efter Fysikus Ordre i sin Tid har ladet sin Datter indlægge paa Hospitalet for Kighoste, og at dette har kostet 40 Kr. 60 Øre, der er betalt af ham. Fysikus udtaler i sin Erklæring, at han ikke har beordret Barnet indlagt, men foreslaaet, at det skete, ikke mindst af Hensyn til Andragerens øvrige Børn.

Udvalget mener, at denne Sag rettelig bør afgøres af Oversundhedskommissionen.

Forslag.

Sagen henvises til velvillig Behandling i Oversundhedskommissionen.

7) Andragende om et Tilskud paa 300 Kr. til Føroya Fólkaháskúla for et Aar.

Skønt der ogsaa i Aar ligesom de foregaaende Aar indenfor Udvalget er stærkt divergerende Meninger om Betimeligheden af fremtidigt at støtte Højskolen ekstraordinært med Tilskud fra Amtet, skal Udvalgets Flertal, der principielt er imod at yde denne ekstraordinære Støtte, efter Omstændighederne afholde sig fra i Aar at fremsætte Forslag om, at det Tilskud, der hidtil er ydet Skolen, bortfalder.

Forslag.

Den af Lagtinget i 1913 vedtagne Beslutning om at yde 300 Kr. til Føroya Fólkaháskúla for 1914—15 skal ogsaa gælde for 1915—16 med et lige saa stort Beløb.

. . .

II. Forskellige Andragender.

Den *25. August* vedtoges saalydende

Betænkning fra Budgetudvalget:

Følgende til Udvalget henviste Sager, nemlig:

1) Nr. 70, om Installation af W. C. i Lagtingsbygningen,
2) Nr. 73, ang. offentlige Bekendtgørelsers Indrykkelse i »Tingakrossur«,
3) Nr. 76, Andragende fra Sorenskriveren om Anskaffelse af en norsk Domsamling,
4) Nr. 77, Skrivelse fra Landfogden om at føre til endelig Udgift i Amtsrepartitionsfonden en Del Delinkventomkostninger,
5) Nr. 78, Andragende om Ændringer i Reglerne for Benyttelse af Dykkerdragten,

foreslaar man at udsætte til næste Aar.

Forslag.

Sagerne Nr. 70, 73, 76, 77 og 78 udsættes til næste Aar.

12. Vedrørende to forskellige Andragender.

Den *5.* og *8. September* vedtoges saalydende

Betænkning fra Budgetudvalget:

Til undertegnede Udvalg er henvist:

1) Andragende fra Grindeformand Heine Heinesen, Midvaag, om Erstatning for den Skade, der er paafort et Parti Rasmus Niclasens Hdl. tilhørende Klipfisk ved Grindefangsten den 28. Juli d. A.

Andragendet oplyser, at man i Midvaag den omhandlede Dag ved at trække en Grindebaad ned i Søen kom til at vælte en Tjæretønde, hvis Indhold flød ud over en Bunke R. Niclasen tilhørende Smaafisk. Denne er ifølge Vragerattest fuldstændig ødelagt. Det ødelagte Parti er opvejet til 242 kg. Værdien er ansat til 115 Kr. Udvalget har faaet bekræftet ved Forespørgsel hos Købmænd, at den ansatte Værdi er passende. Man finder, at Skaden bør erstattes, skønt man beklager, at der ikke er udvist saadan Forsigtighed, at Skaden blev undgaaet.

Forslag.

Der anvises Grindeformand Heine Heinesen, Midvaag, af økonomisk Fond et Beløb af 115 Kr. som Erstatning for en Del ved Grindefangsten i Midvaag den 28. Juli d. A. beskadiget smaa Klipfisk.

2) Andragende fra Porkere Kommunalforstanderskab om Tilskud til en paa Gl. Bakkehus anbragt aandssvag Persons Underhold.

Udvalget finder ikke, at Lagtinget efter den gældende Praksis kan yde direkte Tilskud i ommeldte Øjemed, men der vil altid ved Uddeling af Amtsfattigkassens Midler blive taget Hensyn til den Fattigbyrde, som efter Forsørgelsesplanen maatte paahvile de enkelte Sogne.

Forslag.

Andragendet kan ikke bevilges. — Ved Uddeling af Amtsfattigkassens Midler vil der blive taget Hensyn til den Fattigbyrde, som ifølge Forsørgelsesplanen eventuelt maatte paahvile Porkere Sogn.

13. Ang. det Hansenske Legats Renter.

Den *5.* og *8. September* vedtoges saalydende

Betænkning fra Budgetudvalget:

Vedrørende Punkt 1—4:

Ifølge den foreliggende Oversigt over Færøernes Amtskommunes økonomiske Status ejer Legatet den 31. Marts 1914: 1659 Kr. 84 Øre. Til Udvalget er henvist følgende Sager vedrørende Tilskud af Legatet:

1) Andragende fra Ole M. Berg, Kvalbø, om Tilskud til Anskaffelse af en Vogn.

Der foreligger Erklæringer fra Sysselmanden, Forstanderskabet og en Indstilling fra Sognepræsten.

Da Kørsel med Hest og Vogn er kendt i Kvalbø, og da man efter det

foreliggende ikke skønner, at Andrageren har gjort sig særlig fortjent til en Præmie for sit Landbrug fremfor forskellige andre Mænd i Kvalbø, maa man fraraade, at Andragendet bevilges.

Forslag.

Andragendet kan ikke bevilges, da Lagtinget har besluttet i Regien kun at anvende Legatets Midler som Præmie.

2) Andragende fra Fru S. Traber af Thorshavn om Rejseunderstøttelse.

Da Andragendet er for sent indkommet, vil Sagen være at udsætte til næste Aar.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar.

3) Andragende fra Frk. A. Degn om Tilskud til en Husflidsskole.

Udvalget mener ikke, at der af Tingets Kasser vil kunne ydes et saadant Tilskud, navnlig ikke i Aar, da Tinget paa forskellig Maade paa Grund af Krigen har været nødt til at disponere over amtskommunale Midler.

Forslag.

Lagtinget beklager ikke af Tingets Midler at kunne yde den ommeldte Understøttelse.

4) Andragende fra P. á Heygum om Rejseunderstøttelse. Andrageren er Fæstearving til en af de største Gaarde paa Færøerne. Han er uformuende, og han kan ikke faa Stotte hjemmefra. For at skaffe sig Uddannelse i teoretisk og praktisk Landbrug er Andrageren rejst over til Norge ogsaa i Tillid til, at et Andragende til Landbrugsministeriet, som han har indgivet om Understøttelse, vilde blive bevilget. Dette er imidlertid ikke sket.

I Betragtning af, at Andrageren er ekstraordinært daarligt stillet, finder Udvalget under de foreliggende Omstændigheder at burde foreslaa Andrageren en Understøttelse, der passende kan ansættes til 150 Kr.

Forslag.

Der tilstaas Andrageren en Understøttelse af Hansenske Legat paa 150 Kr., der tilsendes ham pr. Post under Adresse: Heradsgaarden, Voss, Norge.

5) Andragende fra Landbrugskonsulent Effersøe m. fl. om Tilskud til Anskaffelse af Geder til Færøerne.

Udvalget har Sympati for dette Andragende og finder det naturligt, om Lagtinget støtter Sagen med Tilskud. Man finder dog, at Spørgsmaalet taaler Udsættelse til næste Aar. Til den Tid kan man ventelig fra Andragerne faa Oplysning om, hvorvidt den Sammenslutning, der omtales i Andragendet, har fundet Sted.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar.

Andragerne anmodes om inden næste Aars Lagting at meddele, om den i Andragendet ommeldte Gedeavlsforening er dannet.

Vedrørende Punkt 5 vedtoges saalydende *Ændringsforslag* fra Udvalget i Stedet for sammes Forslag i Betænkningen:

Der bevilges Andragerne et Tilskud paa 75 Kr., der udbetales, naar det for Amtmanden godtgøres, at Gedeavlsforeningen har anskaffet og indført til Færøerne mindst 6 Geder (Kid).

14. Rejseunderstøttelse til færøske Lærere.*)

Den *10. September* vedtoges saalydende

Forslag til Beslutning.

Af Færø Amts økonomiske Fond stilles et Beløb paa 300 Kr. til Raadighed for Færø Amts Skoledirektion i Regnskabsaaret 1914—15 til Rejseunderstøttelse for færøske Lærere, som maatte søge videre Uddannelse nede i Danmark paa Betingelse af, at et mindst lige saa stort Beløb ydes af Statskassen i samme Øjemed.

---

15. Ang. Tilskud til det færøske Museum.

Den *10. September* vedtog Lagtinget følgende

Forslag til Beslutning.

Lagtinget bifalder, at der udbetales »Færøsk Museum« de i Fjor bevilgede 100 Kr. (jvfr. Lagtingstidende 1913, Side 141), uanset at Bestyrelsen ikke har set sig i Stand til at skaffe Museet et nyt Lokale.

---

16. Andragende fra Smed J. L. Didriksen af Vestmanhavn om Tilskud til Anskaffelse af Værktøj.**)

Den *10. September* vedtoges saalydende

Betænkning fra Budgetudvalget:

Hoslagte Andragende fra Smed Johannes Didriksen, Vestmanhavn, foreslaas udsat indtil videre. Udvalget er bekendt med, at Andrageren nu har søgt Laan hos Indenrigsministeriet i samme Øjemed, men ikke har faaet Svar.

Forslag.

Sagen udsættes indtil videre. Andrageren underrettes derom.

---

*) Se Lagtingstidende for 1913, Side 142.

**) Se Lagtingstidende for 1913, Side 143.

17. Ang. Forlængelse af Juleferien og Sommerferien ved Thorshavns Kommuneskole.

Den *10. September* vedtoges saalydende

Betænkning fra Kirkekassenudvalget:

Der er til undertegnede Udvalg henvist en Sag angaaende Forandring i Ferierne ved Thorshavns Kommuneskole. Sagen var anbefalet af Skolekommissionen og Byraadet. Udvalget har henstillet til Byraadet og Skolekommissionen, om det ikke var rettest, at Ferierne ved Kommuneskolen i Thorshavn, naar de skulde forandres, rettest blev gjort ensartede med Ferierne ved Øernes øvrige Folkeskoler, men man har endnu intet Svar modtaget.

Udvalget skal derfor foreslaa Tinget til Vedtagelse:

Sagen angaaende Ferierne ved Thorshavns Kommuneskole udsættes til næste Aar.

---

18. Statusoversigt for Amtskommunen.

(Vedhæftet som *Bilag 4.*)

Sagen behandledes.

Lagtingets 50de ordinære Møde begyndte Torsdagen den 10. September, Eftermiddag Kl. 2½. Ved dette Mødes Tilendebringelse sluttedes Samlingen, der havde varet i 38 Dage.

XLII. Lagtingets Forhandlinger og Beslutninger vedrorende Krigssituationen.

---

6. Møde:

Mandagen den 3. August, Formiddag Kl. 11, samledes Lagtinget.

Den den 1. August beramnede Dagsorden var udgaaet og Mødet aflystes. Nærværendo Møde afholdtes for lukkede Døre. Der fremlagdes et Forslag til Beslutning fra et af Lagtinget i et den 2. August Kl. 10 Eftermd. sammenkaldt lukket Lagtingsmøde nedsat Udvalg.

Forslaget var saalydende:

Forslag til Beslutning.

Lagtinget afsender følgende Telegram til Justitsministeriet:

Amtmanden bedes bemyndiget til at approbere de Forpligtelser, som Lagtinget eventuelt maatte paatage sig ved Indkøb af Nødvendighedsartikler og om fornødent hertil at forpligte Staten til Kaution for Amtskommunen, samt eventuelt at forbyde Udførsel af de ommeldte Varer i det Omfang, som Lagtinget eller et af dette nedsat Udvalg maatte anse fornødent. Desuden søges om en Bemyndigelse for Amtmanden til, hvis Forbindelse med Regeringen skulde blive afbrudt, at approbere eventuelle Bestemmelser, gaaende ud paa at sikre Befolkningen Nødvendighedsartikler.

I vedkommende af Lagtinget nedsatte Udvalg, Thorshavn, den 3. August 1914.

A. C. Evensen. Johan C. F. Dam. J. Patursson. Fr. Petersen.
Svenning Rytter. A. Samuelsen.

Tilstede ved Mødet i Aftes og nærværende Møde vare samtlige Medlemmer med Undtagelse af Effersøe, J. Poulsen, Dahl (efter anmeldt Forfald) samt Rasmus Niclasen.

Formanden bemærkede, at Tinget havde givet sin Billigelse til Afvigelse fra Forretningsordenen i den foreliggende Sag.

Forslaget blev enstemmig vedtaget med 18 Stemmer.

---

7. Møde:

Mandagen den 3. August Kl. 2 Eftermd. holdt Lagtinget et Møde, under hvilket Tinget besluttede at nedsætte et Udvalg paa 3 Medlemmer til sammen med Amtmanden at afgøre, i hvilken Orden Sagerne hensigstmæssigst bør komme til Behandling i Tinget.

Amtmanden opfordres til at tilkalde de to Bestyrere af Hvalstationerne i Sundelaget og at indlede Forhandlinger med disse om Køb af Hvalkød, samt til

at holde Lagtinget à jour med, hvad Købmandsforeningen agter at gøre til Øernes Forsyning med Nødvendighedsartikler.

Til nævnte Udvalg valgtes:

Provsten, Samuelsen og Hentze.

8. Møde:

Tirsdagen den 4. August, Form. Kl. 10, samledes Lagtinget.

Samtlige Medlemmer vare mødte med Undtagelse af Effersøe, Dahl og Winther (efter forud anmeldt Forfald) samt H. A. Djurhuus og N. Djurhuus.

Formanden bemærkede, at der i Aftes fra Kl. 8½ til 2½ var blevet afholdt et Fællesmøde med en Del Handlende udenfor Suderø i Anledning af et fra Effersøe modtaget Telegram. De Handlende skal igen holde Møde i Dag Kl. 11.

Formanden meddelte endvidere, at han efter Konference med det i Gaar nedsatte Udvalg agtede at lade følgende Sager behandle først i Lagtinget: Nr. 36, 38, 39, 83, 84; endvidere efter Ønske: 32 og 40.

Det vedtoges enstemmigt at afsende Telegram til Island.

Nu mødte Winther.

Efter Forslag af Patursson vedtoges enstemmig med 14 Stemmer at afsende følgende Telegram:

»Til

Dansk Generalkonsulat.

New York.

Færøernes Lagting ønsker Konsulatets eventuelle Bistand til Anskaffelse af Nødvendighedsartikler og til Fragtarrangement. Der forhandles om Fællesindkøb med Island. Hvorledes er Kornbørsen? Svar snarest.

Lagtinget.«

Kl. 12 afbrødes Mødet til Fortsættelse Kl. 2.

Kl. 2 Eftermiddag fortsattes Mødet. Samtlige Medlemmer vare mødte med Undtagelse af Effersøe og N. Djurhuus (efter forud anmeldt Forfald).

Efter at der var afholdt Fællesmøde med de fleste Handlende, idet de fleste af Købmændene paa Suderø nu var komne til Stede, fremlagde Formanden: Forslag til Telegram til Sysselmand Effersøe om Indkøb af Varer for Amtskommunens Regning.

Til sammen med Amtmanden at behandle og endelig affatte dette Telegram valgtes:

J. C. F. Dam, Evensen, Patursson, Provsten og Samuelsen.

Efter en kort Pavse fremlagdes dette Forslag, hvorefter Telegrammet enstemmig vedtoges med 20 Stemmer.

Formanden fremlagde endvidere:

Nr. 105. En af de fleste Købmænd underskreven Erklæring om Overtagelse af Varer fra Færøernes Amtskommune.

Formanden meddelte, at Bestyrerne af Hvalfangerstationerne vilde indfinde dem i Morgen til at forhandle med Lagtinget om Salg af Hvalkød.

Til paa Tingets Vegne sammen med Amtmanden at føre disse Forhandlinger valgtes: Egholm, Provsten og Poulsen.

10. Møde:

Efter Afholdelse af det ordinære Møde, Onsdag den 5. August Kl. 9, ansattes nyt Møde for lukkede Døre.

Patursson foreslog at nedsætte et Udvalg paa 3 Medlemmer til at undersøge, hvilke Kulbeholdninger m. v. Købmændene ligger inde med.

Forslaget betragtedes som vedtaget uden Afstemning, hvorefter Mødet udsattes til Dags Eftermiddag Kl. 1.

Kl. 1 fortsattes Mødet for lukkede Døre.

Efter Forslag af Patursson udsattes Valget af Medlemmer til det foreslaaede Udvalg.

Det vedtoges i Stedet at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer til at overveje forskellige fremsatte Spørgsmaal og fremkomme med Forslag til Sikring mod Mangel af Nødvendighedsgenstande, derunder 6 af Kongsbonde Patursson fremsatte Forslag: Nr. 105 a—f.

Til Medlemmer af dette Udvalg valgtes:

Dahl, Provsten, Samuelsen, Patursson og R. Niclasen.

Nr. 105 a.

Uppskot til avgerð.

Løgtingið velur eina 3-manna nevnd til at gera uppskot til bráðfengis samtykt um trygging av ti neyðturvuliga brenni og ljósi fyri komandi vetur.

Løgtingið, 6. august 1914.

J. Patursson.

Nr. 105 b.

Uppskot til avgerð.

Løgtingið velur eina 3-manna nevnd til at uppseta bráðfengis samtykt um loyvi til nótakast í Føroyum.

Løgtingið, 6. august 1914.

J. Patursson.

Nr. 105 c.

Løgtingið setur eina 3-manna nevnd til at framseta

Uppskot til bráðfengis samtykt um keyp av føroyskum matvørum.

Løgtingið gevur amtmanninum ella einum hvørjum øðrum, sum løgtingið ásetur, rætt til á tingsins vegna at keypa saltaðan seið, turran seið, fugl, kjøt, fisk, føroysk korn, eplir, røtur og aðrar føroyskar matvarur og goyma tær á hentum plássi. Viðvíkjandi útsølu verður seinni avgjørt.

Løgtingið, 6. august 1914.

J. Patursson.

Nr. 105 d.

Uppskot til avgerð.

Løgtingið velur eina 5-manna nevnd til at framseta uppskot til bráðfengis samtykt um útflutningsforboð av matvarum úr Føroyum.

Løgtingið, 6. august 1914.

J. Patursson.

Nr. 105 e.

Uppskot til avgerð.

Løgtingið sendir hesi boð til »Færøernes Købmandsforening«:

Keypmenn biðjast um so vítt gjørligt hvør at hjálpa øðrum við handilsvarum, so tað ikki verður fyrr uppi hjá einum keypmanni enn øðrum í somu bygd, og hartil royna at fáa í lag eisini at hjálpa hvørjum øðrum uttan bygda, soleiðis at ikki ein bygd ella eitt plass líður neyð, meðan eitt annað hevur niður fyri.

Løgtingið, 6. august 1914.

J. Patursson.

Nr. 105 f.

Uppskot til bráðfengis samtykt fyri handli við matvarum í Føroyum.

§ 1.

Fyri at fáa matvarur úr handlinum í Havn skal hvør maður, sum keypir, hava ein seðil við sær, sum hann er skyldugur at láta frá sær til handilin hvørja ferð, hann keypir.

§ 2.

Býráðskontórið letur seðlarnar út.

§ 3.

Hvørt hús fær sín seðil, og skal á honum standa húsfaðirsins navn og tær varur, hann skal kunna fáa út.

§ 4.

Eingin má fáa fleiri varur, enn hvat ið húsið við sparsemi brúkar um dagin, útroknað eftir fólkið í húsinum.

§ 5.

Bygdafólk, sum eru von at keypa úr Havn, skulu eisini fáa seðil á býráðskontórinum, men skulu fáa varur fyri 8 dagar í senn.

§ 6.

Í handilsbygdum skal sølan fara fram á sama hátt sum í Havn og keypiseðlarnir fáast frá forstandarskapinum ella frá einum manni, sum forstandarskapið setur til tað.

§ 7.

Smáar bygdir við litlum handli ella bygdir við ongum handli skulu fáa varur frá teim plássum, tær eru vanar at fáa varur frá, fyri 8 dagar í senn. Tó

kann amtmaður geva loyvi til, at ein bygd, sum liggur reiðiliga illa fyri, fær mat fyri longri tíð.

Løgtingið, 6. august 1914.

J. Patursson.

---

11. Møde:

Torsdagen den 6. August, Formiddag Kl. 9, samledes Lagtinget. Samtlige Medlemmer vare mødte med Undtagelse af Effersøe og N. Djurhuus (efter forud anmeldt Forfald).

Udenfor Dagsordenen behandledes for lukkede Døre:

En af vedkommende Udvalg med Hvalfangerselskaberne opnaaet Overenskomst om Salg af Hvalkød.

Paa given Foranledning vedtoges enstemmigt indtil videre at behandle de af Formanden bestemte Sager for lukkede Døre, som ikke er opførte paa Dagsordenen.

Spørgsmaalet om Salg af Hvalkød udsattes.

Det vedtoges at afsende Telegram til Chr. Nielsen, Havnegade 13, og Sysselmand Effersøe, København, og til Kirkwall. Fraværende var Effersøe, N. Djurhuus, Dahl og Winther.

Den med Hvalfangerne paa Thorsvig Hvalstation og paa Gjánoyri opnaaede Overenskomst godkendtes.

---

12. Møde:

Torsdagen den 6. August, Eftermiddag Kl. 7, samledes Lagtinget til Møde for lukkede Døre.

Telegrammer vedtoges og afsendtes:

Til Islands Ministerium,

- Justitsministeriet og
- Sysselmand Effersøe.

---

14. Møde:

Lørdagen den 8. August, Formiddag Kl. 10, samledes Lagtinget.

Samtlige Medlemmer var mødte med Undtagelse af Effersøe (efter forud anmeldt Forfald).

Udenfor Dagsordenen foretoges for lukkede Døre at sende Telegram til Norge om Leje af en Damper og til Islands Ministerium.

15. Møde:

Lørdagen den 8. August, Eftermiddag Kl. 4, samledes Lagtinget til Møde for lukkede Døre.

Samtlige Medlemmer var mødte med Undtagelse af Effersøe, Provsten og Winther (efter forud anmeldt Forfald).

Efter Forslag af Udvalget i Nr. 105 vedtoges at udsende Cirkulærer til Forstanderskaberne og Befolkningen.

Bilag 2 a.

Idet man tilstiller Forstanderskabet et Cirkulære fra Lagtinget til den færøske Befolkning og anmoder om, at Cirkulæret maa blive kundgjort ved Opslag i samtlige Bygder indenfor de enkelte Forstanderskabers Omraade, skal man tilføje, at Lagtinget stoler paa, at Forstanderskaberne vil bistaa Befolkningen i enhver Henseende, saaledes at den Fare for utilstrækkelig Forsyning med Levnedsmidler, som Krigen medfører, kan undgaas, og at Forstanderskabet ikke glemmer ogsaa at tage Hensyn til, at adskillige Familieforsørgere er fraværende paa Fiskeri udenfor Færøerne, mulig uvidende om de indtraadte alvorlige Tilstande og saaledes afskaarne fra at indrette sig efter Tingets Henstilling.

P. L. V.

Svenning Rytter.

Bilag 2 b.

I Anledning af den indtraadte Verdenskrig anser Lagtinget det nødvendigt at henlede Befolkningens Opmærksomhed paa følgende:

Tinget vil gøre alt, hvad der staar i dets Magt, til at sikre Færøerne Tilførsel af Levnedsmidler, og man har allerede foretaget Skridt i den Retning. Man haaber, at det vil lykkes, men Befolkningen vil kunne forstaa, at det er forbundet med mange Vanskeligheder, idet alle de Lande, hvorfra man sædvanlig plejer at faa Forsyning, er mere og mindre berørte af Krigen. — Selv om Fødevarer under disse Omstændigheder kan indføres til Færøerne, vil Priserne blive betydeligt højere end, hvad man ellers regner med.

Som Følge heraf anser Tinget det for sin Pligt allerede nu at bede Befolkningen iagttage den største Sparsommelighed i Brugen af Nødvendighedsartikler, navnlig alle Fødemidler, Belysnings- og Brændselsmidler, der indføres fra Lande udenfor Færøerne. At Befolkningen nedsætter sit Forbrug af andre indførte Varer til det mindst mulige, anser man for en Selvfølge. Endvidere maa man indtrængende anmode Befolkningen om i saa stort Omfang som muligt at samle ind Forraad af saadanne Fødemidler, som kan skaffes her paa Færøerne. Foruden sædvanligt Fiskeri tænker man her paa Sejfangst ved Nótekast og paa Køb af *Hvalkød*. Med Hensyn til *Hvalkød* skal man henlede Opmærksomheden paa, at Tinget har udvirket, at de to Hvalstationer »Gjánoyri« og Thorsvig har forpligtet sig til at sælge Befolkningen Hvalkød for en Pris af højst 3 Øre pr. Pund, og Hvalstationen i Lopra paa Suderø sandsynligvis vil sælge Befolkningen i Sandø og Suderø Sysler Hvalkød for en lignende Pris — saa længe der haves saadant Kød paa Stationerne i indeværende Aar.

Man tilraader alle at benytte den saaledes aabnede Adgang til Forsyning med Hvalkød, forinden Hvalfangsten ophører.

Med Hensyn til Sejfangst maa man indtrængende anmode Ejerne af matrikuleret Bø, under hvilken Nótekast efter Sej og Sild kan foregaa, om at stille sig imødekommende overfor Anmodninger, der, saa længe Krigstilstanden vedvarer, fremkommer fra udenbysboende om Adgang til Nótekast. Samtidig anmoder man lige saa alvorligt alle om at skaffe sig Forsyning af Sej og ikke undslaa sig for at fremsætte Anmodning til rette Vedkommende om Adgang til

Nótekast, idet man stoler paa, at saadanne Anmodninger i disse vanskelige Tider ikke vil blive afslaaede.

Fremdeles anmoder man Folk i Bygder med let Adgang til Nótekast om at sørge for saa rigelig Forsyning med Sej, at man, om fornødent gøres, kan afhænde Partier til Folk, der er afskaaret fra at skaffe sig Forsyning — enten mod Vederlag i Penge eller mod Vederlag i andre Fødemidler.

Indførsel af Kul til Færøerne maa i Øjeblikket anses for umulig, og der er derfor al Grund til at sørge for meget rigelig Forsyning med Tørv, saavel til ens eget Forbrug som til andres Behov, mod passende Vederlag i Penge eller Nødvendighedsartikler. Der er mange Bygder paa Færøerne, hvor Tørv ikke kan skaffes, og disse vil let komme til at lide Mangel paa Brændsel, hvis de ikke kan skaffe Tørv andet Steds fra. Skulde det være muligt at tørre Tørv i Høtørringsperioden, stoler man paa, at dette sker, og at de i saa Henseende gunstigt stillede Bygder ville hjælpe de ugunstigt stillede, enten ved at forsyne sig saa rigeligt, at man kan afhænde Tørv, eller ved at give Tilladelse til Tørveskær.

Med Hensyn til Belysning skal man henlede Opmærksomheden paa, at der let kan indtræde Mangel paa Petroleum, og Folk bør derfor sørge for at forsyne sig med Tran, som saa i Nødsfald kan bruges.

Saafremt foranstaaende iagttages, og Befolkningen gennem Fiskeriet og iøvrigt som sædvanligt optræder energisk og forsynlig, haaber Tinget, at den færøske Befolkning kan imødese den indtrædende Vinter uden Ængstelse. Lagtinget vil saa paa sin Side anvende alle til dets Raadighed staaende Midler — Amts- og Statsmidler — til at skaffe Færøerne Forsyning af Fødemidler udefra, og man haaber, det skal lykkes.

P. L. V.

Svanning Rytter.

16. Møde:

Søndagen den 9. August, Eftermiddag Kl. 10, samledes Lagtinget til Møde for lukkede Døre.

Samtlige Medlemmer var mødte med Undtagelse af Effersøe, Provsten og Winther (efter forud anmeldt Forfald).

Formanden oplæste forskellige modtagne Telegrammer.

Sagen henvistes til Udvalget i Nr. 105.

17. Møde:

Mandagen den 10. August, Formiddag Kl. 10, samledes Lagtinget.

Samtlige Medlemmer var mødte med Undtagelse af Effersøe, Provsten og Winther (efter forud anmeldt Forfald).

Udenfor Dagsordenen behandledes for lukkede Døre en fra Udvalget i Nr. 105 fremkommen Betænkning.

Mødet for lukkede Døre udsattes til Fortsættelse i Eftermiddag Kl. 3.

Bilag 3.

Betænkning.

Til Behandling i Udvalget er henvist Spørgsmaalet om, under den forhaandenværende Krigstilstand, at forsyne Færøerne med Levnedsmidler fra Amerika og til dette Formaals Opnaaelse at fragte Damperen »F. Heredia« af Haugesund, som for Tiden henligger i Thorshavn. Nævnte Dampskib kan ifølge et Udvalget foreliggende Telegram fra Rederen, Røgenæs Havgenæs, fragtes for Lstrl. 400 pr. Maaned og ellers paa sædvanlige Vilkaar til Fart paa neutrale Havne.

Efter at have overvejet Spørgsmaalet saa omhyggeligt som Tid og Omstændigheder tillade det, er Udvalget kommet til det Resultat, at man for at have den størst mulige Sikkerhed for at faa Vareforsyning til Færøerne under Verdenskrigen bør benytte den Udvej, som er aabnet ved at Lagtinget har Dampskibet »Heredia« paa Haanden. Man maa tilraade Tinget at leje Skibet og sende det afsted snarest, i hvilken Henseende det vil være nødvendigt at telegrafere til Rederiet i Haugesund, at man accepterer Fragtvilkaarene og lejer Skibet.

Saafremt Dampskibet »Heredia« sendes til Amerika, formener Udvalget, at det vil være ørkesløst Tidsspild og unødvendigt forinden at undersøge, om de Varer, man ønsker, kan erholdes, da dette maa anses for givet, idet Evropa som bekendt i stort Omfang forsyner sig med Kornvarer og Petroleum netop fra Amerika, og det er saadanne Varer, man har til Hensigt at indkøbe. (Krigssituationen og det Tryk, som den lægger paa evropæisk Forretningsliv, turde mulig gøre Forholdene gunstige i Øjeblikket for Indkøb af de omhandlede Varer i Amerika.) Man anser det for mere praktisk og af større Betydning at sende to handelskyndige Mænd med Skibet for paa Amtskommunens Vegne at gøre Indkøb og forøvrigt lede den forretningsmæssige Side af Foretagendet. Valget af disse Mænd bør selvfølgelig træffes af Lagtinget, eventuelt efter Konference med Købmandsforeningen. Nærmere Instruks for Lagtingets Udsendige udfærdiges af Tinget.

Man fremhæver, at man finder, at Sagen bør fremmes uden unødvendigt Ophold. Den omhandlede Foranstaltning maa siges at være ret ekstraordinær, men Situationen er ekstraordinær, og man tror, at Lagtinget vil være i Overensstemmelse med det færøske Folk og handle i dets velforstaaede Interesse ved at gøre Forsøget.

Under Hensyn til de af Tinget til forskellige Sider førte Forhandlinger finder Udvalget, at saavel Islands Ministerium som Sysselmand Effersøe bør underrettes om Lagtingets Beslutning, for saa vidt Udvalgets nedenstaaende Indstilling vedtages.

De nødvendige kontante Pengemidler til Indkøb af Varer i Amerika er ifølge Meddelelser fra Lagtingets Formand til Tinget disponible i New York.

I Henhold hertil foreslaar Udvalget til Vedtagelse:

1. Lagtinget fragter for Færø Amtskommunes Regning Dampskibet »F. Heredia« af Haugesund paa de i Telegram af 9. ds. omhandlede Vilkaar.
2. Dampskibet »F. Heredia« sendes snarest til New York for at indkøbe Levnedsmidler for Færø Amtskommunes Regning.
3. Lagtinget vælger to handelskyndige Mænd til at rejse med »Heredia« til Amerika for som Tingets Tillidsmænd at gøre de nødvendige Indkøb og lede Foretagendets forretningsmæssige Side. Nærmere Instruks for disse Mænd og deres Virksomhed m. m. fastsættes af Lagtinget.
4. Underretning om foranstaaende gives Sysselmand Effersøe og Islands Ministerium.

I vedkommende Udvalg, den 10. August 1914.

A. Samuelsen. *J. Patursson.* *R. Niclasen.*
J. M. Matras. *Magnus Dahl.*

18. Møde:

Det til Kl. 3 berammede Møde aabnedes paa Grund af Udvalgsforhandlinger med Købmandsforeningen først Kl. 4.

Samtlige Medlemmer var mødte med Undtagelse af Effersøe og Winther (efter forud anmeldt Forfald).

Et Telegram fra Kaptajnen paa »F. Heredia« billigedes enstemmig.

Det vedtoges at afsende Telegram til Jones & Co., Leith (8—1).

Det billigedes, at V. Lützen telegraferer om Oplysninger (12—1).

Endelig vedtoges enstemmig at afsende Telegram til Islands Ministerium.

---

19. Møde:

Tirsdagen den 11. August, Formiddag Kl. 10, samledes Lagtinget.

Samtlige Medlemmer var mødte med Undtagelse af Effersøe og Winther (efter forud anmeldt Forfald).

Protokollen fra de 2 foregaaende Møder blev oplæst og vedtaget.

Det offentlige Møde blev udsat til den 12. August, Formiddag Kl. 10, med uforandret Dagsorden.

Derefter forhandledes for lukkede Døre.

Det vedtoges enstemmig at sende »F. Heredia« til Suderø med Efterretninger.

Det vedtoges at afsende Telegram til Landstingsmand Effersøe.

Der forhandledes om at regulere Prisen paa Levnedsmidler og om eventuelle Udførselsforbud.

Spørgsmaalet henvistes til Udvalget i Nr. 105. En Artikel fra Amtet til »Dimmalætting« skulde affattes af Amtmanden efter Konference med Udvalget.

---

20. Møde:

Onsdagen den 12. August, Formiddag Kl. 10, samledes Lagtinget.

Samtlige Medlemmer var mødte med Undtagelse af Effersøe.

Protokollen fra forrige Møde blev oplæst og vedtaget.

Formanden fremlagde:

ad Nr. 105. Resolution, vedtaget paa et Borgermøde i Thorshavn. Til Efterretning.

ad Nr. 105. Andragende fra Suderø ang. Deling af Grind.

Formanden henviste sidstnævnte Andragende til Udvalget i Nr. 105.

---

22. Møde:

Torsdagen den 13. August, Eftermiddag Kl. 9, samledes Lagtinget til et Møde for lukkede Døre.

Samtlige Medlemmer var mødte med Undtagelse af Effersøe og Dahl (efter forud anmeldt Forfald).

Formanden oplæste et fra Islands Ministerium modtaget Telegram og fremlagde:

Udvalgsbetænkning fra Udvalget i Sag Nr. 105, der foreløbig traadte i Stedet for samme Udvalgs Betænkning af 10. August 1914.

Udvalgets Forslag Punkt 1—3 sattes under Afstemning og vedtoges enstemmig med 20 Stemmer.

Bilag 4.

Til Udvalget er overgivet et Telegram fra Islands Ministerium af D. D., saalydende:

»Færøerne kan disponere over 200 Tons i Damperen mod at deltage forholdsvis i Udgifterne. Varerne maa afhentes fra Reykjavik til Færøerne. I Tilfælde af flere Rejser til Amerika, vil man i de Rejser forbeholde Færøerne saa meget Fragtrum som muligt.«

Udvalget tilraader efter Omstændighederne, at man modtager Tilbudet, saaledes at der indkøbes Kornvarer sammen med Island i Overensstemmelse med hoslagte Fortegnelse, der er affattet af Færøernes Købmandsforening *).

Det ligger i Sagens Natur, at Bestemmelse om fremtidige Bestillinger sammen med Island maa udsættes indtil videre.

Islands Ministerium underrettes telegrafisk om, at man modtager det i ovenstaaende Telegram fremsatte Tilbud.

Under Henvisning til foranstaaende skal man tillade sig, i Stedet for det i Udvalgets Betænkning af 10. ds. fremsatte Forslag, at fremsætte følgende

Forslag til Beslutning.

1. Lagtinget beslutter sammen med Island at købe fra Amerika med Dampskibet »Hermod« 200 Tons Kornvarer, saaledes som det nærmere specificeres i hoslagte Fortegnelse *).
2. Til Islands Ministerium afsendes følgende Telegram:

   Det i Ministeriets Telegram af 13. ds. indeholdte Tilbud om Dispositionsret over 200 Tons i Dampskibet »Hermod« modtages. Følgende Varer ønskes:

   (cfr. Fortegnelsen.) *)

   Saafremt disse Varer ikke kunne skaffes, ønskes i Stedet andre lignende Varesorter mere forenelige med Islands Bestilling.

   Hvorledes ønskes Betalingen ordnet?«
3. Det overdrages vedkommende i Sagen nedsatte Udvalg i Forening med Amtmanden at ordne det videre fornødne.

I vedkommende i Sagen nedsatte Udvalg, Thorshavn den 13. August 1914.

A. Samuelsen. *P. Petersen.* *R. Niclasen.*

J. M. Matras. *J. Patursson.*

---

*) Udeladtes her

24. Møde:

Fredagen den 14. August, Eftermiddag Kl. 7, samledes Lagtinget til Møde for lukkede Døre.

Samtlige Medlemmer var mødte med Undtagelse af Effersøe (efter forud anmeldt Forfald).

Formanden fremlagde:

Betænkning af D. D. fra Udvalget i Sag Nr. 105.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald:

Ja stemte: J. Poulsen, Winther, Provsten, Skaalum, Patursson, Hentze, J. Rasmussen, J. M. Dam, Matras, Christiansen, Samuelsen, H. A. Djurhuus, Niclasen, Egholm, J. C. F. Dam, N. Djurhuus, Dahl, Konoy og Formanden.

Stemte ikke: R. Rasmussen og Evensen.

Fraværende: Effersøe,

og var Forslaget saaledes enstemmig vedtaget med 19 Stemmer.

Bilag 5.

Udvalget har overvejet, hvorledes man skal forholde sig med Dampskibet »F. Heredia«, som Lagtinget i nogle Dage har haft paa Haanden. Da man i sin Tid udvirkede, at Skibet stilledes til Amtskommunens Disposition, havde man ifølge foreliggende telegrafiske Efterretninger kun ringe Udsigt til at faa Vareforsyning til Færøerne under Krigstilstanden paa sædvanlig Maade fra de sædvanlige Havne, og man havde heller ikke faaet nogen Vished for, at det Samarbejde, man søgte med Island om Fællesindkøb af Levnedsmidler i Amerika, vilde føre til det forønskede Resultat. Nu stiller Sagen sig imidlertid noget anderledes, idet man mener at have grundet Haab om, at Dampskibet »Tjaldur« i Morgen og Dampskibet »Ceres« i Overmorgen vil afgaa fra København med Vareforsyning til Færøerne. Hertil kommer endvidere, at man i Overensstemmelse med Lagtingets Beslutning af Gaars Dato har bestilt Korнvarer fra Amerika sammen med Island. De Grunde, som i sin Tid bestemte Tinget til at sikre sig »Heredia«, kan saaledes ikke mere siges at være til Stede, og man tilraader derfor Lagtinget at vedtage, at »Heredia« ikke lejes. I Overensstemmelse med disse Betragtninger skal man tillade sig at stille følgende

Forslag til Beslutning.

Lagtinget beslutter ikke at leje Dampskibet »F. Heredia« og straks telegrafisk at underrette Skibets Rederi derom.

I vedkommende Lagtingsudvalg, den 14. August 1914.

Fr. Petersen. *A. Samuelsen.* *R. Niclasen.*

Magnus Dahl. *J. Patursson.*

26. Møde:

Mandagen den 17. August, Formiddag Kl. 10, samledes Lagtinget.

Samtlige Medlemmer var mødte med Undtagelse af Effersøe (efter forud anmeldt Forfald) samt Evensen.

Derefter forhandledes for lukkede Døre.

Der fremlagdes Forslag til Beslutning af 15. ds. fra Udvalget i Nr. 105.

Forslaget sattes under Afstemning og vedtoges med 19 St.

Derefter fremlagdes Udvalgsbetænkning af 16. ds. fra samme Udvalg angaaende Ændringer i Grindereglementet.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 19 St. mod 0.

Bilag 6.

Forslag til Beslutning.

1. Det i Anledning af Krigssituationen nedsatte Udvalg bemyndiges til med Amtmandens Sanktion efter Konference med Købmandsforeningens Bestyrelse at fastsætte Prisen for Udsalg til Købmændene af de Varer, som indkøbes til Færøernes Amtskommune.
2. Udvalget bemyndiges fremdeles til: *at* antage lønnet Assistance til Varernes Modtagelse i Thorshavn og deres Fordeling mellem Købmændene, *at* leje Pakhuslokale, *at* ordne Betalingsvilkaarene, samt til *at* foretage, hvad der iøvrigt maatte være fornødent m. H. t. den omhandlede Varesending.

I det vedkommende Udvalg, Thorshavn, den 15. August 1914.

Fr. Petersen. *A. Samuelsen.* *J. Patursson.*

Magnus Dahl. *R. Niclasen.*

Bilag 7.

Betænkning

fra

Udvalget ang. Forholdsregler i Anledning af Krigen.

Til nærværende Udvalgs Behandling er henvist en til Færø Amt stilet Skrivelse, hvori den konstituerede Sysselmand for Suderø Syssel, næst at give Beretning om en lille Grindefangst i Vaag, «paa given Foranledning og efter Opfordring af Beboerne» henstiller til Amtet gennem Lagtinget at foranledige, at Grindereglementets §§ 17 og 20 paa Grund af de vanskelige Tider foreløbig sættes delvis ud af Kraft, saaledes at de i § 19 a. (Afløsningsfonden), d. (Fattigkassen), e. (Skolevæsenet) og § 20, 1. og 2. Punktum, omnævnte Andele tillægges Partshvalen til almindelig Deling, ligesom den Kongsbønderne ved kongelig Resolution af 26. Juli 1837 tillagte Andel af den Statskassen tilfaldende Jordehval ligeledes foreslaas henlagt til almindelig Deling.

Udvalget har ved at drøfte Sagen ikke kunnet slutte sig til Forslaget om nævnte foreløbige Forandringer i Grindereglementet, idet man tværtimod under den nuværende Situation maa anse det for særdeles hensigtsmæssigt, at en Del af Fangsten som sædvanligt bortsælges ved Auktion, hvorved ogsaa Folk udenfor det paagældende Grindedistrikt kan erholde Grind til Købs.

Udvalget skal iøvrigt ikke her komme ind paa de omtalte Enkeltheder i Forslaget; dette vil naturligvis ske under den mundtlige Forhandling i Tinget.

Udvalget kan tænke sig, at det kunde blive nødvendigt under en kritisk Situation at foretage enkelte midlertidige Ændringer i Grindereglementet m. H. t.

Fangstens Fordeling, men en saadan Nødvendighed skønnes ikke for Tiden at foreligge.

Udvalget skal derfor foreslaa Tinget at vedtage:

Lagtinget finder foreløbig ikke Anledning til at foreslaa Forandringer i Grindereglementet m. H. t. Grindens Fordeling.

Lagtinget, den 16. August 1914.

Pr. Petersen. *A. Samuelsen.* *J. Paturssøn.*

Magnus Dahl. *R. Niclasen.*

---

31. Møde:

Lørdagen den 22. August, Formiddag Kl. 10, samledes Lagtinget.

Samtlige Medlemmer var mødte med Undtagelse af Effersøe, Samuelsen, N. Djurhuus, Dahl og Egholm (efter forud anmeldt Forfald).

Udenfor Dagsordenen foreslog Patursson at rette en Henvendelse til det islandske Ministerium med den nu med »Flora« afgaaende Post.

Spørgsmaalet henvistes til Udvalget i Nr. 105.

Mødet udsattes til Kl. 11.

Kl. 11 fortsattes Mødet.

Formanden fremlagde:

Forslag fra Patursson til Skrivelse til Islands Ministerium vedr. Nr. 105.

Forslaget sattes under Afstemning, men da kun 7 stemte for og ingen imod, foretoges Navneopraab med følgende Udfald:

Ja stemte: Winther, Patursson, R. Rasmussen, Hentze, Evensen, Niclasen og Konoy.

Stemte ikke: J. Poulsen, Provsten, Skaalum, J. Rasmussen, Matras, Christiansen, H. A. Djurhuus, J. C. F. Dam og Formanden.

Fraværende: J. M. Dam, Samuelsen, Egholm, N. Djurhuus, Dahl og Effersøe,

og var Forslaget saaledes bortfaldet.

Bilag 8.

Til

Stjórnarráð Íslands.

Næst at takka teirri háttvirtu stjórn fyri telegram av 31. aug. við tilsagni um 1) atgongd fyri Føroyar til felagskeyp við Íslands við S/S. »Hermod« og 2) somuleiðis um tilsagn til framvegis at verða við í sama felagskeypi, um fleiri Americaferðir verða av, loyvir løgtingið sær at senda stjórnini eftirfylgjandi spurningar:

1. Nær »Hermod« vantast at vera aftur í Reykjavik og nær tilvónandi næsta ferð »Hermod«s byrjar?

2. Um møguligt er at fáa upplýsingar frá stjórnini um pris í America á saltfiski, klippfiski, hellufiski í tunnum og ull, og hvørt tað vil vera gjørligt at senda nevndu føroysku vørur við »Hermod« til America?
3. Hvørt møguligt er, at »Hermod«, um nevnda skip framvegis verður í Americaferðum, kann sigla til Føroyar við okkara vørum, ella, um slíkt ikki fæst í lag, hvørt »Hermod« kann uppskipa tær føroysku vørur á Seydisfirði ella einumhvørjum av eystfirðum Íslands?

Løgtingið ynskir, um postgongu ikki er fyri hond, at fáa telegrafisk svar á frammanundan nevndu fyrispurningum.

Tórshavn, 22. aug. 1914.

---

37. Møde:

Fredagen den 28. August, Eftermiddag Kl. 7, samledes Lagtinget til privat Møde. Samtlige Medlemmer vare mødte med Undtagelse af Effersøe og Evensen (efter forud anmeldt Forfald) samt R. Rasmussen, H. A. Djurhuus, J. C. F. Dam og Konoy.

Formanden fremlagde:

Forslag fra Udvalget i Nr. 105 til Skrivelse til Islands Ministerium.
Do. - — i — til Johnsen & Kaaber, Reykjavik.

Førstnævnte Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 15 St.
Sidstnævnte do. — — — - — - 15 -

Endvidere fremlagdes:

Forslag til Beslutning af D. D. fra Udvalget i Nr. 105.

Nu mødte Konoy.

Forslaget til Beslutning sattes under Afstemning og vedtoges med 15 St.

Bilag 9.

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 28. August 1914.

Til
Islands Ministerium,
Reykjavik.

Idet man vedlægger en Afskrift af de mellem det høje Ministerium og Lagtinget udvekslede Telegrammer vedrørende Fællesindkøb med Island af Levnedsmidler til Færøerne fra Amerika, skal Tinget overfor det høje Ministerium udtale sin bedste Tak for den Redebonhed, hvormed Ministeriet har imødekommet Lagtingets Ønske. Som det fremgaar af Bilaget, har man allerede den 14. ds. telegrafisk disponeret over et Fragtrum i D/S. »Hermod«, som det høje Ministerium har indrømmet Færøerne paa Skibets første Rejse til Amerika. Under Hensyn til, at de færøske Varer skal oplægges i Reykjavik og ved Foranstaltning herfra skal besørges videre til Færøerne og under Hensyn til mulige senere

Bestillinger herfra, udbeder man sig en behagelig Meddelelse, eventuelt telegrafisk, om, hvornaar Dampskibet »Hermod« kan ventes tilbage til Reykjavik.

Saafremt Island skulde beslutte at fortsætte med Farten paa Amerika, udbeder man sig i sin Tid Meddelelse om, hvor stort et Fragtrum der vil kunne indrømmes Færøerne. Samtidig vilde man sætte megen Pris paa at faa Oplysning om, i hvilket Omfang Lagtingets Rekvisition af 14. ds. har kunnet opfyldes og til hvilken Pris Varerne er indkøbte, samt hvor store Omkostninger, der antagelig vil paaløbe, naar Varerne straks afhentes i Reykjavik.

I Forbindelse hermed tillader man sig at henstille til Ministeriets gunstige Overvejelse, om der eventuelt kan være Mulighed for, saafremt Samarbejde mellem Island og Færøerne om Indkøb af Varer i Amerika fortsættes, at »Hermod« kan anløbe en færøsk Havn med de hertil bestemte Varer, eller om disse kunne oplægges i en østislandsk Havn, f. Eks. Seydisfjord, og i bekræftende Fald paa hvilke Betingelser.

Sluttelig bemærkes, at man ved Skrivelse af D. D. paa Foranledning af Forretningsfolk her har rettet en Forespørgsel til Kommissionsfirmaet Johnsen & Kaaber i Reykjavik om Afsætnings- og Prisforhold i Amerika for visse færøske Produkter. For det Tilfælde, at der skulde være Mulighed for Afsætning af saadanne paa det amerikanske Marked og »Hermod« skulde gøre flere Rejser derover, tillader man sig at forespørge, om Færøerne eventuelt kan disponere over et Fragtrum i Skibet, naar det returnerer fra Island til Amerika.

P. L. V.

Svenning Rytter.

Joen Poulsen.

Bilag 10.

Færøernes Lagting.

Thorshavn, den 28. August 1914.

Til

Kommissionsfirmaet Johnsen & Kaaber,

Reykjavik.

Som det vil være det ærede Firma bekendt, har Islands Ministerium indrømmet Færøerne et Fragtrum i D/S. »Hermod« paa dets forestaaende Rejse til Amerika paa 200 Tons, og i Tilfælde af flere Rejser lovet at forbeholde Færøerne et saa stort Fragtrum som muligt. Da færøske Forretningsmænd i Tilfælde af flere Rejser til Amerika tænke sig Muligheden af, at færøske Produkter med Fordel kunne afsættes paa det amerikanske Marked, og da man forudsætter, at det ærede Firma kan give Oplysninger til Bedømmelse af dette Spørgsmaal, beder man Dem være ulejliget med at stille saadanne Oplysninger til Lagtingets Disposition. De Produkter, som færøske Forretningsmænd mulig vil kunne udføre, angives at være Klipfisk, Hellefisk saltet i Tønder samt Uld.

Lagtinget vilde sætte Pris paa gennem en behagelig Meddelelse fra det ærede Firma snarest belejligt at faa saa fyldige Oplysninger som muligt om Afsætnings- og Prisforhold i Amerika for de omhandlede Produkter.

P. L. V.

Svenning Rytter.

Joen Poulsen.

Bilag 11.

Forslag til Beslutning.

Lagtinget anmoder Amtmanden om at takke Landstingsmanden for hans gode Bistand og meddele ham, at Tinget ikke skønner, at de for Øjeblikket foreliggende ekstraordinære Forhold kræver hans fortsatte Nærværelse i København.

I Udvalget for Foranstaltninger i Anledning af Krigen.

Fr. Petersen. *J. Patursson.* *Magnus Dahl.*

R. Niclasen. *A. Samuelsen.*

---

39. Møde:

Mandagen den 31. August, Formiddag Kl. 10, samledes Lagtinget.

Samtlige Medlemmer var mødte med Undtagelse af Effersøe og J. C. F. Dam (efter forud anmeldt Forfald) samt Samuelsen og Christiansen.

Udenfor Dagsordenen behandledes for lukkede Døre: Forslag til Beslutning af D. D. angaaende Indkøb af Petroleum.

Forslaget sattes under Afstemning og vedtoges med 18 Stemmer.

Bilag 12.

Forslag til Beslutning.

Udvalget bemyndiges til at bestille Petroleum for Amtskommunens Regning tilsendt hertil med »Botnia« eller andet Skib fra Københevn eller mulig fra Liverpool eller andet Sted, alt under Forudsætning af, at Bestyrelsen for Købmandsforeningen forpligter sig til at aftage disse Varer.

I Udvalget for Foranstaltninger i Anledning af Krigen.

Fr. Petersen. *M. Dahl.* *R. Niclasen.*

---

48. Møde:

Onsdagen den 9. September, Eftermiddag Kl. 5, samledes Lagtinget.

Samtlige Medlemmer var mødte med Undtagelse af Effersøe og Hentze (efter forud anmeldt Forfald) samt J. M. Dam og Evensen.

Udenfor Dagsordenen foretoges:

Formanden fremlagde:

ad 105. Forslag til Beslutning fra vedk. Udvalg om Afsendelse af Telegrammer til Hs. Majestæt Kongen og til Konsejlspræsidenten.

ad 105. Forslag til Beslutning fra vedk. Udvalg om Nedsættelse af et staaende Udvalg til paa Lagtingets Vegne sammen med Amtmanden at behandle og træffe Afgørelse i Sager vedrørende Foranstaltninger i Anledning af Krigen.

Bilag 13.

Forslag til Beslutning.

Lagtinget vedtager at afsende følgende Telegrammer:

1. Til *Kongen.*

Ved Afslutningen af sit Arbejde i denne alvorsfulde Tid føler Færøernes Lagting Trang til at sende Deres Majestæt sin allerunderdanigste Hilsen med Ønsket: Gud beskærme Danmarks Rige, Danmarks Konge, Folk og Land.

Bilag 14.

2. Til *Konseilspræsident Zahle.*

Ved Afslutningen af indeværende Samling sender Færøernes Lagting den høje Regering sin bedste Tak for dens velvillige Imødekommenhed i Arbejdet for Øernes Forsyning med Levnedsmidler under de tilstedeværende vanskelige Forhold.

I Udvalget ang. Foranstaltninger i Anledning af Krigen, Lagtinget, den 9. September 1914.

Fr. Petersen. *A. Samuelsen.* *J. Patursson.*

Magnus Dahl. *R. Niclasen.*

Bilag 15.

Forslag til Beslutning.

Der nedsættes et Udvalg paa 5 Medlemmer ... og vælges desuden 5 Suppleanter, som kan tiltræde Udvalget gruppevis i den Orden, hvori de ere valgte — til paa Lagtingets Vegne sammen med Amtmanden at behandle og træffe Afgørelse i Sager vedrørende Foranstaltninger i Anledning af Krigen.

I Udvalget ang. Foranstaltninger i Anledning af Krigen, Lagtinget, den 9. September 1914.

Fr. Petersen. *A. Samuelsen.* *J. Patursson.*

Magnus Dahl. *R. Niclasen.*

49. Møde:

Torsdagen den 10. September, Formiddag Kl. 10, samledes Lagtinget.
Samtlige Medlemmer var mødte med Undtagelse af Effersøe og Hentze (efter forud anmeldt Forfald).

Behandling af Forslag til Beslutning i Sagen Nr. 105 (staaende Udvalg).

Forslaget vedtoges med 19 Stemmer.

---

50. Møde:

Torsdagen den 10. September, Eftermiddag Kl. 2½, samledes Lagtinget.
Samtlige Medlemmer var mødte med Undtagelse af Effersøe og Hentze (efter forud anmeldt Forfald).

Efter Dagsordenen foretoges:

1. Valg af staaende Udvalg i Anledning af Krigen.

Formanden meddelte, at der var fremkommet Forslag om at vælge:

Som Medlemmer:

Dahl, H. A. Djurhuus, Provsten, Patursson og R. Niclasen.

Som Suppleanter:

Poulsen, J. M. Dam, J. C. F. Dam, Winther og R. Rasmussen.

Forslaget betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

— — — — — —

3. Vedtagelse af Telegrammer.

Forslaget til Telegram til Kongen vedtoges med 20 St. mod 0.
— - — - Konsejlspræsidenten — - 19 St. mod 0.

Tilføjelser.

I.

ad Sag VI (Fredning og Bevaring af Fortidslevninger paa Færøerne.)

Fra Justitsministeriet er modtaget saalydende Skrivelse:

Justitsministeriet.
København, den 26. November 1914.

Efter Modtagelsen af Hr. Amtmandens Skrivelse af 16. September d. A. — 1914 Nr. 763 — angaaende Bevaring af Oldsager og lignende paa Færøerne skal man efter stedfunden Brevveksling med Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet meddele, at Justitsministeriet med Dem er enigt i, at de for den øvrige Del af Kongeriget gældende Regler om Bevaring og Fredning af Fortidslevninger ogsaa er gældende paa Færøerne, dog med den Ændring, at N. L. 5—9—3 til 6 træder i Stedet for D. L. 5—9—3, hvoraf følger, at den Godtgørelse, som i Henhold til Plakat 7. August 1752 udbetales for Oldsager, der indlemmes i Nationalmusæet, udbetales til de efter N. L. 5—9—3 til 6, sammenholdt med nævnte Plakat, berettigede.

20 Bilag vedlægges, men forventes efter Afbenyttelsen med Undtagelse af Andragendet fra »Færøsk Musæum« og Lagtings-Udvalgets Betænkning tilbagesendte hertil.

P. M. V.

Rentzmann.

V. Giese,
Fm.

Til
Amtmanden over Færøerne.

ad Sag IX (Forslag til Lov vedrørende Udarbejdelsen af nye Skøde- og Panteregistre paa Færøerne.)

Fra Justitsministeriet er modtaget saalydende Skrivelse:

Justitsministeriet.
København, den 29. December 1914.

At Hans Majestæt Kongen paa Justitsministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling under 16. d. M. har stadfæstet Lov vedrørende Udar-

bejdelsen af nye Skøde- og Panteregistre paa Færøerne, det skal man herved meddele Hr. Amtmanden til Efterretning, idet tilføjes, at nogle Særtryk af Loven vil blive eftersendte.

Nogle Eksemplarer af det af Rigsdagen vedtagne Lovforslag og af Lovforslaget med Motiver følger hoslagt.

P. M. V.

Rentzmann.

V. Giese,
Fm.

Til
Amtmanden over Færøerne.

---

ad Sag X (Forslag til Lov om Tillæg til Lov (Nr. 70) for Færøerne om Fiskerilaan af 1. April 1910).

Fra Justitsministeriet er modtaget saalydende Skrivelse:

Justitsministeriet.

København, den 27. Maj 1915.

Under 10. d. M. er der meddelt allerhøjeste Stadfæstelse paa et af Rigsdagen vedtaget Forslag til Lov for Færøerne om Fiskerilaan.

Hvilket man under Henvisning til Amtets Skrivelse af 20. August f. A. — 1914 Nr. 13 — herved skal meddele, idet man vedlægger 300 Særtryk af Loven samt 30 Eksemplarer af det Rigsdagen forelagte Lovforslag med Motiver.

P. M. V.

E. B.

Lundbye.

Til
Amtmanden over Færøerne.

---

ad Sag XII (Statstilskud til Lønning af Kommunelægen paa Vaagø).

Fra Justitsministeriet er modtaget saalydende Skrivelse:

Justitsministeriet.

København, den 12. November 1914.

I Anledning af det med Hr. Amtmandens Skrivelse af 10. f. M. — 1914 Nr. 838 — hertil indsendte Andragende, hvori Forstanderskabet for Vaagø Sognes Kommune paany anholder om et Statstilskud til Lønningen af Kommunelægen paa Vaagø, skal man til Efterretning og videre Bekendtgørelse meddele, at det maa have sit Forblivende ved Justitsministeriets Skrivelser af 25. Juni og 19. November 1912, hvorefter man ikke saa sig i Stand til at imødekomme Andragendet.

Zahle.

V. Giese,
Fm.

Til
Amtmanden over Færøerne.

---

ad Sag XV (Indskrænkning i Brugen af Langliner).

Fra Justitsministeriet er modtaget saalydende Skrivelse med 1 Bilag:

Justitsministeriet.

København, den 19. December 1914.

Med Skrivelse af 3. Oktober d. A. — 1914 Nr. 893 — har Hr. Amtmanden hertil indsendt en Indstilling af 10. September d. A. fra Lagtinget angaaende et af samme i dets Samling i indeværende Aar vedtaget Forslag til Lov om Tillæg til Fiskerilov for Færøerne af 14. April 1893, tilsigtende at tilvejebringe Hjemmel til ved Vedtægt at regulere eller forbyde Brugen af Langliner som Fiskeriredskab paa visse ogsaa udenfor Søterritoriet beliggende Fiskegrunde eller Havområder.

Efter at Justitsministeriet i den Anledning har brevvekslet med Landbrugsministeriet og fra dette modtaget den i Afskrift hosfølgende Erklæring af 27. f. M. fra Fiskeriinspektøren, til hvilken Landbrugsministeriet har henholdt sig, skal man til Efterretning og videre Bekendtgørelse meddele, at man af de af Dem i Deres ovennævnte Skrivelse og af Fiskeriinspektøren i hans nysnævnte Erklæring anførte Grunde ikke finder Forslaget egnet til Fremme, i al Fald ikke i den foreliggende Skikkelse.

En Pakke Bilag følger hoslagt tilbage.

Zahle.

Brask,
Fm.

Til
Amtmanden over Færøerne.

* * *

Fiskeriinspektøren.

København, den 27. November 1914.

Under 6. d. M. har det høje Ministerium udbedt sig mine Ytringer i den hoslagt tilbagefølgende fra Justitsministeriet til Landbrugsministeriet oversendte Sag angaaende Forslag til Lov om Tillæg til Fiskerilov for Færøerne af 14. April 1893 — Sag L. J. 1914 Nr. 2777. —

Jeg maa i den Anledning først tillade mig at bemærke, at mit Kendskab til de lokale færøske Fiskeriforhold er ret begrænset, men da Lovforslaget imidlertid kun omhandler Principper og Regler vedrørende Tilvejebringelse af Vedtægtsbestemmelser for Fiskeriets Drift, og da de Ordensregler, der saaledes tænkes tilvejebragte, hovedsagelig skal finde Anvendelse paa det aabne Hav uden for Søterritoriet, formener jeg dog, at den foreliggende Sag begrænses til et Omraade, hvor jeg har tilstrækkelig Erfaring til i al Almindelighed at kunne skønne over Hensigtsmæssigheden af de foreslaaede Lovbestemmelser, og jeg skal da tillade mig at anføre følgende:

I alt væsentlig kan jeg slutte mig til de fra Amtmanden over Færø Amt fremførte Udtalelser, og navnlig deler jeg ganske den Anskuelse, at Forslaget ikke egner sig til i den foreliggende Skikkelse at gennemføres som Lov. Ganske bortset fra det tvivlsomme i at tilvejebringe Lov- eller Vedtægtsbestemmelser for Udøvelsen af Fiskeri paa et internationalt Havomraade, naar ikke samtlige — eller dog de fleste — Lande, som har Ret til at udnytte de derværende Fiskegrunde, er enige herom og deltager i eller godkender en saadan Lovgivning samt garanterer Medvirkning ved de givne Bestemmelsers Overholdelse, saa formener jeg, at Forslagets Bestemmelser, baade med Hensyn til Udlægning af Vedtægtsarealer og med Hensyn til Afgørelse af, hvem der i hvert enkelt Tilfælde er stemmeberettiget ved Vedtægters Affattelse, er saa ubestemte og vage, at de ikke egner sig til at føres ud i Praksis, idet de i bedste Tilfælde antagelig ikke vil være i Stand til at raade Bod paa den nu i visse Kredse herskende Misfornøjelse, men endog maa synes snarere at kunne komme til at virke med til paa forskellig Maade at udvide denne.

Som anført i min Skrivelse af 6. Maj d. A. til Amtmanden over Færø Amt, hvilken Skrivelse findes vedlagt Sagen, og hvortil jeg skal tillade mig at henvise, anser jeg det derhos for uhensigtsmæssig og utilraadeligt at lægge Baand paa Erhvervets Udvikling ved at forbyde Brugen af et Fiskeredskab i det aabne Hav, naar et saadant Redskab i sig selv eller i dets Brugsmaade ikke er afgjort ødelæggende for Fiskeyngel eller skadeligt i Henseende til Fiskebestandens Vedligeholdelse, og noget saadant kan ikke siges om det her omskrevne Redskab.

Mortensen.

Til
Landbrugsministeriet.

II.

A. Love og Anordninger, udkomne fra 25. Februar 1914 til 23. April 1915.

1. Midlertidig Lov af 5. Juni 1914 om Forandring af de for Folketingsvalg paa Færøerne fastsatte Frister.
2. Bekendtgørelse af 3. Oktober s. A. om Ændringer i Havnereglement for Vestmannahavn.
3. Bekendtgørelse af 10. s. M. om Vedtægt for Fangst af Muslingen »Øðu« mellem Strømø og Østerø.
4. Bekendtgørelse for Færøerne af 10. November s. A. om Pest i New Orleans.
5. Lov af 16. December s. A. vedr. Udarbejdelsen af nye Skøde- og Panteregistre paa Færøerne.
6. Bekendtgørelse af 27. Januar 1915 om Ophævelse af Justitsministeriets Bekendtgørelse for Færøerne af 10. November 1914 om Pest i New Orleans.
7. Midlertidig Lov af 23. April s. A. om Forandring af de for Folketingsvalg paa Færøerne fastsatte Frister.

B. Ministerielle Resolutioner og andre Meddelelser til Lagtinget.

Uddrag af Regnskabet for det Hansenske Legats Renter for Finansaaret 1913—14.

Indtægt.

		Kr. Ø.
A.	Beholdning den 1. April 1913. Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	1699 45
B.	Rente af det Hansenske Legat (Renten er tilfalden Færøerne for de 5 Aar fra 1. April 1906 til 31. Marts 1911.)	» »
C.	Rente af det i Sparekassen indestaaende Beløb for Aaret fra 1. April 1913 til 31. Marts 1914	58 45
	Summa Indtægt...	1757 90

Udgift.

		Kr. Ø.
I.	Bevilget i Regnskabsaaret 1913—14:	
	1. Til Forpagter A. M. Reinert af Nordredal som Belønning for udført Tørlægning af Indmarken med lukkede Render m. m.	50 »
	2. For Bekendtgørelse i »Dimmalætting« om Tilvejebringelse af Tegninger til et færøsk Hus med tilhørende Stald	8 41
II.	I Anledning af Afholdelse af et Landbrugskursus i Thorshavn i Vinteren 1913	15 60
	I Anledning af Afholdelse af et Landbrugskursus i Thorshavn i Vinteren 1914	24 5
III.	Beholdning den 31. Marts 1914. Indestaaende i Færø Amts Sparekasse mod 3½ pCt. Rente	1659 84
	Summa Udgift...	1757 90

Bilag.

Bilag 1.

Forslag

til

Lov vedrørende Udarbejdelsen af nye Skøde- og Panteregistre paa Færøerne.

§ 1.

Den Amtmanden over Færøerne ved Lov Nr. 81 af 5 Maj 1905 § 2 og Lov Nr. 51 af 26. Marts 1909 § 1 givne Bemyndigelse til indtil 1. Januar 1915 uden Betaling at udlevere Bevillinger til Erhvervelse af Ejendomsdom forlænges indtil 1. Januar 1920.

§ 2.

Indtil 1. Januar 1920 bortfalder alle Rotsgebyrer i Sager, der paa Færøerne anlægges til Erhvervelse af Ejendomsdom.

§ 3.

Indtil 1. Januar 1920 bortfalder alle Gebyrer for Tinglæsning af Dokumenter, hvorved berigtiges Adkomst til Jord, med Hensyn til hvilken den i Sorenskriveriets Jordfortegnelse ved denne Lovs Ikrafttræden indtegnede Adkomst ikke stemmede med de paa nævnte Tid bestaaende rette Ejendomsforhold, eller med Hensyn til hvilken Jordfortegnelsen paa nævnte Tid manglede Angivelse af tinglæst Adkomst.

Motiver til foranstaaende Lovforslag.

Da de i Loven af 5. Maj 1905 og 26. Marts 1909 givne Regler, sigtende til at lette Adgangen til at faa Adkomsten til Jord berigtiget, i den senere Tid har virket nogenlunde tilfredsstillende, og da der paa den anden Side vedblivende maa siges at være Trang til at støtte Bestræbelserne for at faa Sorenskriveriets Jordfortegnelse berigtiget, jfr. den af Sorenskriveren paa Færøerne d. 3. Marts d. Aar afgivne som Bilag til nærværende Forslag aftrykte Erklæring, har man

anset det for heldigt at foreslaa Gyldigheden af samtlige de i Loven af 26. Marts 1909 indeholdte Regler forlænget for et Tidsrum af yderligere 5 Aar. Da Befolkningen netop i den senere Tid er begyndt i stigende Grad at benytte sig af Reglerne i Loven af 26. Marts 1909, og da det maa anses som meget vigtigt, at Jordfortegnelsen giver et rigtigt Billede af de faktiske Adkomstforhold, vilde det formentlig være uheldigt, om Reglerne nu bortfaldt. Det Indtægtstab, Staten lider som Følge af de i Lovforslaget indeholdte Regler, er formentligt meget ringe.

Iøvrigt kan man ganske henholde sig til det i Motiverne til Loven af 26. Marts 1909 anførte (Rigsdagstid. 1908—09 Till. A. Sp. 3349—50).

Færøernes Sorenskriveri.

Thorshavn, den 3. Marts 1914.

I Skrivelse af 29. December f. A. har Hr. Amtmanden under Henvisning til, at Lov Nr. 51 af 26. Marts 1909 vedrørende Udarbejdelse af nye Skøde- og Panteregistre paa Færøerne ophører at gælde den 1. Januar 1915, anmodet om min Erklæring med Hensyn til, om der vil være Anledning til at forlænge Lovens Gyldighed, eventuelt med hvilke Ændringer.

Foranlediget heraf skal jeg ved det hoslagte Bilags Tilbagesendelse tillade mig at udtale, at der formentlig er Grund til at søge Loven forlænget. Den Adgang, som den giver til uden Gebyrer til det offentlige at faa Adkomsten til Jord bragt i Orden, har utvivlsomt været i høj Grad medvirkende til, at der i denne Henseende er gjort en Del Fremskridt, omend Loven kunde og burde have været benyttet ikke saa lidt mere, end Tilfældet er, og der med Hensyn til Jordfortegnelsens Berigtigelse endnu staar meget tilbage at ønske.

Under Hensyn til at Befolkningen nu synes at være bleven saa kendt med Loven, at adkomstmanglende Ejere, saa vidt jeg kan skønne, ikke alene efter Tilskyndelse af Sorenskriveriet og Sysselmændene men ogsaa i nogen Grad paa eget Initiativ gør Brug af den, samt til at Jordfortegnelsen, som ovenfor bemærket, endnu langt fra er i Orden, vilde jeg finde det i alt Fald for Tiden uhensigtsmæssigt, om man lod den ifølge Loven gældende Ordning bortfalde.

Thygesen.

Til

Færø Amt.

Frams Bogtrykkeri, Thorshavn. — 1914.

Bilag 2.

Forslag

til

Anordning,

hvorved

Lov Nr. 124 af 29. April 1913 om Understøttelse til Børn af Enker

sættes i Kraft paa Færøerne.

§ 1.

Enker, som dertil skønnes at være trængende, skal, saafremt de er berettigede til i Trangstilfælde vedvarende at forsørges her i Landet, have Ret til af det offentlige uden Fattighjælps Virkning at oppebære en Understøttelse som Bidrag til Udgifter ved Underhold og Opdragelse af deres Ægtebørn eller under Ægteskab adopterede Børn.

Trængende anses i Almindelighed den Enke for at være, hvis Formue ikke overstiger 2500 Kr. med et Tillæg af 250 Kr. for hvert Barn under 14 Aar, og hvis Indtægt ikke overstiger 300 Kr., dog med et Tillæg af 50 Kr. for hvert Barn under 14 Aar. Det kan dog ved Kommunalbestyrelsens Skøn afgøres, om en saadan Enke efter Omstændighederne skal anses for trængende, og i bekræftende Tilfælde, om hun skal have den fulde nedenfor nævnte Understøttelse, eller om denne kan nedsættes. Understøttelse af »Forsikringsforeningen for Forulykkedes Efterladte paa Færøerne« medtages ikke ved Beregningen af Aarsindtægten.

Understøttelsen ydes med:

75	Kr.	aarlig,	indtil	Barnet	har	fyldt	2	Aar
65	—	— ,	—	—	-	—	12	—
20	—	— ,	—	—	-	—	14	—.

Understøttelsen bortfalder, naar Moderen indgaar nyt Ægteskab, naar hun vitterlig fører et Levned, der i det almindelige Omdømme vækker Forargelse (bevislig Drikfældighed, Erhverv ved Utugt eller lignende), eller naar hun faar Understøttelse af Fattigvæsenet eller af en Hjælpekasse, der modtager Tilskud af Kommunekassen. Ligeledes kan Understøttelsen bortfalde, naar hendes økonomiske Kaar væsentlig forbedres ved Tilvækst til hendes Formue eller Indtægt, særlig naar denne ikke hidrører fra hendes eget eller hendes Børns Arbejde.

Understøttelse til Moderen efter Fattigloven af 10. April 1905 §§ 56. 72 og 74 medfører dog ikke denne Virkning, ej heller Hjælp fra Hjælpekassen i Anledning af Sygdom hos Moderen eller Børnene.

Bidraget kan undtagelsesvis, naar særlige Omstændigheder taler derfor, udstrækkes indtil det fyldte 18. Aar.

§ 2.

Underholdsbidraget udbetales til vedkommende Enke kvartalsvis, eventuelt maanedsvis, forud, første Gang for det Kvartal eller den Maaned, som følger efter Mandens Død, og sidste Gang for det Kvartal eller den Maaned, hvori Bidraget ophører.

§ 3.

Saafremt et Barn er under Fattigvæsenets Forsorg eller er eller bliver taget under Forsorg af Værgeraadsinstitutionen (Lov Nr. 72 af 14. April 1905), kommer det ikke ind under denne Lovs Bestemmelser.

§ 4.

Af Udgiften til de her omhandlede Underholdsbidrag udredes Halvdelen af Statskassen, Resten af den Kommune, hvor vedkommende Enke har fast Ophold.

§ 5.

For det Udgiftsbeløb, som en Kommune efter Reglerne i § 4 skal udrede i Egenskab af Opholdskommune, kan der, saafremt den paagældende Enke er forsørgelsesberettiget andetsteds, kræves Erstatning af tre Fjerdedele fra vedkommende Forsørgelseskommune. Er der ingen Kommune, som kan anses for forsørgelsespligtig, godtgøres det ommeldte Udgiftsbeløb af den offentlige Kasse, som efter Lovgivningens almindelige Regler træder i den forsørgelsespligtige Kommunes Sted.

§ 6.

En Enkes Erhvervelse af Forsørgelsesret i Opholdskommunen betragtes som hvilende for det Tidsrum, i hvilket der af det offentlige ydes Underholdsbidrag ifølge nærværende Lov til den paagældendes Børn.

§ 7.

Behandling af Sager vedrørende Underholdsbidrag i Henhold til denne Lov foretages af Kommunalbestyrelsen for den Kommune, hvori den paagældende Enke har fast Ophold.

§ 8.

Den Kommunalbestyrelse, der modtager Begæring om Underholdsbidrag, maa nøje undersøge det paagældende Hjems økonomiske Vilkaar til Bedømmelse af Trang og øvrige Forhold samt træffe Afgørelse om, hvilket Bidrag der i hvert enkelt Tilfælde skal ydes, og hvorledes dette skal udbetales. Det er endvidere disse Myndigheders Opgave at føre Tilsyn med, at Underholdsbidraget anvendes paa forsvarlig Maade til Gavn for det paagældende Barn. Det kan bestemmes, at der for Bidragsbeløbet skal anskaffes Fødemidler eller Klæder til Barnet.

Ifald et af Kommunalbestyrelsen med Hensyn til Bidragets Anvendelse givet særligt eller almindeligt Paalæg ikke følges, underrettes Værgeraadet om det foreliggende.

Hvor det skønnes hensigtsmæssigt, kan private Foreninger medvirke ved den undersøgende og tilsynsførende Virksomhed.

§ 9.

Udbetalingen af Underholdsbidrag (jfr. § 2) sker forskudsvis af vedkommende Opholdskommunes Kasse, hvorefter Udgiften af den kommunale Bestyrelse anmeldes for Amtet til delvis Godtgørelse efter Lovens § 4. Med Hensyn til eventuel Erstatning fra den forsørgelsespligtige Kommune (jfr. § 5) gælder Reglerne i § 60 i Lov Nr. 97 af 10. April 1895.

Amtet indberetter snarest muligt efter Regnskabsaarets Udløb til Indenrigsministeriet, hvilke Beløb der af hver enkelt Kommune er anvendt til Underholdsbidrag ifølge nærværende Lov.

§ 10.

Besværinger over de af Kommunalbestyrelsen i Medfør af nærværende Lov tagne Bestemmelser kan ikke indbringes for Domstolene, men forelægges for Overøvrigheden, hvis Afgørelse, for saa vidt Besværingen ikke tages til Følge, er endelig, men i andet Fald af de kommunale Myndigheder kan indankes for Justitsministeren.

Kommer Overøvrigheden ved Gennemsynet af Regnskaberne eller paa anden Maade til Kundskab om, at der er ydet Understøttelse til dertil uberettigede, eller at Lovens Bestemmelser i andre Henseender er tilsidesatte, har den ligeledes at træffe Afgørelse i Sagen, der dog kan indankes for Justitsministeren.

Meningsuligheder mellem Kommunerne indbyrdes i Anledning af de dem i Henhold til denne Lov paahvilende Forpligtelser afgøres i øvrigt af Amtmanden i den Overøvrighedskreds, hvortil den Kommune henhører, mod hvem Forpligtelsen gøres gældende. Saafremt de af Amtmændene afgivne Kendelser paaankes, bliver Sagen at afgøre ved Forhandling imellem Justitsministeren og Indenrigsministeren.

§ 11.

Indenrigsministeren udfærdiger nærmere Forskrifter angaaende Affattelsen af Skemaer til Begæringer om Underholdsbidrag samt om den fornødne Regnskabsførelse, Gennemsyn af Regnskaberne m. v.

§ 12.

Nærværende Anordning træder i Kraft den 1. Oktober 1915. Enker, som paa dette Tidspunkt faar Understøttelse af Fattigvæsenet eller Hjælpekassen, skal ikke af den Grund være udelukkede fra at komme ind under Lovens Bestemmelser.

Motiver

til

foranstaaende Forslag til Anordning.

I § 13 i Lov Nr. 121 af 29. April 1913 om Understøttelse til Børn af Enker bemyndiges Regeringen til ved kongelig Anordning at sætte den nævnte Lov i Kraft paa Færøerne med de Lempelser, som ifølge disse Øers særlige Forhold maatte findes hensigtsmæssige. I Henhold hertil anmodede Justitsministeriet i Skr. af 30. Maj f. A. Amtet om at forelægge Sagen for Lagtinget. I Skr. af 3. Juli s. A. tilsendtes Sagen Lagtinget, der under 10. September s. A. afgav en Betænkning, i hvilken det anbefaledes, at Loven søgtes udvidet til Færøerne, dog med en Del *Æ*ndringer, særlig angaaende Bestemmelserne om, hvilke Enker, der i Henhold til Loven skulde anses som trængende, samt om Størrelsen af den Understøttelse, der skulde ydes. Det foresloges endvidere at udsætte Sagen indtil næste Aar og at anmode Amtmanden om at udarbejde et Forslag til den paagældende Anordning. I Henhold hertil er nærværende Forslag udarbejdet.

Ved nærværende Forslag har man haft for Øje i saa vidt Omfang som muligt at overføre de i den øvrige Del af Landet gældende Regler til Færøerne. Man har saaledes navnlig undladt at søge Spørgsmaalet om Forsørgelse af Enkers Børn ordnet helt eller delvis ved tvungen Forsikring, uagtet der, saafremt et af Amtet udarbejdet Forslag til tvungen Ulykkesforsikring for alle Fiskere gennemføres, heri vilde findes en naturlig Tilknytning for en saadan Ordning for Færøernes Vedkommende. De *Æ*ndringer, man har foreslaaet i nærværende Forslag, gaar udelukkende ud paa at tilpasse de i Loven af 29. April 1913 indeholdte Regler efter de særlige færøske Forhold og er i det væsentligste overensstemmende med de i den førnævnte Lagtingsudvalgsbetænkning fremsatte Forslag.

Om de enkelte Bestemmelser bemærkes følgende:

Ad § 1.

Denne Paragraf fastsætter (i Overensstemmelse med Lagtingsudvalgets Betænkning), at trængende anses *i Almindelighed* den Enke for at være, hvis Formue ikke overstiger 2500 Kr. (i Stedet for som i Lov 29. April 1913 4000 Kr.) med et Tillæg af 250 Kr. (i Stedet for 500 Kr.) for hvert Barn under 14 Aar, og hvis Indtægt ikke overstiger 300 Kr. (i Stedet for som i Lov 29. April 1913 bestemt 400—533 Kr. 33 Øre, jfr. Lov 8. Juni 1912, der ikke gælder for Færøerne) med et Tillæg af 50 Kr. (i Stedet for 100 Kr.) for hvert Barn under 14 Aar.

De foretagne *Æ*ndringer er en naturlig Følge af, at saavel Folks Formue som deres Indtægt gennemsnitlig er lavere paa Færøerne end i den øvrige Del af Landet, og at Udgifterne ved at skaffe sig *de nødvendigste* Livsfornødenheder er mindre her end andetsteds. Saafremt de i Loven af 29. April 1913 indeholdte Bestemmelser overførtes uforandret, vilde i mange Landkommuner de allerfleste Enker falde ind under Loven, deriblandt mange saadanne, der efter de lokale Forhold maatte betegnes som ret vel situerede. Der foreligger intet statistisk Materiale til at foretage en Sammenligning, men det kan dog formentlig antages, at Bestemmelserne, saafremt nærværende Forslag gennemføres, vil faa nogenlunde tilsvarende Virkeomraade paa Færøerne som i det øvrige Danmark.

Da den Erstatning, der i H. t. Lov 3. April 1900 og de dertil knyttede Lovbestemmelser udbetales til Forulykkedes Efterladte, i Almindelighed udgør

2500 Kr., og da de paagældende ofte vil efterlade sig Ejendomme (Hus el. lign.) til nogle faa Hundrede Kroners Værdi (Møbler, Klæder o. lign. regnes dog ikke med, jfr. Indenr. Min. Cirk. 24. Oktbr. 1913), vil Gennemførelsen af Lovforslaget om tvungen Ulykkesforsikring bevirke, at Kommunerne fritages for Udbetaling af Understøttelse til et ret betydelig Antal Enker. Selv i de Tilfælde, hvor Udbetalinger af Ulykkesforsikringen ikke medfører, at den paagældende Enke falder udenfor nærværende Forslag, vil der dog ofte være Anledning til en forholdsmæssig Nedsættelse af Understøttelsen, jfr. nedenfor.

I Overensstemmelse med Lagtingsudvalgets Indstilling er der optaget en Bestemmelse om, at Understøttelse af »Forsikringsforeningen for Forulykkedes Efterladte paa Færøerne« ikke medtages ved Beregningen af Aarsindtægten. En modsat Regel vilde medføre, at de fleste mistede Interessen i at være Medlem af den nævnte Forening, og derigennem selv bidrage til deres Efterladtes Forsørgelse. Foreningen modtager intet Tilskud fra det Offentlige. De Understøttelser, den udbetaler, udgør kun 50—100 Kr. (jfr. som en fjærn Analogi Lov om Alderdomsunderstøttelse af 13. Marts 1908 § 4, 2det Stykke). Iøvrigt mister Reglen en Del af sin Betydning ved den almindelige Beføjelse, der er givet til at fravige de almindelige Regler, hvorefter Spørgsmaalet, om Trang foreligger, afgøres.

I Overensstemmelse med Lagtingsudvalgets Indstilling har man nemlig foreslaaet Kommunalbestyrelsens Myndighed til at skønne over, hvorvidt der i hvert enkelt Tilfælde kan siges at foreligge en virkelig Trang, betydelig udvidet. Forslaget indeholder ganske vist ligesom Loven af 29. April 1913 Regler om, *hvornaar* Trang maa antages at være til Stede, og om, *hvor stor* Understøttelse, der skal ydes. Men medens disse Regler efter Loven kun undtagelsesvis og under særlige Omstændigheder kan fraviges, er de i nærværende Forslag formuleret saaledes, at de kun virker *bindende* som fastsættende en Grændse, udover hvilken Understøttelse ikke kan ydes, hvorimod Kommunalbestyrelsen har det i sin Magt at yde Understøttelse i et *mindre* Omfang end angivet ved Hovedreglen. Om end Kommunalbestyrelsen ved sit Skøn er pligtig til at lade sig vejlede af, hvad der i Forslaget er udtalt om Understøttelsespligtens *normale* Omfang, vil Reglen dog praktisk talt overlade alt til et frit Skøn over Forholdene i hvert enkelt Tilfælde. Der kan herved tænkes at opstaa ikke ringe Ulighed i Lovens Anvendelse i de forskellige Kommuner, og Enkernes Stilling bliver efter Forslaget mindre sikker end efter Loven af 29. April 1913. Begge disse Ulemper afhjælpes dog delvis ved Reglerne i Forslagets § 10 om, at Kommunalbestyrelsens Afgørelser kan indankes for Amtet. Og den foreslaaede Affattelse har den Fordel, at man bliver i Stand til at lempe sig efter de individuelle og lokale Forhold og saaledes forhindre, at Enker med Børn ved Hjælp af offentlig Understøttelse stilles bedre end en stor Del af Skatteyderne i paagældende Bygd. Reglen stemmer da ogsaa delvis med det til Grund for Loven af 29. April 1913 liggende Forslag og med de Principper, der hidtil er blevne fulgt ved Uddeling af Alderdomsunderstøttelse. I Lighed med, hvad der er Tilfældet ved Alderdomsunderstøttelse, og under Hensyn til den optagne Regel om, hvad der i Almindelighed skal gælde, kan det formentlig antages, at der ret hurtig sædvanemæssig vil danne sig nogenlunde faste Regler for Uddelingen af Understøttelser efter nærværende Lov.

Da Forstanderskaberne — uanset Statstilskudet — hyppigst maa antages at være tilbøjelige til at begrænse Understøttelsespligten saa meget som muligt, og da en Appel til Amtet dels tager en Del Tid (bl. a. vil det ofte være nødvendigt at lade Sagen undersøge af vedkommende Sysselmand), dels i mange Tilfælde ikke vil blive foretaget paa Grund af Ukendskab til Loven, vilde det i og for sig være ønskeligt, om der kunde findes en uinteresseret Myndighed, hvortil Afgørelser i første Instans kunne henlægges (jfr. §§ 10—12 i Forslaget til Loven af 29. April 1913). Man har dog anset det for mest praktisk at overlade denne Afgørelse til Forstanderskaberne (jfr. den tilsvarende Regel ved Fordeling af Alderdomsunderstøttelse).

Størrelsen af den Understøttelse, der *normalt* skal udbetales, er foreslaaet

sat til 75 Kr. indtil Barnet har fyldt 2 Aar, 65 Kr. indtil Barnet har fyldt 12 Aar og 20 Kr. indtil Barnet har fyldt 14 Aar. De tilsvarende Beløb i Loven af 29. April 1913 er 100, 80 og 60 Kr. De foreslaaede Beløb stemmer med Lagtingsudvalgets Indstilling, naar undtages, at Udvalget havde foreslaaet Bidraget sat til 80 Kr. de to første Aar og derefter 60 Kr. til Barnets 12. Aar. Naar disse Beløb er foreslaaet at skulle være 75 Kr. og 65 Kr., skyldes det, at Normalbidraget til uægte Børn paa Færøerne udgør dette Beløb (jfr. Motiverne til Forslaget til Loven af 29. April 1913). — Den Nedsættelse, der er foretaget i Bidragenes Størrelse i Forhold til Loven af 29. April 1913 er særlig stor for Børn mellem 12 og 14 Aar, fordi Børn i den nævnte Alder i Reglen her paa Øerne nogenlunde kan tjene det fornødne til deres Underhold. Bestemmelsen i Paragraffens sidste Stykke om Udstrækkelse af Bidragspligten til det 18. Aar er bibeholdt, da den kan faa Betydning i Tilfælde af Sygdom hos det paagældende Barn. — Som omtalt ovenfor er Kommunalbestyrelsen friere stillet med Hensyn til Nedsættelsen af Bidraget end efter Loven af 29. April 1913. Desuden kan Bidraget efter Omstændighederne nedsættes til under Halvdelen.

Det synes at maatte være en Følge af Kommunalbestyrelsernes større Myndighed, at Understøttelsen kan forhøjes eller nedsættes, saafremt vedkommende Enkes Kaar forandres. En Nedsættelse (eller fuldstændig Bortfald af Understøttelsen) bør efter Omstændighederne ogsaa kunne indtræde, selv om Tilvæksten til Enkens Formue eller Indtægt hidrører fra hendes eget eller hendes Børns Arbejde; dog bør der i saa Fald tages betydeligt Hensyn til denne Omstændighed for ikke at svække de paagældendes Arbejdsvilje. Bestemmelsen i § 1, tredjesidste Stykke, er ændret i Overensstemmelse hermed.

I Paragraffens næstsidste Stykke er Bestemmelserne i Fattigloven af 10. April 1895 §§ 56, 72 og 74 sat i Stedet for de væsentlig enslydende Bestemmelser i den danske Fattiglov.

Den Omstændighed, at Bestemmelserne i Lov 29. April 1913 § 1 som ovenfor udviklet foreslaas ret betydeligt ændret ved Lovens Udvidelse til Færøerne, medfører, at det i paakommende Tilfælde vil blive nødvendigt at afgøre, om der tilkommer en Person Understøttelse efter Reglerne i Lov 29. April 1913 eller kun efter Reglerne i den Anordning, hvorved Loven er sat i Kraft paa Færøerne. — Ifølge Lov 29. April 1913 § 1 omfatter Loven alle trængende Enker, *der er forsørgelsesberettiget her i Landet.* Spørgsmaalet, om Understøttelse skal ydes, afgøres af Opholdskommunen (altsaa ikke Forsørgelseskommunen) § 8, der ligeledes udbetaler Understøttelsen (§ 4), dog saaledes, at $^3/_4$ refunderes af Forsørgelseskommunen (§ 5).

Denne Regel medfører den Ulempe, at Enker vilkaarligt kan opnaa at erholde den større Understøttelse ved at skifte Bopæl. Da Understøttelsen ikke er Fattighjælp, vil Kommunen ingen Ret have til at forlange, at den paagældende skal vende tilbage til Forsørgelseskommunen, og i § 6 er det ydermere fastsat, at en Enke, saa længe hun nyder Understøttelse efter Loven, ikke kan erhverve Forsørgelsesret i Opholdskommunen. Man kan dog sikkert gaa ud fra, at dette Forhold ikke vil komme til at spille nogen væsentlig Rolle i Praksis.

Ad §§ 2–6.

Disse Paragraffer er enslydende med de tilsvarende Paragraffer i Lov 29. April 1913, bortset fra, at sidste Punktum i Lovens § 4 er slettet.

I § 6 foreslaas bibeholdt Ordet »Lov« i Stedet for »Anordning«, idet Anordningen tænkes formuleret paa samme Maade som f. Eks. Anordn. Nr. 275 af 6. December 1912 om Tuberkulosens Bekæmpelse (»Lov af — skal herefter være gældende paa Færøerne i følgende Skikkelse«). Paa samme Maade er Ordet »Lov« bibeholdt i § 7 og i § 9, 2. Stykke, og bør formentlig ogsaa bibeholdes i § 12, sidste Linie. I § 12, første Linie, hvor der tales om Bestemmelsernes Ikrafttræden paa Færøerne, maa der derimod benyttes Udtrykket »nærværende *Anordning*«.

§ 7 i Lov 29. April 1913 er udeladt, da Færøerne ikke er delagtige i den i Lov Nr. 85 af 15. Maj 1903 §§ 31, 32 og 33 omhandlede Fordeling af Statstil-

skud, jfr. nævnte Lovs § 37. Statens Refundering af Halvdelen af Udgifterne ifølge nærværende Forslag sker paa Grundlag af den i Forslagets § 9, 2. Stykke, omhandlede Indberetning.

§ 7 er enslydende med Lovens § 8.

§ 8 er enslydende med Lovens § 9.

Ad § 9.

Enslydende med Lovens § 10, dog at § 60 i Loven af 10. April 1895 er sat i Stedet for den enslydende Bestemmelse i den danske Fattiglov.

I 2. Stykke er Bestemmelsen om Indberetning til *Indenrigsministeriet* bibeholdt, da det formentlig er mest praktisk, at Tilskudet udbetales af dette Ministerium, jfr. Anordn. af 25. Februar 1914 om Udvidelse af Hjælpekasseloven.

Ad § 10.

Denne Paragraf er i det væsentligste enslydende med Lovens § 11. Dog er den øverste Myndighed til at afgøre Tvistigheder i Anledning af Loven henlagt til Justitsministeriet (som det med de færøske Forhold særlig sagkyndige Ministerium) i Stedet for til Indenrigsministeriet. — Bestemmelsen i Paragraffens Slutning er overensstemmende med den færøske Fattiglovs § 77. Er det en færøsk Myndighed, der ønsker Sagen indanket, sker dette ved Henvendelse til Justitsministeriet.

Ad § 11.

Overensstemmende med Lovens § 12. Om Bibeholdelse af Bestemmelsen om, at Skemaer m. m. affattes af *Indenrigsministeren*, jfr. ovenfor ved Bemærkningerne til § 9.

Af Indenrigsministeriet er der under 24. Oktober f. A. udsendt et Cirkulære angaaende den nærmere Forstaaelse af Loven af 29. April 1913. De deri indeholdte Bestemmelser er *for de flestes* Vedkommende umiddelbart anvendelige med Hensyn til nærværende Forslags Regler, og man skal derfor med Hensyn til den nærmere Forstaaelse af en Del af Forslagets Bestemmelser henvise til det nævnte Cirkulære.

Viborg Amtstidendes Bogtrykkeri. — 1914.

Bilag 3.

Udkast

til

Lov for Færøerne om Hegn og Markfred.

(Affattet paa Grundlag af de af Lagtinget i 1913 vedtagne Ændringer.)

Kapitel 1.

Hegn.

§ 1.

I Indmark kan Nabo som Regel ikke kræve Hegn af Nabo. Hegnssynsmændene kan dog bestemme, at Hegn skal opføres mellem Naboer i Indmark, naar særlige Omstændigheder tale derfor. Spørgsmaal herom afgøres af Hegnssynsmændene, jfr. §§ 43—48.

§ 2.

Imellem Indmark og Udmark kan saavel Udmarkens Ejer som hver enkelt Ejer i Indmarken kræve Hegn for Heste, Kvæg og Faar samt for Gæs, for saavidt saadanne holdes i Udmarken. Hegnspligten paahviler Indmarken.

Hegn mellem Indmark og Udmark skal for saa vidt anden Bestemmelse ikke er truffen ved Overenskomst eller, hvor særlige Omstændigheder tale derfor, af Hegnssynsmændene, jfr. §§ 43—48, være fælles for alle Indmarkslodder i Bygden.

§ 3.

Imellem Udmark og Udmark kan Nabo kræve Hegn af Nabo, saafremt han godtgør, at Hegnet for begge Ejendomme vil være af overvejende Nytte i Forhold til Bekostningen, eller at den bestaaende Tilstand medfører en uforholdsmæssig Ulempe for hans Ejendom. Om Hegnet skal frede for Kvæg og Heste eller tillige for Gæs samt desuden for Faar afgøres i Tilfælde af Tvist af Hegnssynsmændene.

§ 4.

Hegnspligt indbefatter saavel at opføre Hegn som at bringe bestaaende Hegn i lovlig Stand og at vedligeholde det.

§ 5.

Om en Strækning efter denne Lov skal anses som Indmark eller som Udmark, afgøres af den Myndighed, som i det foreliggende Tilfælde har at afgøre den Sag, for hvilken Spørgsmaalet har Betydning.

§ 6.

Naar Nabo kan kræve Hegn af Nabo, skulle de sammenstødende Ejendomme tage hver sin Halvdel deraf. Dog skal den, der ikke selv forlanger Hegn eller Forandring af bestaaende Hegn, og som godtgør, at denne Bestemmelse vilde uforholdsmæssig betynge ham, nyde saadan Formindskelse i sin Hegnspligt, som findes billig. Hvor Hegnspligten ved retsgyldig Overenskomst eller Afgørelse er ordnet paa anden Maade end i denne Paragraf bestemt, har det derved sit Forblivende.

§ 6.

Pligten til at deltage i fælles Hegn bestemmes for Udmark efter gammelt Marketal, for Indmark efter Skattemarker. Naar Hegn om Indmark flyttes, skal det dog ikke paahvile Lodsejer at vedligeholde længere Hegn i Forhold til hans tidligere Andel af Indmarken, end denne nogen Sinde har haft at vedligeholde. Saa længe Lodsejerne ikke have fordelt Hegnsbyrden imellem sig, ere de en for alle og alle for en ansvarlige for Opførelse og Vedligeholdelse af det dem paahvilende Hegn. Ved Deling af fælles Hegn for Indmark, som gør tidligere fælles eller særskilt Hegn overflødigt, vil der være at tage tilbørligt Hensyn til, om de, hvem Pligten til at holde det tidligere Hegn paahvilede, kunne siges at tage Del i Opførelsen af det ny Hegn, saasom ved at Sten eller andet Materiale fra det gamle Hegn benyttes i det ny, eller ved at Ejeren af det gamle Hegn har overført sin Hegnspligt til andre, f. Eks. som Vederlag for tidligere Udmarksjord, der lægges indenfor det ny Hegn.

For Hegn langs med Driftevej for Kvæg (geilagarður) fordeles Hegnspligten efter frit Skøn paa de tilgrænsende Ejere, som ere interesserede i Hegnets Anbringelse, samt de Ejere, der benytte Vejen som Driftevej.

Ejer af Udmark, hvorpaa der hviler Græsningsret, kan, naar Hegn mod anden Udmark maa antages alene eller delvis at være nødvendiggjort ved Græsningsretten, kræve, at de græsningsberettigede i tilsvarende Forhold (helt eller for en Del) skulle overtage den ham paahvilende Hegnspligt, medmindre andet er bestemt eller maa antages forudsat ved Rettighedens Stiftelse. Afgørelsen træffes i Tvivlstilfælde af Hegnssynsmændene; antages Hegnspligten at burde fordeles, sker Fordelingen efter frit Skøn.

Enhver deri interesseret kan kræve Kendelse af Hegnssynsmændene om, hvorvidt og i bekræftende Fald hvorledes, fælles Hegn bør underkastes ny Deling under Hensyn til forandrede Forhold, saasom, naar indenfor liggende Hegn er blevet overflødigt ved Opførelse af nyt Hegn. Saadan ny Deling kan dog kun kræves med mindst 10 Aars Mellemrum.

§ 8.

Ved Deling af Hegn bør enhver saa vidt muligt faa sin Del i et sammenhængende Stykke. Den større Byrde, som Beskaffenheden af nogen Strækning maatte medføre, udjævnes ved tilsvarende Afkortning i Længden. Blive Hegnspligtige ikke enige om Delingen, afgøres den paa den i §§ 43—48 angivne Maade. Naar Delingen er foregaaet, bestemmes det, i fornødent Fald ved Lodtrækning, hvilket eller hvilke Stykker enhver skal overtage. Ingen Strækning maa være kortere end 6 Meter; de, hvem mindre Stykker maatte tilkomme, lægges i passende Fællig, saaledes, at de overfor Tredjemand en for alle og alle for en blive ansvarlige for Hegnsstrækningens Opførelse og Vedligeholdelse. De, der have Hegnsstrækninger i Fortsættelse af hinanden, kunne indbyrdes indgaa Overenskomst om fælles Hegnshold, saaledes, at de overfor Tredjemand blive ansvarlige som nys angivet. De enkelte Hegnsstrækninger skulle af Hegnssynsmændene (§ 41) mærkes med indhugget paanalet eller paa anden Maade varigt anbragt Nummer. Synsmændene have i deres Protokol (§ 41) at indføre Fortegnelse over

Delingen, hvorved ogsaa senere Delinger blive at anmærke. Omkostningerne ved Deling og Mærkning m. m. fordeles paa samtlige Deltagere i Hegnet i samme Forhold som Hegnspligten.

§ 9.

Komme Hegnspligtige ikke overens om Tiden, inden hvilken Hegn skal være fuldført, bestemmes den af Hegnssynsmændene.

§ 10.

Om Hegn er lovligt, bestemmes i Tilfælde af Tvist af Hegnssynsmændene under Hensyn til, om Hegnet skal frede for Kvæg og Heste eller tillige for Gæs samt desuden for Faar.

§ 11.

Det er forbudt at benytte Pigtraad til Hegn indenfor en Afstand af 2 Meter fra alfar Vej; ligeledes er det forbudt at bruge Pigtraad til Hegn andetsteds paa saadan Maade, at Mennesker eller Dyr lettelig ere udsatte for Skade.

Overtrædelse af disse Bestemmelser straffes med Bøder.

§ 12.

Hegn sættes i Grænseskellet. Intet Hegn maa sættes længere ind paa Naboens end paa egen Grund og ikke over en halv Meter. Nabo kan ikke modsætte sig, at det hele Hegn eller Dele deraf mod Erstatning sættes paa hans Grund, naar Bekostningerne ved at sætte eller vedligeholde Hegnet i Grænseskellet vil være uforholdsmæssig stor. Elv, Klippe eller andet, der frederfor samme Slags Husdyr, hvorfor Hegn skal frede, anses som lovligt Hegn.

§ 13.

Naar der i Hegn findes Led, som er fælles for Naboer, indgaar det i Fordelingen af Hegnsbyrden, og der tages derved Hensyn til den større Bekostning ved Leddets Opførelse og Vedligeholdelse efter Forskrifterne i § 8. Skønnes Led ikke at kunne indgaa i Fordelingen, holdes det i Fællesskab. Led skal være saaledes indrettet, at det lukker selv. Paa almindelig befaret Vej skal det med Lethed kunne aabnes.

Paa offentlig Vej maa intet Led opsættes i Hegn mellem Indmarkslodder, medmindre vedkommende kommunale Myndighed tillader det. Denne Myndighed foreskriver i saa Fald tilige Leddets Bredde og øvrige Indretning; lignende Forskrift kan ogsaa af den kommunale Myndighed gives for Led, som allerede findes paa offentlig Vej i Indmarken. Overtrædelser af Bestemmelsen i dette Stykkes første Punktum eller af de af den paagældende Myndighed givne nærmere Forskrifter straffes med Bøder.

§ 14.

Hegn i Indmark eller mellem Indmark og Udmark skal holdes i lovlig Stand til enhver Tid, hvori Jorden efter de gældende Bestemmelser skal ligge aaben for Græsning af den Slags Husdyr, for hvilke det skulde hegne. Hegn mellem Udmark og Udmark skal holdes i lovlig Stand i den Tid, der for hvert enkelt Tilfælde bestemmes af Hegnssynsmændene, enten ved Hegnets Opførelse eller senere, hvis Tvist opstaar om Tiden.

§ 15.

Saafremt Naboer enes om, at deres gensidige Hegnspligt skal ophæves, indskrænkes eller udvides udover, hvad der i denne Lov er bestemt, skal saadan

Aftale kunne træffes for indtil 10 Aar ad Gangen. Vedrører Aftalen Jord, som bruges af nogen anden end Ejeren, er den ikke gyldig, førend Ejeren har tiltraadt den.

§ 16.

Enhver af Distriktets Hegnssynsmænd er pligtig til efter Anmeldelse fra Nabo (eller om det er fælles Hegn for Indmark, tillige fra hvilken som helst Lodsejer i Indmarken) straks at efterse Hegn, der paastaas ikke at være i lovlig Stand. Finder Synsmanden da, at det er nødvendigt straks at istandsætte Hegnet, skal han opfordre den, der efter hans Skøn er hegnspligtig, til at foretage saadan Istandsættelse, som skønnes at maatte foretages straks. Efterkommes denne Opfordring ikke uopholdelig, have Synsmændene at foranstalte det fornødne Arbejde udført paa den hegnspligtiges Bekostning. Tvistes der om, hvem der er hegnspligtig, vil dette Spørgsmaal derefter være at afgøre efter Reglerne i §§ 43—47.

§ 17.

Bruger hæfter med Ejer, en for begge og begge for en, for alt pligtigt Arbejde vedrørende Opførelse og Vedligeholdelse af Hegn. Kongsfæster og Tjenestemand, der som saadan besidder Tjenestejord, (derunder Præsteenke, som besidder Anneksgaard) regnes i denne Lov lige med Ejer.

Kapitel 2.

Ansvar for Husdyr.

§ 18.

Den, som uden Hjemmel, tøjrer eller driver Husdyr ind paa anden Mands Jord eller skaffer det Adgang ved at aabne Led eller bryde Hegn ned eller tøjre det saa nær ved Naboens Jord, at det kan naa ind paa denne, straffes med Bøder, for saa vidt Forholdet ikke efter sin øvrige Beskaffenhed medfører højere Straf.

Den, der mod vedkommende kommunale Myndigheds Forbud tøjrer Husdyr paa den til offentlig Vej hørende Grund eller saa nær, at det kan naa ind derpaa, saa vel, som den, der imod saadant Forbud lader sit Husdyr græsse paa den til offentlig Vej hørende Grund, som er lovlig frahegnet hans Ejendom, straffes med Bøder.

Den skyldige skal derhos i det ovennævnte Tilfælde yde fuld Erstatning for al af hans Forhold foraarsaget Skade.

Bestemmelsen i nærværende Paragrafs 1ste Stykke finder ikke Anvendelse paa Ejere i Indmark i følgende Tilfælde:

a) naar nogen driver sit Husdyr over Andenmands Jord til sin egen Jord, i Tilfælde, hvor han ikke kan undgaa det for at komme til sin Jord, og Benyttelsen af den fremmede Jord er stemmende med almindelig Brug og han derhos anvender fornøden Omhu for at gøre saa lidt Skade paa fremmed Jord som muligt.
b) naar Ejer i Indmark, som ligger indenfor fælles Hegn, for at faa ulovlig løsgaaende Dyr ud gennem det fælles Hegn, maa drive det over Andenmands Jord, og han derunder anvender fornøden Omhu for at gøre saa lidt Skade paa fremmed Jord som muligt.

§ 19.

Den, som uden Hjemmel driver anden Mands Husdyr ind paa sin Jord, straffes med Bøder. Med lige Straf anses den, som forsætlig uhjemlet løser anden Mands tøjrede Husdyr eller aabner Fold eller lukket Mark for dem, hvorhos han er

pligtig til at erstatte Ejeren af de saaledes løsgaaende Dyr, hvad denne har maattet udrede i Skadeserstatning og Godtgørelse for Foder og Pasning samt Tabet ved Afsavnet af Dyret.

§ 20.

Husdyr, som ere farlige for Mennesker, maa ikke holdes løsgaaende paa noget Sted, som grænser til alfar Vej og ikke er tilbørligt indhegnet. Overtrædelse heraf straffes med Bøder.

§ 21.

Kommer Hest, Kvæg, Faar, Ged, Svin eller Gaas, som ikke holdes i Udmarken, ind paa fremmed Ejendom i Indmark, skal Dyrets Ejer erstatte den Skade, det tilføjer, være sig paa Afgrøde i Mark, Eng, Græsgang, Have m. v. eller paa Plantninger, Grøfter, Veje, Broer og deslige eller paa andre Husdyr. Det samme gælder Fjerkræ (Duer ikke derunder indbefattede), uden Hensyn til hvor dette holdes, som kommer ind i anden Mands Have eller Korn-, Kartoffel- eller Roemark eller besaaede Græsmark.

Er Dyret vanefuldt, skal dets Ejer desuden bøde fra 1 til 20 Kr.

Kommer Hest, Kvæg, Faar, Ged, Svin eller Gaas, som holdes i Udmarken, ind paa fremmed Ejendom i Indmark, skal Dyrets Ejer erstatte den Skade, det tilføjer (jfr. 1ste Stykke), forsaavidt Dyret er vanefuldt, eller Dyrets Ejer har forsømt sin Hegnspligt. Skyldes det Tredjemands Forsømmelse (være sig ved Undladelse af at holde Hegn i pligtig Stand, ved at aabne Led eller andet Lukke, o. lign.), skal den paagældende erstatte Skaden. Have flere Personer udvist saadan Forsømmelse, som foran nævnt, og det ikke straks med Sikkerhed kan oplyses, hvilken af Forsømmelserne, der er Aarsag til Dyrets Indtrængen paa fremmed Grund, kan Dyrets Ejer gøre Erstatningskrav gældende, mod hvem han vil af de paagældende.

Fra ovenstaaende Regler undtages Tilfælde, hvor den skadelidende har forsømt sin Pligt til at hegne for de paagældende Slags Dyr, medens Dyrets Ejer enten ikke er hegnspligtig eller har opfyldt sin Hegnspligt.

§ 22.

I alle Tilfælde, hvor Husdyr paa fremmed Ejendom har gjort Skade, som kan kræves erstattet, kunne begge Parter kræve Skaden fastsat ved Skøn af Hegnssynsmænd (§ 41) ved Henvendelse til disses Formand (§ 49).

I de i § 18 og 21 nævnte Tilfælde kan Jordens Ejer, naar Ufreden er foregaaet paa en Tid, da Jorden ikke er frossen eller snedækket, kræve følgende Erstatning, selv om Skaden ikke kan paavises:

1) 40 Øre for Hest, Kvæg, Svin eller Ged;
2) 15 Øre for Faar;
3) 5 Øre for Gaas;
4) 3 Øre for Fjerkræ.

Dette gælder dog ikke for Unger af de under Punkt 3 og 4 nævnte Husdyr, saa længe Ungerne ere under 2 Maaneder gamle.

Naar flere Dyr, tilhørende samme Ejer, ved samme Lejlighed ere komne ind paa fremmed Ejendom, kan den samlede Erstatning for upaaviselig Skade ikke overstige:

a) 5 Kr. for Heste, Kvæg, Svin, Geder eller Faar;
b) 1 Kr. for Gæs;
c) 25 Øre for andre Fjerkræaturer.

§ 23.

Kommer Faar uden Hjemmel ind i fremmed Hauge eller Indmark, hvor

det ikke har Græsningsret, bør det, hvis det vides at høre hjemme i Nabohaugen, drives tilbage til denne. Er dette sket saa ofte, at Faaret enten Sommer eller Vinter kan skønnes at græsse overvejende paa fremmed Mark, skal det bortskaffes til første almindelige Slagtetid, efter at dette er krævet paa vedkommende Ejers eller Haugerøgters Bopæl. Bortskaffes Faaret ikke til den Tid, skal han erstatte Omkostningerne ved dets Transport til ham. Kommer saadant Faar tilbage til samme Hauge, er det forbrudt, saaledes at to Tredjedele tilfalde det offentlige og en Tredjedel Ejeren af den Hauge, i hvilken det har gaaet.

Vildt Faar (vargur), som løber over Markeskel og forstyrrer Nabohaugens Faar, skal tæmmes eller bortskaffes til næste Høst, efter at det er forlangt paa vedkommende Ejers eller Haugerøgters Bopæl; sker dette ikke, er Faaret forbrudt, som ovenfor bestemt.

§ 24.

Hører Faaret ikke hjemme i Nabohauge, skal det snarest muligt oplyses ved Bud til Ejeren eller hans Haugerøgter. Faaret bør afhentes snarest muligt, for saa vidt det er indfanget. Er dette ikke Tilfældet, bør Afhentningen finde Sted til næste almindelige Fjældgang. Bliver Faaret ikke afhentet, anvendes Reglerne i foregaaende Paragraf, 3. og 4. Punktum. Vides det ikke, hvor Faaret hører hjemme, behandles det efter Reglen i § 25, sidste Punktum.

§ 25.

Lam, som ved Fjældgang om Høsten træffes umærket eller saa utydelig mærket, at Sysselmanden efter Skøn af to af ham udmeldte uvillige Mænd erklærer Mærket for ukendeligt, skal, om Ejeren er uvis, tilfalde den Hauge, i hvilken det forefindes.

Faar, hvis Ejer efter foregaaende Fremgangsmaade ikke kan godtgøre sin Ejendomsret, behandles som Hittegods.

§ 26.

Kommer Hest uden Hjemmel ind i fremmed Havge, skal Dyrets Ejer betale Græsningsgodtgørelse, saafremt han ikke afhenter det inden 8 Dage efter, at han fra Havgens Ejer har faaet Bud om at hente det. Græsningsgodtgørelsen udgør 20 Øre daglig, regnet fra Budets Afsendelse. Havgens Ejer er berettiget til, hvis han ikke sender Bud til Dyrets Ejer, eller hvis denne ikke afhenter det inden de nævnte 8 Dage, at lade Dyret bringe til dets Ejer, og denne skal da godtgøre ham dobbelt Skydsbetaling for den Vejlængde, det er blevet bragt. Det samme gælder for Kvæg, dog at Græsningsgodtgørelsen udgør 10 Øre daglig, og at Transport af Dyret godtgøres Havgens Ejer med et Beløb, som i Tilfælde af Tvist om Beløbets Størrelse, kan fastsættes af Hegnssynsmændene. Bringes Hest 3 Gange i Løbet af 4 Uger til dens Ejer, betaler denne som Græsningsgodtgørelse for det løbende Aar 12 Kr.

Hører Hest, som kommer ind i fremmed Havge, hjemme i en Havge, hvis Besætning udgør mere end 1 Hest for hver Mark Jord, betaler Hestens Ejer, foruden de ovenangivne Beløb, 2 Kr. for hver Gang, Hesten bringes til ham.

Dyrets Ejer er derhos i alle Tilfælde pligtig til at godtgøre Omkostningerne ved Budsendelse til ham.

Er Dyrets Ejer ukendt, træder offentlig Bekendtgørelse i Bygden i Stedet for Budsendelse til Ejeren; vides det, i hvilken Bygd Dyret hører hjemme, skal Bekendtgørelse tillige ske i denne Bygd.

Den, som uhjemlet lader sine Køer malke i fremmed Hauge, bøder hver Gang 2 Kr.

Naar Havgens Ejer har Pligt til at hegne for den paagældende Slags

Husdyr, men har forsømt sin Pligt, tilkommer der ham ingen Godtgørelse efter Paragrafens første og andet Stykke.

§ 27.

Besidder træder i Ejers Sted med Hensyn til Pligten til at vogte Husdyr. Det Ansvar, som er forbundet med, at nogens Husdyr kommer ind paa fremmed Ejendom, indtræder ogsaa, naar Dyr indkommer paa dets Ejers Ejendom, for saa vidt denne er i andens Besiddelse.

Kapitel 3.

Indsættelse af Husdyr.

§ 28.

I alle Tilfælde, hvor der efter foranstaaende Bestemmelser tilkommer Jordejeren Erstatning for Skade af fremmed Husdyr eller Godtgørelse for Budsendelse til Ejeren eller for Bekendtgørelse eller Dyrets Græsning og Transport, kan Jordejeren indsætte Dyret. Træffer han Dyret paa Tredjemands Grund, kan dets Ejer ikke derfor modsætte sig Indsættelsen.

Ligeledes kan Gaas, som træffes i fremmed Havge, indsættes. Ustækket Gaas betragtes som Vildt.

§ 29.

Naar nogen indsætter fremmed Husdyr, og han ved, hvem det tilhører, skal han derom straks underrette Ejeren eller dennes Folk. Bliver han ikke inden 3 Døgn bekendt med, hvem Ejeren er, besørger han Indsættelsen bekendtgjort ved Opslag. Bekendtgørelsen skal ske i den Bygd, hvor Indsætteren bor; ved han, i hvilken Bygd Dyret hører hjemme, skal den tillige ske i denne Bygd. Han skal forsvarlig røgte Dyret og fodre det efter Aarstidens Beskaffenhed, men maa ikke bruge det. Han har Ret til at benytte Mælken af indsat Malkekvæg mod Fradrag i Indløsningssummen efter § 30.

§ 30.

Ejer af indsat Husdyr har ikke Ret til at faa det udleveret, førend han har betalt Omkostningerne ved Budsendelse og Bekendtgørelse, Dyrets Røgt og Fodring samt Erstatning for Skade og de øvrige i § 28 nævnte Beløb eller stillet Sikkerhed for Betaling inden 14 Dage. Opnaas ikke Enighed om Indløsningssummen, kunne begge Parter kræve den afgjort ved Skøn af Hegnssynsmændene (§ 41) ved Henvendelse til disses Formand (§ 49). Finde Mændene, at den fordrede Indløsningssum har været ubillig, kunne de, som en Del af Skønnet bestemme, at den, der indsatte Dyret, i det hele eller for en Del erstatter Omkostningerne ved Forretningen, dog i intet Tilfælde mere, end den tilkendte Indløsningssum udgør.

§ 31.

Den, som har indsat fremmed Husdyr og iagttaget Bestemmelserne i § 29, er berettiget til at lade det sælge ved Auktion (jfr. § 32), naar 14 Dage eller, med Hensyn til Hest 4 Uger ere forløbne, uden at Ejeren har meldt sig. Fristen regnes fra Indsættelsesdagen, saafremt det vides, hvem der ejer Dyret, men ellers fra den første Bekendtgørelse om Indsættelsen. Samme Ret tilkommer den, der har indsat Dyret, hvis Ejeren har meldt sig, men der derefter er forløbet 3 Dage, uden at han har indløst det eller, hvis der er Tvist om Indløsningssummen, begæret denne bestemt ved Skøn; ligesaa naar 3 Dage ere forløbne, efter at Ind-

løsningssummen er bestemt, uden at Indløsning er paafulgt. Den, som indsatte Dyret, tager sig betalt af Salgsbeløbet for Indløsningssummen og senere hafte Udgifter. Overskuddet leveres Politiet (Landfoged, Sysselmand, Sognefoged), som har at udbetale det til Dyrets Ejer, saafremt denne melder sig inden 1 Aar efter Indsættelsen: melder han sig ikke inden denne Frist, tilfalder det vedkommende Politikasse.

§ 32.

De i § 31 ommeldte Auktioner foretages i Thorshavn eller paa det Sted, hvor Sysselmanden eller Sognefogden er bosat, af Politiet og ellers af en af Forstanderskabet med Amtets Godkendelse dertil ansat Mand. Om Forpligtelsen til at modtage saadan Ansættelse gælde Reglerne i denne Lovs § 41.

Auktionen bekendtgøres med 24 Timers Varsel. Saafremt den afholdes af Politiet, sker den til Politiprotokollen uden Vederlag; ellers foretages den til en af Forstanderskabet til saadant Brug autoriseret Protokol, der bekostes af vedkommende Sogn, og mod et Vederlag af 50 Øre. Den, der afholder Auktionen, skal tiltage som Vidne en uberygtet Person; til denne betales 50 Øre.

§ 33.

Er Husdyr indsat og dets Ejer ikke kendes, kan det overleveres til Politiet (Landfoged, Sysselmand, Sognefoged), som har at tage sig af det, og det bliver da iøvrigt at behandle efter Forskrifterne i foregaaende Paragraffer. Er det at befrygte, at Omkostningerne herved vilde blive uforholdsmæssige mod Dyrets antagelige Værdi, kan Politiet for hvert enkelt saadant Tilfælde bestemme, hvorledes der bør forholdes med Dyret.

§ 34.

Har den, der har indsat fremmed Husdyr og beholdt det i sin Varetægt, undladt at iagttage Forskrifterne i § 29, jfr. § 32, sidste Punktum, kan Ejeren kræve det udleveret ved Landfogdens eller Sysselmandens Foranstaltning uden noget Vederlag for hafte Omkostninger eller forvoldt Skade.

§ 35.

Naar den, der har indsat fremmed Husdyr, udleverer det mod Indløsning, kan han ikke senere søge yderligere Erstatning. Det staar den, der har lidt Skade af fremmed Husdyr, frit for ved Rettergang (§ 50) at gøre sit Krav paa Erstatning gældende, dog ikke for mere end Dyrets Værdi med Tillæg af Sagens Omkostninger; er Skaden forvoldt af Faar, som hører til Besætningen i Fælleshauge, kan Erstatningskravet gøres gældende mod enhver Lodsejer i Haugen, hvorefter den paagældende er berettiget til at søge sit Udlæg godtgjort ved Udpantning hos Dyrets Ejer eller, hvis han ikke kan findes, hos alle Haugens Ejere i Forhold til deres Marketal.

Det ovenfor omhandlede Erstatningskrav maa være paatalt inden 6 Maaneder fra den Tid, Skaden blev tilføjet.

Omkommer indsat Husdyr ved Hændelse, har den, som indsatte det, intet at fordre hos Ejeren.

De ovenangivne Indskrænkninger i den skadelidendes Adgang til Erstatning og i Tiden for sammes Paatale gælde ikke i denne Lovs § 18 og 19 ommeldte Tilfælde.

Kapitel 4.

Fællesgræsning af Kvæg, Gæs og Heste paa Indmark.

§ 36.

Fællesgræsning af Kvæg og Heste paa Indmark, som ligger i Fællig, maa ikke finde Sted, naar enten en Tredjedel af Ejerne eller Brugerne eller saa mange, som eje eller bruge en Tredjedel af Indmarken (beregnet efter Skattemarker), ved Vedtægt paa Grandestævne forlange Fællesgræsningen (enten af Kvæg eller af Heste eller af begge Slags Dyr) ophævet.

Hvor Gaasehol der tilladt, haves der Ret til Fællesgræsning paa Bygdens Indmark i den Aarstid, da denne ligger aaben for Græsning af Faar.

Kapitel 5.

Færdsel paa Andenmands Grund.

§ 37.

Den, som uden Nødvendighed eller uden Hjemmel gaar over anden Mands Indmark, bøder fra 50 Øre til 4 Kr. Er Forseelsen begaaet af Barn under 14 Aar med Vidende af Forældrene eller dem, der træde i Forældrenes Sted, anses disse, som om de selv havde begaaet den ulovlige Handling. Med samme Bøde som ovenfor angivet straffes den, der ikke tillukker anden Mands Port eller Led (derunder ogsaa Port og Led i fælles Hegn), som han har aabnet, selv om Husdyr ikke derved kommer ind paa anden Mands Ejendom.

§ 38.

Den som uden Hjemmel gaar udenfor ret Bygdevej i Hauge, hvor han ikke er Lodsejer, eller i Fælleshauge, for hvilken Vedtægt om Lodsejernes Færdsel er oprettet paa Grandestævne, bøder fra 1 til 4 Kr.; gaar han ulovlig med Hund, fordobles Bøden.

§ 39.

Gang gennem fremmed Hauge er tilladt i følgende Tilfælde:

1. Havgerøgter har Ret til at søge efter sin Havges Faar, naar han hver Gang underretter en af den anden Havges Røgtere derom saa betids, at de kunne følges ad eller mødes ved Markeskel, og naar han fører sin Hund i Baand.
2. Enhver har Ret til om Dagen at søge efter sin Hest eller sit Kvæg, naar han forud melder det til en af Havgens Røgtere. Iøvrigt kunne Bestemmelser herom træffes ved Vedtægt af Bygdens Havger i Forening paa Grandestævne.
3. Enhver er berettiget til at hente sine Tørv; dog skal han gøre det om Dagen og gaa ad den almindelige Vej.
4. Gang til fjærnere liggende Havge, Fuglebjærg eller anden Udmark, som den paagældende eller den, i hvis Ærinde han gaar, ejer eller har Brugsret over, er tilladt, for saa vidt den hjemles ved det, som paa ethvert Sted er gammel Skik og Brug. Om saadan Færdsel iøvrigt skal være tilladt afgøres af Landvæsenskommissionen, saafremt Parterne ikke i Mindelighed enes derom eller blive enige om Sagens Henvisning til Voldgift.

Dagen regnes i de i Punkt 2 og 3 anførte Tilfælde, om Sommeren (det er: fra den 14. April til den 31. August) fra Klokken 5 om Morgenen til Klokken 9 om Aftenen og om Vinteren (det er: fra 1. September til 13. April) fra om Morgenen naar Dagskæret begynder, til om Aftenen naar det ender.

§ 40.

Gang med Hund gennem fremmed Havge er tilladt, naar den sker ad ret Bygdevej og naar Hunden føres i Baand. Naar en Flok Faar skal drives gennem fremmed Havge, er det tilladt at bruge løse Hunde dertil, dog mod fuld Erstatning for den Skade, de afstedkomme i Haugen. Mod samme Erstatning kunne ligeledes de til Røgt og Fjældgang i fjærnereliggende Hauge nødvendige Hunde føres løse frem og tilbage igennem fremmed Havge. Hvorledes Havgerøgter i øvrigt skal føre sin Hund, naar han maa gaa gennem fremmed Havge for at komme til sin egen, afgøres som fastsat i § 39 Punkt 4, sidste Punktum.

Kapitel 6.

Hegnssagers Behandling.

§ 41.

For hvert Sogn eller efter Lagtingets Bestemmelse for Dele af et Sogn bliver der at ansætte 3 Hegnssynsmænd og 1 Suppleant. De udnævnes for 4 Aar ad Gangen af Forstanderskabet (i Thorshavn Byraadet). Kvinder kunne udnævnes, naar de samtykke deri; iøvrigt er enhver Jordbruger pligtig til at modtage Udnævnelse, medmindre han har opnaaet en Alder af 60 Aar. Den som i mindst 4 Aar nafbrudt har været Synsmand, skal dog ikke være pligtig til at modtage ny Udnævnelse som saadan, før efter Udløbet af et lige saa langt Tidsrum som det, hvori han har varetaget dette Hverv. Begærer nogen sig fritagen for at modtage Udnævnelse, afgør Forstanderskabet (Byraadet), hvorvidt hans Begæring kan tages til Følge. Forkastes Undskyldningen, kan den udnævnte forelægge sin Begæring om Fritagelse for Lagtinget.

Ingen Synsmand kan, saafremt nogen af Parterne gør Indsigelse derimod, deltage i en Forretning, naar han er besvogret eller beslægtet med nogen af Parterne i lige op- og nedstigende Linje eller i Sidelinjen saa nær som Søskende, eller personlig er interesseret i Sagen. Er nogen Synsmand af saadan Grund eller ved lovlig Forfald forhindret og 1 Suppleant heller ikke kan fungere, har Sognekommissionen (Byraadet) at udvælge en anden i hans Sted eller at tilkalde en Synsmand fra et Nabodistrikt.

Synsmændene og Suppleanten have, saa snart deres Udnævnelse er dem meddelt, til Forstanderskabet (Byraadet) at indsende en skriftlig højtidelig Forsikring, efter en af Amtmanden fastsat Formular, om, at de efter bedste Evne med Upartiskhed ville udføre deres Hverv. Deres Forretninger indføres i en for Sognets Regning anskaffet og af Forstanderskabet (Byraadet) avtoriseret Protokol, af hvilke paa Begæring meddeles Udskrifter mod en Betaling af 50 Øre for Arket, hvilken Betaling ogsaa ydes, naar Udskriften ikke fylder et helt Ark.

Synsmændene vælger selv en af dem til Formand.

Protokollen opbevares hos Formanden, som besørger Forretningerne indførte og Udskrifterne meddelte inden 24 Timer efter at de ere begærte og Betalingen for dem ydet.

For selve Udførelsen af Forretningen tilkommer der hver af Synsmændene en Betaling af 1 Kr. for hver halve Dag, beregnet til 6 Timer, hvilken Betaling ogsaa ydes, naar Arbejdet medtager kortere Tid. Det aarlige Eftersyn (jfr. § 42) udføres uden Betaling.

Synsmændene ere pligtige til ogsaa at udføre Forretninger i Nabodistriktet, naar de i dettes Synsmænds Forfald dertil begæres. I saa Fald tilkommer dem foruden ovennævnte Godtgørelse hver 10 Øre pr. løbende Kilometer paa Hen- og Hjemrejse til Lands, medens Befordring til Søs, for saa vidt saadan er fornøden, bør ydes dem af den, der begærer deres Tjeneste, eller, hvis den ikke ydes, godtgøres dem af ham.

Forstanderskabet (Byraadet) kan afskedige Synsmændene; dog staar det den, der er afskediget imod sin Vilje, frit for at forelægge Sagen for Lagtinget. Naar Lagtinget ikke er samlet og Sagen ikke kan udsættes, til Lagtinget træder sammen, er Amtmanden bemyndiget til at træffe Afgørelse saavel i dette Tilfælde som i det Tilfælde, der omhandles i denne Paragrafs 1ste Stykke.

§ 42.

Det paahviler Hegnssynsmændene aarlig at udføre almindeligt Syn over de Hegn i Distriktet, som ikke skal holdes vedlige hele Aaret, hvilket Syn foretages snarest muligt efter det Tidspunkt, da Hegnet bør være sat i lovlig Stand. Enhver Mangel bringes snarest af Synsmændene til den hegnspligtiges Kundskab, jfr. § 45 Punkt 3. Det paahviler Synsmændene at holde fornyet Syn snarest muligt efter Udløbet af den forelagte Frist og til at foretage Anmeldelse til Politiet med Hensyn til de Mangler, som endnu ikke maatte være forsvarlig afhjulpne ved dette Syn.

Saavel om det almindelige Syn som om fornyet Syn sker Kundgørelse med mindst Aftens Varsel ved Opslag.

§ 43.

Den, der finder Anledning til Besværing over et Hegns Tilstand eller Beskaffenhed (udenfor det i § 16 omhandlede Tilfælde) eller ønsker nyt Hegn rejst eller et ældre Hegn ombyttet med en anden Art af Hegn, uden herom at have kunnet opnaa mindelig Overenskomst med vedkommende, har dosangaaende at indgive en skriftlig Begæring til Formanden for Distriktets Synsmænd. Denne har derpaa uopholdelig at beramme Aastedsforretning og at udstede Indkaldelse til de paagældende om at overvære samme. Indkaldelsen bliver derpaa ved Foranstaltning af den, som har begæret Synet, paa den for Stævninger foreskrevne Maade eller ved tvende uberygtede Personer at forkynde for den anden Part, saaledes at denne faar mindst 2 Gange 24 Timers Varsel. Ere flere end 5 Personer Parter i Sagen, kan Formanden tillade, at Forkyndelsen sker ved Opslag.

§ 44.

Forretningen foretages af Distriktets tre Synsmænd i Forening. Dog kan Forretningen i alle Tilfælde, hvor den kun angaar Syn eller Anke over Vedligeholdelsesmangler, foretages af to Synsmænd og ethvert forefaldende Spørgsmaal afgøres af disse, hvis de ere enige. Ere de ikke enige, maa, for saa vidt angaar vedkommende Spørgsmaal, den tredje Synsmand tilkaldes og deltage i Afgørelsen. Ligger Hegnet i Skellet mellem to Distrikter, udføres den af Formanden i hvert Distrikt i Forening med den af begge Distrikters Synsmænd, som Formændene ved Lodtrækning dertil udtage. Ved Forretningen skulle Synsmændene lade sig det være magtpaaliggende at fremstille Forholdene klart for de paagældende og søge tilvejebragt Forlig mellem dem. Opnaas Forlig, indføres dette i Protokollen og underskrives af de vedkommende. Kan Forlig ikke opnaas, optages Sagen til Kendelse, som afsiges snarest muligt, senest inden Forløbet af 3 Dage, og tilføres Protokollen med en Begrundelse af Kendelsen samt underskrives af Synsmændene.

Kendelsen afsiges efter Stemmeflerhed; ere alle tre Synsmænd af forskellig Mening, bliver Formandens (eller, naar to Formænd deltage, den ældste Formands) Stemme den afgørende.

Ved Slutningen af hvert Møde underskrives Protokollen af Synsmændene.

§ 45.

Hvad enten Sagen afgøres ved Forlig eller Kendelse, maa den trufne Afgørelse i hvert af de nedenfor nævnte Tilfælde indeholde Oplysning om de for sammes Vedkommende fremhævede Punkter:

1. Naar nyt Hegn skal rejses:

Om Hegnets Højde og øvrige Beskaffenhed, samt af hvem og inden Udløbet af hvilken Frist det foreskrevne Arbejde skal udføres, og hvorledes det bliver at forholde med Hegnets fremtidige Vedligeholdelse;

2. Naar et ældre Hegn skal forandres eller ombyttes med et nyt:

Om de under Nr. 1 ommeldte Punkter, samt hvorledes der skal forholdes med det ældre Hegns Forandring eller Borttagelse; hvem der skal iværksætte det herhenhørende Arbejde, og hvorvidt der herfor skal gives nogen Godtgørelse, og i bekræftende Fald af hvem Godtgørelsen skal ydes, samt dens Størrelse og Betalingstid;

3. Naar et brøstfældigt Hegn skal udbedres:

Om hvorledes, af hvem og inden Udløbet af hvilken Frist det foreskrevne Arbejde skal udføres.

§ 46.

Synsmændene have i Kendelsen at træffe Bestemmelse om Udredelsen af Forretningens Omkostninger, som i Almindelighed ville være at paalægge den, som Kendelsen gaar imod. Afgøres Sagen ved Forlig, skal dette indeholde Bestemmelse om, hvorledes Omkostningerne blive at udrede.

§ 47.

Enhver af Parterne staar det frit for inden 3 Uger efter Kendelsens Forkyndelse at indbringe den for Landvæsenskommissionen, ligesom den ved Kendelse af Landvæsenskommissionen trufne Afgørelse, for saa vidt Sagen ikke indskrænker sig til Anke over Vedligeholdelsesmangler, igen vil kunne indbringes for Overlandvæsenskommissionen. Med Hensyn til Sagernes Indankning for og Behandling ved Landvæsenskommissionen og Overlandvæsenskommissionen bliver at forholde efter Reglerne i Loven om Landvæsenskommissioner.

§ 48.

Naar der for Hegnssynsmændene af rette vedkommende føres Klage over, at den, som det efter Forlig eller Kendelse i Henhold til de foregaaende Regler paahviler at udføre noget Hegnsarbejde, ikke har efterkommet sin Forpligtelse i denne Henseende ved Udløbet af den dertil indrømmede Frist, afgøre Hegnssynsmændene uden Appel om Klagen er begrundet. Med Hensyn til Parternes Indkaldelse til denne Forretning, hvem der skal afholde den, hvorledes Afgørelsen træffes, samt med Hensyn til Betalingen for den, forholdes efter de ovenstaaende Forskrifter. Findes Klagen begrundet, foranstalter Formanden for Synsmændene det manglende Arbejde udført for vedkommendes Regning. Formanden kan i det Øjemed kræve sig udbetalt et passende Forskud af vedkommende Sogns Kasse. For at møde ved Arbejdets Aflevering tilkommer der ham Betaling efter § 41. Udgifterne ved disse Forretninger udredes af den af Parterne, hvem Afgørelsen er gaaet imod.

I Mangel af Betaling paa Anfordring af de til Arbejdets Udførelse medgaaende Omkostninger kunne disse inddrives ved Udpantning.

Samtlige øvrige Udgifter, som flyde af Anvendelsen af denne Lovs 1ste og 6te Kapitel, saasom Betaling for udførte Arbejder, Erstatninger eller Omkostninger ved Sagernes Behandling o. s. v., kunne ogsaa inddrives ved Udpantning.

Kapitel 7.

Behandling af Sager om Ansvar for Husdyr og af Straffesager. Lovens Ikrafttræden.

§ 49.

Naar Skøn i Henhold til § 22 eller § 30 er forlangt hos Formanden for Synsmændene, har denne snarest muligt at tilkalde en af Distriktets andre Synsmænd og Ejeren af det Dyr, som har foraarsaget Skaden, samt den skadelidte og derefter at afholde Skønsforretningen. Er nogen Synsmand forhindret i at deltage i Forretningen, forholdes der, som angivet i § 41, andet Stykke.

§ 50.

Straffesager, som anlægges efter denne Lov, behandles som offentlige Politisager, men paatales — udenfor de i § 11, første Stykke, § 20 og § 42 omhandlede Tilfælde — kun, naar nogen forurettet begærer det. Søgsmaal til Erstatning efter §§ 18, 19, 30 og 35 behandles som private Politisager, men den forurettede kan, naar offentlig Sag anlægges i Anledning af det paagældende Forhold, kræve Erstatningsspørgsmaalet paakendt under den offentlige Sag under de sædvanlige for Erstatningskravs Inddragelse under offentlig Straffesag gældende Betingelser. Er det under Sagen omhandlede Forhold foregaaet udenfor Sydstrømø Præstegæld, vil Sagen være at behandle ved Sysselets Politiret. Anke kan i alle Tilfælde ske til Amtets Overpolitiret.

§ 51.

Bøder efter denne Lov saavel som Udbyttet af Konfiskation efter §§ 23 og 24 tilfalder Hjælpekassen for det Sogn, i hvilket Forseelsen eller Ufreden er foregaaet.

§ 52.

Denne Lov træder i Kraft den fra hvilken Tid Norske Lovs 3—12—16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 og 23, 6—20—4, og hvad der ellers strider mod denne Lov, ophæves.

Register.

			§§
Kapitel	1.	Hegn	1—17
—	2.	Ansvar for Husdyr	19—27
—	3.	Indsættelse af Husdyr	28—35
—	4.	Fællesgræsning af Kvæg, Gæs og Heste paa Indmark	36
—	5.	Færdsel paa Andenmands Grund	37—40
—	6.	Hegnssagers Behandling	41—48
—	7.	Behandling af Sager om Erstatning for Skade ved Husdyr og af Straffesager. Lovens Ikrafttræden	49—53

»Fram«s Bogtrykkeri, Thorshavn. — 1914.

Bilag 4.

Oversigt

over

Færø Amtskommunes økonomiske Status

til Brug for Lagtinget

1914.

Nr. 1. **Amtsrepartitions-**

pr. 30. Sep-

Aktiver.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
a. Forskud i Regnskabsaaret samt urefunderede Forskud fra tidligere Aar	3167 85	
b. Restancer (Skatter)	8451 44	
c. Kontant Beholdning	12753 93	
		21373 22
Balance		106438 51
Ialt..		130811 73

Den anførte Gæld opvejes ved, at Fonden *ejer*: Sanatoriet, Lagtingshuset og den nye Arrestbygning.

Det vil ses af tidligere Oversigter, at *Status* stadig har været nedadgaaende indtil 1. Oktbr. 1912. Fra 1. Oktbr. 1912 blev Paaligningen imidlertid forhøjet med 3600 Kr. Status pr. 1. Oktbr. 1913 viser en Difference mellem Pengebeholdningen og Passiverne paa 106438 Kr. 51 Ø., medens den tilsvarende Difference den 1. Oktbr. 1912 var 98141 Kr. 56 Ø. + Udgifterne til Landbokommissionen 5264 Kr. 30 Ø. *Paa den ene Side* er der altsaa en Tilbagegang paa 3032 Kr. 65 Ø., Gælden er formindsket med 1998 Kr. 89 Ø., Pengebeholdningen er derfor 5031 Kr. 54 Ø. mindre end 1. Oktbr. 1912. *Paa den anden Side* er Aktiverne blevne forbedret: med den nye Arrestbygning og derved, at Pengebeholdningen ikke længere har saa mange »Forskud«, som i Virkeligheden ikke var Forskud.

fondens Status

tember 1913.

		Kr. Ø.
Passiver.		
Restgæld til »Bikuben« ifølge Obligation af 21. September 1907 pr. Juni Termin 1913 (pr. Juni 1914: 43324 Kr. 90 Ø. Halvaarlig Rente og Afdrag 1526 Kr. 75 Ø.)		44851 16
Restgæld til »Kreditforeningen« ifølge Obligation af 17. Novbr. 1911 pr. Juni Termin 1913 (pr. Juni Termin 1914: 33444 Kr. 04 Ø. Halvaarlig Rente og Afdrag 1102 Kr. 50 Ø.)		34087 27
Forskud fra Amtsfattigkassen	til Sanatoriet ..... 11880 Kr. ifølge Obligationer..... 5000 —	16880 00
— - Økonomisk Fond	til Sanatoriet ..... 11880 Kr. ifølge Obligation 8000	19880 00
— - Kirkekasserne		9849 00
Refusion til Staten af c. 1/4 af Udgifterne til Landbokommissionen 21383 Kr. 44 Ø.		5264 30
	Talt..	130811 73

Det fremgaar af Regnskabet for 1912—13, at Restancerne og Forskudene stadig er gaaet ganske overordentlig ned, nemlig i 1911-12 fra 35634 Kr. 63 Ø. til 18780 Kr. 49 Ø. og i 1912—13 til 11619 Kr. 29 Ø., dels fordi Bidragsyderne betaler mere regelmæssigt, og fordi Statens Bidrag til Epidemiudgifterne er indbetalte indtil Aaret 1912—13, hvilket Bidrag først kan kræves efter Lagtingets Decision, og dels fordi en Del »Forskud« er ført til endelig Udgift.

Med Hensyn til de enkelte Restancer bemærkes:

a d Kommunernes Bidrag til Amtsrepartitionsfonden 3162 Kr. 78 Ø.: skulde være indbetalt 30. Septbr. 1913, men blev først indbetalt efter Midten af December. De ommeldte Restancer hidrørte fra flg. Kommuner: 1) Klaksvig, 2) Viderejde, Svinø og Fuglø, 3) Andefjord og Fuglefjord, 4) Funding, 5) Næs, 6) Gøte, 7) Sjov, 8) de forenede Sogne i Nordstrømø, 9) Vaagø, 10) Sandø og 11) Sumbø. — Den 15. Decbr. 1913 var alle Restancerne indbetalt undtagen fra Sandø, der indkom den 22. s. M.

a d Bidrag fra det matrikulerede Jordegods 4988 Kr. 60 Ø.: kan først retslig indkræves fra Januar, eventuelt Olai 1914, bortset fra et Beløb af 7 Kr. 10 Ø. fra Olaiaares 1911—12, der skulde have været betalt inden Olai 1913, men først blev betalt i Begyndelsen af November 1913.

a d Forskudene: Delinkventomkostninger 1610 Kr. 86 Ø., Epidemiudgifter 1310 Kr. 02 Ø., andre Forskud 246 Kr. 97 Ø., ialt 3167 Kr. 85 Øre.

Det fremgaar endvidere af Regnskabet for 1912—13, sammenholdt med det Overslag, som blev udarbejdet til Brug for Lagtinget i 1912, fig.: Paa Overslaget var Udgifterne opført til 27068 Kr. 50 Ø., af Regnskabet fremgaar, at der er forbrugt 32022 Kr. 81 Ø., altsaa en Merudgift paa 4954 Kr. 31 Ø., hvilket skyldes dels uforudsete Udgifter: Ekstrasamlingen i Januar 1913, dels at Lagtinget bevilgede ud over Overslaget Penge til den nye Arrestbygning og til Lagtingsstykkets Indhegning. Merudgiften falder derfor næsten udelukkende paa Kontoen for Lagtinget og for Politivæsenet, dog lidt paa andre Konti.

Overslag over Amts- for Aaret

Indtægter.

		Kr. Ø.
1.	Paaligning paa Jordegods og Kommunerne, som den var for 1913—14 (henholdsvis 6388 Kr. 11 Ø. og 17040 Kr.)	23428 11
2.	Tilskud fra Statskassen	3000 00
3.	Andre Indtægter (Renter og Handelsbevillinger)	1071 89
	Indtægterne anslaaet til..	27500 00

Det bemærkes, at Renteindtægten maaske er ansat noget højt, da Udgifterne til Landbokommissionen ere afholdte paa dette Aars Regnskab; for Aaret 1912—13 var Renterne 407 Kr. 32 Ø. Handelsbevillingerne for samme Aar 425 Kr. Naar man desuagtet har forhøjet den samlede Indtægt, skyldes det Lov Nr. 13 af 24. Jan. 1913 for Færøerne om Handelsrejsende, der traadte i Kraft 1. Januar d. A.

Kommunernes Tilskud blev i 1912 forhøjet fra 12000 Kr. til 15600 Kr., og i 1913 til 17040 Kr. Dette sidste betyder dog ikke nogen reel Forbedring af Status, da Udgifterne til Lægerne — 1800 Kr. - samtidig er overført til Fonden, medens den tidligere kun udredede 300 Kr.

repartitionsfonden

1914—15.

Udgifter.

		Kr. Ø.
Udgifter til Lagtinget	c.	7500 00
— - Justits-, Politi- og Fattigvæsen	c.	3400 00
— - Valgvæsenet	c.	500 00
— - Medicinalvæsenet (herunder Udgifter til Lægerne paa Sandø, Vaagø og i Ejde)	c.	6800 00
— - Skolevæsenet (Pensioner, Understøttelse til Elever)	c.	900 00
— - Landbruget	c.	400 00
— - Renter og Afdrag af Gælden til »Bikuben« og »Kreditforeningen« (fra Decbr. Termin 1914 17 Kr. 50 Ø. mindre end hidtil)		5241 00
— - Renter og Afdrag* til Økonomisk Fond af 20000 Kr. ... Renter og Afdrag til Amtsfattigkassen af 17000 Kr. ... Renter og Afdrag til Kirkekasserne af 10000 Kr. ...		2820 00
Forskelligt		400 00
Udgifter til Forrentning og Afdrag af Udgifterne til Landbokommissionen		320 00
Udgifterne anslaaet til..		28281 00

* Afdragene er betalt siden 1. Oktober 1912.

Udgifterne ere saa vidt muligt anslaaede efter Regnskabet 1912—13, naar Hensyn tages til, at forskellige Poster har maattet nedsættes, dels fordi der er betalt eller ført til endelig Udgift større Beløb, hidrørende fra tidligere Aar, og dels ekstraordinært afholdt visse Udgifter f. Eks. til Arresthuset. Omvendt er ogsaa enkelte Poster ansat højere end i 1912 -13 f. Eks. Medicinalvæsenet, dels fordi dette Aar har været saa særlig heldigt og dels fordi der forestaar større Udgifter til Oplæring af Jordemødre, i hvilken Henseende det bemærkes, at Udgifterne til en Jordemoders Oplæring efter den hidtil brugte Praksis koster c. 400 Kr., og dels fordi Tilskudene til Lægerne paa Sandø, Vaagø og i Ejde nu afholdes paa Kontoen Medicinalvæsenet, tidligere af Amtsfattigkassen, i 1912—13 ogsaa af økonomisk Fond og Amtsfonden.

Sammenlignet med Overslaget i Fjor er Udgifterne til Medicinalvæsenet altsaa forøget med 1800 Kr., men iøvrigt er de andre Konti uforandret, da Regnskabet for 1912—13 viser, at de paa Overslaget for 1913—14 kalkulerede Summer nogenlunde passer, dog er Kontoen »Forskelligt« reduceret med 300 Kr. (Tilskud til Lægen paa Vaagø) og derefter forøget med 100 Kr.

Udgifterne til Landbokommissionen bør efter Amtets Formening afholdes af Amtsrepartitionsfonden; hertil bør Lagtinget tage Stilling.

Paaligningen synes derhos at maatte forøges med 800 Kr., jfr. ovenstaaende Overslag, saa meget mere som de uforudsete Udgifter, f. Eks. til Medicinalvæsen og ekstraordinær Lagtingssamling, har været store i 1913—14.

Nr. 2. Færø Amts økono-

pr. 30. Sep-

Aktiver.		Kr. Ø.	Kr. Ø.
a. Grundfonden			21056 00
b. Disponible Midler:	Kr. Ø.		
1. I Panteobligationer	3365 11		
2. Restancer	850 82		
3. Færø Amts Sparekasse	13088 39		
4. Kontant	1451 46		
			18755 78
			39811 77

Hele Grundfonden henstaar i Panteobligationer.

Formodet Status pr.

over de dispo-

Den disponible Beholdning pr. 1. Oktbr. 1913 + Indtægter indtil 30. Septbr. 1914.

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
A. Beholdning d. 1. Oktbr. 1913:		
1. I Panteobligationer	3365 11	
2. Restancer	850 82	
3. Indestaaende i Sparekasse	13088 39	
4. Kontant	1451 46	
		18755 78
B. Andre Indtægter for Tiden fra 1. Oktbr. 1913 til 30. Septbr. 1914:	Kr. Ø.	
1. Renter	1325 71	
2. Udlæg til Skadehval	710 13	
3. Indtægter af Grindefangsten	167 22	
4. Indtægt af Storhvalfangsten for 1913—14	3811 97	
5. Andre Indtægter	2 03	
		6047 36
At overføre...		24803 14

Indtægterne er tagne fra de faktiske Indtægter i Regnskabet 1912—13.

misk Fonds Status

tember 1913.

Som det vil ses af Status, sammenlignet med forrige Status, er den disponible Formue gaaet ned med 3429 Kr. 37 Ø. I forrige Oversigt var der formodet en Nedgang paa 3574 Kr. 28 Ø. Naar Nedgangen ikke har været større, uagtet Indtægterne har været c. 2700 Kr. mindre end anslaaet, skyldes det bl. a., at Udgifterne til Skadehval har været c. 800 mindre end anslaaet, og at Tilskudene til de i 1911 og 1912 bevilgede Landingssteder, Broer og Veje langfra var komne til Udbetaling paa dette Regnskab.

30. September 1914

nible Midler.

		Kr. Ø.	Kr. Ø.
A. Administration:			
1. Løn til Regnskabsfører og Revisor, Trykning		200 00	
2. Lagtingets Tillidsmand		160 00	
			360 00
B. Tilskud til Landingssteder, bevilgede i 1912 og 13, som ikke var udbetalte paa Regnskaberne indtil 1912—13 inkl., og som ikke kan formodes at ville bortfalde:		Kr. Ø.	
fra 1912: Landingsstedet	i Sydredal	265 00	
—	ved Svinø Lide.....	119 00	
—	paa Myggenæs	290 00	
fra 1913: —	paa Fuglø.....	106 00	
—	i Viderejde.....	297 00	
—	i Funding	117 69	
—	i Kalbak.....	197 00	
—	i Dal	790 00	
—	i Frodebø	388 00	
—	i Sumbø	489 00	
			2968 69
C. Tilskud til Veje, bevilgede i 1912 og 13, som under B:		Kr. Ø.	
fra 1912: Vejen fra Sand til Saltevig		100 00	
-	paa Hestø	100 00	
fra 1913: —	i Kvalvigsdalen	100 00	
			300 00
	At overføre...		3628 69

	Kr.	Ø.
Overført...	24803	14
Ialt...	24803	14

Til disponible Midler er henregnet Økonomisk Fonds Midler med Undtagelse af Grundfonden. Fondens Andel i Hvalafgiften androg i 1911: 9676 Kr. 80 Ø., i 1912: 4378 Kr. 03 Ø., i 1913: 3811 Kr. 97 Ø. I 1913—14 er den anslaaet som sidste Aar.

		Kr. Ø.
Overført...		3628 69
D. Tilskud til Broer, bevilgede i 1912 og 13 som under B:	Kr. Ø.	
fra 1912 og 13: Broen over Storaa i Eldevig	108 00	
fra 1913: Broen over Skarðdalsaa paa Kunø	328 00	
— — Breiðá ved Selletræ	135 00	
— — Præstaa paa Skaale	132 00	
— i Kvalvigsdalen	140 00	
		843 00
E. Til Fremme af Oplysning, bevilget i 1913 at udbetale i 1913—14:	Kr. Ø.	
Færø Amts Bibliothek	500 00	
Aftenskoler	c. 200 00	
Højskolen	300 00	
Rejseunderstøttelse til Lærere	300 00	
		1300 00
F. Vedkommende Grindefangster;	Kr. Ø.	
1. Erstatning for Skade og andre Udgifter	740 43	
2. Henlæggelse til Fonden for Jordehvalrettighedens Afløsning	190 60	
		931 03
G. Forskelligt:	Kr. Ø.	
1. Træplantning paa Færøerne (fra 1. Okt. 1912 i 5 Aar)	400 00	
2. Færøsk Musæum	100 00	
		500 00
H. Henlæggelse til Grundfonden		1000 00
Ialt...		8202 72
Forventet Status med Hensyn til disponible Midler 30. September 1914		16600 42
Ialt...		24803 14

Den formodede Underbalance for 1913—14 er altsaa 2155 Kr. 36 Ø.

Under Udgifterne er opført de Bevillinger, som enten er udbetalt i Tiden siden 1. Oktbr. 1913, eller endnu er staaende ved Magt uden at være udbetalte, dog ikke Bevillingen til Mellem- og Realskolen, da den ikke kan forventes at blive Virksom i Aarets Løb. Man har ikke vedtaget eventuelle nye Bevillinger for i Aar i den formodede Status pr. 30. Septbr., da disse som Regel ikke bør komme til Udbetaling før i Regnskabsaaret 1914—15.

Overslag over Færø for Aaret

Indtægter.

		Kr. Ø.
A. Beholdning:		
Forventet Beholdning af disponible Midler 1. Oktbr. 1914		16600 42
B. Indtægter i Aarets Løb:	Kr. Ø.	
1. Renter af Fondens Kapitaler	1200 00	
2. Udlæg ved Grindefangster af Skadelhval	700 00	
3. Andre Indtægter af Gringefangster	200 00	
4. Hvalafgiften for Aaret 1914 - 15	4000 00	
5. Andre Indtægter	100 00	
		6200 00
Ialt...		22800 42
Tilskudet til Mellem- og Realskolen...		10000 00
Samlet Sum...		32800 42

Gaar man ud fra, at den den 1. Oktbr. 1914 værende Beholdning skal blive uformindsket, bortset fra at de 10000 Kr. til Mellem- og Realskolen maaske kan tages deraf, er der altsaa 6200 Kr. at disponere over i denne Lagtingssamling. Heraf vil der dels til de faste Udgifter og dels til tidligere Bevillinger medgaa et Beløb af 3360 Kr., jfr. de paa Udgiftssiden anførte Poster, som ikke ere mærkede med X. Tilbage er der altsaa 2840 Kr.

Amts økonomiske Fond

1914—15.

Udgifter.

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
A. Administration:		
1. Løn til Regnskabsfører, Revisor, Trykning o. s. v.....	200 00	
2. Lagtingets Tillidsmand vedr. Broer og Landingssteder..	160 00	
		360 00
B. Landingssteder:		
Der foreligger Andragender		X
C. Broer:		
Der foreligger Andragender		X
D. Veje:		
Der foreligger Andragender		X
E. Til Fremme af Industri og Haandværk		X
F. Til Fremme af Oplysning:	Kr. Ø.	
1. Færø Amts Bibliothek (Beslutning af 12. Septbr. 1905. Tid. A. Side 200) indtil videre	500 00	
2. Til Aftenskoleundervisning (Beslutning af 13. Septbr. 1906. Tid. A. Side 257) indtil videre	200 00	
3. Til Højskolen ved Thorshavn.....	X	
[4. Til en ny Bygning til Færøernes Mellem- og Realskole (Beslutning af 29. Septbr. 1909. Jvf. Beslutning 1913. Tid. Side 43)	10000 00]	
5. Rejseunderstøttelse til Lærere	X	
		10700 00
G. Forskellige andre Andragender		X
H. Vedrørende Grindefangsten:	Kr. Ø.	
Henlæggelse til Jordafløsningsfonden.....	200 00	
Erstatning for Skade og andre Udgifter	700 00	
		900 00
I. Forskelligt:		
Tilskud til det danske Hedeselskab: Træplantning paa Færøerne ...		400 00
K. Henlæggelse til Grundfonden		1000 00
Ialt...		13360 00
Beholdning pr. 1. Oktbr. 1914...		16600 42
Til de med X mærkede Andragender...		2840 00
Samlet Sum...		32800 42

Nedgangen har været, for saa vidt angaar den disponible Formue:

1. Okt. 1911: 29338 Kr. 98 Ø.
1. — 1912: 22185 — 15 —
1. — 1913: 18755 — 78 —
1. — 1914: 16600 — 42 — (anslaaet)

Nr. 3. **Færø Amts Fattig-**

pr. 30. Sep-

		Kr. Ø.
A. Grundfonden		33000 00
B. Disponible Midler:	Kr. Ø.	
1. Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	10734 05	
2. Forskud	1716 75	
3. Restancer	1216 53	
4. Kontant Beholdning	503 20	
		14170 53
	lalt...	47170 53

Af Grundfonden er anbragt i Panteobligationer 30292 Kr. 74 Ø. og i Sparekassen 2707 Kr. 26 Ø.

Forskudene og Restancerne ere paany stegne ret betydeligt. Opmærksomheden bør henledes herpaa.

Formodet Status

over de dispo-

Den disponible Beholdning pr. 1. Oktbr. 1913 + Indtægter indtil 30. Septbr. 1914.

A. Beholdning den 1. Oktbr. 1913:	Kr. Ø.	Kr. Ø.	
1. Indestaaende paa Sparekasse	10734 05		
2. Forskud	1716 75		
3. Restancer	1216 53		
4. Kontant Beholdning	503 20		
		14170 53	
B. Indtægter i det løbende Regnskabsaar:	Kr. Ø.		
Renter	1539 03		
Grindefangster	157 15		
Bøder	115 00		
Handelsbevillinger ifølge Lov 1855, 1881 og 1913	425 00		
— for Handel fra Skibe	25 00		
— ifølge Lov af 12. Maj 1912	68 00		
Storhvalfangsten	635 33		
Forskellige Indtægter (fra Sorenskriveriet, Embedsmænd, Firmaregister)	1286 26		
		4250 77	
	Ialt...	18421 30	

ad A. Til disponible Midler er henregnet Amtsfattigkassens Midler med Undtagelse af Grundfonden.

ad B. Indtægterne er tagne fra de faktiske Indtægter for 1912—13.

kasses Status

tember 1913.

Omstaaende Status viser, at der i Regnskabsaaret 1912—13 har været en Tilbagegang i Formuen fra 47999 Kr. 84 Ø. til 47170 Kr. 53 Ø., altsaa af 829 Kr. 31 Ø., og i disponible Midler af 1329 Kr. 31 Ø. Det sidste Underskud er formentlig det rette at lægge til Grund.

Ved at sammenligne omstaaende virkelige Status med den formodede Status i forrige Oversigt, vil det ses, at Indtægterne har været 201 Kr. 39 Ø. større end anslaaet, og Udgiften 594 Kr. 02 Ø. mindre end anslaaet. Altsaa bliver den virkelige Status 798 Kr. 41 Ø. større end den anslaaede.

pr. 30. September 1914

nible Midler.

Udgifter.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aministration m. m.			200	00
Tilskud til forskellige Kommuners Fattigkasse (Lagtingsbeslutning 1913)			400	00
— - Sygehuse: til Amtshospitalet	800	00		
— - Sygehuse: til Klaksvig	600	00		
— - Sygehuse: til Suderø	600	00		
			2000	00
— - Døvstummes Oplærelse			900	00
Udgifter til Underholdsbidrag			360	00
Henlæggelse til Grundfonden for 1913—14			500	00
Ialt...			4360	00
Forventet Status med Hensyn til disponible Midler den 30. Septbr. 1914			14061	30
Ialt...			18421	30

Den formodede Underbalance for 1913—14 bliver altsaa 109 23 Ø. Det maa herved erindres, at Udgifterne til Lægerne ifølge Lagtingsbeslutning af 1913 er overført til Amtsrepartitionsfonden.

Overslag over Færø

for Aaret

Indtægter.

		Kr. Ø.	Kr. Ø.
A. Forventet Beholdning af disponible Midler den 1. Oktbr. 1914			14061 30
B. Indtægter i Aarets Løb:			
Renter (herunder fra Amtsrepartitionsfonden)		1539 03	
Grindefangster		157 15	
Bøder		115 00	
Handelsbevillinger ifølge Lov af 1855 jvf. 1882 og 1913		425 00	
— for Handel fra Skibe		25 00	
— ifølge Lov 12. Maj 1912		68 00	
Storhvalfangsten		635 33	
Forskellige Indtægter		1286 26	
			4250 77
		Ialt	18312 07

Indtægten er ansat som 1912—13.

Amts Fattigkasse

1914—15.

Udgifter.

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Administration	200 00	
Tilskud til Sygehuse (som ovenfor)	2000 00	
- - Døvstummes Oplærelse	900 00	
Udgifter til Underholdsbidrag	360 00	
Henlæggelse til Grundfonden for 1914—15	500 00	
		3960 00
Tilskud til Kommunerne for 1914—15		X
Bortset fra dette Tilskud vil den forventede Status den 30. Septbr. 1915 være		14352 07
Talt...		18312 07

Der vil altsaa kunne uddeles af Fattigkassen for Aaret 1914—15 290 Kr. 77 Ø.
Nedgangen har altsaa været, for saa vidt angaar den disponible Beholdning:

1. Oktober 1911: 17997 Kr. 35 Ø.
1. — 1912: 15499 — 84 —
1. — 1913: 14170 — 53
1. — 1914: 14061 — 30 — (anslaaet.)

Nr. 4.

Skydskassens Status.

	Kr. Ø.
Beholdning pr. 30. Septbr. 1913	6928 13

Restancer 3618 Kr. 17 Ø. (nemlig:

Norderøernes	Syssel	146 Kr. 68 Ø.	
Østerø	—	1582 — 03	—
Nordstrømø	—	353 — 53	—
Sydstrømø	—	825 — 24	—
Sandø	—	281 — 96	—
Vaagø	—	428 — 73	—)

Overslag

for Aaret 1914—15.

		Kr. Ø.
26 Øre pr. Indbygger giver en Indtægt af		4680 00
De Udgifter, de enkelte Sysler skal betale:	Kr. Ø.	
Norderøernes Syssel	194 96	
Østerø —	150 50	
Nordstrømø —	130 86	
Sydstrømø —	61 53	
Vaagø —	16 84	
Sandø —	71 18	
Suderø —	60 88	
		692 75
Ialt...		5372 75

Saafremt dette Beløb skal paalignes, bliver Fordelingen med omtrentlig Nøjagtighed følgende:

		Skydsudgifter				Tilsammen	
		Særlige		Fælles			
		Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1	Klaksvig Sogns Kommune	72	30	202	28	274	58
2	Viderejde — —	46	50	129	22	175	72
3	Fuglø og Svinø Sognes Kommune	34	41	94	90	129	31
4	Kunø, Mygledal og Husum Sognes Kommune	41	75	116	22	157	97
5	Andefjord og Fuglefjord — —	46	10	326	04	372	14
6	Funding Sogns Kommune	13	78	99	06	112	84
7	Næs — —	30	10	215	80	246	20
8	Gøte — —	15	01	106	08	121	09
9	Sjov — —	21	01	150	02	171	03
10	Ejde — —	24	20	171	86	196	06
11	Vestmannhavn — —	36	92	147	16	184	08
12	Kvivig — —	29	74	118	56	148	30
13	Kollefjord — —	20	32	80	86	101	18
14	Kvalvig — —	20	90	83	20	104	10
15	Haldersvig og Saxen Sognes Kommune	28	98	115	44	144	42
16	De forenede Sognes Kommune i Sydstrømø Præstegæld	13	04	156	52	169	56
17	Nolsø Sogns Kommune	5	06	65	78	70	84
18	Vaagø —	15	17	386	62	401	79
19	Myggenæs Sogns —	1	67	39	78	41	45
20	Sandø Præstegælds Kommune	71	18	336	96	408	14
21	Kvalbø Sogns Kommune	10	49	166	14	176	63
22	Frodebø — —	20	26	325	26	345	52
23	Porkere — —	7	86	133	90	141	76
24	Vaag — —	12	70	202	02	214	72
25	Sumbø — —	7	21	124	28	131	49
26	Famien — —	2	36	40	82	43	18
27	Thorshavns Kommune	43	43	545	22	588	65
		692	75	4680	00	5372	75

Det bemærkes, at Beholdningen den 1. Oktober 1909 var .... 3570 Kr. 69 Ø.
- 1. — 1910 - .... 4697 — 02 —
- 1. — 1911 - .... 5328 — 92 —
- 1. — 1912 - .... 6789 — 57 —
og nu - 1. — 1913 - .... 6928 — 12 —

En Skydskassen tidligere paahvilende Gæld paa 800 Kr. er dækket i Regnskabsaaret 1910—11.

Paaligningen i 1909—10 var .... 5063 Kr. 35 Ø.
— i 1910—11 - .... 5155 — 25 —
— i 1911—12 - .... 5480 — 32 —
— i 1912—13 - .... 5471 — 40 —
— i 1913—14 - .... 5344 — 44 —

Der har altsaa i disse Aar været en stadig Fremgang. Skulde man derfor mene, at de 26 Øre pr. Indbygger er for meget, kan man nedsætte Beløbet, eller ogsaa lade andre Udgifter end de hidtilværende udrede af Skydskassen. Tilskudet til Dampskibsforbindelsen udredes nu fuldtud af Skydskassen, jvf. Lagtingsbeslutning 1912. Fra 1. Juli 1913 vil der i 10 Aar tilfalde Skydskassen 1046 Kr., som bespares ved Omlægning af Syslerne; Beløbet indgaar første Gang i Regnskabet 1913—14.

Spørgsmaalet er, om det ikke er rimeligt, at Skydskassen ogsaa giver et aarligt Tilskud til Telefondriften.

Nr. 5. Sanatoriet pr. 30. Sep- (jfr. Drifts-

Beholdning pr. 30. Septbr. 1913:	Kr. Ø.
a. Sanatoriets Tilgodehavende hos Patienter	1319 62
b. Statskassens Tilskud for Juli Kvartal 1913.....	5260 70
c. Kontant.....	140 65
Ialt..	6720 97

Som det vil ses af Regnskabet, har Udgifterne for 1912—13 været 1586 Kr. 29 Ø. større end for Regnskabsaaret 1911—12, og Indtægterne 903 Kr. 01 Ø. mindre. Forskellen er altsaa 2489 Kr. 30 Ø. Overskudet for Aaret 1911—12 var 1676 Kr. 95 Ø. Underskudet for indeværende Aar bliver altsaa 812 Kr. 35 Ø. Det bemærkes dog, at Renter og Afdrag afholdes som tidligere af Amtsfonden. Det maa imidlertid, som i forrige Oversigt bemærket, hertil bemærkes, at Regninger til et Beløb af 838 Kr. 81 Ø. burde være indkomne og betalte i Regnskabet 1911—12, medens ingen saadan Regning foreligger i Aar.

Det bemærkes, at naar Forskellen mellem Balancen pr. 30. Septbr. 1912 og 30. Septbr. 1913 er 812 Kr. 05 Ø., og ikke 812 Kr. 35 Ø., skyldes det, at Balancen pr. 30. September 1912 var angivet 30 Øre for lille og Gælden 30 Øre for stor.

Restancerne er i Aarets Løb nedbragt fra 3002 Kr. 18 Ø. til 1319 Kr. 62 Ø.

Ved at sammenligne nærværende Regnskab med forrige Regnskab vil det ses, at alle Udgiftsposterne ere mindre i Aar, undtagen Kontoerne: Husdyrhold, der er 86 Kr. 81 Ø. større, Vask og Rengøring 115 Kr. 89 Ø. større, Indkøb af Inventar 326 Kr. 96 Ø., Bygningskontoen 1086 Kr. 09 Ø. og Belysnings- og Brændselskontoen 1431 Kr. 45 Ø. Som det vil ses, er det denne Post, der trykker Regnskabet.

For at formindske Renteudgiften har man i Decbr. Termin 1913 optaget et Driftslaan i Amtsfattigkassen paa 7000 Kr. til 4 pCt. p. a.

i Hoydal

tember 1913

regnskabet).

	Kr. Ø.
Gæld til Føroya Banki m. fl. pr. 30. Septbr. 1913.....	5255 28
Balance d. 30. Septbr. 1913.....	1465 69
lalt..	6720 97

Sanatoriets **Anlægssum** var i Lagtingssamlingen 1913 angivet til 163645 Kr. 19 Ø.; med Tillæg af Renter til Banken under Opførelsen bliver Anlægssummen 172589 Kr. 68 Øre. Der ses dog kun at være afholdt af Amtsrepartitionsfonden 172176 Kr. 66 Øre. Statstilskudet udgjorde 70400 Kr.

Driftsunderskudet har i den forløbne Tid udgjort:

i Tiden fra Maj 1908 til 31. Marts 1910	10035 Kr.	42	Øre	
fra 1. April 1910 til 30. September 1911 ..	4881 —	45	—	
fra 1. Oktober 1911 til 30. September 1912	1676 —	65	—	Overskud
fra 1. Oktober 1912 til 30. September 1913	812 —	35	—	Underskud

Dertil kommer, at der paa Amtsrepartitionsfondens Regnskab er afholdt som vedkommende Driften — foruden Renter og Afdrag siden 1908 mellem 6—7000 Kr. aarlig — for

1909—10.....	92 Kr.	38	Øre
1910—11.....	123 —	93	—
1911—12.....	110 —	00	—

Nr. 6. Telefon- pr. 1. Okto- (jfr. Drifts-

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Beholdning pr. 30. Septbr. 1913:		
a. Kontant Beholdning	426 47	
b. Indestaaende i Føroya Banki...	3159 02	
c. Restancer...	1908 40	
		5493 89
Balance pr. 1. Oktbr. 1913.....		191900 28
Ialt..		197394 17

ad c. Af Restancerne er 1412 Kr. 10 Ø. for Septbr. Maaned og 467 Kr. 40 Ø. for August Maaned; virkelige Restancer er altsaa kun 28 Kr. 90 Ø.; af disse maa formentlig et Beløb af 9 Kr. 10 Ø. fra 1912—13 føres til endelig Udgift.

Som det vil ses af selve Regnskabet, har *de virkelige Indtægter udgjort 31442 Kr. 54 Ø.* mod 29941 Kr. 35 Ø. i 1911-12 (heraf ved Abonnement 8008 Kr. 91 Ø., ved Telefonsamtaler 23005 Kr. 89 Ø., ved Telegrammer 323 Kr. 85 Ø.; sammenlignet med 1910—11 var de tilsvarende Beløb henholdsvis 7225 Kr. 04 Ø., 19330 Kr. 32 Ø. og 294 Kr. 45 Ø., og i 1911—12 henholdsvis 7415 Kr. 10 Ø., 21674 Kr. 13 Ø. og 343 Kr. 95 Ø.

De virkelige Udgifter have — foruden 1153 Kr. 77 Ø. til Udvidelse af Anlægget mod 208 Kr. 46 Ø. i 1910—11 og mod 2872 Kr. 57 Ø. i 1911—12 — *udgjort 32341 Kr. 67 Ø. mod 35912 Kr. 78 Ø. i 1911—12* (heraf Administration og Stationernes Drift 13593 Kr. 21 Ø., Renter og Afdrag 12639 Kr. 94 Ø., Vedligeholdelse 5676 Kr. 20 Ø.; sammenlignet med 1910 11 var Beløbene: 10832 Kr. 81 Ø., 11700 Kr. 79 Ø. og 4815 Kr. 58 Ø., og med 1911—12: 13292 Kr. 46 Ø., 12682 Kr. 47 Ø. og 5378 Kr. 01 Ø.). Der har altsaa været et *Driftsunderskud* paa 899 Kr. 13 Ø. mod 5971 Kr. 43 Ø. i 1911—12, idet det dog maa erindres, at der i 1911—12 medgik til Rearmering 4162 Kr. 41 Ø.

Der har derhos været flg. *ekstraordinære Indtægter*: Laan fra Kirkekasserne 8000 Kr. og Tilskud fra Økonomisk Fond 500 Kr., og flg. *ekstraordinære Udgifter*: Telegrambesørgelse til Suderø 1135 Kr. 10 Ø., Restancer fra de første Aar indtil 1911: 579 Kr. 84 Ø. og Telefonbygning i Thorshavn 9533 Kr. 93 Ø. Det regnskabsmæssige Underskud bliver: 4473 Kr. 97 Øre.

væsenet

ber 1918

regnskabet).

Gæld:	Kr. Ø.
Telefonvæsenets Obligationsgæld pr. Juni Termin 1913:	
a. Til Livsforsikringsselskabet »Danmark« ifølge Obligation af 25. August 1906. (Halvaarlig Rente og Afdrag 4051 Kr. 95 Ø. Juni Termin 1914: 116421 Kr. 31 Ø.)	119537 03
b. Til Forsørgelsesforeningen »Bikuben« ifølge Obligation af 21. September 1907. (Halvaarlig Rente og Afdrag 880 Kr. 52 Ø. Juni Termin 1914: 26066 Kr. 58 Ø.)	26933 70
c. Til Kreditforeningen af Kommuner i Danmark ifølge Obligation af 23. Septbr. 1909. (Halvaarlig Rente og Afdrag 915 Kr. Juni Termin 1914: 27782 Kr. 85 Ø.)	28314 61
d. Til samme ifølge Obligation af 17. Novbr. 1911. (Halvaarlig Rente og Afdrag 472 Kr. 50 Ø. Juni Termin 1914: 14333 Kr. 16 Ø.)	14608 83
e. Laan af Kirkekasserne, optaget 13. Januar 1913, forrentes med 4 pCt.	8000 00
Ialt..	197394 17

Nr. 7. Kirkekasser-

pr. 31. De-

		Kr. Ø.
1. Norderøernes Præstegæld		3475 37
2. Østerø	—	13759 26
3. Sydstrømø		133 41
4. Tkorshavns Kirkes særlige Kasse		7371 61
5. Nordstrømø Præstegæld		10616 05
6. Vaagø	—	27966 24
7. Sandø	—	6543 79
8. Suderø	—	4619 03
9. Vaag (S.) Kirkes særlige Kasse		730 68
		75215 44

Ovenstaaende Status er forbedret 1035 Kr. 26 Ø. fra forrige Status + Differencen mellem, at Østerø Præstegæld i forrige Status var angivet med en Kassebeholdning paa 15736 Kr. 24 Ø., medens den i Virkeligheden kun var 14864 Kr. 48 Ø. Den virkelige Forbedring er altsaa 1907 Kr. 02 Ø.

nes Status

cember 1913.

	Kr.	Ø.
Sydstrømø Præstegælds Gæld til andre Kirkekasser	18600	00
Suderø Præstegælds Gæld til andre Kirkekasser, ...	13500	00
Overskud...	43115	44
	75215	44

Nr. 8 flg.

Fonden til Jordehvalrettighedens Afløsning.

Beholdning pr. 30. Septbr. 1913 ..... 13115 Kr. 04 Ø.

Grindegarnet i Vestmanhavn.

Beholdning pr. 31. December 1913 ..... 295 Kr. 93 Ø.
Gæld til økonomisk Fond 4664 Kr. pr. 31. Decbr. 1913.

Hansenske Legat.

Beholdning pr. 31. Marts 1914 ..... 1659 Kr. 81 Ø.

Færø Amts Skolefond.

Beholdning pr. 31. December 1913 ..... 62133 Kr. 30 Ø.

Den gensidige Forsikring for Skolebygninger.

Beholdning pr. 30. Septbr. 1913 ..... 3739 Kr. 33 Ø.

Lærernes Pensionsfond.

Beholdning pr. 30. Septbr. 1913 ..... 17092 Kr. 41 Ø.

Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger.

Beholdning pr. 31. December 1913 ..... 2628 Kr. 35 Ø.

Pastor Engelsteds Legater.

Beholdning pr. 31. December 1913 af Realskolelegatet..... 1449 Kr. 95 Ø.
Beholdning pr. 31. December 1913 af Pensionslegatet..... 1191 — 03 —

Fonden til Forulykkedes Efterladte.

Beholdning pr. 31. December 1913 ..... 8061 Kr. 89 Ø.

Færø Amts Bibliothek.

Beholdning pr. 31. Marts 1914 ..... 5214 Kr. 79 Ø,

Dykkerdragtee.

Beholdning pr. 31. December 1913 ..... 505 Kr. 10 Ø.
(Der er anskaffet en ny Dykkerklædning.)

»Færø Amtstidende«s Bogtrykkeri.

Bilag 5.

Forslag til Lov

om

Tillæg til Lov (Nr. 70) for Færøerne om Fiskerilaan af 1. April 1910.

Regeringen bemyndiges til af Stats-Laanefondens Midler at anvende aarlig i Finansaarene 1915–16, 1916—17 og 1917—18 til Udlaan til Fiskere, bosatte paa Færøerne, indtil 60,000 Kroner paa samme Betingelser som fastsat i Lov (Nr. 70) for Færøerne om Fiskerilaan af 1. April 1910, dog med den Ændring, at Renten for de af Stats-Laanefonden ydede Laan fastsættes til 4 pCt. aarlig. De i et Finansaar ikke anvendte Beløb kunne udlaanes i de følgende Finansaar.

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

Ved Lov Nr. 82 af 5. Maj 1905 bemyndigedes Regeringen til af Stats-Laanefondens Midler at anvende aarlig i 5 Aar til Udlaan til Fiskere, bosatte paa Færøerne, indtil 60,000 Kr., og ved Lov Nr. 70 af 1. April 1910 fornyedes denne Bemyndigelse for et Tidsrum af 5 Aar. Hvad der ikke blev anvendt i et Aar, kunde anvendes i følgende Aar, dog saaledes, at Beløb, der havdes i Behold fra Femaaret $19^{05}/_{06}$—$19^{10}/_{11}$, ikke kunde anvendes i det følgende Femaar. Af det i den omhandlede 10-aarige Periode fra 1. April 1905 til 31. Marts 1915 til Raadighed stillede Beløb af 600,000 Kr. er kun noget under Halvdelen kommen til Udbetaling, og der er i det sidste Femaar udlaant betydeligt mindre end i det første Femaar. Der er af Færøernes Jordebogskasse udbetalt

i Finansaaret	1910	11...	9000	Kr.	til Anskaffelse af	4	Fartøjer
—	1911	12...	18500	—	—	7	—
—	1912—13...		29100	—	—	12	—
—	1913—14...		28600	—	—	11	—

Der er ikke hidtil lidt noget Tab paa de af Stats-Laanefonden i Henhold til Lov Nr. 70 af 1. April 1910 udlaante Beløb. Derimod er der paa Fartøjer,

hvori der indestod Laan i Henhold til Lov Nr. 82 af 5. Maj 1905, (indtil 4. Juni d. A.) tabt — iberegnet Renter og Omkostninger ved Inddrivelse af Fordringer — et Beløb af 2281 Kr. 30 Øre, og endvidere henstod som uvisse Fordringer et Beløb af 975 Kr. 55 Øre. Det samlede Tab paa Laanene i H. t. Loven af 1905 kan herefter indtil nævnte Dato anslaas til mellem 1 og 2 pCt. af det udlaante Beløb.

De i Henhold til de ovenciterede Love ydede Laan have utvivlsomt virket til Gavn for Fiskeriets Udvikling og har navnligt bidraget til, at Motorbaade nu anvendes til Fiskeri i langt større Omfang end hidtil. Da der stadigt fremkommer en Del Laanebegæringer, og da det maa anses for heldigt at hjælpe Fiskerne til selv at komme i Besiddelse af Fiskefartøj, har Amtet efter Justitsministeriets Anmodning udarbejdet nærværende Forslag, hvorefter der endnu i 3 Aar stilles til Raadighed et Beløb af 60,000 Kr. aarlig paa samme Betingelser som fastsat i Loven af 1. April 1910, dog med den Ændring, at den aarlige Rente foreslaas forhøjet til 4 pCt. eller $\frac{1}{2}$ pCt. mere end bestemt i Loven af 1910. Denne Ændring er overensstemmende med en tilsvarende Bestemmelse i Lov om Tillæg til Lov Nr. 102 af 30. April 1909, og Justitsministeriet har i Skr. af 11. Febr. d. A. til Amtet udtalt, at Bestemmelsen om Rentefodens Forhøjelse til 4 pCt. vil kunne forventes optaget i den eventuelle Lov for Færøerne.

Da det kun drejer sig om at forlænge Adgangen til at erholde Fiskerilaan for et Tidsrum af 3 Aar, og da de nugældende Regler i det store og hele formentlig har virket tilfredsstillende, har man — i Lighed med Loven om Tillæg til Lov 30. April 1909 — ikke ment iøvrigt at burde foreslaa nogen Ændring i de hidtil gældende Regler.

Thorshavn. Amtstidendes Bogtrykkeri.

Bilag 6.

Undertegnede Udvalg, som blev nedsat i Henhold til Udvalgsbetænkningen af 4. September 1913 til at lede Telefondriften, tillader sig at bemærke følgende:

1. Med Hensyn til de i Lagtingssamlingen 1913 behandlede Sager:

a. Telefonsagen i Almindelighed.
De i samme fattede Beslutninger, jfr. Udvalgsbetænkningen af 4. Septbr. 1913, ere udførte.

b. Motorforbindelsen med Suderø.
En saadan blev etableret som bestemt, jfr. Udvalgsbetænkningen af 3. Septbr. 1913. Den kostede 350 Kr.; der er derhos senere udbetalt 90 Kr. til Motorbaadsforbindelsen.

c. Traadløs Telefonforbindelse med Suderø, jfr. Udvalgsbetænkningen af 5. Septbr. 1913.
Udvalget, som blev nedsat i den Anledning, tilskrev Ministeriet for offentlige Arbejder under 17. Januar 1914 saaledes:

I Skrivelser af 7. Oktbr. 1911 til Justitsministeriet og af 18 Septbr. 1912 til Ministeriet for offentlige Arbejder anholdt Driftsudvalget paa Lagtingets Vegne om, at Ministeriet vilde tage under Overvejelse, hvorledes den nu ophørte Telefonforbindelse med Suderø kunde genoprettes paa hensigtsmæssigste Maade, og om, at Ministeriet vilde udvirke, at Statskassen afholdt Anlægsudgifterne vedrørende den ny Forbindelse, samt at Statskassen, hvis der etableres traadløs Telefon (Telegraf), yder et aarligt Tilskud til Driften.

Idet Udvalget tillader sig at henvise til, hvad der er anført i de ovennævnte Skrivelser, skal man udtale, at man af de deri anførte Grunde stadig maa henholde sig hertil, idet man fremdeles vilde ønske, enten at Forbindelsen etableredes af »Store nordiske Telegrafselskab« eller at Anlægget skete for Statens Regning.

Da det imidlertid synes, at ingen af disse Muligheder vil blive realiseret, i alt Fald ikke i Aaret 1914, og da Lagtinget af Hensyn til Forbindelsen med Suderø har fundet det betænkeligt, eller rettere helt uforsvarligt, at det ikke gjorde, hvad der overhovedet kan gøres, for at en saadan Forbindelse kan komme i Stand, har Lagtinget, for at Forbindelsen kunde blive genoprettet i Foraaret eller senest Sommeren 1914, bemyndiget Udvalget til at optage en Forhandling med Ministeriet angaaende Statstilskud paa Finansloven 1914—15 til Anlæg og Drift af en traadløs Telefon- (og Telegraf-) forbindelse med Suderø for Amtskommunens Regning, og til derefter at lade Anlægget iværksætte.

Hvad Anlægget angaar, skal man derfor henstille til Ministeriet, at der paa Finansloven for næste Finansaar optages en Bevilling til Dækning af Statens Andel af Anlægsudgifterne. I en fra Telegrafdirektoratet modtaget Skrivelse af 30. August f. A., hvoraf Afskrift vedlægges, er de ommeldte Udgifter, naar Stationen i Thorshavn indrettes til Telegrafering med Skibe, anslaaet til

ialt c. 58,000 Kr. Af Hensyn til, hvad der i de 2 ovennævnte Skrivelser er udviklet om Amtskommunens økonomiske Tilstand og at Driften af Telefonvæsenet her stadig har givet stort Underskud, saa der endogsaa til Driften har maattet optages Laan, skal man henstille, at Staten yder det størst mulige Bidrag, ligesom man skal henstille, at de Udgifter, som er en Følge af, at Stationen indrettes til Telegrafering med Skibe, bliver Amtskommunen uvedkommende, da det, som navnligt er af Interesse for Amtskommunen som saadan, er Forbindelse med de enkelte Øer, medens Forbindelsen med Skibene ganske vist er attraaværdig, men mere synes at være en Stats- end en amtskommunal Opgave.

Hvad Tilskudet til Driften angaar, skal man, da det er umuligt paa nærværende Tidspunkt at danne sig et Overblik over, hvor store Udgifterne vil blive, henstille, at det nuværende Tilskud paa 1700 Kr. aarlig opretholdes, men saaledes, at hvis det efter et Par Aars Forløb skulde vise sig, at Udgifterne ved Driften ikke svarer til, hvad de ere kalkulerede til i Telegrafdirektørens ovennævnte Skrivelse, nemlig mellem 1500 og 1600 Kr. foruden Forrentning og Amortisation af Anlægssummen, Spørgsmaalet om Størrelsen da vil kunne tages op til Overvejelse igen.

Da Spørgsmaalet om Forbindelsen med Suderø er af den allerstørste Betydning saavel for Færøerne, specielt Suderø, som for Handelsforbindelsen mellem Færøerne og Danmark og Udlandet, tillader man sig paa det mest indtrængende at henstille til Ministeret, at Spørgsmaalet finder sin Løsning paa Finansloven for 1914—15, og at Ministeriet, saa snart der foreligger et Resultat, underretter Udvalget herom, om muligt, saa snart Finansudvalget har godkendt Ministeriets Indstilling. Den endelige Etablering vilde da formentlig kunne ske i indeværende Foraar eller Sommer, hvilket, som ovenfor nævnt, var Grunden til, at Driftsudvalget blev bemyndiget til at forbinde Amtskommunen til Udredelsen af et efter vore Forhold meget betydeligt Beløb.

Saafremt der herefter bliver Tale om Anlæg af traadløs Telefon til Suderø, skal man ligeledes meget henstille, at Ministeriet vil træffe Foranstaltninger til, at Forbindelsen kan blive genoprettet snarest muligt, og at Ministeriet vil vælge den Anlægsmaade, som skaber størst Sikkerhed og mindst Driftsomkostninger, og at der med det Firma, som eventuelt skal anlægge Forbindelsen, maa blive fastsat som en aldeles udtrykkelig Betingelse, at det garanterer, at Anlægget kan virke i et længere Antal Aar, og at Anlægssummen først udbetales, naar Forbindelsen har virket tilfredsstillende i nogen Tid og Staten har anerkendt Anlægget for godt og forsvarligt.

En Afskrift af vedkommende Lagtingsbetænkning, som blev vedtaget af Lagtinget, vedlægges.

Man har ikke modtaget officiel Meddelelse om Sagens Udfald, men af en offentliggjort Skrivelse til Folketingsmanden fremgaar, at Spørgsmaalet synes at blive afgjort i indeværende Finansaar.

II. Med Hensyn til Sager, hvorom der skal forhandles i indeværende Samling, bemærkes:

a. Spørgsmaal om eventuel Udvidelse af Telefonnettet.

Der foreligger 2 Andragender: fra Beboerne i Lejnum og Saksen, samt Indstilling fra Driftsbestyreren om en Dobbeltledning over Østerø til Fuglefjord og over Strømø til Vestmanhavn, jfr. nærmere de ommeldte Sager, samt en Skrivelse fra tiltrædende Fæster A. Weihe.

b. Spørgsmaal om en bedre Betjening og Regnskabsførelse vedrørende Telefonstationerne.

Der foreligger Andragende om, at Stationer ikke maa oprettes hos Købmænd. Der klages over, at der lyttes ved Telefonerne. Regnskabet med Telefonsamtalerne er daarligt, da de forskellige Regnskaber ofte er meget forskellige.

c. Der har været anstillet Forsøg med Hensyn til Signalisering imellem nærliggende Øer, men ikke med stort Held, jfr. Skr. af 19. Maj 1914 fra Chefen for »Beskytteren«.
d. Optagelse af Suderø-Kablet.
Udvalget har efter Forhandling med Driftsbestyreren ikke turdet paabegynde Optagelsen, jfr. ogsaa Beslutningen i Fjor.
e. Telefonvæsenets økonomiske Tilstand.
Jfr. herom nærmere Statusoversigten.
f. Udvalget har decideret Maanedsregnskaberne. Lagtinget vil have at decidere Aarsregnskabet.
g. Der skal nedsættes et staaende Udvalg paa 3 Medlemmer.
h. Telefonvæsenets Tilstand.
Jfr. herom Beretning fra Driftsbestyreren.

Driftsbestyrerens Beretning af 15. Juli d. A. er saalydende:

Driftsberetning

for

Tidsrummet Juli 1913 til Juli 1914.

Herved tillader jeg mig at fremkomme med følgende Oplysninger vedrørende Driften af Færøernes Amtskommunes Telefonvæsen i Tidsrummet Juli 1913 til Juli 1914.

1. Driftsforstyrrelser.

a. Landlinierne:

Novbr.	12.	Linien	Eldevig—Funding,	Liniebrud	Rettet d. 12.
—	17.	—	Skopen—Sand,	do.	— - 18.
—	17.	—	Kvalbø—Sandvig,	do.	— - 18.
—	18.	—	Kvalvig—Haldersvig,	Kortslutning	— - 19.
—	19.	—	Kvalbø—Sandvig,	Liniebrud	- 19.
—	20.	—	Kvalbø—Tveraa,	do.	— - 21.
—	23.	—	Kvalbø—Tveraa,	Kortslutning	— - 24.
—	27.	—	Kvalbø—Tveraa,	Liniebrud	— - 28.
—	28.	—	Kvalvig—Vestmanhavn,	Kortslutning ..	— - 29.
—	29.	—	Skopen—Sand,	do. ..	— - 30.
Decbr.	2.	—	Haraldsund—Kunø,	do. ..	— - 3.
—	3.	—	Andefjord—Eldevig,	do. ..	— - 3.
—	28.	—	Klaksvig—Fagralíð,	Liniebrud	— - 28.
—	29.	—	Kvalbø—Tveraa,	do.	- 30.
Januar	4.	—	Eldevig—Funding,	do.	— - 6.
—	6.	—	Klaksvig—Fagralíð,	do.	— - 6.
—	8.	—	Sørvaag—Ørgestange,	Kortslutning ...	— - 9.
—	10.	—	Kvalbø—Tveraa,	Liniebrud	— - 11.
—	15.	—	Ejde—Haldersvig,	do.	— - 16.
—	24.	—	Solmunde Sydregøte,	do.	— - 24.
Februar	1.	—	Solmunde—Sydregøte,	Kortslutning ...	- 1.
—	1.	—	Lervig—Kabelstangen,	do. ...	— - 1.
—	2.	—	Vestmanhavn—Kvalvig,	Liniebrud	- 2.
—	4.	—	Vestmanhavn—Kvalvig,	Kortslutning ..	— - 4.
—	7.	—	Tveraa—Kvalbø,	Liniebrud	— - 9.
—	8.	—	Tveraa—Kvalbø,	do.	— - 9.

Februar 11.	Linien	Vestmanhavn—Kvalvig, Kortslutning..	Rettet d.	12.
— 16.	—	Kvalbø—Sandvig, Liniebrud.....	—	- 17.
— 28.	—	Kvalbø—Tveraa, Kortslutning	—	- 28.
Marts 15.	—	Sydregøte—Nordregøte, Liniebrud	—	- 15.
— 25.	—	Fuglefjord—Lervig, do.	—	- 25.
April 4.	—	Skopen Kabelstangen, do.	—	- 4.
— 10.	—	Kvalbø—Sandvig, Kortslutning	—	- 10.
— 13.	—	Velbestad—Kirkebø, Liniebrud	—	- 14.
Maj 17.	—	Kvalbø—Tveraa, Kortslutning	—	- 18.
— 20.	—	Sand—Skopen, do.	—	- 20.
— 27.	—	Velbestad—Kirkebø, Liniebrud.....	—	- 28.
— 28.	—	Tveraa—Kvalbø, Kortslutning	—	- 28.
Juni. 1.	—	Sand—Skarvenæs, do.	—	- 2.
— 3.	—	Tofte—Saltangeraa, Liniebrud	—	- 4.
— 29.	—	Sand Skopen, Kortslutning	—	- 29.

b. Stationerne:

Septbr. 20.	Station	Øreenge, Fejl i Lynafleder en.....	Rettet d.	21.
Novbr. 26.	—	Saltangeraa, — - —	—	- 27.
— 26.	—	Kvalvig — - —	—	- 28.
— 29.	—	Vaag, Batteritraaden knækket.....	—	- 29.
Decbr. 17.	—	Viderejde, Brud paa Indføringstraaden		- 18.

c. Kablerne:

Den 2. September gik Kablet i Stykker i Lervigsfjorden, den 11. blev Forbindelsen genoprettet. Der medgik c. 120 m Kabel, og Reparationen kostede c. 450 Kr.

Den 30. Oktober gik Kablet i Stykker i Hestøfjorden, den 7. November blev Forbindelsen genoprettet. Der medgik c. 110 m Kabel, og Reparationen kostede c. 330 Kr.

Den 12. Marts gik Kablet iStykker mellem Hestø og Skopen. Da Maalingen ikke gav noget Resultat m. H. t. Fejlens Beliggenhed. blev hele Kablet undersejlet. Det viste sig gennemgaaende at være i god Stand, dog var det noget forrustet paa enkelte korte Strækninger. Bruddet var tæt ved Landingen paa Hestø. Forbindelsen blev genoprettet den 9. April uden Forbrug af Kabel. og Udgiften blev c. 360 Kr.

Luftspændet over Kalsøfjorden, der den 13. Juni 1913 igen blev ophængt ved Husum Kommunes Foranstaltning, gik atter i Stykker den 22. August s. A.. og er ikke blevet ophængt igen.

Af ovenstaaende vil fremgaa, at der har været meget faa Driftsforstyrrelser udenfor Vintermaanederne, November—Februar, samt at Fejlene er blevne rettede samme Dag eller Dagen efter. I de 4 Vintermaaneder er der ialt indtrufet 30 Liniefejl (Liniebrud og Kortslutninger), hvoraf de 12 har været paa Strækningen Tveraa—Kvalbø—Sandvig, i Nærheden af Kvalbø, hvor Linien staar meget udsat for Paavirkning af Storm.

2. Hovedeftersyn og Liniernes Tilstand.

Der er atter i Aar paabegyndt et Hovedeftersyn af Linienættet og Stationerne. Foreløbig har dette kun fundet Sted paa Sandø og Suderø samt paa Linien Thorshavn—Velbestad—Kirkebø. Medens der paa Suderø ingen raadne Pæle fandtes, var der paa Sandø 14 Stkr. med begyndende Raad og 2 Stkr. ret stærkt angrebne. Paa Strækningen Thorshavn—Velbestad—Kirkebø var der 3 Stkr. med begyndende Raad. Ved den i Fjor indførte Numerering af Pælene, kan der nu lettere holdes Kontrol med Liniernes Tilstand og Reparationer. Ledningerne var i god Stand, naar undtages en Strækning Kobberlinie paa c. 2 km. mellem Kvalbø og Tveraa, som blev stærkt medtaget i Vinter og ligeledes c. 2 km Ledning mellem Kvalbø og Sandvig, hvor Kobberledningen i sin Tid blev erstattet med Staalledning, da det viste sig, at Kobbertraaden ikke kunde staa for de stærke Storme. Staallinien er nu aldeles forrustet og maa sikkert udskiftes inden ret lang Tid.

M. H. t. det øvrige Linienæt skal bemærkes, at det har staaet sig godt i dette Driftsaar. Der har været meget færre Driftsforstyrrelser end sædvanlig. Hovedeftersynet, der i Fjor kostede c. 900 Kr. til Materialier, Arbejdsløn og Befordringer, vil antagelig blive noget billigere i Aar.

3. Antallet af Abonnenter er for Tiden 155, der fordeler sig paa følgende Maade: Thorshavn 60, Andefjord 1, Ejde 2, Fuglefjord 4, Klaksvig 11, Kvalbø 1 Kvalvig 2, Kvannesund 2, Kvivig 2, Lervig 3, Midvaag 6, Porkere 1, Saltangeraa 2, Sand 3, Sandevaag 1, Skaale 2, Skaalevig 1, Skopen 1, Solmundefjord 1, Strænder 1, Sumbø 1, Sydregøte 3, Sørvaag 3, Tveraa 23, Vaag 10, Vestmanhavn 8, Øreenge 1.

Der er i Aarets Løb tilkommet 8 nye Abonnenter, i Klaksvig 2, i Kvalvig 1, i Midvaag 1, i Sand 1, i Tveraa 2, i Øreenge 1, samt afgaaet 4, nemlig: i Thorshavn 3 og i Kvalvig 1.

Der er i Vestmanhavn opstillet et 25 Nr. Vexlerbord i Stedet for 2 10 Nr. Pyramidevekslere, der gav en meget besværlig Ekspedition. Endvidere er Vekslerbordet i Tveraa monteret med 10 nye Plader.

4. Takstforhøjelsen paa 5 Øre pr. Samtale har virket siden 1. Januar 1913. En Sammenligning med Aaret 1912 giver følgende Resultat:

Antal Samtaler		Indtægt af Smataler	
1912	1913	1912	1913
76519	70914	Kr. 16072,50	Kr. 18969,65

altsaa en Nedgang i Samtaler paa 5605, men en Intægtsforøgelse paa 2897 Kr. 15 Ø., eller c. 400 Kr. mindre end beregnet.

Allerede i Aar er Antallet af Samtaler imidlertid steget igen, saaledes at der i Tidsrummet Januar—Maj er ført 33.493 Samtaler mod 33,089 i de tilsvarende Maaneder i 1912 og 29,968 i 1913, altsaa en Fremgang paa henholdsvis 404 og 3535 fra Aarene 1912 og 1913.

Siden 1. Januar d. A. har Telefonvæsenet inddraget de 3 Øre pr. ankommet og afgaaet Samtale, som Stationerne tidligere fik, hvilket i Tidsrummet Januar—Maj har bevirket en Indtægtsforøgelse paa 1959 Kr. 48 Ø.

M. H. t. Regnskabet for Halvaaret 1. Oktober 1913 til 31. Marts 1914 skal jeg tillade mig at meddele følgende: Indtægten har været 17,906 Kr. 61 Ø. mod 15,976 Kr. 95 Ø. i det tilsvarende Halvaar i Fjor, altsaa en Fremgang i Indtægt paaa 1929 Kr. 66 Ø.

Udgiften har været:

Driftsudgifter	Kr.	9159,71
Forrentning og Amortisation.....	—	6319,97
Udvidelser af Anlægget	—	1379,65
Ialt...	Kr.	17136,10

De tilsvarende Udgifter for Halvaaret 1. Oktober 1913 til 31. Marts 1914 var:

Driftsudgifter	Kr.	9982,85
Forrentning og Amortisation.....	—	6319,97
Udvidelse af Anlægget	—	833,28
Ialt...	Kr.	16850,33

Driftsudgifterne er altsaa formindskede med 823 Kr. 14 Ø. og Udgiften til Anlæggets Udvidelse steget med 546 Kr. 37 Ø. Driftsoverskudet i Halvaaret 1. Oktober 1913 til 31. Marts 1914 er 1017 Kr. 28 Ø. mod et Underskud paa 1159 Kr. 15 Ø. i Halvaaret 1. Oktober 1912 til 31. Marts 1913, altsaa en Fremgang paa 2206 Kr. 43 Ø.

5. En Sammenligning mellem Lister over afgaaede og ankomne Sam-

taler fra alle Stationerne viser ofte ret store Fejl i Listerne, men en fuldstændig Kontrol vilde medføre et meget stort Arbejde, idet der er 58 Stationer, hvis Lister over afgaaede Samtaler hver Maaned skulde sammenlignes med alle Lister over ankomne Samtaler. Der kan derfor, med det Personale, der er til Raadighed, kun tages Stikprøver for enkelte Stationers Vedkommende. Da Fejlene ofte lige saa vel kan være i Listerne over ankomne som over afgaaede Samtaler, er det undertiden vanskeligt at afgøre, hos hvilken Station Fejlen er. Ved at lade Stationerne opføre Navnene paa begge de Samtalende, baade i Lister over afgaaede og ankomne Samtaler, vil man antagelig kunne øve en mere effektiv Kontrol.

Landstationerne bestyres for Tiden af Personer i følgende Livsstillinger: Købmænd 15, Kongsbønder 11, Fiskere 11, Haandværkere 7, Lærere 3, Arbejdsmænd 3 og Kvinder 7.

6. Linierne Thorshavn—Klaksvig og Thorshavn—Vestmanhavn er meget stærkt optagne og det navnlig for den førstes Vedkommende, hvilket giver Anledning til, at de telefonerende hyppig maa vente ret længe paa den ønskede Forbindelse, og dette gælder navnlig de gennemgaaende Samtaler til og fra Norderøerne og Vaagø, men forøvrigt ogsaa fra den nordlige Østerø og Strømø.

For at lette Forbindelsen med Vaagø og Norderøerne, er der til bestemte Tider (4 Gange daglig) tilstaaet Klaksvig og Vaagø fortrinsvis Ret til Linierne til Thorshavn, saaledes at Mellemstationerne ikke maa gaa ind paa Linien, inden de i Forvejen opnoterede Samtaler er ekspederede.

Dette har naturligvis hjulpet de paagældende Stationer noget, og det viser sig navnlig for Klaksvigs Vedkommende, idet Antallet af Samtaler til og fra Klaksvig er steget ganske betydeligt, siden denne Ordning traadte i Kraft.

Paa Linien Thorshavn—Klaksvig er der i Marts d. A. ekspederet 2270 Samtaler, lokale og gennemgaaende. Hertil kommer saa de mange forgæves Opringninger fra Stationerne og Forespørgsler om Linien er optaget, hvorved der spildes megen Tid, foruden at det generer Trafikeringen af Linierne meget.

Da Linien Thorshavn—Suglefjord i Suglefjord deler sig i en Linie til Norderøerne og en til Andefjord—Funding, ligesom ogsaa Linien Thorshavn-Vestmanhavn i Vestmanhavn deler sig i Linien til Vaagø og Linien til Kvalvig—Fjde, skal jeg tillade mig at foreslaa, at Linierne Thorshavn—Suglefjord og Thorshavn—Vestmanhavn doubleres med Dobbeltledninger af 3 mm Staaltraad, hvorved antagelig de fleste berettigede Klager fra de telefonerende over for lang Ventetid vil ophøre.

Den ny Linie Thorshavn—Suglefjord kan tænkes at gaa 2 Veje:

1) følge den nuværende direkte Linie med Kabel fra Hvidenæs til Tofte, eller
2) følge Vestmanhavnlinien til Øreenge, derfra over Todnæs—Kjælnæs Morskranæs Strænder—Saltnæs til Suglefjord. Denne Linie vil blive c. 14,5 km længere end Linie 1, men der vil spares c. 3,3 km Kabel, idet Kablet Hvidenæs—Tofte har en Længde af c. 5,8 km, medens Kablet Kjælnæs—Morskranæs kun vil blive 1,75 km og Kablet Strænder—Saltnæs 0,75 km langt, tilsammen 2,5 km. Følges Linie 2, skal der rejses en Stangrække fra Station Todnæs til Kabelpælen ved Kjælnæs, Længde 2,2 km. Pælene haves til Raadighed.

Den disponible Kabelbeholdning er for Tiden:

2428 m rearmeret Kabel
c. 1500 m gammelt, men godt Kabel
c. 800 m gammelt, mindre godt Kabel
c. 1700 m gammelt, daarligt Kabel

samt c. 400 m nyt Kabel, hvoraf der stadig bruges til Reparationer.

Endvidere haves c. 2 km Dobbeltkorer, der egne sig til Rearmering, hvilket antagelig vil koste c. 3500 Kr.

Medens de to korte Kabler Kjælnæs—Morskranæs og Strænder—Saltnæs helt kan tages af Beholdningen af brugt Kabel, maa der til Kablet Hvidenæs—Tofte i hvert Fald delvis anskaffes nyt Kabel, hvis ikke Suderøkablet er taget op i Forvejen.

Nedlægningen af de 2 korte Kabler vil eventuelt kunne udføres af »Surprise« for c. 500 Kr., medens Kablet Hvidenæs—Tofte vil kræve et større Skib, og koste betydelig mer. Et helt nyt Kabel paa 5,8 km vil antagelig kunne lægges for 17000 Kr.

Linien Thorshavn—Vestmanhavn vil koste *3100 Kr.*

Landlinien Thorshavn—Suderø vil koste:

Linie 1.	Thorshavn—Hvidenæs	Kr.	650
	Tofte—Suderø	—	2350
	Ialt...	Kr.	3000
Linie 2.	Thorshavn—Kjælnæs	Kr.	2450
	Morskranæs—Strænder	—	550
	Saltnæs—Suderø	—	2100
	Ialt...	Kr.	5100

Landlinien over Kollefjord er altsaa 2100 Kr. dyrere end den direkte over Tofte.

Regner man med Linie 2 til Suderø, vil den samlede Udgift blive:

Linien	Thorshavn—Vestmanhavn	Kr.	3100
—	Thorshavn—Suderø:		
	Landlinien	Kr. 5100	
	Nedlægning af Kablerne	— 500	
		—	5600
	Ialt...	Kr.	8700

Angaaende Rentabiliteten skal jeg tillade mig at bemærke, at en Forøgelse af det daglige Samtaleantal paa 10 Stkr., 5 fra Norderøerne og 5 fra Vaagø, vil give en aarlig Indtægtsforøgelse paa 1080 Kr. eller en Forrentning paa 12—13 pCt. p. A.

Thorshavn, den 15. Juli 1914.

H. O. Jacobsen.

Driftsudvalget, i Juli 1914.

M. A. Winther. *Svenning Rytter.*

Færøe Amtstidendes Bogtrykkeri.

Bilag 7.

Forslag til Lov

om

forandret Affattelse af Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 10. April 1895 § 72 m. v.

---

§ 1.

§ 72 i Lov Nr. 97 om Fattigvæsenet paa Færøerne af 10. April 1895, jfr. Lov Nr. 40 af 13. Marts 1903, affattes saaledes:

De Omkostninger, der udredes af det offentlige til Opdragelse, Underhold, Forsørgelse, Kur og Pleje for blinde, døvstumme, Idioter, sindssyge, Epileptikere, vanføre, lemlæstede, tuberkuløse, skrofuløse og Lupuspatienter, betragtes ikke som Fattighjælp, for saa vidt de paagældende er anbragte paa Statsanstalter eller paa dertil af Staten godkendte Anstalter eller af en saadan Anstalt under dennes vedvarende Tilsyn er anbragte hos private.

Som Fattighjælp betragtes heller ikke offentlig Understøttelse, der ydes paa Grund af Blindhed hos vedkommende trængende eller hos dem, overfor hvem der paahviler ham (hende) fuld Forsørgelsespligt, selv om Anbringelse i Henhold til nærværende Paragrafs 1. Stykke ikke finder Sted, saafremt den trængende opfylder de i § 2 a., b. og c. i Lov Nr. 58 af 13. Marts 1908 om Alderdomsunderstøttelse til værdige trængende udenfor Fattigvæsenet fastsatte Betingelser med Hensyn til Værdighed.

Saa længe en Person modtager Understøttelse i Henhold til Bestemmelserne i nærværende Paragraf, betragtes vedkommendes Erhvervelse af Forsørgelsesret i hans (hendes) Opholdskommune som hvilende.

§ 2.

Det tillades Kommunalbestyrelserne, uanset Bestemmelsen i § 48, 2. Stk., i Lov Nr. 97 af 10. April 1895, at eftergive al Fattighjælp, som forinden denne

Lovs Ikrafttræden er ydet til blinde under de i § 1, næstsidste Stykke, fastsatte Vilkaar. Naar saadan Eftergivelse har fundet Sted, skal blinde have Adgang til Alderdomsunderstøttelse, uanset Bestemmelsen i § 2, d., i Lov Nr. 58 af 13. Marts 1908.

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

Lov 10. April 1895 § 72 svarede i sin oprindelige Ordlyd delvis til § 61 i den danske Fattiglov af 9. April 1891 i dennes oprindelige Affattelse. Efter at sidstnævnte Lovbestemmelse var blevet ændret ved Lov Nr. 35 af 20. Marts 1901, saaledes at adskillige flere Tilfælde faldt ind under Paragraffen, ændredes § 72 i den færøske Fattiglov ved Lov Nr. 10 af 13. Marts 1903 saaledes, at den blev enslydende med Lov 9. April 1891 § 61 i dennes ændrede Skikkelse. Ved § 2 i Lov Nr. 117 af 27. Maj 1908 ændredes Lov 9. April 1891 § 61 atter, idet der til Sætningen »for saa vidt de paagældende ere anbragte paa Statsanstalter eller paa dertil af Staten godkendte Anstalter« føjedes »eller af en saadan Anstalt under dennes vedvarende Tilsyn ere anbragte hos private«. Denne sidste Regel er hidtil ikke blevet udvidet til Færøerne.

Da der nu imidlertid ved Lov Nr. 36 af 25. Februar 1914 er sket en ny Ændring i Lov 9. April 1891 § 61, jfr. foranstaaende Forslags § 1, 3. og 4. Stk., samt § 2, særlig gaaende ud paa, at Understøttelse, der ydes til værdige trængende blinde, overhovedet ikke betragtes som Fattighjælp, har man ment det rigtigst at ændre § 72 i Lov 10. April 1895 saaledes, at de paa Færøerne gældende Regler bliver enslydende med de tilsvarende Regler i det øvrige Danmark.

Man har ikke anset det for nødvendigt at give Regler for Færøerne svarende til Lov Nr. 117 af 27. Maj 1908 § 1. Lagtinget bedes dog have sin Opmærksomhed henvendt paa, om det maa anses nødvendigt.

»Føroya Amtstidendes« Bogtrykkeri. — 1914.

Bilag 8.

Betænkning

fra

Udvalget i Telefonsagen.

Den Lagtinget af Driftsudvalget forelagte Beretning giver Udvalget Anledning til følgende almindelige Bemærkninger:

Driftsforstyrrelserne har i det afvigte Aar været forholdsvis faa og er hurtigt blevne rettede, hvilket ogsaa gælder Kabelbruddene, der er indtrufne i Skopen—Hestøfjord og Lærvigsfjord. Reparationsomkostningerne har af samme Aarsag været mindre end i foregaaende Aar. Forbrug af Kabel har været ringe, saa Beholdningen kun er c. 700 m mindre end forrige Aar; der er ingen Nyanskaffelser sket, og synes ikke for nærværende Tid at være Anledning til at befrygte nogen større Udgift i saa Henseende.

Ved det foretagne Eftersyn af Linjenættet har der paa enkelte Strækninger vist sig begyndende Raad i Pælene, nogle faa endog stærkt angrebne. Som Helhed angives dog Linjenættet at staa sig godt, naar undtages mindre Strækninger, hvor det er særdeles stærkt udsat for Storm og Uvejr. Man skal henstille til Driftsudvalget, at dette har sin Opmærksomhed henvendt paa, at de med Raad stærkt angrebne Pæle snarest mulig udskiftes for derved at undgaa større Linjebrud paa Tider, hvor Reparationer kan falde vanskelige og Driften saaledes forstyrres for længere Tid.

Den Takstforhøjelse, der tog sin Begyndelse den 1. Januar 1913, har vist nogen Nedgang i Samtalernes Antal, men paa den anden Side en Indtægtsforøgelse af c. 2900 Kr. for Aaret 1913 sammenholdt med Aaret 1912. Der viser sig dog allerede nu en Opgang i Samtalernes Antal. Ligeledes har den i forrige Samling tagne Beslutning om delvis Inddragelse af den Landstationerne tillagte Godtgørelse af Samtalegebyrer betydet en noksaa vægtig Indtægtsforøgelse for Telefonvæsenet.

Udvalget kan iøvrigt henvise til, hvad herom findes anført i Beretningen fra Driftsudvalget.

Af Sager vedrørende Telefonvæsenet, som Udvalget iøvrigt har beskæftiget sig med, anføres i det følgende:

I. Udvidelse af Telefonnettet.

Andragender herom foreligger fra:

a. Beboere i Bygderne Lejnum, Stykket og Skælling.
b. Beboere i Saksen.

Ad. a. Andragendet, der er underskrevet af 31 Mandspersoner, gaar ud paa, at der anlægges en, event. to Stationer, nemlig i Lejnum og »frammi við Leynarbrúgv«. Forstanderskabet har anbefalet Sagen og foreslaaet, at der i Tilfælde af, at Lagtinget skulde ville fremme den ved Anlæg af én Station, at denne da lægges »frammi við Leynarbrúgv«. Det oplyses, at der bor 150 Mennesker i Bygderne Lejnum og Stykket. Forstanderskabet erklærer sig villigt til at efterkomme de Betingelser, som af Amtskommunen fordres for Stationens fornødne Drift.

Driftsbestyreren har erklæret sig over Sagen. Han udtaler, at Anlæg af en Station ved Leynarbrúgv, naar den sættes ind paa Linjen Kvivig—Lejnum (den nuværende Abonnentledning til Købmand Chr. A. F. Hansen, Lejnum), vil koste c. 200 Kr. at indrette. Den nuværende Abonnent i Lejnum vilde derefter komme til at udgaa fra den foreslaaede ny Station. Hans Abonnementsafgift, der nu er 70 Kr., vilde derved synke til 30 Kr. Den ny Station kunde ogsaa sættes ind paa Hovedlinjen Kvivig—Vestmanhavn, men da denne allerede i Forvejen er stærkt optaget, finder Driftsbestyreren en saadan Ordning uheldig.

Skønt Udvalget efter alt det foreliggende finder, at der kunde være Anledning til at imødekomme Andragendet ogsaa af den Grund, at Anlægget ikke vilde medføre nogen større Udgift, har man dog under Hensyn til den Stilling, Lagtinget i de sidste Aar har indtaget til alle Andragender af lignende Beskaffenhed, samt ogsaa af Hensyn til Telefonvæsenets mindre gode Status, ment at burde tilraade, at Andragendet ikke for nærværende Tid bliver bevilget. Derimod foreslaar man, at der meddeles Andragerne, at Bygderne Lejnum og Stykket kan indgaa som Abonnent til Centralen i Kvivig, naar de er villige til at betale den i saa Henseende fastsatte Takst, og en bestemt Person, med hvem den fornødne Kontrakt oprettes, overfor Amtskommunen er ansvarlig for Abonnementsafgift og Samtalegebyrer. Lagtinget har ved tidligere indkomne Andragender indtaget et lignende Standpunkt, hvorfor Udvalget finder at kunne fremsætte et saadant Forslag.

Ad b. Andragende har tidligere været inde fra Bygden Saksen. Lagtinget har ikke set sig i Stand til at imødekomme Ønsket om Anlæg af Telefonstation i nævnte Bygd, og Udvalget maa tilraade, at Tinget ogsaa i Aar indtager samme Standpunkt. Anlæg af Telefon til Saksen vil blive forholdsvis dyrt og Brugen af Telefonen meget ringe.

F o r s l a g.

Der svares Andragerne:

Ad a. Lagtinget ser sig for nærværende Tid ikke i Stand til at imødekomme Andragendet.

Derimod vil der ved Henvendelse til Driftsudvalget kunne tillades Bygderne Lejnum og Stykket at indgaa som Abonnenter til Centralen i Kvivig paa nærmere fastsatte Betingelser.

Ad b. Lagtinget ser sig ikke i Stand til for nærværende Tid at imødekomme Andragendet.

II. Telefonstationernes Betjening og Regnskabsførelse.

Fra Købmand Thomas J. Thomsen af Nordregøte er indkommet Andragende om, at Stationen i nævnte Bygd, der f. T. bestyres af en Købmand, fremtidig maa blive bestyret af en Ikke-Handlende. Andrageren anfører, at han, saa længe den nuværende Ordning opretholdes, ikke vil kunne gøre fornødent Brug af Telefonen, ligesom han har undladt undlade at indtegne sig som Abonnent.

Udvalget maa med Andrageren være enigt i, at det i Bygder, hvor der findes flere Handlende, er i høj Grad uheldigt, at en af disse er Bestyrer af den stedlige Telefonstation. I det hele taget finder man det uheldigt, at Hand-

lende er Stationsbestyrere, og man skal henstille, at dette Forhold overalt, hvor det kan lade sig gøre, snarest muligt ændres.

I det foreliggende Tilfælde skal man foreslaa, at Driftsudvalget bemyndiges til at give Forstanderskabet for Gøte Sogns Kommune Paalæg om, at Stationen i Nordregøte, inden en af Udvalget nærmere angiven Frist, flyttes. Telefonvæsenet bærer allle med Flytningen forbundne Omkostninger.

Forslag.

a. Driftsudvalget bemyndiges til at give Forstanderskabet for Gøte Sogns Kommune Paalæg om inden en af Udvalget nærmere angiven Frist at foreslaa en dertil skikket Person til at være Bestyrer af Stationen i Nordregøte med Tilkendegivelse af, at Bygdens Centralstation ikke vil kunne oprettes hos en Handlende eller bestyres af en saadan.
b. Tinget henstiller til Driftsudvalget, at dette, saa vidt muligt allerede nu, foranlediger, at de Landstationer, der endnu maatte blive bestyrede af Handlende, flyttes. Dette gælder i Særdeleshed, hvor der er flere Handlende i samme Bygd.

Med Hensyn til Stationernes Betjening iøvrigt samt disses Regnskabsførelse, saa synes der ofte at have været skellig Grund til Klage. Imidlertid maa det overlades til Driftsudvalget i Forbindelse med Driftsbestyreren at foretage alt fornødent til Hidføring af slige Ændringer og Forholdsregler, som bevirke, at Benyttelsen af Telefonen kan gaa saa jævnt og uforstyrret som paa nogen Maade gørligt. Hvis der med Grund klages over at der lyttes ved Telefonerne, maa Betjeningen fjærnes, hvis en alvorlig Irettesættelse ikke viser sig at hjælpe. — Udvalget skal ikke undlade at bemærke, at der ved mange Stationer synes at være det uheldige ved Betjeningen, at samtlige Husets Beboere betjener Telefonen. Man skal henstille, at der af en Husstand som Regel kun tillades højst 2 Personer at betjene Tefefonen. En kortfattet trykt Instruks angaaende hvad der i Almindelighed skal iagttages fra deres Side, der betjene Telefonerne, vilde mulig være til Nytte at udsende til samtlige Stationer.

Man henstiller, at Listeføringen ved Stationerne indrettes saaledes for afgaaede og ankomne Samtaler, at den største Betryggelse for korrekt Regnskabsføring samt fornøden Kontrol derved kan vindes.

Udvalget gør ingen Indstilling angaaende foranstaaende, men henstiller det til Overvejelse.

III. Telefonforbindelsen med Sudero.

Herom henvises til Tingets Vedtagelse i sidste Tingsamling (Lagtingstidende for 1913, Side 72—73, og for 1912, Side 136—137) samt til Skrivelse fra Driftsudvalget til Ministeriet for offentlige Arbejder af 17. Januar d. A. optagen i Beretningen fra Driftsudvalget Til nævnte Udvalg eller Tinget er endnu ikke kommen nogen officiel Meddelelse om Sagens Udfald, men Udvalget har fra Folketingsmanden velvilligst faaet overladt en Afskrift af en Skrivelse, han har modtaget fra paagældende Minister angaaende de Overvejelser, som Sagen har været Genstand for i Ministeriet. Skrivelsen vedlægges. Herefter synes der at være Mulighed for, at der i kommende Rigsdagssamling vil fremkomme Forslag til Sagens Ordning. Udvalget skal derfor henstille, at der ikke foreløbig foretages videre fra Tingets Side vedrørende denne Sag.

Da der saaledes ikke i Aar vil kunne opnaas at faa genoprettet Telefonforbindelsen med Suderø, anser Udvalget det for at være nødvendigt, at der i

Lighed med hvad der har fundet Sted i foregaaende Aar, atter i kommende Efteraar etableres en Forbindelse mellem Suderø og Sandø til Befordring af Telegrammer m. v. til og fra Suderø. Fra Forretningsmænd paa Suderø er ogsaa fremkommet Ønske i saa Henseende.

Forslag.

For Telefonvæsenets Regning etableres en regelmæssig Fart paa Suderø med et dertil egnet søgaaende Motorfartøj til Befordring af Telegrammer, Telefonmeddelelser m. v. gennemsnitlig to Gange om Ugen i Tiden fra 15. September til Udgangen af November d. A. mellem Kvalbø (eller Tveraa) og Sand (om fornødent Skopen eller Skaalevig).

Amtmanden bemyndiges til at indkalde Tilbud og oprette fornøden Kontrakt med vedkommende, der skal besørge Farten, samt foretage alt videre fornødent.

IV. Doublering af Linjenettet Thorshavn—Vestmanhavn og Thorshavn—Fuglefjord.

Dette Spørgsmaal har adskillige Gange været paa Tale og til Overvejelse i Tinget. Man har i Aar modtaget en Henstilling fra tiltrædende Fæster A. Weiho, Selletræ, der gaar i lignende Retning. Paa Grund af økonomiske Vanskeligheder har man hidtil undladt at foretage den tilsigtede Udvidelse. Imidlertid er Linjerne Thorshavn—Klaksvig og Thorshavn—Vestmanhavn saa stærkt optagne, at Trafikken i høj Grad besværliggøres og hæmmes, hvilket aarlig har medført et nok saa stort Tab for Telefondriften samt forgæves Ulejlighed for det telefonerende Publikum. En Ordning som den midlertidig indførte, hvorved der til visse Tider af Døgnet gives fortrinsvis Ret til Vaagøen og Norderøerne at benytte Ledningen fra disse Pladser til Thorshavn, har hjulpet noget, men har dog samtidig skabt Utilfredshed paa de mellemliggende Stationer, hvor man bliver betydeligt hindret i Brugen af Telefonen. — Efter de Beregninger som Driftsbestyreren har opstillet (se Beretningen fra Driftsudvalget), maa man have Grund til at tro, at en Udvidelse af Telefonnættet ved Doublering af Linjerne Thorshavn—Vestmanhavn og Thorshavn—Fuglefjord vil blive lønnende for Telefonvæsenet under Hensyn til, at Omkostningerne ved Udvidelsen næppe vil andrage mere end c. 9000 Kr., heri dog ikke medregnet Værdien af Kabel, men Arbejdet med Udlægning. De daglige Samtaler skal ikke forøges betydeligt, for at der skal opnaas god Rente af Anlægssummen. Med Hensyn til Linjen Thorshavn—Fuglefjord er der at vælge mellem 2 Veje, hvor denne kan gaa:

1. den nuværende Linje med Kabel fra Hvidenæs til Tofte,
2. følge Vestmanhavnlinjen til Øreenge og derfra over Todnæs Kjælnæs - Morskranæs- Strænder—Saltnæs til Fuglefjord.

Der vil ved Linje 2 spares en Del Kabel, og der vil kun være nødvendigt at rejse Stangrække fra Todnæs til Kabelpælen ved Kjælnæs. Nødvendige Pæle haves i Behold. Til Kablerne Kjælnæs—Morskranæs og Strænder—Saltnæs vil man kunne tage af den Beholdning af brugt Kabel, som Telefonvæsenet ligger inde med, medens der til Strækningen Hvidenæs—Tofte kræves nyt Kabel, der vil koste c. 17,000 Kr.

Udvalget kan tilraade, at der snarest muligt skrides til den antydede Udvidelse ved Doublering af Linjerne Thorshavn—Vestmanhavn og Thorshavn—Fuglefjord saaledes, at der for sidstnævnte Linjes Vedkommende følges den under 2 anviste Vej nemlig ad Vestmanhavn Linjen over Todnæs o. s. v.

De til Anlæggene medgaaende Udgifter foreslaas dækkede, for saa vidt Telefonvæsenet ikke er i Besiddelse af dertil fornødne Midler, ved Optagelse af Laan, som Amtmanden foreslaas bemyndiget til at ordne paa Lagtingets Vegne. Laanet vil eventuelt kunne optages hos en af Lagtingets Kasser eller Fonds.

Forslag.

1. Driftsudvalget bemyndiges til at foretage fornøden Udvidelse af Telefonnettet ved Doublering af Linjerne Thorshavn—Vestmanhavn og Thorshavn—Fuglefjord dog at sidstnævnte Linje anlægges saaledes, at Vestmanhavnlinjen følges til Øreenge og Linjen derfra gaar over Todnæs—Kjælnæs Morskranæs—Strænder—Saltnæs til Fuglefjord med Kabler mellem Kjælnæs—Morskranæs og Strænder—Saltnæs,
2. Amtmanden bemyndiges til paa Tingets Vegne at optage det til Anlæggets Udførelse fornødne Laan, eventuelt fra de under Tinget sorterende Kasser eller Fonds, for saa vidt Telefonvæsenet ikke skulde besidde de fornødne Midler.

V. Tilskud til Telefondriften.

I tidligere Aar modtog Telefonvæsenet betydelige Tilskud fra økonomisk Fond til Driften. I de to sidste Aar er intet saadant Tilskud ydet, og de Foranstaltninger, som Tinget har iværksat for at hidføre en bedre Ballance (Forhøjelse af Taksterne og Inddragelse af tidligere Godtgørelse til Landstationerne), har ogsaa bevirket, at der nu arbejdes under tryggere Forhold end tidligere. Men selv om der mulig kan naas til at skabe en nogenlunde Ballance, vil det have sin store Betydning, at der arbejdes henimod at sikre sig en Reserve- og Fornyelsesfond, som man i paakommende Fald kan ty til ved Fornyelse og mindre Udvidelser af Linjenettet. Man kan ogsaa befrygte, at Telefonen kommer at tiltrænge større Reparationer, der medfører Udgifter, som Driften ikke kan dække. I første Række maa man dog arbejde hen til, at Driften ikke gaar med de hidtilværende Underskud. Udvalget har fundet det naturligt og billigt, at der af Skydskassen ydes et aarligt Tilskud til Telefondriften. Skydsvæsenets Udgifter er ved Telefonanlægget noksaa betydelig reducerede. Der er derfor Anledning til, at denne Kasse yder et mindre aarligt Tilskud til Telefondriften, og skal Udvalget tillade sig at foreslaa, at det aarlige Tilskud foreløbig sættes til 500 Kr.

Paa Grund af de ekstra Udgifter, som i Aar ventelig paaføres Telefondriften ved den foreslaaede Motorbaadforbindelse med Suderø, skal man under Hensyn hertil foreslaa, at Skydskassens Tilskud for indeværende Regnskabsaar bliver 1000 Kr. Man forventer, at Telefonforbindelsen med Suderø vil blive genoprettet inden næste Aars Tingsamling er afsluttet.

Forslag.

Af Skydskassen bevilges indtil videre et aarligt Tilskud paa 500 Kr. til Telefondriften. For indeværende Regnskabsaar forhøjes dette dog til 1000 Kr.

Udvalget har overvejet, om der fra Tingets Side skulde foretages noget med Hensyn til Optagning af det Kabel, der endnu henligger i Suderøfjord, men man har ikke set sig i Stand til at fremkomme med noget Forslag i saa Henseende. Man gaar ud fra, at der lige saa lidt nu som tidligere haves Maskiner eller Fartøjer til Disposition, som er tjenlige til Øjemedet, og for egen Regning at indforskrive dertil egnede Fartøjer fra Udlandet, vil næppe være forsvarligt eller lønnende. Man er derfor nødt til foreløbig at afvente, om ikke en af Store Nordiske Telegrafselskabs Dampere i Henhold til den trufne Aftale i en nærmere Fremtid vil bistaa med Optagelsen, skønt man maa regne med en Forringelse af Kablets Værdi ved dets fortsatte Henliggen i Suderøfjord. Man skal dog hen-

stille til Driftsudvalget, at det nøje overvejes, om Optagning af Kablet ikke vil kunne ske med Fartøjer, f. Eks. Hvalfangerdampere, der kunne lejes dertil her paa Øerne.

Endelig er der forelagt Udvalget en Skrivelse fra Chefen for Inspektionsskibet »Beskytteren«, hvori gøres Rede for de af Inspektionsskibet afholdte Forsøg med Afstandssignalisering mellem Thorshavn og Nolsø. Da disse Forsøg ikke har kunnet opvise saa praktiske Resultater, at de indbyder til yderligere Fortsættelse for ad denne Vej at opnaa brugelig Forbindelse mellem Thorshavn og Nolsø, har Udvalget ikke fundet Anledning til at fremkomme med noget Forslag til Tinget. Omkostningerne ved at anvende Signalisering efter andet System, end det allerede forsøgte, synes efter Chefens Udsagn at blive noksaa betydelige, uden samtidig at kunne give Løfte om at virke tilfredsstillende.

Der foreslaas valgt et Driftsudvalg paa 3 Medlemmer.

Thorshavn, den 22. August 1914.

Magnus Dahl. *Th. Egholm.* *Joen Poulsen.*

Joen Rasmussen,
med Forbehold.

M. A. Winther,
Ordfører.

»Færø Amtstidendes« Bogtrykkeri. — 1914.

Bilag 9.

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg er nedsat for at overveje den i 1912 og 1913 behandlede Sag om offentligt Tilskud til Befordringskasser i Forbindelse med statsanerkendte Sygekasser paa Færøerne.

Udvalget har som Grundlag for sine Overvejelser benyttet det af Amtmanden i Samlingen 1912 forelagte Lovforslag.

De Betænkeligheder, som et enkelt Medlem af Udvalget (Samuelsen) paa Sagens tidligere Stadium har haft med Hensyn til Spørgsmaalet om absolut at knytte Befordringskasserne til statsanerkendte Sygekasser, er nu i det væsentligste fjernede, idet Sygekasser nu er dannede rundt omkring paa Øerne, og hele Udvalget er enigt om i Princippet at følge det af Amtet forelagte Lovforslag, mens man dog foreslaar visse Ændringer, som man tillægger megen Betydning.

Nedenfor fremsætter Udvalget sit særlige Forslag.

Lovforslagets Titel har man foreslaaet ændret for at bringe den i nøjere Overensstemmelse med Forslagets Indhold.

Det oprindelige Forslags § 1 har man givet en Tilføjelse under Hensyn til, at § 3 væsentlig er omredigeret.

§ 2 er det samme som i Amtets Forslag.

§ 3 i det oprindelige Forslag er stærkt omredigeret, idet Udvalget formener, at det lægger betydelige Hindringer i Vejen for Sagens gode Udførelse i Praksis, at der eventuelt betinges Tilskud fra Kommunekasserne. Udvalget formener, at Statskassen bør yde Tilskud ogsaa for saadanne Borgere, som ønske at træde ind i Befordringskasserne, men ere for gamle, eventuelt for svagelige, til at optages i disse, naar saadanne Borgere blot økonomisk er saaledes stillede, at de, for saa vidt ikke Alder og Sygelighed var til Hinder, kunde være nydende Medlemmer af en statsanerkendt Sygekasse. Desuden finder man, at Borgere, som uden at forsørges eller støttes af Fattigvæsenet er saa daarligt stillede økonomisk, at man ikke tør kræve, at de skulle være Medlemmer af en Sygekasse, bør støttes af Statskassen i Lighed med dem, der har Raad til at være Sygekassemedlemmer. — Den i det oprindelige Forslags § 3 forudsatte kommunale Støtte foreslaas derfor ydet som Statsstøtte.

Med disse Bemærkninger skal Udvalget foreslaa til Lagtingets Vedtagelse følgende:

Forslag

til

Lov om Statstilskud til Læge-Befordringskasser paa Færøerne.

---

§ 1.

Statskassen udreder Halvdelen af Udgifterne til Befordring af Læge og Jordemoder til Medlemmerne af de paa Færøerne værende Befordringskasser og deres hjemmeværende Børn under 15 Aar, dog ikke udover 1 Kr. aarlig pr. Medlem, og kun for saa vidt vedkommende er nydende Medlem af en Sygekasse eller er Medlem af Befordringskassen i Henhold til § 3.

§ 2.

Det er en Forudsætning for at kunne opnaa den i § 1 ommeldte Statsstøtte, at Befordringskasserne danne sig i Bygder, hvor der ikke bor Læge, og hvor der er en anerkendt Sygekasse, at de omfatte i det mindste $^3/_4$ af samtlige nydende Sygekassemedlemmer i vedkommende Bygd, eller i alt Fald af dem, som bor udenfor den By, hvor der er Læge, og at samtlige Udgifter til Befordring af Jordemoder udenfor den By, hvor hun bor, afholdes af Befordringskassen, samt at de have Vedtægter, som ere approberede af Amtmanden paa Færøerne, der har at paase, at de indeholde lignende Regler som de Sygekasser, i Forbindelse med hvilke de ere dannede.

§ 3.

Medlemmer af Befordringskassen kunne ogsaa de blive, som ikke kunne blive Medlemmer af en Sygekasse paa Grund af Alder eller Sygelighed, naar deres økonomiske Forhold iøvrigt berettiger dem til at være nydende Sygekassemedlemmer, endvidere ogsaa andre, af hvem man paa Grund af deres ringe økonomiske Evne ikke mener at kunne kræve, at de skal være Sygekassemedlemmer. Om denne sidste Betingelse er til Stede, afgøres i Tvivlstilfælde af det i Lov Nr. 85 af 12. April 1892 om anerkendte Sygekasser § 7, jfr. kgl. Anordning Nr. 261 af 24. Novbr. 1893, ommeldte Udvalg.

§ 4.

Nærværende Lov forelægges til Revision for Lagtinget i dets Samling 1920 og for Rigsdagen i dens Samling 1920–21.

I Udvalget for Befordringskasser, den 27. August 1914.

A. Samuelsen,
Ordfører.

R. Niclasen.

J. M. Matras.

Færø Amtstidendes Bogtrykkeri. — 1914.

Bilag 10.

Betænkning.

Til Behandling i undertegnede Udvalg er henvist Sagen om en Indskrænkning i Brugen af Langliner paa Fiskegrunde, der bruges fra Færøerne.

Spørgsmaalet har været forelagt Amtets forskellige kommunale Myndigheder og samtlige Sysselmænd. Desuden har Amtmanden over Færøerne efter Konference med Fiskeriinspektøren indhentet en skriftlig Udtalelse fra denne om Sagen, med hvilken Erklæring der er fremsendt en Del Materiale vedrørende Lofotfiskerierne m. m.

Ligesom Langlinespørgsmaalet i Almindelighed er stort og omfattende, saaledes har ogsaa det Materiale, Udvalget har haft at arbejde med, været meget omfattende. Kommunalforstanderskabernes og Sysselmændenes Erklæringer behandler Sagen ud fra forskellige Synspunkter, og de Resultater, man kommer til, er ret forskellige. Det maa siges, at der, ifølge de foreliggende Erklæringer, synes at være overvejende Stemning for Bibeholdelse af Friheden for Fiskerne til at benytte hvilket Fiskeredskab, man maatte ønske, enten Haandline eller Langline. Imidlertid tør man ikke se bort fra, at der indenfor færøske Fiskere paa visse Kanter af Øerne er stor Stemning for Tilvejebringelsen af Lovregler, hvorefter Brugen af Langliner kan indskrænkes enten for hele Aaret eller visse Aarstider og for visse Fiskegrundes Vedkommende.

Udvalget har let ved at se, at det er en vanskelig Opgave at skulle optræde regulerende paa dette Omraade. Man nærer overvejende Sympathi for den Tanke, at Fiskerne selv skulle være bestemmende m. H. t. Brugen af de Fangstredskaber, der her er Tale om, idet Langlinen ikke fra nogen Side betegnes som et saadant Fiskeredskab, der virker ødelæggende paa Fiskebestand eller Fiskeyngel, navnlig ikke naar det, som her, drejer sig om Havfiskeri. Med Hensyn til Fiskeri i Fjorde findes der i Loven af 14. April 1893 Lovregler, hvorefter de interesserede Fiskere ved Vedtægter selv kunne bestemme, om og i hvilken Udstrækning Langline skal bruges.

Udvalget er bekendt med, at der paa enkelte Fiskegrunde, f. Eks. paa Vaagøhavet, saaledes som Fiskeriet i de senere Aar har udviklet sig, er opstaaet saa store Vanskeligheder ved Benyttelse af Langliner, at man har set sig tvunget til helt at opgive dette Fiskeredskab, navnlig under Vaarfiskeriet. Der er imellem Fiskerne paa dette Havomraade indgaaet en frivillig Overenskomst, hvorefter Brugen af Langline ikke er tilladt. Denne Overenskomst har nu bestaaet i 3 Aar, og man føler sig ifølge de Udvalget foreliggende Oplysninger veltilfreds med den trufne Ordning, og Fiskeriudbyttet angives at have været ret tilfredsstillende. Nødvendigheden af at udelukke Langlinefiskeri paa dette Omraade har været indlysende, idet de mange Fartøjer og de overordentlig lange Liner i Forhold til det stærkt begrænsede Havomraade har ført til en saadan Tilstand, at Regulering skal have været nødvendig. Denne frivillige Overenskomst er, saaviet vides, respekteret af samtlige de Fiskere, der sædvanlig driver Fiskeri paa Vaagøhavet. Enkelte Fartøjer fra fjernere liggende Bygder, der ikke har været

med til Overenskomsten, have enkelte Gange tilsidesat de ad Frivilligheedens Vej givne Bestemmelser, og dette har saa ført til, at Fiskere fra selve Vaagøhavsdistriktet have ønsket Lovhjemmel til at forbyde Langlinerne, for saaledes at kunne drage Overtræderne til Ansvar. Ogsaa fra andre Kanter af Øerne fremsættes der Ønsker om Tilvejebringelse af Lovregler, der hjemler Fiskerne Ret til at indskrænke Brugen af Langliner.

Hvis man er sindet til at imødekomme de Røster, der kræver en Regulering af Fiskeriet gennem en Indskrænkning i Brugen af Langline, kunde der være Tale om at gaa forskellige Veje. Mange Muligheder i saa Henseende er drøftede indenfor Udvalget. Der kan være Tale om at naa Maalet gennem Bestemmelser, der tilsigter en Begræesning i Langlinernes Længde og det Antal, hver enkelt Baad maa bruge. Men denne Vej tør Udvalget ikke tilraade at gaa, idet man ikke tør stole paa, at den vil føre til et tilfredsstillende Resultat.

Helt at forbyde Brugen af Langline anser Udvalget for ganske utilraadeligt, og Tanken herom møder hos Udvalgets Medlemmer mer og mindre afgjort Modstand. Skulde man gaa med til et Forslag om at regulere Benyttelsen af Langliner, maatte det være i den Form, at Fiskere indenfor Distrikter, der naturlig kan siges at grænse til visse bestemte Fiskegrunde eller Havomraader, for bestemte Aaremaal kunne indgaa Overenskomster, hvorved Langliner forbydes eller indskrænkes. Man indser tilfulde Vanskelighederne ved en saadan Ordning. Dels opstaar der Vanskeligheder ved Bestemmelse af, hvor stort et Flertal af Fiskere, der indenfor det bestemte Distrikt skal kunne træffe Bestemmelse, dels opstaar der Vanskeligheder ved Bestemmelse af Distrikternes Udstrækning og Omfang. Udvalget har drøftet forskellige Muligheder m. H. t. det sidstnævnte Punkt. Man finder, at det vilde være heldigt, om der paa Forhaand i eventuelle Lovbestemmelser kunde tilvejebringes en Distriktsinddeling, saaledes at der, naar Spørgsmaal om at forbyde Langliner for et bestemt Havomraade opstod, kunde foregaa Afstemning eller lignende Afgørelse indenfor Distriktets Fiskere, men Udvalget har ikke kunnet finde en tilfredsstillende Form eller enes om en saadan Form.

Det Grundlag, som Udvalgets forskellige Medlemmer har kunnet tiltræde, dog med mere eller mindre Betænkelighed, fremsættes nedenfor. Udvalgets Hensigt kan med faa Ord karakteriseres saaledes, at man ønsker at tilvejebringe Lovhjemmel for Udelukkelse af Langline som Fiskeredskab paa saadanne Fiskegrunde og Havomraader, hvor saa godt som alle de Fiskere, der som Regel benytter vedkommende Fiskegrund, er stemt for det. Man mener ikke, at Langlinen bør afskaffes, naar enkelte Bygder, fra hvilke Fiskeri paa vedkommende Fiskegrund drives, helt maatte modsætte sig det. Man ønsker, i Stedet for en Distriktsinddeling i selve Loven, at overlade til Lagtinget skønsmæssigt at afgøre, naar Stemningen for en Vedtægt er saa kraftig og almindelig blandt Fiskerne, at der bør tages Hensyn dertil. Lagtinget vil ogsaa bedst være i Stand til at afgøre, hvilke Bygder der bør have Indflydelse paa Vedtægten, naar en saadan foreligger med Grænseangivelse for det Havomraade, indenfor hvilket den skal gælde. Man er ikke blind for, at der ogsaa for Tinget vil være Vanskeligheder, store Vanskeligheder at overvinde; men da Udvalget anser det foreslaaede for den bedste Udvej, for saa vidt der skal ske en Forandring i de bestaaende Forhold, har man været enig om at fremsætte Forslaget.

Man har fundet det mest praktisk at fremsætte Forslaget i Tilknytning til den gældende Fiskerilov af 14. April 1893.

Man har ikke fundet Anledning til at foreslaa et særligt Tilsyn for Fiskerierne indenfor de Omraader, der eventuelt fredes for Langlinerne. Desuden er man klar over, at de foreslaaede Bestemmelser kun gælder færøske Fiskefartøjer, for saa vidt Fiskeri udenfor Søterritoriet angaar.

Forslag

til

Lov om Tillæg til Fiskerilov (Nr. 95) for Færøerne af 14. April 1893.

§ 1.

Udenfor de i § 11 i Fiskerilov for Færøerne af 14. April 1893 ommeldte Tilfælde kan der oprettes Vedtægter, som har til Hensigt at forbyde Brugen af Langliner som Fiskeriredskab, enten for hele Aaret eller for en bestemt Tid af Aaret, paa visse Fiskegrunde eller Havomraader, der i Vedtægten nærmere vil være at begrænse efter Kompaslinjer og Mærker paa Land (ýtir).

§ 2.

Forslag til de i § 1 ommeldte Vedtægter kan affattes af Fiskere, der drive Fiskeri paa de Fiskegrunde eller Havomraader, for hvilke Vedtægten skal gøres gældende.

§ 3.

De Fiskere, der ønsker at oprette en saadan Vedtægt, har gennem Forstanderskaberne for de Kommuner, hvori de bor, til Lagtinget at indsende Forslag til Vedtægt med Andragende om at faa den stadfæstet. Samtidig med Vedtægten indsender Forstanderskaberne en Fortegnelse over de Bygder, der naturlig menes at grænse til de i Vedtægten omhandlede Fiskegrunde eller Havomraader.

§ 4.

Saasnart Lagtinget har approberet den i § 3 ommeldte Fortegnelse, eventuelt med saadanna Ændringer, som Tinget maatte finde Anledning til, tilbagesendes Fortegnelsen til de Forstanderskaber, som have indsendt Sagen, og Forstanderskaberne have derefter uopholdelig at bekendtgøre Vedtægten mindst 14 Dage i alle de Bygder, som findes paa den af Lagtinget approberede Fortegnelse.

Den Fisker, som føler sig brøstholden ved de foreslaaede Vedtægtsbestemmelser, har inden 2 Maaneder til Forstanderskabet i den Kommune, hvori han bor, skriftlig at indsende sine Indvendinger, og dette har da sammen med sin egen Erklæring om Sagen inden forstkommende 29. Juli til Lagtinget at indsende alle de indkomne Indsigelser sammen med Vedtægten og med Attest om, at Vedtægten har været bekendtgjort paa lovlig Maade.

§ 5.

Naar Vedtægten saaledes har været bekendtgjort i alle de Bygder, der efter Lagtingets Skøn grænser til vedkommende Fiskegrund eller Havomraade, og der ikke er indkommet saadanne Indsigelser, som Lagtinget skønner at være

til Hinder for Vedtægtens Approbation, har Tinget med sin Anbefaling at indsende Sagen til Justitsministeriet, der da kan approbere Vedtægten som gældende for et af Lagtinget nærmere bestemt Aaremaal.

§ 6.

En saadan Vedtægt kan til enhver Tid ophæves af Justitsministeriet, efter at Lagtinget derom er hørt.

§ 7.

Overtrædelser af saadanne Vedtægter straffes med Bøder fra 20 til 500 Kr.

Lagtingets Fiskeriudvalg, den 5. Septbr. 1914.

A. Samuelsen,
Ordfører.

M. Dahl.

R. Rasmussen.

S. ür Konoy.

Joen Rasmussen.

Færø Amtstidendes Bogtrykkeri — 1914.

Bilag 11.

Ændringsforslag

til

Udvalgets Forslag

til

Lov om Statstilskud til Læge-Befordringskasser paa Færøerne.

ad § 1.

Ordene i Linie 4 og 5: »og kun — — — til § 3.« udgaar.

ad § 2.

a. I Stedet for Ordene i 2. til 5. Linie: »og hvor — — — der er Læge.« sættes: »og at de i Bygder, hvor der er en anerkendt Sygekasse, omfatter i det mindste $^3/_4$ af samtlige nydende Sygekassemedlemmer sammesteds,«

b. Foran Ordet »Jordemoder« i 6. Linie indskydes Ordene: »Læge og til Befordring af«.

c. Efter Ordet »Færøerne« i 7. Linie sættes Punktum; Resten af Paragrafen udgaar.

ad § 3.

Paragrafen omredigeres saaledes:

»Nydende Medlemmer af Befordringskassen kunne blive: Personer, der kunne være nydende Medlemmer af en Sygekasse, samt Personer, som ikke kunne blive Medlemmer af en Sygekasse paa Grund af Alder eller Sygelighed, naar deres økonomiske Forhold iøvrigt berettiger dem til at være nydende Sygekassemedlemmer.«

Lagtingssalen, den 7. September 1914.

Johan C. F. Dam. *A. C. Evensen.* *Joen Poulsen.* *R. Rasmussen.*

»Føre Amtstidenders Bogtrykkeri. — 1914.

Bilag 12.

Repartition.

Sognenes Navne	Efter Folkemængde (1/0)			I Henhold til Lagtingets Vedtagelse (1/0)		Tilsammen	
	Folketal	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Klaksvig Sogn	778	368	25	400	»	768	25
Viderejde —	497	235	25	265	»	500	25
Fuglø —	178	84	25	70	»	154	25
Sviuø —	187	88	51	60	»	148	51
Kunø —	183	86	62	20	»	106	62
Mygledal —	110	52	7	42	»	94	7
Husum —	154	72	89	75	»	147	89
Fuglefjord —	900	426	»	370	»	796	»
Andefjord —	354	167	56	110	»	277	56
Funding —	381	180	34	155	»	335	34
Næs —	830	392	87	280	»	672	87
Gøtc —	408	193	12	150	»	343	12
Sjov —	577	273	11	170	»	443	11
Ejdø —	661	312	87	115	»	427	87
Kvivig —	456	215	84	200	»	415	84
Kollefjord —	311	147	21	120	»	267	21
Kvalvig —	320	151	47	200	»	351	47
Haldersvig —	392	185	55	110	»	295	55
Saksen —	52	24	61	40	»	64	61
Vestmanhavn —	566	267	91	200	»	467	91
Kirkebø —	248	117	39	150	»	267	39
Kalbak —	104	49	23	80	»	129	23
Thorshavns udenbys Sogn	250	118	33	38	»	156	33
Nolsø Sogn	253	119	75	95	»	214	75
Midvaag —	481	227	68	200	»	427	68
Sandevaag —	403	190	75	150	»	340	75
Sørvaag —	508	240	45	206	»	446	45
Bø —	95	44	97	54	»	98	97
Myggenæs —	153	72	42	70	»	142	42
Sand (med Dimon)	453	214	42	160	»	374	42
Skopen —	274	129	70	70	»	199	70
Skaalevig —	229	108	39	100	»	208	39
Husevig —	223	105	55	85	»	190	55
Skuø —	117	55	38	35	»	90	38
Porkere —	515	243	77	105	»	348	77
Famien —	157	74	31	60	»	134	31
Sumbø —	478	226	25	160	»	386	25
Vaag —	777	367	78	580	»	947	78
Kvalbø	639	302	46	170	»	472	46
Frodebø —	1251	592	14	1100	»	1692	14
Thorshavns Kommune	2097	992	58	1700	»	2692	58
Summa . .	18000	8520	»	8520	»	17040	»

»Færø Amtstidendes« Bogtrykkeri. — 1914.

Bilag 13.

Udvalgsbetænkning

i

Sagen angaaende Fortidslevninger.

Paa Foranledning af Bestyrelsen for »Færøsk Museum« behandlede Lagtinget i sidste ordinære Samling Spørgsmaalet om, hvad der kunde gøres til Fredning og Bevaring af Fortidslevninger paa Færøerne. Det Udvalg, der behandlede Sagen, drøftede det Spørgsmaal, hvad der overhovedet kunde anses for at være gældende Lov paa Færøerne angaaende Fortidslevninger, samt udtalte, at Forholdet i saa Henseende formentlig vilde vise sig at være det, at man administrativt gennem Cirkulærer vilde kunne give (eller indskærpe) Embedsmænd og Bestillingsmænd saavel som Lærerne ved den offentlige Skole paa Færøerne Paalæg, sigtende til Fredning og Bevaring af Fortidslevninger paa Færøerne, idet man betonede, at Bestræbelserne her oppe fra maatte gaa ud paa, at den Støtte, som nede i det egentlige Kongerige gennem Cirkulærer søgtes ydet Nationalmuseet, for Færøernes Vedkommende i videst mulig Udstrækning maatte søges ydet en offentlig Samling paa Færøerne. Efter Forslag fra Udvalget vedtog saa Lagtinget følgende:

I. Amtmanden anmodes om fra Justitsministeriet at søge oplyst, hvilke Bestemmelser der med Sikkerhed maa anses for at være gældende paa Færøerne angaaende Fortidslevninger samt at forelægge Resultatet for næste ordinære Lagting.

II. Amtmanden anmodes om at søge oplyst, om og i hvor vid Udstrækning Regeringen kunde være sindet til paa Grundlag af gældende Lov administrativt at støtte »Færøsk Museum« i dets Bestræbelser for Erhvervelse af færøske Fortidslevninger til Opbevaring, idet Lagtinget udtaler Ønsket om, at Ejendomsretten til Jordfund paa Færøerne i videst mulig Udstrækning tilfalder en

offentlig Samling paa Færøerne; de tilvejebragte Oplysninger ønskes forelagte næste ordinære Lagting.

III. I øvrigt udsættes Sagen til næste Aar.

Hvad der ses derefter at være passeret i Sagen er i Korthed følgende:

Amtet har med Skrivelse af 7. Januar 1914 fremsendt Sagen til Justitsministeriet, ledsaget af sine egne Udtalelser, navnlig angaaende hvad der efter Amtets Formening maa anses for at være gældende Regler paa Færøerne om Oldtidsminder og Oldsager samt en Anbefaling af, at Staten overlader »Færøsk Museum« i Thorshavn sin Andel i saadanne Oldsager fra Færoerne, som Direktionen for Nationalmuseet maatte skønne det mest formaalstjenligt at opbevares paa Færøerne. Justitsministeriet ses derefter i Skrivelse af 3. Februar d. A. at have udbedt sig en Udtalelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet angaaende Sagen. Kultusministeriet har derefter brevvekslet med Nationalmuseet, som — foruden at have afgivet en velvilligst udarbejdet Oversigt over de Lovbestemmelser, Cirkulærer, Bekendtgørelser m. m. for det egentlige Kongerige vedrørende Mindesmærker og Fund af Oldsager m. v. — har fremstillet sit Syn paa hele Sagen i en Skrivelse af 14. Maj d. A. I denne Skrivelse fraraader Nationalmuseet for Færøernes Vedkommende at komme ind paa vidtloftige Tvangs- og Lovgivningsforholdsregler til Fredning og Bevaring af Fortidslevninger (navnlig som de fremtræder i et af Bestyrelsen for »Færøsk Museum« udarbejdet Forslag til Lov om Fredning og Bevaring af Fortidslevninger paa Færøerne), idet Nationalmuseet peger paa, hvad der ellers i Danmark har været gældende Praksis paa dette Omraade, hvor man altid har foretrukket at følge Frivillighedens og Forhandlingens Vej. Hvad angaar Spørgsmaalet om, hvilke Bestemmelser der maa anses for at være gældende Ret paa Færøerne ang. Fortidslevninger, anser Nationalmuseet sig ikke kompetent til at afgøre dette, idet Museet dog synes at være af den Anskuelse, at Plakat af 7. August 1752 gælder for Færøerne, skønt den ikke ses at være tinglæst her. Til Slutning udtaler Nationalmuseet, at det stedse skal være villigt til at overlade »Færøsk Museum« saadanne Genstande, der rettest skønnes at have deres Plads her.

I den Skrivelse, hvormed Sagen tilbagesendes Justitsministeriet fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, udtaler dette sidste, at det henholder sig til det af Nationalmuseet i dets Skrivelse af 14. Maj udtalte. Justitsministeriet har derpaa under 15. Juli i Aar udbedt sig Amtmandens Ytringer med Hensyn til det i Sagen nu fremkomne.

Ved Lagtingssamlingens Begyndelse i Aar har Amtmanden forelagt hele Sagen til eventuel fornyet Overvejelse for Tinget, som efter en foreløbig Behandling har henvist den til undertegnede Udvalg.

Udvalget vil ikke indlade sig paa at bestride, at den Praksis, man har fulgt i Danmark (modsat andetsteds), nemlig stedse at følge Frivillighedens og Forhandlingens Vej, kan være at foretrække for stærkt udtalt Lovtvang; at en saadan Praksis i hvert Fald har *sine* Fordele, er vistnok ubestrideligt. Muligvis vil ogsaa for Færøernes Vedkommende, som allerede antydet af det af Lagtinget i Fjor nedsatte Udvalg, en almindelig Lov om Fredning og Bevaring af Fortidslevninger kunne vise sig at være overflødig. Selve den i Danmark fulgte Frivillighedens og Forhandlingens Vej har imidlertid sin Basis i *visse* gældende Lovregler. Men Spørgsmaalet er netop, hvorvidt de i Danmark gældende Lovregler ogsaa gælder for Færøerne, hvorfor Udvalget ikke paa Forhaand kan føle sig overtydet om, at en almindelig Lov er upaakrævet for Færøernes Vedkommende. Udvalget mener vel at kunne forstaa, at det er noget vanskeligt at besvare, hvad der paa berørte Omraade er virkelig Lov paa Færøerne, og at Spørgsmaalet vel tilfulde kun kan besvares af Domstolene. Men man vilde dog sætte Pris paa at erfare Justitsministeriets Syn paa Forholdet. Udvalget vilde derfor tilraade Tinget at anmode Amtmanden om saavidt muligt at søge

det af Tinget i Fjor i det vedtagne Forslags Punkt 1 opkastede Spørgsmaal besvaret. Selv om de samme Bestemmelser skulde vise sig at være gældende for Færøerne som for Danmark, synes det forøvrigt tvivlsomt, om der paa Basis af disse administrativt kan gøres noget tilstrækkelig virksomt til Værn af færøske Fortidslevninger, som ikke er af »Guld, Sølv eller anden Kostbarhed«, men blot af Sten, Ler eller Træ, Fortidslevninger, som kan være nok saa interessante til Belysning af ældre færøske Kulturforhold.

Imidlertid mener Udvalget, at der allerede nu ad Frivillighedens Vej paa forskellig Vis vil kunne gøres noget til Værn af Fortidsminder, navnlig ved Appel til Amtets, Provstiets, Godsbestyrelsens, Skoledirektionens og andre stedlige Myndigheders velvillige Bistand. Derimod har man ment ikke foreløbig at ville udtale sig nærmere om, under hvilken Form man kunde ønske de danske Regeringsmyndigheders Bistand, indtil man har faaet kastet mere Lys over det Spørgsmaal, der er opkastet i Lagtingsvedtagelsens Punkt I fra i Fjor.

Udvalget skal derfor tillade sig at foreslaa Tinget til Vedtagelse følgende

Forslag.

I. Den færøske Kirkeinspektion (Amt og Provsti) anmodes om at sætte Bestyrelsen for »Færøsk Museum« i Kundskab om, hvad der findes af gammelt, benyttet og ubenyttet, kirkeligt Inventar paa Færøerne og eventuelt at overlade Museet saadant, samt om at meddele samtlige Kirkeværger og Sognepræster, at de under ingen Omstændigheder paa egen Haand maa lade gammelt Inventar bortkomme fra Kirken.

II. For saa vidt Provsten ved de af ham foretagne Syn over Kirkerne gør Udsættelse om Fornyelse eller Istandsættelse af saadant Kirkeinventar, der skønnes at frembyde Museums-Interesse, anmodes han om at underrette Bestyrelsen for »Færøsk Museum« om de af ham gjorte Udsættelser.

III. I de Tilfælde, hvor Kongsbønder nedriver eller delvis ombygger Gaardens Huse, anmodes Godsbestyrelsen om at meddele Bestyrelsen for »Færøsk Museum« Underretning herom forinden Arbejdets Paabegyndelse.

IV. Hvis der ved Anlæg eller Omlægning af offentlig Vej eller ved noget som helst andet af en Kommune igangsat Arbejde stødes paa navnlig faste Fortidslevninger, som derved udsættes for Ødelæggelse eller Beskadigelse, paalægges det vedkommende Forstanderskab saavidt muligt foreløbig at standse Arbejdets videre Fremme samt uden Ophold at meddele Amtet Underretning om disse Fortidslevninger, hvilken Meddelelse Amtet anmodes om derefter at tilstille »Færøsk Museum«.

V. Amtmanden anmodes om at opfordre Sysselmændene til, hvor de kommer til Kundskab om, at der under Udførelsen af et eller andet Arbejde eller paa anden Vis fremdrages navnlig faste Fortidslevninger, da uden Ophold at give Amtet Meddelelse herom samt at søge opnaaet en foreløbig Standsning i Arbejdets videre Udførelse, hvorhos Amtet anmodes om at give »Færøsk Museum« videre Meddelelse om det passerede.

VI. Skoledirektionen anmodes om at støtte »Færøsk Museum« i dets Bestræbelser for at frede og bevare Fortidslevninger paa Færøerne, f. Eks. ved at meddele Henvendelser fra Museet til Øernes Lærere om paa forskellig Vis at interessere sig for Sagen sin Anbefaling.

VII. Amtmanden anmodes fremdeles om hos Justitsministeriet at søge oplyst, hvilke Bestemmelser der med Sikkerhed maa anses for at være gældende

paa Færøerne angaaende Fortidslevninger; det eventuelle Resultat forelægges for næste ordinære Lagting.

VIII. Amtmanden anmodes om at søge udvirket, at der, hvis de projekterede Havneanlæg paa Færøerne kommer til Udførelse, administrativt træffes Foranstaltninger til Værn af Fortidslevninger, som man eventuelt under Arbejdets Udførelse maatte støde paa, idet Lagtinget udtaler Ønsket om, at saadanne maatte blive »Færøsk Museum«s Ejendom.

Lagtinget, den 7. September 1914.

I Udvalget angaaende Fortidslevninger.

A. C. Evensen,
Ordfører.

Jóhanes Patursson.

N. Djurhuus.

»Færø Amtstidendes« Bogtrykkeri. — 1914.

Bilag 14.

Ekstrakter

af

de af Færøernes Lagting deciderede Regnskaber

i

Sessionen 1914.

Meddelt af Færø Amt.

Thorshavn.

Trykt i »Færø Amtstidende«s Bogtrykkeri.

1915.

I.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amts Repartitionsfond

for Aaret fra 1. Oktober 1912 til 30. September 1913.

Indtægt.

		Kr.	Øre	Kr.	Øre
1.	Overskud fra forrige Aar:				
	I. Beholdning:				
	a. Kontant hos Landfogden	3495	33		
	b. Indestaaende i Føroya Banki	7128	94		
				10624	27
	II. Indtægtsrestancer:	Kr.	Øre		
	a. Af Bidrag til Fonden for det matrikulerede Jordegods	4368	49		
	b. Af Kommunernes Bidrag til Fonden	3105	95		
				7474	44
	III. Forskud, der 1. Oktober 1912 henstod uberigtigede:	Kr.	Øre		
	a. Delinkventomkostninger	354	36		
	b. Vedrørende Behandling af Smitsomme Sygdomme paa Færøerne	8240	15		
	c. Andre Forskud	531	54		
				11306	5
2.	Udskrivning paa Færøerne for indeværende Skatteaar:	Kr.	Øre		
	a. Af Amtets matrikulerede Jordegods, $4358^{74}/_{100}$ Skattemarker, à 1 Kr. 50 Øre pr. Skattemark	6388	11		
	b. Bidrag fra Kommunerne i Færø Amt	15600	"		
				21988	11
3.	Kendelser for udfærdigede Handelsbevillinger			435	"
4.	Indtægt af Aktiver			407	32
5.	Statstilskud i H. t. Lov Nr. 85 af 15. Marts 1903 § 37			3000	"
6.	Andre Indtægter			1170	84
			Summa Indtægt	56396	03

Udgift.

		Kr.	Øre	Kr.	Øre
1.	Lagtinget:				
	a. Udgifter vedrørende Lagtingshuset med dertil hørende Inventarium og Bogsamling	1813	98		
	b. Udgifter vedrørende Lagtingsarbejdet	6677	51		
				8490	49
2.	Justits-, Politi- og Fattigvæsen:	Kr.	Øre		
	a. Befordringsgodtgørelse og Diæter til Retsbetjente	79	75		
	b. Løning til Arrestforvarer, Udgifter til Arresthus og Tingbus paa Suderø	4898	81		
	c. Løning til Retsvidner og Godtgørelse til Retsvidner i offentlige Sager	508	25		
	d. Vidnegodtgørelse i H. t. Lov 20. April 1888	113	39		
	e. Udgifter under henskrevne Sager	5	71		
	f. Delinkventomkostninger	1766	6		
				7461	97
			At overføre	15952	46

			Overført	15952	46
3.	Udgifter i Anledning af det offentlige Valgvæsen i H. t. Lov 2. Marts 1903 § 41			433	63
4.	Medicinalvæsenet:	Kr	Øre		
	a. Udgifter i Anledning af epidemiske Sygdomme	3238	48		
	b. Udgifter til veneriske Sygdommes Behandling	308	„		
	c. Udgifter i Anledning af offentlig Vaccination	430	38		
	d. Udgifter til Jordemodervæsenet i H. t. Lov 29. Marts 1878 § 5	1771	34		
	e. Udgifter vedrørende Karantænevæsenet	56	77		
	f. Andre Udgifter	598	84		
				6484	81
5.	Skolevæsenet:	Kr	Øre		
	a. Understøttelse til begavede Børn fra Landdistrikterne under deres Ophold ved Færøernes Mellem- og Realskole i Thorshavn	600	„		
	b. Andre Udgifter	197	75		
				797	75
6.	Landbruget:	Kr	Øre		
	a. For Ødelæggelse af Ravne og Krager	166	76		
	b. Andre Udgifter	1	50		
				168	26
7.	Renter af Gæld			5759	96
8.	Afdrag paa Gæld			1998	89
9.	Forøgelse af Aktiver			35	„
10.	Andre Udgifter			403	5
11.	Overskudskonto:				
	I. Beholdning:	Kr	Øre		
	a. Hos Landfogden	1316	82		
	b. Indestaaende i Føroya Banki	11437	11		
				12753	93
	II. Indtægtsrestancer:	Kr	Øre		
	a. Af Bidrag til Fonden for det matrikulerede Jordegods	4988	66		
	b. Af Kommunernes Bidrag til Fonden	3462	78		
				8451	44
	III. Forskud, der henstod uberigtigede ved Regnskabsaarets Slutning:	Kr	Øre		
	a. Delinkventomkostninger	1610	86		
	b. Vedrørende Behandling af smitsomme Sygdomme paa Færøerne	1310	2		
	c. Andre Forskud	246	97		
				3167	85
			Summa Udgift	56396	3

2.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amts Fattigkasse

for Aaret fra 1. Oktober 1912 til 30. September 1913.

Indtægt.

1.	Beholdning den 1. Oktober 1912.			Kr	Øre	Kr	Øre
	I. Tilhørende Grundfonden:						
	Rentebærende Kapitaler m. m.			32500	„		
	II. Disponible Midler:	Kr	Øre				
	Restancer	634	„				
	Forskud	11344	4				
	Kontant Beholdning	3621	80				
				15499	84		
						47999	84
				At overføre		47999	84

	Overført	47999	84
2.	Renter m. v.	1530	3
3.	Arveafgifter	1236	94
4.	Afgifter af Testamenter og Gavebreve	3	33
5.	Afgifter af Grindefangster	157	15
6.	Bidrag fra Embeds- og Bestillingsmænd i Anledning af deres Ansættelse paa Færøerne	22	"
7.	Bøder	113	"
8.	Kendelser for udfærdigede Handelsbevillinger	425	"
9.	Do. i Henhold til Lov om forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne af 30. Marts 1892 § 15	25	"
10.	Do. i Henhold til Firmaloven	24	"
11.	Afgifter ifølge Lov om Hvalfangst paa Færøerne af 3. Maj 1903	635	33
12.	Refunderet Forskud i Anledning af forskellige Personers Nedsendelse til og Ophold paa Sindsygeanstalter nede i Danmark	3404	55
13.	Afgift i Henhold til Lov No. 99 af 10. Maj 1912 om Handel med og Udskænkning af berusende Drikke	68	"
	Summa Indtægt	55655	16

Udgift.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Tilskud til Kommunernes Fattigvæsen:				
	Til Klaksvig Sogn	100	"		
	- Mygledal —	150	"		
	- Andefjord —	50	"		
	- Skaalevig —	100	"		
	- Husevig —	100	"		
	- Ejde —	100	"		
	- Porkere —	100	"		
	- Sjov —	100	"		
	- Husevig Sogns Kommune	100	"		
				900	"
2.	Tilskud til Sygehuse:	Kr	Øre		
	Vagthold paa Amtshospitalet	800	"		
	Til Sygehuset i Klaksvig	600	"		
	- — - Tveraa	600	"		
				2000	"
3.	Tilskud til Læger:	Kr	Øre		
	Til Lægen paa Sandø	600	"		
	- — - Ejde	572	58		
				1172	58
4.	Udgifter ved Døvstummes Oplærelse:	Kr	Øre		
	Alexandra Rubeksen af Thorshavn	350	"		
	Karla Frida Th. Kjærbo af Thorshavn	350	72		
				700	72
5.	Udgifter i Anledning af Børn avlede udenfor Ægteskab			115	"
6.	Kassererens Løn			150	"
7.	Andre Udgifter			23	4
8.	Udbetalte Forskud der er refunderet i Regnskabsaaret			3404	55
9.	Udgifter i Anledning af Afstemning om Brændevinssalg i Kvivig			18	74
10.	Beholdning den 30. September 1913:	Kr	Øre		
	I. Tilhørende Grundfonden	33000	"		
	II. Disponible Midler:	Kr	Øre		
	Restancer	1216	53		
	Forskud	1716	75		
	Kontant Beholdning	11237	25		
		14170	53		
				47170	53
	Summa Indtægt			55655	16

3.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amts Skolefond

for Aaret 1913.

Indtægt.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Januar 1913.				
	Kontant Beholdning	1449⁷	44		
	Rentebærende Kapital	4769²	35		
	Restancer	130³	34		
				6349²	13
2.	Renter af Fondens Kapitaler			237⁶	57
3.	Refusion af Reerslev Kirketiende 1912			14	31
4.	Statskassens Deputat til Skolevæsenet			224	"
5.	Statskassens faste Tilskud til Realskolen			3900	"
6.	Tilskud til udenbys Elever i Realskolen.	Kr	Øre		
	A. Statskassen	600	"		
	B. Amtsrepartitionsfonden	600	"		
				1200	"
7.	Statskassens Tilskud til Lærerlønninger og Lønningstillæg			3425	"
8.	Skolepenge af Realskolens Elever			3395	67
9.	Thorshavns Kommunes Tilskud til Realskolen			150	"
10.	Lejeindtægt			5²	"
11.	Seminariets Tilskud til Brændsel og Belysning			100	"
12.	Tilskud til Fru Effersøes Pension:	Kr	Øre		
	A. Statskassen	300	"		
	B. Amtsrepartitionsfonden	150	"		
	C. Thorshavns Kommune	100	"		
				550	"
13.	Afgift af Grindehvaler			110	53
14.	Do. - Storhvaler			673	90
			Summa Indtægt	7966⁴	14

Udgift.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Pensioner			1200	"
2.	Tilskud til Thorshavns Kommuneskole			640	"
3.	Udgifter ved Føreernes Mellem- og Realskole:	Kr	Øre		
	Lønninger	1112⁴	99		
	Skolens Opvarmning	305	52		
	Skolens Renholdelse	411	36		
	Bygningsskat og Vandafgift	85	90		
	Vedligeholdelse, Inventar m. v.	549	59		
	Bøger og Materiel	68	51		
	Assurance af Bygninger og Inventar	153	"		
	Trykning, Afskrivning og Porto	37	33		
				1273⁶	20
4.	Understøttelse til udenbys Elever i Realskolen			1200	"
5.	Løn til Kassereren			50	"
6.	Beløb anvist af Direktionen			1663	31
7.	Løn til Revisor			41	33
8.	Beholdning den 31. December 1913:	Kr	Øre		
	Rentebærende Kapitaler	4766⁴	1		
	Restancer	126⁶	34		
	Kontant Beholdning	1320³	95		
				6213³	30
			Summa Udgift	7966⁴	14

4.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Skydsvæsenet paa Færøerne

for Aaret fra 1. Oktober 1912 til 30. September 1913.

Indtægt.

1.	Beholdning den 1. Oktober 1912.			Kr.	Øre	Kr. Øre
	Indestaaende i Sparekassen			3058	16	
	Re-tancer			3744	27	
	Kontant Beholdning			987	14	
						6789 57
2.	Paalignet Kommunerne i Henhold til Lov af 17. Marts 1865 § 3 jfr. Lov af 14. Januar 1881 og Amtets Skrivelse af 9. August 1912.			Kr.	Øre	
	Kluksvig Sogns Kommune			254	74	
	Viderejde, Svino og Fugle Sognes Kommune			283	46	
	Kunø, Mygledal og Husum	—	—	146	68	
	Andefjord og Fuglefjord	—	—	403	23	
	Funding Sogns		—	132	33	
	Næs og Gøte	—	—	397	11	
	Sjov Sogns		—	185	11	
	Ejde		—	213	10	
	De forenede Sognes Kommune i Nordstrømø Præstegæld			474	11	
	Vestmanhavn Sogns Kommune			174	46	
	De forenede Sognes Kommune i Sydstrømø Præstegæld			185	62	
	Nolso Sogns Kommune			77	13	
	Vaage Præstegælds Kommune			464	52	
	Sandø	—	—	421	„	
	Kvalbø Sogns		—	171	36	
	Frodebø	—	—	335	26	
	Porkeri	—	—	137	80	
	Vaag	—	—	208	29	
	Sumbø	—	—	127	76	
	Famien	—	—	41	97	
	Thorshavns	—		649	57	
						5471 60
3.	Andre Indtægter ifølge Decision					12 „
4.	Indvundne Renter					88 46
					Summa Indtægt	12361 63

Udgift.

1.	Skydsudgifter i Aaret 1912—13.			Kr.	Øre	Kr. Øre	Kr. Øre
	A. Fælles Skydsudgifter for Amtet.						
	a. Udbetalt gennem Sysselmændene:						
	i Nordereernes Syssel			124	66		
	- Østero	—		141	86		
	- Nordstrømø	—		158	18		
	- Sydstrømø	—		25	53		
	- Vaago	—		18	91½		
	- Sandø	—		67	86		
	- Sudero	—		38	86		
						575 91½	
	b. Udbetalt ved Kassereren					573 30	
	B. De for Sy-lerne særlige Skydsudgifter:			Kr.	Øre		
	for Nordereernes Syssel			194	96		
	— Østero	—		150	50		
	— Nordstrømø	—		136	86		
	— Sydstrømø	—		61	53		
	— Vaago	—		16	84½		
	— Sandø	—		71	18		
	— Sudero	—		60	88		
						692 75½	
							1841 97
					At overføre		1841 97

			Kr.	Øre
	Overført		1841	97
2.	Tilskud til den lokale Dampskibsforbindelse paa Færøerne		3000	"
3.	Tilskud til Amtets Telefonvæsen		500	"
4.	Løn til Regnskabsføreren		60	"
5.	Lagtingsrevisorløn og Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt		31	54
6.	Beholdning den 30. September 1913:			
	Restancer	3618 17		
	Indestaaende i Sparekassen	2746 62		
	Kontant Beholdning	563 33		
			6928	12
	Summa Udgift		12461	63

5.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amts økonomiske Fond

for Aaret fra 1. Oktober 1912 til 30. September 1913.

Indtægt.

				Kr.	Øre	Kr.	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1912.						
	a. Tilhørende Grundfonden:						
	Rentebærende Kapital			20056	"		
	b. Disponible Midler:	Kr.	Øre				
	Forskud	12100	"				
	Kontant Beholdning	9178	1				
	Restancer	1007	14				
				22185	15		
						42241	15
2.	Renter af Fondens Kapitaler					1325	71
3.	Indtægter af Grindefangster					167	22
4.	Udlagt ved Grindefangster som Skadelival					740	43
5.	Indtægt i Henhold til Lov om Hvalfangst ved Færøerne af 2. Maj 1902					3811	97
6.	Andre Indtægter					2	3
			Summa Indtægt			48288	51

Udgift.

				Kr.	Øre	Kr.	Øre
1.	Til Anlæg og Vedligeholdelse af Broer, Veje og Landingssteder					2748	39
2.	Udgifter i Anledning af Grindefangster:	Kr.	Øre				
	Realisation af Fondens ordinære Indtægter af Grindefangster	11	16				
	Do. af Skadelival	60	98				
	Erstatning for Skade paa Baade og Redskaber	408	25				
	Bortskaffelse af Affald fra Grindefangster	12	"				
	Telefonudgifter for Befordring af Grindebud	8	93				
						501	32
3.	Til Jordehvalens Aflesning					190	60
4.	Tilskud til Færø Amts Bibliotek					500	"
5.	Do. til Plantagen ved Thorshavn					400	"
6.	Do. til Føroya Háskúla					300	"
7.	Rejseunderstøttelse til Lærere					175	"
8.	Til Ferielkursus i Thorshavn					600	"
9.	— Aftenskoleundervisningen paa Færøerne					77	40
10.	— Kommunelægen paa Vaago					300	"
11.	— Fremme af Nøjagtighedsarbejdet paa Færøerne					200	"
12.	— Dr. J. Jakobsen for Bogen om Poul Nolse					1000	72
13.	Andel i Udgifterne ved Lagtingstidende $19^{10}/_{11}$ $10^{11}/_{12}$					1169	54
14.	Kassererløn					96	"
15.	Andre Udgifter					217	76
			At overføre			8176	73

				Kr	Øre
			Overført	8476	73
16.	Beholdning den 30. September 1913.				
	a. Tilhørende Grundfonden:				
	Rentebærende Kapital		21056	„	
	b. Disponible Midler:	Kr	Øre		
	I Panteobligationer	3365	11		
	Restancer	850	82		
	Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	13088	39		
	Kontant Beholdning	1451	46		
			18755	78	
				39811	78
		Summa Udgift		48288	51

Fonden til Jordehvalrettighedens Afløsning tilgode den 30. September 1913..... 13115 Kr. 4 Øre.

6.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Grindegarnet i Vestmanhavn

for Aaret 1913.

Indtægt.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Januar 1913.				
	Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	267	12		
	Kontant Beholdning	38	43		
				305	55
2.	Renter			9	94
			Summa Indtægt	315	49

Udgift.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Løn til Kassereren			13	-
2.	For Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt			7	53
3.	For Revision af Regnskabet			„	3
4.	Beholdning den 31. December 1913:	Kr	Øre		
	Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	277	6		
	Kontant Beholdning	18	87		
				295	93
			Summa Udgift	315	49

7.

Ekstrakt
af
Regnskabet for Fonden for Forulykkedes Efterladte
for Aaret 1913.

Indtægt.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Januar 1913.				
	a. Tilhørende Grundfonden	6110	74		
	b. Disponible Midler	1772	5		
				7882	79
2.	Renter af Fondens Kapitaler			280	21
			Summa Indtægt	8163	„

Udgift.

		Kr	Øre	Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Understøttelse til Forulykkedes Efterladte					80	„
2.	Løn til Kassereren					13	„
3.	Andre Udgifter					9	11
4.	Beholdning den 31. December 1913.						
	a. Tilhørende Grundfonden:	Kr	Øre	Kr	Øre		
	Rentebærende Kapitaler	1780	„				
	Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	4430	74				
				6210	74		
	b. Disponible Midler:	Kr	Øre				
	Restancer	26	40				
	Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	1651	65				
	Kontant Beholdning	173	10				
				1851	15		
						8061	89
			Summa Udgift			8163	„

8.

Ekstrakt
af
Regnskabet for Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger for fattige Almuesbørn paa Færøerne
for Aaret 1913.

Indtægt.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Januar 1913.				
	Kontant Beholdning	561	18		
	Rentebærende Kapitaler	2000	„		
				2561	18
2.	Renter af Fondens Kapitaler			93	75
			Summa Indtægt	2654	93

Udgift.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	For Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt			7	33
2.	Til Anskaffelse af Bøger			19	„
3.	Revision			„	25
4.	Beholdning den 31. December 1913:	Kr	Øre		
	Rentebærende Kapitaler	2000	„		
	Kontant Beholdning	628	35		
				2628	35
			Summa Udgift	2654	93

9.
Ekstrakt
af
Regnskabet for Sognepræst Engelsteds Deltagelses- og Erkendtligheds Legat
for Aaret 1913.

I. Realskolelegatet.

Indtægt.

		Kr.	Øre	Kr.	Øre
1.	Beholdning den 1. Januar 1913.				
	Kontant Beholdning		95		
	Rentebærende Kapital	1400	"		
				1400	95
2.	Renter af Kapitalen			49	"
	Summa Indtægt			1449	95

Udgift.

		Kr.	Øre	Kr.	Øre
1.	For Bøger til Disciplebiblioteket			49	"
2.	Revision af Regnskabet			"	25
3.	Beholdning.				
	Rentebærende Kapital	1400	"		
	Kontant Beholdning	"	70		
				1400	70
	Summa Udgift			1449	95

II. Pensionslegatet.

Indtægt.

		Kr.	Øre	Kr.	Øre
1.	Beholdning den 1. Januar 1913.				
	Kontant Beholdning	33	"		
	Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	231	87		
	Rentebærende Kapital	900	"		
				1164	87
2.	Renter			40	16
	Summa Indtægt			1205	3

Udgift.

		Kr.	Øre	Kr.	Øre
1.	Udbetalte Pensioner			14	"
2.	Beholdning.				
	Rentebærende Kapital		800	"	
	Privat Pantobligation		100	"	
	Restancer		4	"	
	Kontant Beholdning	17 "			
	Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	270 3			
			287	3	
				1191	3
	Summa Udgift			1205	3

10.
Ekstrakt
af
Regnskabet for den gensidige Forsikringsforening for Skolebygninger paa Færøerne
for Aaret fra 1. Oktober 1912 til 30. September 1913.

Indtægt.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1912.				
	Kontant Beholdning	216	85		
	Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	3224	39		
				3441	24
2.	Forsikringspræmier for indtegnede Skolebygninger			242	58
3.	Indvundne Renter			117	38
	Summa Indtægt			3801	20

Udgift.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Løn til Kassereren			50	"
2.	Revisorløn			"	94
3.	For Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt			10	93
4.	Beholdning den 30. September 1913:	Kr	Øre		
	Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	3521	77		
	Kontant Beholdning	217	56		
				3739	33
	Summa Udgift			3801	20

11.
Ekstrakt
af
Regnskabet for de færøske Almueskolo-Læreres og Lærerinders Pensionsfond
for Aaret fra 1. Oktober 1912 til 30. September 1913.

Indtægt.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1912.				
	Kontant Beholdning	1390	43		
	Rentebærende Kapitaler	13673	26		
	Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	2022	44		
				17085	13
2.	Indbetalinger til Fonden ifølge Lov af 29. Marts 1893 § 2:	Kr	Øre		
	Fra Statskassen	943	70		
	Fra Lærere og Lærerinder paa Færøerne	471	85		
	Fra Kommunerne paa Færøerne	471	85		
				1887	40
3.	Indbetaling fra Kommunerne til Kassererens Lønning			100	"
4.	Renter af Fondens Kapitaler			631	10
	Summa Indtægt			19703	63

Udgift.

				Kr	Øre
1.	Udbetalte Pensioner			2487	94
2.	Løn til Kassereren			100	"
3.	For Revision af Regnskabet			6	5
4.	For Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt			17	23
5.	Beholdning den 30. September 1913.	Kr	Øre		
	Rentebærende Kapitaler	13564	57		
	Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	2177	81		
	Kontant Beholdning	1350	3		
				17092	41
			Summa Udgift	19703	63

12.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Driften af Færøernes Amtskommunes Telefonvæsen

for Aaret fra 1. Oktober 1912 til 30. September 1913.

Indtægt.

				Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1912.	Kr	Øre		
	Restancer	3900	13		
	Forskud til Suderøkablet	3790	66		
	Forskud til Telefonstationen i Thorshavn	6916	93		
	Kontant	318	73		
				13926	43
2.	Afgift af Abonnement			8008	91
3.	Indtægter af Telefonsamtaler og Telefontelegrammer, Ekstragebyrer og Budsendelser			33005	89
4.	Amtskommunens Godtgørelse for de til og fra Telefonstationen i Thorshavn ud- og indtelegraferede Telegrammer			332	85
5.	Forskellige Indtægter			94	89
6.	Ifølge Decision			31	63
7.	Tilskud fra Færø Amts Skydskasse			500	"
8.	Laan fra Kirkekasserne			8000	"
9.	Gæld den 30. September 1913.				
	For Telegrammer i September 1913			335	"
			Summa Indtægt	54125	60

Udgift.

				Kr	Øre
1.	Gæld den 1. Oktober 1912.				
	Til Føroya Banki			3533	57
2.	Administration			4700	77
3.	Stationernes Drift			8892	44
4.	Vedligeholdelse og Eftersyn af Linjerne			5676	20
5.	Forrentning og Amortisation af de til Anlægget optagne Laan			12639	94
6.	Udvidelse af Anlægget			1153	77
7.	Forskellige Udgifter			433	32
8.	Ifg. Decision			28	83
9.	Telegrambesørgelse Sudero Sand			1135	10
10.	Restancer der føres til endelig Udgift			579	84
11.	Opførelse af en ny Telefonstation i Thorshavn			9533	03
12.	Beholdning den 30. September 1913.	Kr	Øre		
	I Føroya Banki	3484	2		
	Restancer	1908	40		
	Kontant Beholdning	426	47		
				5818	89
			Summa Udgift	54125	60

13.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Driften af Færøernes Amtskommunes Tuberkulose-Sygehus i Hoydal

for Aaret fra 1. Oktober 1912 til 30. September 1913.

Indtægt.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Oktober 1912.				
	Restancer	3002	18		
	Statskassens Tilskud for Juli Kvartal 1913	5475	75		
	Kontant	110	41		
				8588	34
2.	Betaling for Patienter			7066	"
3.	Statskassens Tilskud			20692	20
4.	Forskellige Indtægter			395	12
5.	Gæld den 30. September 1913.	Kr	Øre		
	Til Føroya Banki	5112	3		
	Uhævede Checks	143	25		
				5355	28
			Summa Indtægt	41996	94

Udgift.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Gæld den 1. Oktober 1912.				
	Til Føroya Banki	6091	"		
	Uhævede Checks	219	30		
				6310	30
2.	Lønninger			4707	72
3.	Forplejning			11348	70
4.	Vadsk og Rengøring			441	60
5.	Brændsel og Belysning			6736	61
6.	Medicin			740	31
7.	Bygninger			1558	85
8.	Maskiner			27	60
9.	Inventar			900	8
10.	Assurance			885	"
11.	Have og Anlæg			40	26
12.	Kontorhold			912	62
13.	Husdyrhold			231	18
14.	Renter			411	15
15.	Forskellige Udgifter			23	99
16.	Beholdning den 30. September 1913.	Kr	Øre		
	Restancer	1319	62		
	Statskassens Tilskud for Juli Kvartal 1913	5260	70		
	Kontant	140	65		
			"	6720	97
			Summa Udgift	41996	94

14.
Ekstrakt
af
Regnskabet for Norderøernes Præstegælds Kirkekasse
for Aaret 1913.

Indtægt.

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Januar 1913. Kontant og i Sparekassen samt Forskud til Færø Amts Repartitionsfond	2943	63
2.	Erstatning for samtlige Tiender i Henhold til Lov af 1. April 1908 § 4	1260	"
3.	Afgift af Storhvaler	137	7
4.	Renter	60	71
5.	Andre Indtægter	9	"
	Summa Indtægt	4400	41

Udgift.

		Kr	Øre
1.	Reparationsarbejder ved Kirkerne	173	94
2.	Vedligeholdelse og Anskaffelse af Inventar	200	67
3.	For Kirkelys, Brød og Vin	290	54
4.	Kirkernes Rengøring	54	72
5.	Præstehold	100	"
6.	Visitatspenge	10	"
7.	Andel i Kassererløn	53	87
8.	— i Revisorløn	4	2
9.	Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt	7	93
10.	Andre Udgifter	29	35
11.	Beholdning den 31. December 1913. Kontant og i Sparekassen samt Forskud til Færø Amts Repartitionsfond	3475	37
	Summa Udgift	4400	41

15.
Ekstrakt
af
Regnskabet for Østerø Præstegælds Kirkekasse
for Aaret 1913.

Indtægt.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Januar 1913. Rentefrit Laan til andre Kirkekasser	3500	"		
	Kontant og i Sparekasse samt Forskud til Færø Amts Repartitionsfond	11364	48		
				14864	48
2.	Erstatning for samtlige Tiender i Henhold til Lov af 1. April 1908 § 4			1850	"
3.	Afgift af Storhvaler			254	13
4.	Renter			306	86
5.	Andre Indtægter			13	50
	Summa Indtægt			17288	97

Udgift.

		Kr	Øre
1.	Reparationsarbejder ved Kirkerne	2711	22
2.	Vedligeholdelse og Anskaffelse af Inventar	38	9
3.	For Kirkelys, Brød og Vin	450	65
4.	- Kirkernes Rengøring	95	18
5.	Præsthold	108	"
6.	Visitatspenge	10	"
7.	Andel i Kassererløn	53	87
8.	— i Revisorløn	6	57
9.	Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt	7	93
10.	Andre Udgifter	58	20
11.	Beholdning den 31. December 1913.		
	Rentefrit Laan til andre Kirkekasser	3500 "	
	Kontant og i Sparekasse samt Forskud til Færø Amts Repartitionsfond	10259 26	
			13759 26
	Summa Udgift		17288 97

16.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Sydstrømø Præstegælds Kirkekasse

for Aaret 1913.

Indtægt.

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Januar 1913.		
	Kontant og i Sparekasse samt Forskud til Færø Amts Repartitionsfond	320	98
2.	Erstatning for samtlige Tiende i II. t. Lov af 1. April 1908 § 4	780	"
3.	Afgift af Storhvaler	254	13
4.	Gæld ved Udgangen af Regnskabsaaret	18600	"
	Summa Indtægt	19855	11

Udgift.

		Kr	Øre
1.	Gæld den 1. Januar 1913	18600	"
2.	Reparationsarbejder ved Kirkerne	571	15
3.	Vedligeholdelse og Anskaffelse af Inventar	21	30
4.	For Kirkelys, Brød og Vin	206	22
5.	For Kirkernes Rengøring	200	47
6.	Præstehold	36	"
7.	Visitatspenge	6	35
8.	Andel i Kirkekassererens Løning	30	75
9.	For Revision af Regnskabet	2	95
10.	Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt	7	53
11.	Udgifter i Anledning af Valg af Menighedsraad	35	78
12.	Beholdning den 31. December 1913.		
	Kontant og i Sparekasse samt Forskud til Færø Amts Repartitionsfond	133	41
	Summa Udgift	19855	11

17.
Ekstrakt
af
Regnskabet for Thorshavns Kirkes særlige Kasse
for Aaret 1913.

Indtægt.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Januar 1913.				
	Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	319	10		
	Forskud til Færø Amts Repartitionsfond	5970	„		
	Laan til Sognepræst Johansen, Midvaag	450	„		
	Kontant Beholdning	387	97		
				7127	7
2.	Renter			273	49
3.	Stolestadepenge			188	22
4.	Betaling for Klokker, Lys og Orgel ved kirkelige Handlinger			216	„
5.	Indkommet i Kirkens Bøsse			59	15
	Summa Indtægt			7863	93

Udgift.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Lønning til Organisten m. v.			160	„
2.	For Tilsyn med Taarnuhret			50	„
3.	Løn til Graveren			60	„
4.	Belysningsudgifter			197	15
5.	For Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt			8	33
6.	For Revision af Regnskabet			2	9
7.	Andre Udgifter			14	75
8.	Beholdning den 31. December 1913.				
	Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	959	87		
	Forskud til Færø Amts Repartitionsfond	5847	59		
	Laan til Pastor Johansen, Midvaag	405	„		
	Kontant Beholdning	159	15		
				7371	61
	Summa Udgift			7863	93

18.
Ekstrakt
af
Regnskabet for Nordstrømø Præstegælds Kirkekasse
for Aaret 1913.

Indtægt.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Januar 1913.				
	Rentefrit Laan til andre Kirkekasser	9100	„		
	Kontant og i Sparekasse samt Forskud til Færø Amts Repartitionsfond	1817	59		
				10917	59
2.	Erstatning for samtlige Tiender			900	„
3.	Afgift af Storhvaler			127	7
4.	Renter			235	44
5.	Andre Indtægter			29	75
	Summa Indtægt			12199	85

Udgift.

		Kr	Øre
1.	Reparationsarbejder ved Kirkerne	834	9
2.	Vedligeholdelse og Anskaffelse af Inventar	129	54
3.	For Kirkelys, Brød og Vin	329	68
4.	- Kirkernes Rengøring	125	54
5.	Præsthold	72	„
6.	Visitatspenge	8	75
7.	Andel i Kassererens Lønning	46	15
8.	— i Revisorløn	3	39
9.	For Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt	8	93
10.	Andre Udgifter	25	73
11.	Beholdning den 31. December 1913.		
	Rentefrit Laan til andre Kirkekasser	9100 „	
	Kontant og i Sparekasse samt Forskud til Færø Amts Repartitionsfond	1516 5	
		— —	10616 5
	Summa Udgift		12199 85

19.
Ekstrakt
af
Regnskabet for Vaagø Præstegælds Kirkekasse
for Aaret 1913.

Indtægt.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Januar 1913.				
	Rentefrit Laan til andre Kirkekasser	19500	„		
	Kontant og i Sparekasse samt Forskud til Færø Amts Repartitionsfond	7111	98		
		—	„	26611	98
2.	Erstatning for samtlige Tiender i Henhold til Lov af 1. April 1908 § 4			1140	„
3.	Afgift af Storhvaler			127	6
4.	Renter			549	48
	Summa Indtægt			28428	52

Udgift.

		Kr	Øre
1.	Reparationsarbejder ved Kirkerne	151	33
2.	Vedligeholdelse og Anskaffelse af Inventar	16	69
3.	For Kirkelys, Brød og Vin	128	88
4.	- Kirkernes Rengøring	44	50
5.	Præsthold	50	„
6.	Visitatspenge	7	50
7.	Andel i Kassererløn	38	46
8.	— i Revisorløn	4	89
9.	For Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt	8	53
10.	Andre Udgifter	11	50
11.	Beholdning den 31. December 1913.		
	Rentefrit Laan til andre Kirkekasser	19500 „	
	Kontant og i Sparekasse samt Forskud til Færø Amts Repartitionsfond	8466 24	
		— —	27966 24
	Summa Udgift		28428 52

20.
Ekstrakt
af
Regnskabet for Sandø Præstegælds Kirkekasse
for Aaret 1913.
(Meddelt af Færø Amt.)

Indtægt.

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Januar 1913. Kontant og i Sparekasse samt Forskud til Færø Amts Repartitionsfond	5893	13
2.	Erstatning for samtlige Tiender i Henhold til Lov af 1. April 1908 § 4	670	"
3.	Afgift af Storhvaler	127	6
4.	Renter	121	65
	Summa Indtægt	6811	84

Udgift.

		Kr	Øre
1.	Reparationsarbejder ved Kirkerne	118	35
2.	Vedligeholdelse og Anskaffelse af Inventar	11	20
3.	For Kirkelys, Brød og Vin	42	74
4.	- Kirkernes Rengøring	16	75
5.	Præstehold	24	"
6.	Visitatspenge	6	25
7.	Andel i Kassererløn	30	75
8.	— i Revisorløn	2	53
9.	Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt	7	53
10.	Andre Udgifter	7	95
11.	Beholdning den 31. December 1913. Kontant og i Sparekasse samt Forskud til Færø Amts Repartitionsfond	6543	79
	Summa Udgift	6811	84

21.
Ekstrakt
af
Regnskabet for Suderø Præstegælds Kirkekasse
for Aaret 1913.

Indtægt.

		Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Januar 1913. Kontant og i Sparekasse samt Forskud til Færø Amts Repartitionsfond	4020	17
2.	Erstatning for samtlige Tiende i H. t. Lov af 1. April 1908 § 4	1200	"
3.	Afgift af Storhvaler	254	13
4.	Andre Indtægter	6	"
5.	Gæld ved Udgangen af Regnskabsaaret	13500	"
	Summa Indtægt	18980	30

Udgift.

		Kr	Øre
1.	Gæld den 1. Januar 1913	13500	.
2.	Reparationsarbejder ved Kirkerne	280	12
3.	Vedligeholdelse og Anskaffelse af Inventar	5	45
4.	For Kirkelys, Brød og Vin	153	17
5.	For Kirkernes Rengøring	60	49
6.	Præstehold	42	»
7.	I Anledning af en ny Kirkegaard i Sandvig	160	»
8.	Visitatspenge	8	75
9.	Andel i Kassererlon	46	15
10.	» i Revisorlon	4	10
11.	Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakt	7	53
12.	Til Hjemmeforrettetøj og Ministerialbøger	82	1
13.	Andre Udgifter	11	50
14.	Beholdning den 31. December 1913. Kontant og i Sparekasse samt Forskud til Færø Amts Repartitionsfond	4619	3
	Summa Udgift	18980	30

22.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Vaag (Suderø) Kirkes særlige Kasse

for Aaret 1913.

Indtægt.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Beholdning den 1. Januar 1913.				
	Rentebærende Kapital	544	67		
	Kontant Beholdning	164	72		
				709	39
2.	Renter			21	29
	Summa Indtægt			730	68

Udgift.

		Kr	Øre	Kr	Øre
1.	Beholdning den 31. December 1913.				
	Rentebærende Kapital	727	79		
	Resterende Renter	3	89		
				730	68
	Summa Udgift			730	68

Indhold.

Lagtingets Medlemmer.

Den ekstraordinære Samling:

Valg af Landstingsmand.

Den ordinære Samling: Side

I. Foranstaltninger mod smitsomme Sygdommes Indførelse paa Færøerne 1
II. Lov om Bogføring m. v. 2
III. Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner 3
IV. Lov om Understøttelse til Børn af Enker 5
V. Sagen angaaende Skibes Dybgaaende og Lastelinje m. m. 6
VI. Fredning og Bevaring af Fortidslevninger paa Færøerne 7
VII. Sagen ang. de færøske Landboforhold 8
VIII. Statstilskud til Befordringskasser i Forbindelse med statsanerkendte Sygekasser paa Færøerne 8
IX. Forslag til Lov vedrørende Udarbejdelsen af nye Skøde- og Panteregistre paa Færøerne 10
X. Forslag til Lov om Tillæg til Lov (Nr. 70) for Færøerne om Fiskerilaan af 1. April 1910 12
XI. Forslag til Lov om forandret Affattelse af Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne 14
XII. Statstilskud til Lønning af Kommunelægen paa Vaagø 15
XIII. Forslag til Vedtægt for Fangst af Muslinger (øður) 17
XIV. Etablering af flere Fyr paa Færøerne m. m. 21
XV. Indskrænkning i Brugen af Langliner 25
XVI. Sagerne ang. Motorbaadføreres Kendskab til Søvejsreglerne samt ang. Ændring i Sønæringsloven 27
XVII. Ændring i Loven om Beskatning af Handelsrejsende 30
XVIII. Eventuel Udvidelse til Færøerne af Lov om Embedslægevæsenets Ordning 31
XIX. Eventuel Udvidelse til Færøerne af Lov om kommunal Lægehjælp 32
XX. Ændring i Havnereglement for Vestmanhavn 33
XXI. Deling af Vaagø Sognes Kommune i fire særskilte Kommuner 36
XXII. Sagen om tvungen Ulykkesforsikring for Fiskere m. fl. 40
XXIII. Lempelser i de gældende Bestemmelser om Fiskeriet ved Grønland 49
XXIV. Fartplan for Dampskibet »Smiril« 54
XXV. Opførelse af Skolestuer i Bygderne Hattervig, Hellerne og Fundingsbotn 55
XXVI. Haandkøbsudsalg af Medikamenter 58
XXVII. Tuberkulose-Sygehuset 61
XXVIII. Amtskommunens Telefonanlæg 64
XXIX. Forhøjelse af Antallet af Medlemmerne i Forstanderskabet for Sumbø Sogns Kommune 66
XXX. Deling af Vaagø Valgdistrikt 68
XXXI. Angaaende Anskaffelse af et nyt Orgel til Thorshavns Kirke . 70
XXXII. Angaaende Forhøjelse af Godtgørelsen for Orgelspil i Thorshavns Kirke 71

		Side
XXXIII.	Opførelse af en ny Kirke i Vaag paa Suderø	73
XXXIV.	Opførelse af Kirker i Sandevaag og Hove	75
XXXV.	Tilskud til Anlæg af Kirkegaarde m. m.	77
XXXVI.	Andragende fra »Føroya bóndafelag« om Rejseunderstøttelse til 3 faareavlskyndige Færinger	80
XXXVII.	Angaaende Tilskud til Udbedring af Landingsstedet ved Kvalbø Fjde	86
XXXVIII.	Andragende om Tilskud til Anskaffelse af et Røntgenapparat til Færø Amts Hospital	87
XXXIX.	De af Amtmanden ene afgjorte Sager	90
XL.	Vedtagelser med Hensyn til de kommunale Anliggender	91
XLI.	Andre Vedtagelser:	
	1. Andragende fra Kongsbonde J. Patursson, Kirkebø, om at der maa blive bevilget Midler til Værn af Forstranden i Kirkebø	101
	2. Sagen ang. Andragende fra en Del Beboere i Viderejde om Fritagelse for Præsteskyds	101
	3. Andragende om Laan til Anskaffelse af en Damptrawler.	101
	4. 5 Skrivelser fra Kongsbonde Patursson af 29. August, 30. August, 6. September, 6. September og 13. September 1913 samt en Skrivelse fra Sysselmand Effersøe af 13. September s. A.	102
	5. Andragende om Ændringer i Reglerne for Fangst af Storhvaler	102
	6. Skrivelse fra Færøernes Rederiforening ang. internationale Regler vedrørende Beskyttelse af Fiskeyngel	102
	7. Skrivelse fra Færøernes Rederiforening ang. Fiskeriet med søgaaende Fartøjer	102
	8. Forslag til Sundhedsvedtægt for de forenede Sognes Kommune i Sydstrømø Præstegæld	102
	9. Ang. Oprettelse af en Landbrugsskole m. m. paa Færøerne	103
	10. Forskallige Andragender om Tilskud m. m.	103
	11. Forskellige Andragender	105
	12. Vedrørende to forskellige Andragender	106
	13. Ang. det Hansenske Legats Renter	106
	14. Rejseunderstøttelse til færøske Lærere	108
	15. Ang. Tilskud til det færøske Museum	108
	16. Andragende fra Smed J. L. Didriksen af Vestmanhavn om Tilskud til Anskaffelse af Værktøj	108
	17. Ang. Forlængelse af Juleferien og Sommerferien ved Thorshavns Kommuneskole	109
	18. Status-Oversigt for Amtskommunen	109
XLII.	Lagtingets Forhandlinger og Beslutninger vedrørende Krigssituationen	110

Tilføjelser.

I. Til Sagerne VI, IX, X, XII og XV.
II. A. Love og Anordninger.
B. Ministerielle Resolutioner og andre Meddelelser til Lagtinget.

Bilag.

Bilag 1. Forslag til Lov vedrørende Udarbejdelsen af nye Skøde- og Panteregistre paa Færøerne.
— 2. Forslag til Anordning hvorved Lov Nr. 124 af 29. April 1913 om Understøttelse til Børn af Enker sættes i Kraft paa Færøerne.
— 3. Udkast til Lov for Færøerne om Hegn og Markfred. (Affattet paa Grundlag af de af Lagtinget i 1913 vedtagne Ændringer.)
— 4. Oversigt over Færø Amtskommunes økonomiske Status til Brug for Lagtinget 1914.
— 5. Forslag til Lov om Tillæg til Lov (Nr. 70) for Færøerne om Fiskerilaan af 1. April 1910.
— 6. Redegørelse fra det af Lagtinget nedsatte Telefonudvalg.
— 7. Forslag til Lov om forandret Affattelse af Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 10. April 1895 § 72 m. v.
— 8. Betænkning fra Udvalget i Telefonsagen.
— 9. Udvalgsbetænkning angaaende Tilskud til Befordringskasser.
— 10. Betænkning og Forslag angaaende Langlinefiskeriet.
— 11. Ændringsforslag til Udvalgets Forslag til Lov om Statstilskud til Læge-Befordringskasser paa Færøerne.
— 12. Repartition.
— 13. Udvalgsbetænkning i Sagen angaaende Fortidslevninger.
— 14. Ekstrakter af de af Færøernes Lagting deciderede Regnskaber i Sessionen 1914 samt Uddrag af Kommuneregnskaberne 1912—13.

RED: 10 X

Nasjonalbibliote

Nasjonalbiblioteket
National Library of Norway
Rana Division
N-8607 Mo i Rana
Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12